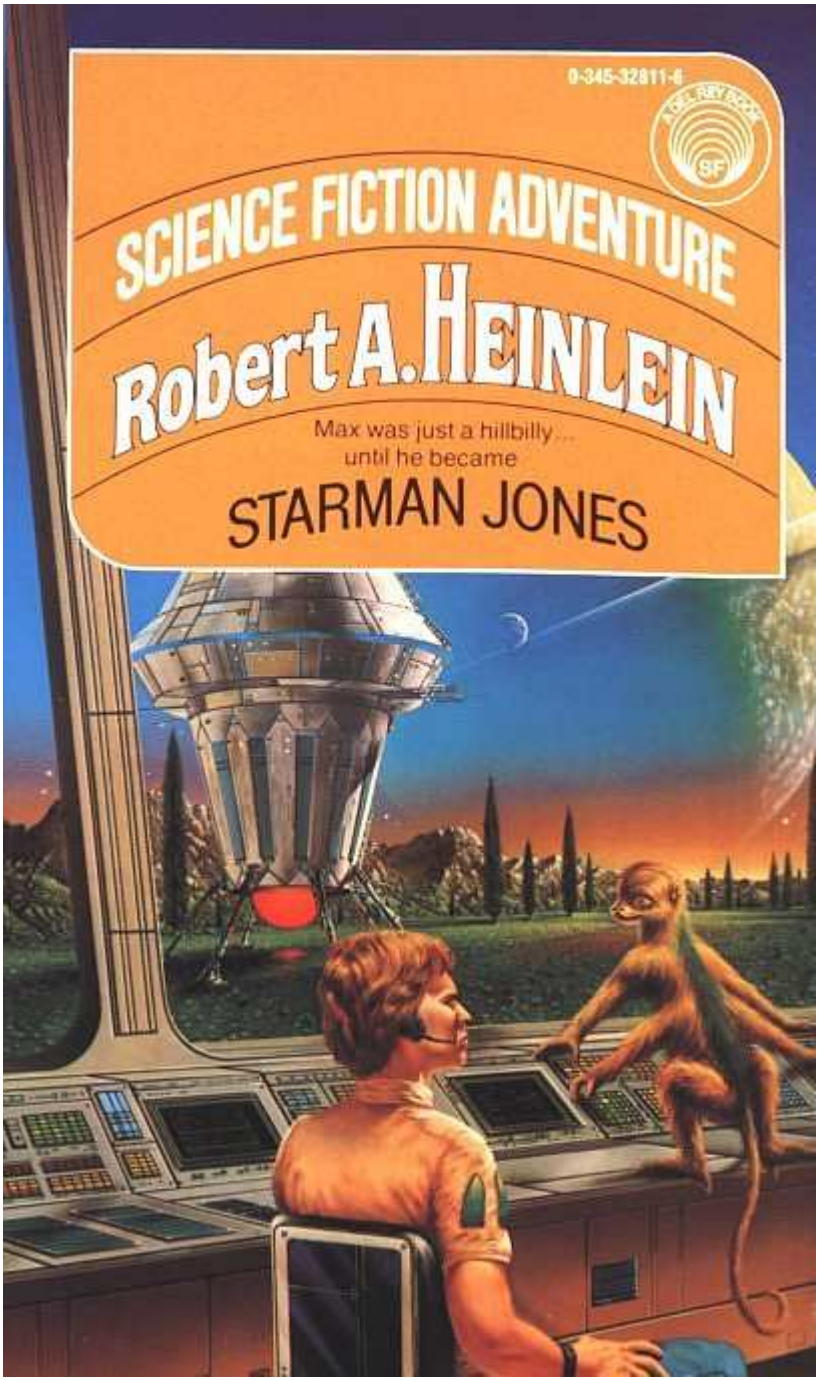

0-345-32811-6
SF
SCIENCE FICTION ADVENTURE
Robert A. HEINLEIN
Max was just a hillbilly...
until he became
STARMAN JONES

Robert A. Heinlein

STARMAN JONES

Copyright © 1958 by Robert A. Heinlein.

All rights reserved, which includes
to reproduce this book or portions
any form whatsoever

AND CLASSIC, 1996

Translantion © Tomáš Kokoška, 1996

Cover Art © Christopher C. F. Foss / via Agentur Schlück

ISBN: 80–85782–63–4

Distribuce – LA, spol. s.r.o.
Čestmírova 27, Praha 4 140 00
Tel: (02) 691 33 57

Vytiskly Tiskárny Vimperk, a.s.

Obsah

TOMAHAVK 4
MILOSRDNÝ SAMARITÁN 13
KOSMODROM 21
CECH ASTROGÁTORŮ 27
„…TVOJE PENÍZE A MOJE KNOW HOW …“ 35
„KOSMONAUT“ JONES 40
Eldreth 49
TŘI ZPŮSOBY, JAK SE DOSTAT NAHORU 58
OPERÁTOR JONES 64
GARSONOVA PLANETA 73
„NÁKLADNÍM POKLOPEM“ 81
HALCYON 89
PŘECHOD 103
NEZNÁMO KDE 111
„TOHLE NENÍ PIKNIK“ 118
„…STO SVĚTELNÝCH LET…“ 126
CHARITA 134
CIVILIZACE 140
PŘÍTEL V NOUZI 153
„LOĎ NENÍ JENOM KUS ŽELEZA“ 163
KAPITÁN ASGARDU 172
TOMAHAVK 184

TOMAHAVK

Max měl rád tuto část dne, tuto část roku. Úroda už byla pod střechou, práce byla díky tomu dříve hotová, a on mohl v klidu lenošit. Nakrmil prasata a slepice a místo na večeři se vydal po cestičce, která vedla kolem stáje na západ, a lehl si do trávy. Měl s sebou knihu, kterou si minulý týden půjčil ve veřejné knihovně, Bonfortovu *Nebeskou zvířenu: Průvodce exotickou zoologií,* ale strčil si ji pod hlavu jako polštář. Sojka měla poznámky k jeho poctivosti, ale protože se nehýbal, ztichla. Rezavá veverka se posadila na kořen stromu, podívala se na něho a potom odběhla schovávat oříšky.

Max upřel svůj pohled na severozápad. Měl tohle místo rád, protože odsud bylo vidět ocelové vzpěry a vodící prstence Prstencové dráhy Chicago, Springfield & Kosmodrom, která se tady vynořovala z močálovité roviny a protínala horský hřeben po jeho pravici. V ústí zářezu byl vodící prstenec, obrovská, dvacet stop vysoká ocelová obruč. Na dvou trojnohých podpěrách stál další prstenec, sto stop od prvního. Třetí a poslední prstenec, jehož podpěry musely být více než sto stop vysoké, aby byl ve stejné úrovni s ostatními, stál západně od Maxe, kde se země stále ostřeji svažovala dolů do údolí. Asi v polovině podpěr bylo vidět anténu energetického vedení mířící přes údolí. Nalevo se prstence Ch.S. & K. opět objevily na vzdálené straně údolí. Vstupní prstenec byl větší, aby pokryl maximální možnou odchylku způsobenou vlivem větru; na jeho podpěrách byl snímač pro energetické vedení. Před ústím tunelu byl už jenom jeden prstenec, protože svah tady byl mnohem příkřejší. Max četl, že na Měsíci jsou vstupní prstence stejné jako průchozí, protože tam není žádný vítr, který by mohl způsobit odchylku balistické křivky. Když byl ještě dítě, byly vstupní prstence trochu menší a jednou během obrovské větrné smršťě narazil vlak do prstence a proměnil se v hromadu trosek, ve které zahynulo přes čtyři sta lidí. On sám to neviděl a otec mu nedovolil, aby se na místo neštěstí šel podívat, ale na druhé straně údolí dodnes rostla o něco tmavší tráva než jinde a označovala tak místo katastrofy.

Max pozoroval vlaky, kdykoliv to bylo možné. Nepřál samozřejmě cestujícím nic špatného, ale pokud by se měla katastrofa opakovat, chtěl být u toho.

Teď sledoval upřeně ústí průrvy; Tomahavk by se měl ukázat každou chvíli. Najednou uviděl stříbrný záblesk a z rokle se vyřítil lesklý zašpičatělý válec, proletěl posledním prstencem a na krátký moment se ocitl na volné trajektorii nad údolím. Než Max stačil pohnout očima, minul projektil vstupní prstenec na protější straně a zmizel v tunelu – právě když na Maxe udeřil jeho zvuk.

To, co se teď odráželo mezi kopci, znělo jako zahřmění hromu. Max se zhluboka nadechl. „Páni!“ řekl nahlas. „To je něco!“ Ten neuvěřitelný pohled a náraz na jeho uši na něho zapůsobily vždycky stejně. Slyšel o tom, že cestující ve vlaku ten hluk nevnímají, protože vlak je rychlejší než zvuk, ale sám nikdy ve vlaku nejel a bylo nepravděpodobné – vzhledem k starostem o Maw a farmu, že se mu to někdy podaří.

Posadil se a otevřel knihu. Držel ji tak, aby mohl sledovat jihozápadní oblohu. Sedm minut po průjezdu Tomahavku, pokud byl jasný večer, bylo možné spatřit vzletovou dráhu pravidelné každodenní linky Země-Měsíc. Ačkoliv to bylo mnohem dál a mnohem méně dramatické než skok vlaku přes blízké údolí, byl to pravý důvod, proč se sem Max chodil dívat. Vlaky byly pěkná věc, ale rakety byly jeho věčná láska.

Zrovna když našel místo, kde skončil – popis inteligentních, ale flegmatických korýšů z Epsilonu Ceti IV – byl vyrušen voláním. „Maxie! Maxmiliane! Max…mil…jáne!“

Zůstal klidný a neodpovídal. „Maxi! Vidím tě, Maxi – okamžitě sem pojď, slyšíš mě?“

Něco si pro sebe zamumlal a postavil se. Loudal se po cestičce zpátky a přes rameno stále pozoroval oblohu, dokud mu stáj nezakryla výhled. Maw byla zpátky, a pokud by se nevrátil a nepomohl jí, mohla mu pěkně znepříjemnit život. Když ráno odjížděla, měl Max pocit, že bude pryč přes noc. Ne že by něco takového řekla – to nedělala nikdy – ale Max se naučil rozumět pouhým náznakům. Teď bude muset místo čtení vyslechnout její stesky a malicherné klepy, nebo ještě hůř, sledovat užvaněné stereovizní seriály, které ona miluje. Občas se ho zmocňovalo pokušení rozmlátit stereovizi sekerou. Jen málokdy viděl program, který by se mu líbil.

Jakmile se dostal na dohled od domu, zastavil. Předpokládal, že Maw přijela autobusem z Koutů a od zastávky přišla pěšky jako obyčejně. Ale vedle verandy stal malý sportovní unicykl – a Maw nebyla

sama.

Nejdříve si pomyslel, že je to „cizinec“ – ale poté, co přišel blíže, zjistil, že je to člověk. Max by ale raději viděl jakéhokoliv cizince. Biff Montgomery byl horal, ale nepracoval jako farmář. Max si nevzpomínal, že by ho někdy viděl dělat nějakou poctivou práci.

Slyšel, že se Montgomery nechává najímat jako průvodce, když si někdo z Měsíce přijede prohlédnout hory. Bylo to docela možné – Montgomery byl velký, svalnatý chlap a taková práce by se k němu docela hodila.

Max znal Montgomeryho odjakživa. Vídával ho, jak se poflakuje po Koutech, ale nikdy s ním neměl nic co do činění, dokud se s ním nezačala Maw stýkat a chodit s ním na vesnické zábavy a tancovačky. Max se jí snažil naznačit, že by se to tatínkovi nelíbilo, jenže s Maw se nemůžete hádat. Co nechce, to prostě neslyší.

Tentokrát to ovšem bylo poprvé; co si ho přivedla domů. Max cítil, jak v něm kypí zlost.

„Pospěš si, Maxie!“ volala na něj Maw. „Nestůj tam jako hlupák.“ Max se s nechutí pohnul a došel k nim. Maw řekla: „Maxie, potřes si rukou se svým novým otcem.“ A šibalsky se na něho podívala, jako by řekla něco ohromně vtipného. Max vytřeštil oči a poklesla mu brada.

Montgomery k němu napřáhl ruku: „No jo, Maxi, teďka seš Max Montgomery a já sem tvůj novej taťka. Ale můžeš mi říkat Monty.“

Max zíral na jeho ruku a potom ji krátce stiskl. „Jmenuju se Jones,“ řekl rozhodně.

„Maxie!“ protestovala Maw.

Montgomery se žoviálně usmál. „Nezlob se na něj, lásko. Musí si na to zvyknout. Žít a nechat žít; to je moje motto.“ Otočil se ke své ženě. „Okamžik, jen si vezmu zavazadla.“ Z jedné brašny unicyklu vytáhl hromadu špinavého oblečení a z druhé dvě půllitrové lahve. Když si všiml, že ho Max pozoruje, spiklenecky na něho zamrkal a řekl: „Přípitek na nevěstu.“

Jeho nevěsta zatím čekala u dveří. Když se chtěl kolem ní protáhnout dovnitř, zaprotestovala. „Ale Monty, miláčku, snad nechceš –“

Montgomery se zastavil. „No jo, jasně. Nejsem v těchhle věcech moc zběhlej.“ Otočil se k Maxovi – „Vem ty věci dovnitř“ – a vrazil mu do rukou své láhve a oblečení. Potom se otočil k Maw, zvedl ji do náruče a přenesl přes práh, postavil na zem a políbil, zatímco ona

zčervenala a začala hlasitě protestovat.

Max je tiše následoval, položil věci na stůl a otočil se ke kamnům. Byla studená, protože zatopil jen ráno, aby si udělal snídani. V domě byl i elektrický sporák, ale ten se rozbil ještě před tatínkovou smrtí a od té doby nikdy neměli peníze na jeho opravu. Vytáhl svůj kapesní nožík, udělal třísky, připravil podpal a zatopil v kamnech. Jakmile se oheň rozhořel, vyšel ven pro vědro s vodou.

Když se vrátil, Montgomery řekl: „Divil jsem se, kams mohl jít. Copak v týhle díře není vodovod?“

„Ne.“ Max postavil vědro na podlahu a přiložil do kamen několik polen.

Maw řekla: „Maxie, tu večeři jsi měl mít dávno hotovou.“

Montgomery se za něho přimluvil: „Vždyť nevěděl, že přijdem. Aspoň máme čas na přípitek.“ Max se k nim otočil zády, věnuje svou pozornost krájení slaniny. Byla to tak obrovská změna v jeho životě, že mu bude chvíli trvat, než se s tím vyrovná..

Montgomery ho zavolal. „Hej, synku. Napij se na zdraví nevěsty.“

„Dělám večeři.“

„Nesmysl. Tady máš skleničku a šup tam s ní.“ Montgomery nalil do sklenky trochu jantarově žluté tekutiny; jeho vlastní sklenka byla do půlky plná. Max si nabízenou sklenku vzal, odešel k vědru a dolil ji vodou. „Zkazíš to.“

„Nejsem na to zvyklý.“

„No dobrá. Tak na zdraví nevěsty a naší šťastné rodiny! A do dna!“

Max si opatrně lokl. Chutnalo to jako hořký tonik, který mu jednou na jaře dala místní zdravotní sestra. Otočil se zpátky ke své práci, ale hned byl zase vyrušen. „Hej, ještě jsi neskončil.“

„Podívejte, dělám vám večeři. Určitě nechcete, abych ji připálil. Nebo snad ano?“

Montgomery pokrčil rameny. „Pro mě, za mě – aspoň zbyde víc pro nás. Chlapče, chlapče, já v tvejch letech jsem vypil frťana režný a pak chodil po rukou.“

Max chtěl původně připravit pečenou slaninu a suchary, ale zjistil, že suchary už skoro došly. Proto ještě usmažil vajíčka a uvařil kávu. Když si sedal ke stolu, Montgomery se na to podíval a prohlásil: „Má milá, doufám, že od zítřka se začneš řídit tím, cos mi říkala o svém vaření. Tvůj kluk není právě nejlepší kuchař.“ Přesto snědl úplně všechno. Max se rozhodl, že mu nebude říkat, že je lepší kuchař než

Maw. Usoudil, že Montgomery to brzy zjistí sám.

Montgomery se zatím pohodlně rozvalil na židli, poručil si další kávu a zapálil si cigaretu. Maw se zeptala: „Co dezert, Maxie?“

„Dezert? No, v ledničce je ještě zmrzlina, co zbyla ode Dne Solární unie.“

Maw se zatvářila otráveně: „Myslím, že tam není.“

„Prosím?“

„Mrzí mě to, ale jaksi jsem ji jednou odpoledne snědla. Byl to strašně horký den.“

Max nic neříkal, příliš ho to nepřekvapilo. Maw ale nebyla spokojená. „Ty jsi nepřipravil žádný dezert, Maxi? Ale tohle je zvláštní příležitost.“

Montgomery vyndal cigaretu z úst. „Nech to být, miláčku,“ řekl dobrosrdečně. „Já stejně moc nejsem na sladký. Mám radši kus masa s bramborem. Ale bavme se o příjemnějších věcech.“ Otočil se na Maxe. „Maxi, co umíš kromě farmaření?“

Max se polekal. „Prosím? Nikdy jsem nedělal nic jiného. Proč?“

Montgomery odklepl popel z cigarety do talíře. „Protože s farmařením je konec.“

Už podruhé během dvou hodin byl Max zmaten. „Proč? Co tím myslíte?“

„Prodali jsme farmu.“

Max ze sebe nemohl vydat ani hlásku. Maw se tvářila jako vždycky, když se jí podařilo v něčem ho trumfnout, a její výraz ho přesvědčil, že je to pravda.

„Tatínkovi by se to nelíbilo,“ řekl jí trpce. „Tahle půda patřila naší rodině více než čtyři sta let.“

„Maxi, nevím kolikrát jsem ti říkala, že nejsem stvořená pro farmaření. Vyrostla jsem ve městě.“

„Kouty! Tomu říkáš město!“

„Nebyla to farma. A navíc jsem byla ještě mladá holka, když mě tvůj táta přivedl sem – ty už jsi byl velký kluk. Mám ještě život před sebou a nechci ho prožít na téhle nudné farmě.“

Max zvýšil hlas. „Ale vždyť jsi slíbila tatínkovi, že…“

„Buď zticha!“ řekl Montgomery přísně. „A mluv slušně, když mluvíš se svojí matkou – a se mnou.“

Max ztichl.

„Farma je už prodaná a s tím se nedá nic dělat. Kolik si myslíš, že

stála?“

„Nevím, nikdy jsem o tom nepřemýšlel.“

„Dostal jsem víc, než si dokážeš představit.“ Montgomery na Maxe zamrkal. „Přesně tak. Byl to šťastnej den pro tvoji matku a pro tebe, když si mě vzala. Jsem chlap, kterej ví, jak to chodí. Já jsem věděl, proč ten agent skupuje tyhle bezcenný kusy majetku. Já…“

„Používám umělá hnojiva od vlády.“

„Řekl jsem bezcenný a myslel jsem to tak. Ovšem jen pro farmaření.“ Poškrábal se na nose, zatvářil se mazaně a začal vysvětlovat. Ukázalo se, že vláda pro tuto oblast připravila velký energetický projekt – Montgomery se tvářil záhadně, z čehož Max usoudil, že o tom moc neví. Jistá společnost však skupovala pozemky, které bude muset vláda vykoupit. „Tak jsme z nich dostali pětkrát víc, než kolik si mysleli, že zaplatěj. Dost dobrý, ne?“

Maw se do toho vložila. „Vidíš, Maxie? Kdyby tvůj táta věděl, že někdy můžeme dostat…“

„Ticho, Nellie!“

„Ale já jsem mu chtěla říct, kolik…“

„Ticho, povídám!“

Maw zmlkla. Montgomery se odsunul od stolu, vzal si cigaretu a postavil se. Max dal na kamna ohřát vodu na nádobí, vyškrabal talíře a zbytky odnesl slepicím.

Zůstal chvíli venku, díval se na hvězdy a snažil se přemýšlet. Myšlenka, že Biff Montgomery by se stal členem jeho rodiny, ho šokovala. Přemýšlel nad tím, jaká práva může mít jeho nevlastní otec, nebo lépe nevlastní nevlastní otec; muž, který si vzal jeho nevlastní matku. Nevěděl.

Rozhodl se, že se vrátí dovnitř, i když se mu to vůbec nelíbilo.

Našel Montgomeryho, jak stojí u knihovny a přehrabuje se v knihách. Několik jich vyndal a položil na stereovizi. Podíval se na Maxe a řekl: „Už ses vrátil? Nikde se nepoflakuj! Chci, abys mi řekl, kolik je na farmě dobytka.“

Ve dveřích se objevila Maw. „Miláčku,“ řekla Montgomerymu, „nemohlo by to počkat do rána?“

„Nemohlo,“ odpověděl. „Brzo ráno přijde licitátor a já chci mít hotovej inventář.“ Pokračoval ve vytahování knih z knihovny. „No tohle je paráda!“ Držel v rukou půl tuctu svazků tištěných na nejlepším tenkém papíře a vázaných v ohebném plastiku. „Kolik to může stát? Nel-

lie, podej mi seznam.“

Max se k němu vrhl a natáhl se po knihách. „Ty jsou moje!“

„Co?“ Montgomery se na něj podíval a držel knihy vysoko ve vzduchu. „Seš příliš mladej, abys mohl cokoliv vlastnit. Kdepak, prodáme všechno. Nový start s čistým štítem.“

„Jsou moje! Dal mi je strýček.“ Obrátil se na svou matku. „Řekni mu to, Maw.“

Montgomery řekl klidně, „Hele Nellie, srovnej toho klacka dřív, než to budu muset udělat sám.“

Nellie vypadala znepokojeně. „No, já nevím. Ty knížky patřily Chetovi.“

„A Chet byl tvůj bratr? Potom Chetův dědic jsi ty a ne tenhle drzej spratek.“

„On nebyl její bratr, ale švagr!“

„Tak? To nevadí. Dědicem tvýho strýce byl tvůj táta a po něm dědí tvoje matka. Takový je zákon, synku.“ Položil knihy na polici, ale zůstal stát před ní.

Max cítil, že se mu začínají nekontrolovatelně chvět rty. Věděl, že za chvíli nebude schopen souvisle promluvit. Oči se mu zalily slzami vzteku. „Vy… jste zloděj !“

Nellie vykřikla. „Maxi!“

Montgomeryho tvář zlověstně ztvrdla. „Teď si zašel příliš daleko. Obávám se, že sis vysloužil pár ran řemenem.“ Začal rozepínat svůj těžký opasek.

Max o krok ustoupil. Montgomery vytáhl pásek a přistoupil k němu. Nellie se ho snažila zastavit: „Monty! Prosím tě!“

„Nepleť se do toho, Nellie.“ Maxovi řekl: „Jednou provždy si musíme ujasnit, kdo je tady pánem. Omluv se!“

Max neodpovídal. Montgomery nasadil příjemnější tón: „Omluv se a už o tom nebudeme mluvit.“ Švihal při tom opaskem jako kočka ocasem. Max ještě o krok ustoupil, ale Montgomery se natáhl a chňapnul po něm.

Max se uhnul a vyběhl dveřmi ven do tmy. Nezastavil, dokud si nebyl jistý, že za ním Montgomery neběží. Snažil se chytit dech. Trochu ho mrzelo, že ho Montgomery nesledoval. Byl si jistý, že na jeho domácí půdě by ho potmě nikdo nechytil. On věděl, kde je hromada palivového dříví, kde je bahniště, ve kterém se válejí prasata, kde je studna – a Montgomery ne.

Trvalo dlouho, než se zklidnil natolik, aby mohl racionálně přemýšlet. V podstatě byl rád, že to skončilo tak lehce. Montgomery z jejich střetnutí nevyšel se ctí.

Pokud to skončilo, opravil se. Doufal, že se Montgomery rozhodne na to do rána zapomenout. Světlo v obývacím pokoji stále svítilo. Schoval se do stáje, po sadil se na špinavou podlahu, zády se opřel o prkennou stěnu a čekal. Za chvíli se cítil strašně unavený. Rozvažoval, jestli má spát ve stáji, ale protože tam nebylo žádné vhodné místo od doby, co umřel jejich starý mezek, vylezl ven a podíval se na dům.

V obývacím pokoji bylo zhasnuto, ale svítilo se v ložnici. Ještě byli vzhůru. Někdo po jeho útěku zavřel vnější dveře, ale zamčeno nebylo, takže by nebylo těžké dostat se dovnitř. Max se ale obával, že by ho Montgomery mohl slyšet. Jeho vlastní pokoj byl přístavek přistavěný k domu na opačné straně než ložnice, ale neměl samostatný vchod.

To by tak nevadilo – tenhle problém vyřešil, když vyrostl natolik, že si přál vcházet a vycházet bez vědomí starších. Proplížil se okolo domu, našel kozu na řezání dříví, postavil ji pod okno, vylezl na ni a uvolnil hřebík, který držel okno. Za chvíli už potichu přelezl do svého pokoje. Dveře do hlavní části domu byly zavřené, přesto Max neriskoval rozsvítit světlo. Montgomery by si mohl vzít do hlavy vyjít z ložnice a uviděl by pode dveřmi světlo. Max se potichu svlékl a vlezl do postele.

Ale spánek nepřicházel. Jednou už skoro usínal, když ho vystrašil slabý šramot. Pravděpodobně to byla myš, ale chvíli si myslel, že u jeho postele stojí Montgomery. Nakonec to vzdal a posadil se.

Přemýšlel, co bude dělat – nejen za hodinu, nejen zítra ráno, ale celý zítřek a všechny další zítřky. Montgomery sám o sobě nepředstavoval žádný problém, Max by s ním dobrovolně nezůstal ani minutu. Ale co Maw?

Jeho otec, když už věděl, že umírá, mu řekl: „Postarej se o svou matku, chlapče.“ Max jeho přání splnil. Každý rok sklidil úrodu, a i když situace byla stále obtížnější, sehnal jídlo a trochu peněz do domácnosti. Dokázal to, i když jim pošel mezek a musel si půjčovat McAllistrův potah.

Ale myslel to tatínek tak, že se má starat o svou nevlastní matku i v případě, že se znovu vdá? Nikdy ho nenapadlo se tím zabývat. Tatínek mu řekl, aby na ni dal pozor, a on to udělal, i když to znamenalo skončit školu a zapomenout na všechny plány do budoucna.

Jenže ona se stala paní Montgomeryovou. Počítal s tím tatínek, když mu říkal, aby se o ni postaral?

Určitě ne! Když se žena vdá, stará se o ni manžel. To ví každý. A tatínek by po něm určitě nechtěl, aby žil s Montgomerym pod jednou střechou. Vyskočil na nohy; najednou mu bylo všechno jasné.

Jediná otázka byla, co vzít s sebou.

Nebylo toho mnoho. Po chvíli šmátrání našel ve tmě batoh, který používal při loveckých výletech, a začal do něho skládat svoje trička a ponožky. Přidal kruhové astrogátorské logaritmické pravítko od strýčka Cheta a kousek vulkanického skla, který mu strýček přivezl z Měsíce. Identifikační kartu, kartáček na zuby a tatínkovu břitvu – ne že by ji nějak často potřeboval – a měl sbaleno.

Na zadní straně jeho postele byla posuvná deska. Odsunul ji a zašmátral mezi dřevěnými příčkami, ale nic nenašel. Čas od času si schovával nějaké peníze pro strýčka Příhodu. Zřejmě je však našla Maw při jedné ze svých čmuchalských výprav do jeho království. No nevadí. Odejde tak jako tak, jen to bude o něco obtížnější.

Zhluboka se nadechl. Je tu ještě něco, co určitě musí vzít… knihy strýčka Cheta… a ty ležely (pravděpodobně) pořád na polici proti dveřím do ložnice. Ale on je musel mít, i kdyby měl riskovat setkání s Montgomerym. Opatrně, velmi pomalu otevřel dveře do obývacího pokoje a zůstal stát. Cítil, jak mu po zádech stéká pot. Pode dveřmi do ložnice stále prosvítalo světlo a on zaváhal, neschopen dalšího pohybu. Slyšel Montgomeryho mumlání a Maw, jak se směje.

Jakmile si jeho oči přivykly, uviděl ve slabém světle něco narovnaného u vstupních dveří. Byly to hrnce a pánve, které měly sloužit jako past na něj. Montgomery zřejmě počítal s jeho návratem a byl na něj připraven. Max byl rád, že dovnitř vlezl oknem.

Aniž by déle váhal, vyhnul se rozvrzaným prknům okolo stolu a vydal se k polici s knihami. Moc toho neviděl, ale tyhle knihy by poznal po hmatu. Opatrně je vytáhl a dával při tom pozor, aby nezpůsobil sebemenší hluk.

Byl už zpátky u svých dveří, když si vzpomněl na knihu půjčenou z knihovny. Zastavil se a propadl panice. Nemohl se vrátit. Tentokrát by ho mohli slyšet – nebo Montgomeryho třeba napadne dojít si pro trochu vody. Jenže v Maxově svědomí byla krádež knihy z veřejné knihovny – nebo její nevrácení, což bylo totéž – pokud ne smrtelným hříchem, tak určitě velmi hanebným zločinem. Tak tam stál, potil se a

přemýšlel.

Nakonec se rozhodl a vydal se celou dlouhou cestu zpátky, vyhýbaje se opět vrzajícím prknům. Na jedno ale zapomněl. Když na něj šlápl, ztuhl. Naštěstí ten zvuk dvojici ve vedlejším pokoji nevyplašil. Po chvíli napjatého ticha pokračoval a konečně dorazil k polici.

Jak se Montgomery přehraboval v knihách, změnil jejich pořádek. Max teď bral jednu po druhé do rukou, otvíral je a snažil se po hmatu rozeznat perforaci na přední straně.

Byla to čtvrtá v pořadí. Do pokoje se vracel nesnesitelně pomalu, plný úzkosti, ale bál se pohnout rychleji. Teprve když za sebou zavřel dveře, začal se třást a mu sel chvíli počkat, než se uklidní. Potmě se oblékl a o chvíli později už vylézal oknem ven. Špičkou nohy našel kozu a tiše sklouzl na zem.

Svoje boty spolu s knihami nacpal do batohu. Rozhodl se uložit je tam, dokud se nedostane v pořádku ven z domu. Nechtěl riskovat hluk, který by jako obutý mohl způsobit. Velkým obloukem obešel dům a podíval se zpátky. V ložnici se stále svítilo. Max se chystal zahnout dolů k silnici, když uslyšel Montgomeryho unicykl. Zůstal stát.

Kdyby pokračoval, dostal by se na silnici, po které jezdí autobusy. Ať se potom dá doleva nebo doprava, bude mít Montgomery padesátiprocentní šanci, že ho chytne. Protože neměl peníze, nemohl jet autobusem. Pokud mu tedy chce uniknout, musí se spolehnout jen na svoje nohy.

Houby! Montgomery se nebude snažit přivést ho zpátky. Spíš řekne šťastnou cestu a zapomene na něj! Ale ta myšlenka ho zneklidňovala. Co když ho Maw o to požádala? Co když Montgomery nezapomněl na urážku a chce si s ním vyrovnat účty?

Otočil se zpátky a vydal se napříč svahem směrem k místu, kudy vedla dráha Ch.S. & K.

MILOSRDNÝ SAMARITÁN

Lépe by se mu šlo za světla, ale tenhle nedostatek ho příliš neznepokojoval. Znal dobře tuhle zemi, každou stráň, skoro každý strom. Pokračoval v cestě, až došel k vstupnímu prstenci v ústí skalní rozsedliny. Tam sešel dolů na cestu, kterou používali údržbáři. Posadil se a

nazul si boty.

Údržbářská cesta nebyla nic jiného než průsek mezi stromy. Nebyla přizpůsobená pro kola, ale pro pásy traktorů. Vedla napříč údolím k tunelu na vzdálené straně. Max se po ní vydal a díky jeho lehké horalské chůzi mu cesta rychle ubíhala.

O sedmdesát minut později procházel mezi podpěrami prstence na protější straně. Pokračoval až k temnému ústí tunelu. Ve vzdálenosti, kterou považoval za bezpečnou, se zastavil a zvažoval svoje šance.

Horský hřeben tady byl poměrně vysoký, proto tu postavili tunel. Max tady často lovil, a proto věděl, že za denního světla trvá nejméně dvě hodiny dostat se nahoru. Cesta pro údržbu vedla ovšem tunelem, přímo pod prstenci. Kdyby šel po ní, dostal by se na druhou stranu za deset patnáct minut.

Max nikdy předtím neprošel tunelem. Z právního hlediska to byl přestupek. To ho ovšem příliš neznepokojovalo, protože i právě teď porušoval zákony. Když se však nějaké divoké zvíře zatoulalo do tunelu, bylo v pasti, pokud tunelem proletěl vlak. Taková zvířata umírala okamžitě a bez jediného škrábnutí. Max jednou našel na okraji tunelu mrtvou lišku. Nebyly na ní patrné žádné stopy, ale když ji stáhl, zjistil, že příčinou smrti byla spousta drobného vnitřního krvácení. Před několika lety vevnitř zahynul člověk. Jeho tělo později našli údržbáři.

Tunel byl širší než prstence, ale ne víc než bylo nutné, aby projektil unikl odrazu vlastní tlakové vlny. Nic živého nemohlo přežít takový náraz. Hrozivé zahřmění, na dálku tak působivé, bylo nabyto energií, která zabíjela v okamžiku.

Jenže Max nechtěl přelézat hřeben. Připomněl si jízdní řád večerních vlaků. *Tomahavk* pozoroval při západu slunce, *Oštěp* slyšel, zatímco se schovával ve stodole, a *Kopí* už také musel projet, i když si nevzpomínal, že by ho slyšel. Takže zůstal jenom půlnoční vlak *Sekyra*. Podíval se na oblohu.

Venuši našel, samozřejmě, ale byl překvapen, když na západní straně uviděl Mars. Měsíc ještě nevyšel. Podívejme se – úplněk byl minulou středu. Jasně…

Odpověď, která se nabízela, se mu zdála špatná, proto se soustředil na pozorování Vegy a její polohu srovnal s Velkým vozem. Potom si tiše hvízdl – po všem, co se stalo, bylo pouze deset hodin večer, plus minus pět minut; hvězdy nemohou lhát. To znamenalo, že do příjezdu

Kopí zbývalo ještě tři čtvrtě hodiny. Pokud nepočítal s nepravděpodobnou možností speciálního vlaku, měl dostatek času.

Vkročil do tunelu. Neměl za sebou ani padesát yardů a už začal svého rozhodnutí litovat a pocítil nával paniky. Okolo byla tma jako v rakvi. Chůze však byla mnohem jednodušší díky podélným zářezům ve stěně tunelu, které zmírňovaly odraz tlakové vlny. Byl na cestě několik minut, když jeho oči uvyklé na dokonalou tmu rozeznaly daleko vpředu sotva patrný šedý kruh. Postupně zrychloval, až nakonec, hnán strachem, běžel jak o život.

S vyschlým hrdlem a bijícím srdcem doběhl na konec tunelu. Pokračoval v běhu bez ohledu na to, že se cesta opět změnila v pouhý vymýcený pruh lesa. Nezpomalil, dokud nestál pod ocelovými podpěrami, tak vysokými, že na prstenec nahoře ve tmě skoro nedohlédl. Tam se zastavil a snažil se chytit dech.

Náhle do něho něco udeřilo a srazilo ho na zem. Zvedal se velmi nejistě. Uvědomoval si, že chvíli ležel v bezvědomí. Měl krev na tváři a na rukou a naražený loket. Bylo mu jasné, co se stalo, ještě dřív, než tohle zjistil. Proletěl nad ním vlak.

Nebylo to tak blízko, aby ho to zabilo, ale stačilo to na to, aby se ocitl na zemi. Nemohl to být *Kopí*. Podíval se znovu na hvězdy a potvrdil si to. Ne, to musel být speciální vlak a Max se s ním v tunelu minul o pouhou minutu.

Začal se třást a trvalo několik minut, než se dal dohromady. Potom se vydal průsekem dolů tak rychle, jak jen byl vtom zubožením stavu schopen. Současně si uvědomil podivný fakt – noc byla tichá.

Jenže noc není nikdy tichá. Jeho uši, od dětství přizpůsobené zvukům hor, byly zvyklé neustále vnímat tiché noční zvuky – vítr ve větvích, stromové žáby, hmyz, sovy.

Nakonec došel k závěru, že ohluchl vinou tlakové vlny. Byl teď hluchý jako poleno. Jenže protože s tím nemohl nic dělat, pokračoval v cestě. Vůbec ho nenapadlo, že by se vrátil domů. Na dně této rokle, kde ocelové podpěry byly téměř tři sta stop vysoké, křížila cesta pro údržbu farmářskou silnici. Zahnul na ni a tím dosáhl svého prvního cíle; dostal se na území, kde bylo méně pravděpodobné, že by ho tam Montgomery hledal.

Ačkoliv stále jen několik mil od domova, ocitl se po průchodu horským hřebenem v pro něj neznámém kraji. Pokračoval v cestě dolů ještě několik hodin. Farmářská silnice nebyla nic jiného než obyčejná

polní cesta, ale šlo se po ní lépe než údržbářským průsekem. Někde dole, kde se hory otvírají do údolí, určitě narazí na nákladní dálnici, která vede souběžně s prstencovou dráhou směr Kosmodrom. Kosmodrom byl jeho cíl, ačkoliv měl jen mlhavé plány, co bude dělat, až tam dorazí.

Na obloze teď svítil měsíc, takže se mu šlo mnohem lépe. Na cestu před ním vyskočil králík, na chvíli se zastavil a zase hopkal dál. Max zalitoval, že si s sebou nevzal svoji pušku na veverky. Jistě, byla už dost stará a bylo stále těžší shánět do ní náboje – ale králík na pekáči, to by bylo pěkné, moc pěkné! Uvědomil si, že je nejen unavený, ale také strašně hladový. Vyrazil po večeři a zdálo se, že snídaně je v nedohlednu.

Na chvíli se přestal zajímat o hlad, když mu začalo zvonit v uších. Bylo to pořád horší. Začal třást hlavou a zakrýval si uši, ale vůbec to nepomáhalo. Snažil se to ignorovat. Když ušel asi půl míle, zjistil, že slyší vlastní kroky. Zastavil a tleskl rukama. I přes neustávající zvonění v uších tlesknutí uslyšel. Pokračoval dál s lehčím srdcem.

Vyšel na hřeben, ze kterého bylo vidět do širokého údolí. V měsíčním světle rozeznal oblouk nákladní dálnice, která směřovala k jihozápadu, a zdálo se mu, že dokonce vidí fluorescentní vodící čáry. Rozběhl se dolů. Byl už blízko dálnice a slyšel rámus projíždějících nákladáků, když před sebou uviděl světlo. Přibližoval se k němu opatrně, protože správně usoudil, že to není ani auto, ani světlo z farmy. Ukázalo se, že je to malý otevřený oheň viditelný seshora z kopce, ale směrem k dálnici zastíněný vápencovou skalkou. Nějaký muž se nad ním skláněl a míchal obsah plechovky postavené na kamenech nad ohněm.

Max se připlížil blíž, aby si ho důkladně prohlédl. Náhle ucítil vůni jídla a začaly se mu sbíhat sliny. Na vážkách mezi hladem a vrozenou nedůvěrou k cizincům zůstal ležet a dívat se. Muž se najednou sklonil, stáhl plechovku z ohně a zavolal nahoru: „Neschovávej se tam! Pojď dolů!“

Max byl tak překvapen, že neodpovídal. Muž dodal: „Pojď dolů k ohni. Nebudu ti to nosit tam nahoru.“

Max se postavil a slezl dolů do prostoru ozářeného ohněm. Tulák nebyl příliš dobře oblečen a potřeboval oholit. Přesto vypadal vesele a bezstarostně.

Muž pokračoval v míchání směsi v plechovce, potom si trochu na-

bral na lžíci, pofoukal to a ochutnal. „V pořádku," prohlásil. „Čtyřdenní guláš. Zrovna dostává ten správnej šmak. Najdi si nějaký nádobí." Postavil se a přinesl několik menších plechovek. Jednu si vybral. Max chvíli váhal, potom udělal totéž. Vybral si plechovku, ve které byla pravděpodobně káva a která snad ještě nebyla použitá. Jeho hostitel mu naložil pořádnou porci a podal lžíci.

„Jestli nevěříš chlápkovi, kterej ji měl před tebou," řekl oprávněně, „podrž ji na chvíli v ohni a pak si ji otři. Já se nebojím. Jestli mě napadne bacil, zemře hroznou smrtí." Max se zařídil podle jeho rady. Podržel lžíci v plamenech, dokud nebylo držadlo horké, a potom ji utřel do trička.

Guláš byl dobrý a hlad ho dělal ještě lepší. Omáčka byla hustá, byla v ní zelenina a neidentifikovatelné maso. Max si tím nezatěžoval hlavu a pochutnával si. Po chvíli se hostitel zeptal: „I druhý kolo?"

„Co? Jasně. Díky."

Druhá plechovka guláše ho zaplnila a tělem se mu začalo rozlévat příjemné teplo. Líně se protáhl, příjemně unaven. „Je to lepší?" zeptal se neznámý.

„To bych řekl. Díky."

„Můžeš mi říkat Same."

„Já se jmenuju Max."

„Rád tě poznávám, Maxi."

Max chvíli počkal, než se zeptal na věc, která ho trápila. „Same? Jak jsi věděl, že jsem tam nahoře? Slyšel jsi mě?"

Sam se zasmál. „Ne. Viděl jsem tvoji siluetu proti nebi. Dávej si na to pozor, chlapče, nebo to může být poslední věc, kterou uděláš." Max se otočil a podíval se nahoru, kde se předtím schovával. No jasně, Sam měl pravdu.

Sam se zeptal: „Zdaleka?"

„Co? Jo, docela jo."

„Ještě dál?"

„Myslím, že jo."

Sam počkal a pak řekl: „Vaši tě asi budou postrádat, ne?"

„Co? Jak to víš?"

„Utekl jsi z domu, že jo?"

„Jo, myslím, že jo."

„Asi je to vážný, když ses dostal až sem. Možná ale ještě není pozdě dát věci do pořádku, než za sebou spálíš všechny mosty. Přemýšlej

o tom, chlapče. Na cestách je to krutý, já to znám.“

„Vrátit se? Nikdy se nevrátím!“

„Je to tak zlý?“

Max se zadíval do ohně. Potřeboval si srovnat myšlenky, i kdyby to znamenalo vyprávět o svých soukromých záležitostech někomu cizímu. Navíc tomuhle cizinci se to říkalo lehce. „Podívej, Same, měl jsi někdy nevlastní matku?“

„Hm? Nepamatuju se, že bych někdy měl vůbec nějakou. Pusu na dobrou noc mi dávalo Centrální výchovné středisko pro státní děti.“

Max ze sebe vychrlil svůj příběh, přerušován jen občasnými účastnými otázkami, který mi Sam usměrňoval jeho zpověď. „Tak jsem zdrhnul,“ shrnul to nakonec. „Nedalo se dělat nic jiného. Nebo snad ano,?“

Sam stiskl rty. „Myslím, že ne. Tenhle tvůj dvakrát nevlastní táta je jako myš, co si o sobě myslí, že je krysa. Buď rád, že ho máš z krku.“

„Nemyslíš si, že se budou snažit mě najít a dotáhnout zpátky?“

Sam přiložil do ohně kus dřeva. „Nejsem si jistý.“

„Proč? Montgomery mě nesnáší. A Maw se o mě ve skutečnosti vůbec nezajímá. Možná bude trochu kňučet, ale nepohnula by pro mě rukou.“

„Dobře, ale je tady farma.“

„Farma? Ta mě nezajímá od té doby, co tatínek zemřel. Po pravdě řečeno, není o co stát. Pořád jenom ohýbáš záda, abys měl nějakou sklizeň. Kdyby zákon o potravinách nezakazoval majitelům farem nechat půdu ladem, tatínek by toho už dávno nechal. Chtělo to něco jako tenhle vládní plán, aby se našel někdo, kdo by z nás tu tíhu sejmul.“

„O tom právě mluvím. Ten chlápek přiměl tvoji matku k prodeji. Ačkoliv moje právní vzdělání není nic moc, vypadá to, že ty peníze patří tobě.“

„Co? Já se nestarám o peníze. Chci se jich zbavit.“

„Nemluv tímhle způsobem o penězích. Ti nahoře by tě obvinili z rouhání. Vlastně nezáleží na tom, co cítíš. Myslím si, že občan Montgomery tě velmi brzy začne shánět a bude hrozně naštvanej.“

„Proč?“

„Zanechal tvůj táta poslední vůli?“

„Ne. Proč? Kromě farmy neměl nic jiného.“

„Neznám dokonale tvoje práva, ale je jasná věc, že nejméně polo-

vina farmy patří tobě. Možná, že tvoje matka má na svoji polovinu jen doživotní právo, které přechází na tebe, pokud umře. Je ale jistá věc, že nemůže sama bez tvého podpisu uzavřít platnou smlouvu. Zítra ráno, až otevřou u notáře, to ti kupci zjistí. Potom přijdou zpátky a budou hledat ji – a tebe. A o deset minul později tě začne hledat Montgomery, pokud už nezačal."

„Zatraceně! Můžou mě donutit vrátit se zpátky, pokud mě najdou?"

„Nenech je, aby tě našli. Začal jsi dobře."

Max zvedl svůj batoh. „Myslím, že udělám lépe, když půjdu. Mockrát díky, Same. Možná ti to někdy budu moct oplatit."

„Sedni si."

„Podívej, bude lepší, když se dostanu tak daleko, jak to jenom půjde."

„Chlapče, seš unavenej a tvůj úsudek vynechává. Jak daleko můžeš dojít v noci, navíc ve stavu, v jakém si? Zítra ráno, svěží a odpočatý, sejdeme dolů k dálnici, půjdem asi míli podél ní k hospodě pro řidiče a nějakého stopnem, až půjde v dobré náladě ze snídaně. Svezem se a ty se dostaneš za deset minut dál, než za celou noc."

Max neprotestoval, protože byl opravdu unavený, úplně vyčerpaný. Navíc Sam jistě věděl o těchto věcech víc než on. Sam se zeptal, „Máš v ranci nějakou deku?"

„Ne. Jen trička … a nějaké knihy."

„Knihy říkáš? Trochu čtu, když mám příležitost. Můžu se podívat?"

Max je vytahoval trochu zdráhavě. Sam je podržel blíž k ohni a zkoumal je. „No, cejtim se jak třívokej Marťan! Chlapče, víš co to je?"

„Samozřejmě."

„Ale ty je nemůžeš vlastnit. Nejsi členem Astrogátorského cechu."

„Nejsem, ale můj strýček byl. Byl na první výpravě na Beta Hydrae," dodal pyšně.

„Nepovídej!"

„To je jistý jak daně."

„Ale tys nikdy nebyl ve vesmíru? Ne, samozřejmě, že ne."

„Ale budu!" Max se přiznal k něčemu, co ještě nikdy nikomu neřekl, ke své snaze vyrovnat se strýci a letět ke hvězdám. Sam pozorně naslouchal. Když Max skončil, řekl pomalu: „Takže ty chceš být astrogátor?"

„To tedy chci.“

Sam pokrčil nos. „Podívej, chlapče, nechci ti to nějak rozmlouvat, ale víš, jak to na světě chodí. Stát se astrogátorem je skoro tak obtížné, jako dostat se do Cechu klempířů. Polívka je v dnešní době řídká a není jí dost pro všechny. Cech tě nepřivítá jenom proto, že se toužíš stát jeho členem. Členství je dědičné, stejně jako v každém jiném dobře placeném cechu.“

„Ale můj strýc byl členem.“

„Tvůj strýc není tvůj otec.“

„To ne, ale člen, který nemá syna, nominuje někoho jiného. Strýček Chet mi to vysvětlil. Vždycky mi říkal, že nechá zaregistrovat moji nominaci.“

„A udělal to?“

Max mlčel. V době, kdy strýček zemřel, byl ještě příliš mladý, aby to mohl zjistit. Když se potom táta musel postarat o strýčkovi záležitosti, nebyl na to čas. Nikdy si neověřil, jestli ho strýček nominoval. Radši v sobě pěstoval sen, než aby si to ověřil. „Nevím,“ řekl nakonec. „Pojedu do Mateřské kapituly cechu na Kosmodromu a zjistím to.“

„Hmmm – přeju ti štěstí, chlapče.“ Zadíval se do ohně. Maxovi se zdálo, že trochu posmutněl. „No, já si du hodit šlofíka a tobě bych doporučoval totéž. Jestli je ti zima, najdeš nějaké hadry pod skalní římsou – staré pytle a obaly a tak. To tě zahřeje, pokud ti nevadí jedna nebo dvě blechy.“

Max vlezl na označené místo a našel ve skále výklenek, do kterého se celý vešel. Nahmatal primitivní lůžko. Původně chtěl zůstat vzhůru, ale usnul dříve, než Sam uhasil oheň.

Vzbudily ho sluneční paprsky. Vysoukal se ven, postavil se a snažil se vytřást z údů strnulost. Podle slunce usuzoval, že je asi sedm hodin ráno. Sama nebylo nikde vidět. Rozhlédl se kolem a zavolal na něj, ne příliš nahlas, a usoudil, že Sam šel dolů k potoku napít se a umýt. Vrátil se zpátky ke skále a vyndal svůj batoh, aby si mohl vzít čisté ponožky.

Strýčkovy knihy byly pryč.

Místo nich ležel v batohu vzkaz: „Milý Maxi,“ bylo na něm napsáno, „v plechovce je ještě nějaký guláš. Můžeš si ho ohřát k snídani. Měj se – Sam. P.S. Promiň.“

Podrobná prohlídka ukázala, že chybí ještě identifikační karta. O

zbytek jeho ubohého majetku se Sam zřejmě nezajímal. Max se guláše ani nedotkl a vydal se hned na cestu, naplněn hořkými myšlenkami.

KOSMODROM

Farmářská silnice procházela pod nákladní dálnicí. Max vylezl na protější straně na násep a vydal se podél dálnice na jih. Viděl sice ceduli PRŮCHOD ZAKÁZÁN, ale vedla tam dobře vyšlapaná stezka. Dálnice pod ním se rozšiřovala a odpojoval se od ní zpomalovací pruh. Asi o míli dál, na jeho konci, viděl Max restauraci, o které mluvil Sam.

Přelezl přes plot, kterým byly obehnané parkoviště a hospoda, a vydal se do parkovacích boxů, kde stálo asi tucet velkých pozemních lodí. Jedna z nich se zjevně připravovala k odjezdu, její podvozek byl několik palců vzdálen od kovového chodníku. Max přešel k přední straně a podíval se do řidičovy kabiny. Dveře byly otevřené a Max uviděl řidiče, jak sedí za řídícím pultem. Max zavolal: „Haló, pane!“

Řidič vystrčil hlavu ven: „Co tě žere?“

„Nevzal byste mě na jih?“

„Zapomeň na to, kluku.“ Dveře se zabouchly.

Žádný z ostatních nákladáků se nepřipravoval k odjezdu, jejich kabiny byly prázdné. Max už chtěl odejít, když vtom další obr proletěl brzdícím pruhem, zamířil na parkoviště, pomalu najel do boxu a dosedl na zem. Max přemýšlel, jestli má požádat jeho řidiče, ale usoudil, že bude lepší, když počká, až se nají. Vrátil se tedy k budově restaurace a díval se dovnitř přes dveře na hladové řidiče, kteří do sebe ládovali jídlo, a v puse se mu sbíhaly sliny. Najednou za sebou uslyšel příjemný hlas.

„Promiň, ale blokuješ dveře.“

Max uskočil. „Ach! Promiňte.“

„Jdi dovnitř. Byl jsi první.“ Muž, který to říkal, byl asi o deset let starší než Max. Ve tváři byl samá piha a usmíval se. Na jeho čepici viděl Max odznak Cechu řidičů. „Jdi dovnitř,“ opakoval muž, „nebo budeš ušlapán v tlačenici.“ Max si říkal, že možná vevnitř potká Sama – a že ho nebudou chtít pustit dovnitř, když nebude nic jíst. Myslel si, že by mohl nabídnout vrchnímu, že si jídlo odpracuje. Teď však uposlechl pobízení pihovatého muže a zamířil dovnitř.

Restaurace byla plná. Byl tam pouze jeden volný stůl, pro dva. Muž se posadil na židli a řekl: „Posaď se.“ Když Max váhal, dodal: „Nech toho a sedni si. Nerad jím sám.“ Max cítil na zádech pohled vrchního, a tak se posadil. Servírka podala oběma jídelní lístek a řidič si ji pozorně prohlédl. Když odešla, prohlásil: „V týhle díře dřív měli automatickou obsluhu a šlo to s nima z kopce. Zákazníci se přesunuli do Tivoli, osmdesát mil dál na jih. Nový majitel vyhodil roboty, zaměstnal děvčata a obchod šel nahoru. Nic neudělá jídlo lepší než pěkná holka, která ti ho přinese. Souhlasíš?“

„Jo, asi ano. Určitě.“ Max vůbec neposlouchal, co jeho společník říká. V restauraci byl pouze zřídka, a to bylo jen v jídelně v Koutech. Ceny, které četl v jídelním lístku, ho zděsily. Měl chuť schovat se pod stůl.

Jeho nový známý se na něj podíval. „V čem je problém, kamaráde?“

„Problém? V ničem.“

„Není ti dobře?“ Odpověděl mu Maxův nešťastný výraz. „Klid, jsem tady.“ Muž přivolal servírku. „Pojď sem, drahoušku. Můj partner a já si oba dáme biftek se smaženým vejcem navrchu a oblohou. Chci, aby to vejce bylo pořádně usmažený. Jestli bude měkký, přibiju ho na zeď jako varování pro ostatní. Rozuměla?“

„Pochybuju, že by šlo probít hřebíkem,“ odpověděla a odkráčela, mírně se pohupujíc v bocích. Řidič ji sledoval, dokud nezmizela v kuchyni. „Chápeš, co tím myslím? Tomuhle nemůžou roboti konkurovat.“

Biftek byl výborný a vejce bylo přesně podle požadavků. Max se dozvěděl, že řidiči má říkat „Red“, tak mu na oplátku sdělil svoje jméno. Právě zajídal poslední kousek masa chlebem a uvažoval, jestli je ta správná chvíle začít mluvit o svezení, když se na něj Red obrátil a promluvil: „Maxi, drží tě tady něco? Seš volnej na práci?“

„Co? Proč ne. O co jde?“

„Nevadilo by ti zajet si trochu na jihozápad?“

„Jihozápad? Abych řekl pravdu, zrovna tím směrem mám namířeno.“

„Dobře. Nabízím ti dohodu. Poliši chtěj, aby v každým náklaďáku byli dva řidiči, nebo musíš po osmi hodinách za volantem osm hodin odpočívat. Já nemůžu, protože už jedu pozdě, a můj parťák vypadnul. Ten mamlas se opil, tak sem ho musel vyhodit. O sto třicet mil dál

musím projet kontrolním stanovištěm policie a nepustěj mě dál, když jim neukážu druhýho řidiče.“

„Ale já neumím řídit, Rede. Je mi líto.“

Red mávl rukou. „Ty nebudeš řídit. Budeš pořád ten řidič, kterej odpočívá. Nesvěřím přece svoji malou Molly Malone někomu, kdo neví, jak se s ní zachází. Budu řídit celou cestu a vezmu si povzbuzující pilulky, abych neusnul. Vyspím se až na Kosmodromu.“

„Vy jedete celou cestu až na Kosmodrom?“

„Jasně.“

„To je paráda!“

„Fajn, takže se dohodnem. Vždycky, když budem projíždět kontrolní stanoviště, budeš zalezlej v posteli dělat, že spíš. Pomůžeš mi nakládat a vykládat – musím se ještě zastavit v Oke City – a já tě budu živit. Souhlas?“

„Souhlas!“

„Tak jdem. Chci se dostat pryč dřív, než začnou vyjíždět ti ostatní. Může mezi nima bejt kontrolor, člověk nikdy neví.“ Red zaplatil účet a nečekal na drobné.

Molly Malone byla dvě stě stop dlouhá a tvarovaná tak, aby ji při jízdě tlak vzduchu tlačil k silnici. Max si toho povšiml, když pozoroval řídící desku. Když se rozjeli, ukazoval displej označený VZDÁLENOST OD SILNICE devět palců, ale jak zvyšovali rychlost v urychlovacím pruhu, tato hodnota poklesla na šest palců.

„Odpudivá síla pracuje na principu převrácené třetí mocniny,“ vysvětloval Red. „Čím víc nás vítr tlačí k silnici, tím víc nás silnice tlačí nahoru. Drží nás, abychom nevyletěli k nebesům. Čím jsme rychlejší, tím pevněji jsme drženi u země.“

„Takže je možné jet tak rychle, že nás vítr přitlačí úplně na zem? Dokážete zastavit tak rychle, aby se to nestalo?“

„Přemýšlej. Čím jsme níž, tím větší silou jsme zvedáni – převrácená třetí mocnina jsem říkal.“

„Aha.“ Max vytáhl strýčkovo logaritmické pravítko. „Jestli má určitou tíhu při devíti palcích vzdálenosti, tak na třech palcích bude odpudivá síla dvacet sedmkrát větší, na jednom palci sedm set dvacet devětkrát a na čtvrtině palce…“

„Zadrž. Ani při nejvyšší rychlosti se nedostaneme pod pět palců.“

„A co ji pohání?“

„To je fázová souvztažnost. Energetické pole se pohybuje dopředu

a Molly se ho snaží dohonit – jenže nemůže. Neptej se mě na teorii, já jenom mačkám knoflíky.“ Red si zapálil cigaretu a protáhl se, jednu ruku na řídící páce. „Radši už vlez do postele. Kontrola za čtyřicet mil.“

Postel byla připevněná jako police napříč kabinou za sedadly. Max na ni vylezl a přetáhl přes sebe deku. Red mu podal svoji čepici. „Polož si ji přes oči. Ať je vidět ten odznak.“ Odznak byl znakem Cechu řidičů; Max udělal, co mu bylo řečeno.

Náhle uslyšel, jak se mění zvuk větru z tlumeného burácení na tiché ševelení, až utichl docela. Náklaďák zastavil u obrubníku a dveře se otevřely. Max se ani nepohnul, takže neviděl, co se děje v kabině. Podivný hlas se zeptal: „Jak dlouho dnes řídíte?“

„Od snídaně u Tonyho.“

„Tak? A od čeho máte tak zarudlé oči?“

„To je tím ďábelským způsobem života. Chcete vidět jazyk?“

Inspektor to ignoroval a místo toho řekl: „Váš partner nepodepsal svoje potvrzení.“

„Přesně jak říkáte. Chcete, abych toho osla vzbudil?“

„Hmm… Nechte to být. Podepište se za něj. Řekněte mu, ať je pečlivější.“

„Jasně.“

Molly Malone se zdvihla a začala nabírat rychlost. Max slezl dolů. „Myslel jsem, že je s náma konec, když se zeptal na ten podpis.“

„To bylo naschvál,“ řekl Red pohrdavě. „Musíš jim dát sám něco, o čem můžou přemýšlet, nebo to začnou hledat.“

Maxovi se náklaďák moc líbil. Obrovská rychlost tak blízko u země ho rozveselovala. Usoudil, že tenhle způsob života by nebyl špatný – pokud se nestane kosmonautem. Musel by zjistit, jak vysoké poplatky se musí zaplatit. Líbila se mu lehkost, s jakou Red snížil Mollynu rychlost a řídil ji do zatáčky. Jeli pořád v nejrychlejším pruhu.

Blízko Oklahoma City projížděli pod vodícím prstencem C.S. & K., právě když nad nimi prolétl vlak – podle Maxova odhadu nejspíš Razor. „Dřív jsem řídil tyhle věci,“ poznamenal Red a ukázal nahoru.

„Opravdu?“

„Jo. Ale lezlo mi to na nervy. Nenáviděl jsem, jak jsem pokaždé při skoku přes volný prostor cítil, jak se moje váha někam propadá. Navíc jsem měl pocit, že vlak má svůj vlastní rozum a chce uhnout z cesty, místo aby poslouchal vodící prstence. To není dobrý. Tak jsem našel

řidiče, kterej si chtěl polepšit a zaplatil odstupné oběma cechům, aby povolily výměnu. Nikdy jsem toho nelitoval. Dvě stě mil za hodinu, když jsi blízko u země, mi bohatě stačí.“

„A co kosmické rakety?“

„To je jiná věc. Až budeme na Kosmodromu, možná uvidíš velký mašiny. To už je fakt něco.“

Maxe ještě trápila kniha půjčená z knihovny. V Oklahoma City našel na nákladním parkovišti poštovní schránku a veden náhlým impulsem, hodil knížku do ní. Jakmile to udělal, pocítil obavy, jestli tím neposkytl stopu, která by se mohla dostat k Montgomerymu. Hned to však v sobě potlačil, protože tu knihu vrátit musel.

Tuláctví ho z pohledu práva nijak neznepokojovalo, ani chůze v blízkosti dálnice, ani vydávání se za řidiče s licencí – ale krádež knihy byl hřích.

Max zrovna spal na posteli, když dojeli. Red s ním zatřásl. „Konec cesty, chlapče.“

Max se posadil a zívl. „Kde jsme?“

„Kosmodrom. Tak se prober a jdeme vykládat.“ Byly dvě hodiny po východu slunce, a když skončili, pouštní vedro začínalo Molly rozpalovat. Red pozval Maxe na poslední jídlo. Dojedl první, zaplatil a položil účet na stůl. „Díky, chlapče. To je pro štěstí. Měj se.“ Max nestačil ani otevřít ústa. Nikdy se nedozvěděl jeho pravé jméno, ani ho nenapadlo zjistit číslo jeho cechovního odznaku.

Kosmodrom byl největší město, jaké Max kdy viděl, a všechno ho tam zneklidňovalo – spěchající davy lidí, obrovské budovy, jezdící chodníky místo ulic, hluk a pouštní slunce, které to všechno osvětlovalo.

Poprvé v životě uviděl mimozemšťana, osminohého obyvatele Epsilonu Gemini V, jak vychází velkými kroky z obchodu s balíčkem pod paží – stejně jako farmář na pravidelném týdenním nákupu v Koutech, napadlo Maxe. Přesto zůstal stát a zíral na něj. Z obrázků a stereovizních show věděl, jak tahle stvoření vypadají, ale vidět jedno z nich na vlastní oči, to je přece jen něco jiného. To podivné stvoření zatím přistoupilo k policistovi, zaklepalo mu na čepici a zeptalo se: „Promiňte phane, můžete mi prosím ukhásat, kde je Atletickhý Khlub Tesert Palms?“ Max nedokázal určit, odkud ten hlas vychází.

Zjistil, že je jediný, kdo tak civí. Pokračoval tedy pomalu v chůzi, ale stále se ohlížel přes rameno. Náhle do někoho vrazil. „Ach, pro-

miňte,“ vykoktal. Cizinec se na něj podíval. „To nic. Ale dávej pozor, tady jsi ve velkým městě.“ Potom se snažil být opatrnější.

Stále ještě měl v úmyslu najít Mateřskou kapitulu astrogátorů, i když nevěděl, jestli se mu bez strýčkových knih a identifikační karty podaří prokázat svoji totožnost a zjistit tak, jestli se strýček Chet postaral o jeho budoucnost. Jenže na Kosmodromu toho bylo tolik nového k vidění, že s hledáním nepospíchal. Najednou zjistil, že se ocitl před hotelem Imperial House, který zaručoval zajištění všech možných kombinací tlaku, teploty, světla, atmosféry, pseudogravitace a stravy, takže mohl uspokojit všechny známé druhy inteligentních bytostí. Chvíli se procházel okolo, protože doufal, že zahlédne některého z hostů, ale vyšel pouze jeden, navíc uzavřený v tlakovém tanku, do kterého nebylo vidět.

Uvědomil si, že policista, který hlídal u dveří, ho pozoruje a chystá se jít k němu. Rozhodl se, že se ho tedy zeptá na cestu – když se můžou ptát mimozemšťani, může on přece taky. Vyšel mu vstříc a opakoval otázku: „Promiňte pane, můžete mi prosím ukázat, kde je Mateřská kapitula astrogátorů?“

Policista si ho prohlédl. „Na konci Planetární avenue, přímo proti odletové hale.“

„Aha, a kterou cestou…“

„Nový ve městě?“

„Jo. Ano, pane.“

„Kde bydlíš?“

„Bydlím? Proč, zatím nikde. Právě jsem přijel. já…“

„Co potřebuješ v Astrogátorské kapitule?“

„Svého strýce.“

„Strýce?“

„On… on je astrogátor.“

Policista si ho znovu zkoumavě prohlédl. „Po tomhle chodníku jeď na další křižovatku a tam přestup na chodník na západ. Je to velká budova s cechovním znakem nade dveřmi – nemůžeš to minout. Nelez do zakázaných oblastí.“ Max vyrazil, aniž by počkal na vysvětlení, jak pozná zakázanou oblast. Kapitulu bylo opravdu lehké najít. Jezdící chodník na západ vedl kousek pod zemí, a když se opět vynořil na světlo, ocitl se Max přímo před ní.

Jenže Maxovu pozornost teď zaměstnávalo něco jiného. Na západě, kde končila Planetární avenue, začínala obrovská plocha, na které stá-

ly kosmické lodě. Malé rychlé vojenské čluny, neohrabané měsíční raketoplány, rakety pro obsluhu orbitálních stanic, automatické nákladní rakety a mnoho jiných. Ale přímo proti bráně, asi půl míle daleko, stála obrovská raketa, kterou okamžitě poznal, hvězdná loď *Asgard.* Max znal její historii, protože na ní sloužil strýček Chet. Před mnoha sty lety byla postavena ve vesmíru jako intergalaktická loď. Pojmenovali ji *Princ z Walesu.* Po létech byla stažena z kosmického programu a sloužila jako vesmírná továrna na hromadnou přeměnu. Tak uplynulo mnoho let, až skončila prázdná a nepoužívaná na orbitu Měsíce. Dnes jsou na místě reaktorů Horst-Conradova dmychadla, díky nimž může přistát na matičce Zemi. Na památku svého znovuzrození byla pojmenována *Asgard,* nebeské sídlo bohů.

Její masivní hruškovité tělo bylo postaveno na menší konec, udržované v rovnováze neviditelným lešením opěrných paprsků. Max věděl, že tam musí být, protože kolem viděl kruh zástěn, který zabraňoval přístupu do nebezpečného prostoru.

Ve snaze vidět co nejvíc Max došel až k bráně, když uslyšel hlas: „Vypadni odtud. Copak neumíš číst?“

Max se podíval nahoru. Nad jeho hlavou byla cedule: ZAKÁZANÁ OBLAST. Okamžitě se otočil a vydal zpátky k Cechovní síni.

CECH ASTROGÁTORŮ

Mateřská kapitula působila na Maxe ohromujícím dojmem, připomínala mu kostel a zároveň ho děsila. Jakmile se přiblížil, obrovské dveře se tiše otevřely a zajely do otvorů ve zdi. Na mozaikové podlaze jeho kroky nevydávaly žádný zvuk. Vykročil do dlouhé a vysoké haly, přemýšlel, kam by měl jít, když ho zastavil pevný hlas. „Mohu vám nějak pomoci, prosím?“

Otočil se. Přísně si ho prohlížela pěkná mladá paní. Seděla za stolem. Max k ní přistoupil. „Hmm, možná byste mi mohla poradit, za kým bych měl jít. Nevím přesně…“

„Moment. Vaše jméno, prosím?“ O několik minut později znala všechna základní fakta o jeho problému. „Nakolik tomu rozumím, nemáte žádný oficiální statut ani jiný důvod pro svou žádost.“

„Ale vždyť vám říkám…“

„Na tom nezáleží. Předám to právnímu oddělení.“ Stiskla tlačítko a na její stůl se vysunul videofon. „Pane Hansone,“ oslovila muže na obrazovce, „máte chvilku?“

„Ano, Grace?“

„Je tady mladý muž, který tvrdí, že zdědil nárok na členství v Cechu. Mohl byste s ním promluvit?“

Hlas odpověděl, „Podívej, Grace, znáš běžný postup. Zapiš si jeho adresu, vem si jeho dokumenty a pošli ho domů.“

Zamračila se a stiskla další tlačítko. Ačkoliv Max viděl, že mluví dál, neslyšel ani slovo. Nakonec přikývla a obrazovka zmizela zpátky ve stole. Opět zmáčkla tlačítko a řekla: „Poslíček!“

Chlapec vyběhl ze dveří za jejími zády a prohlédl si Maxe svýma chladnýma očima. Řekla mu: „Zaveď tohoto návštěvníka k panu Hansonovi.“

Ohrnul nos. „Jeho?“

„Jeho. A srovnej si límec a vyplivni žvýkačku.“

Pan Hanson vyslechl Maxův příběh a odvedl ho ke svému nadřízenému, vedoucímu právního oddělení, kterému Max také vyložil svou situaci. Ten zabubnoval prsty na stůl a potom stejně jako dívka u vchodu někomu telefonoval, aniž by Max slyšel jediné slovo.

Když skončil, řekl: „Máš štěstí, synku. Jeho Ctihodnost nejvyšší sekretář ti věnuje pár minut svého času. Až budeš u něj, nesedej si, mluv k věci a odejdi, jakmile ti naznačí, že audience skončila.“

V kanceláři nejvyššího sekretáře se strohost mísila s rozhazovačností. Jen samotný koberec by stál stejně jako farma, na které Max vyrůstal. Nebylo vidět žádné komunikační zařízení, žádné skříně, jen stůl. Za stolem v obrovském křesle seděl nejvyšší sekretář. jak uviděl Maxe, zvedl hlavu a řekl: „Pojď dál, chlapče. Posaď se. Jak se jmenuješ?“

„Maximilian Jones, pane.“

Vzájemně se pozorovali. Sekretář viděl vytáhlého mladíka, který by potřeboval ostříhat, vykoupat se a převléknout. Max viděl malého tlustého muže v pomačkané uniformě. Jeho hlava byla pro něj příliš velká a Max nedokázal určit, jestli jsou jeho oči příjemné nebo chladné. „A jsi synovec Chestera Arthura Jonese?“

„Ano, pane.“

„Znal jsem bratra Jonese dobře. Výborný matematik.“ Nejvyšší sekretář pokračoval: „Jestli jsem tomu dobře rozuměl, tak jsi ztratil svou

identifikační kartu. Carle.“

Nemusel vůbec zvyšovat hlas a ve dveřích se jako duch objevil mladý muž. „Ano, pane?“

„Vezmi otisky prstů tohoto mladého muže a zavolej do Identifikačního střediska. Ne místního, ale do hlavního úřadu v Novém Washingtonu. Že zdravím vedoucího střediska a prosím ho, ať nám co nejdříve potvrdí tu identifikaci.“

Otisky byly rychle sejmuty a muž jménem Carl odešel. Nejvyšší sekretář pokračoval: „Za jakým účelem jsi sem přišel?“ Max nesměle vysvětlil, že strýc mu řekl o svém úmyslu nominovat ho jako svého následníka v cechu.

Sekretář se zamračil. „Tak jsem si to myslel. Musím tě ale zklamat, mladý příteli, bratr Jones nezanechal žádnou nominaci.“

Max jen obtížně dokázal souvisle uvažovat. Natolik byl hrdý na strýčkovu práci a natolik spoléhal na to, že ho strýc určil jako svého dědice, že se jen těžko smiřoval s tím, že je opět úplná nula. Vybuchl: „Jste si jistý? Díval jste se?“

Nejvyšší sekretář odpověděl klidně: „Záznamy jsme prohlédli, dokonce dvakrát. Omyl je vyloučen. Je mi líto.“

„Ale on mi to říkal,“ opakoval Max umíněně. „Říkal mi, že to udělá.“

„Ale neudělal.“ Muž, který předtím sejmul Maxovi otisky, vešel dovnitř a podal zprávu nejvyššímu sekretáři, který do ní nahlédl a vrátil ji zpět. „Nepochybuji, že o tobě uvažoval. Ale nominace do našeho bratrstva vyžaduje velkou zodpovědnost. Není obvyklé u bezdětných bratrů, aby měli někoho vyhlédnutého dlouho před tím, než je možné zjistit, zda si vybrali dobře. Z nějakého důvodu tě tvůj strýc nejmenoval.“

Max byl zděšen myšlenkou, že jeho drahý strýc ho možná považoval za neschopného. Ale to nemohla být pravda – vždyť ještě den před tím, než zemřel, mu říkal – přerušil svoje úvahy a řekl: „Pane, myslím si, že vím, co se stalo.“

„Ano?“

„Strýček Chester zemřel náhle. Chtěl oznámit mou nominaci, ale neměl příležitost. Jsem si tím jistý.“

„Možná. Možná nestihl dát své záležitosti do pořádku před poslední cestou. Ale musím předpokládat, že věděl, co dělá.“

„Ale –“

„To je všechno, mladý muži. Ne, ještě neodcházej. Přemýšlel jsem dnes o tobě.“ Max vypadal překvapeně, nejvyšší sekretář se usmál a pokračoval: „Jsi totiž již druhý Maximilian Jones, který sem přišel s tímhle příběhem.“

„Prosím?“

„No je to tak.“ Zástupce cechu sáhl do stolu, vytáhl knihy a kartu a podal je Maxovi, který se tvářil nevěřícně.

„Strýčkovy knihy!“

„Přesně tak. Jiný muž, starší než ty, sem přišel včera s tvojí identifikační kartou a těmito knihami. Nebyl ovšem tak ctižádostivý jako ty,“ dodal ironicky. „Spokojil by se i s menší odměnou než je členství v cechu.“

„Co se s ním stalo?“

„Zmizel, když jsme mu chtěli sejmout otisky. Ale když ses dnes ukázal ty, začal jsem přemýšlet, jak dlouho nás budou ‚Maximilianové Jonesové‘ obtěžovat. Svoji kartu si lépe hlídej – myslím, že jsme ti pro tentokrát ušetřili spoustu starostí.“

Max si identifikační kartu zastrčil do kapsy, poděkoval a začal rovnat strýčkovi knihy do batohu. Nejvyšší sekretář zavrtěl odmítavě hlavou.

„Ne, ne! Vrať ty knihy, prosím.“

„Ale strýček Chet mi je dal.“

„Je mi líto. Maximálně ti je půjčil – a ani na to neměl právo. Nástroje naší profese nevlastní jednotlivci, jsou jim pouze zapůjčovány. Tvůj strýc je měl vrátit, když odstoupil z funkce, ale stejně jako jiní bratři si je ze sentimentálních důvodů nechal u sebe. Dej mi je, prosím.“ Max stále váhal. „Podívej,“ řekl zástupce cechu přesvědčivě, „nemůžeme přece dovolit, aby naše profesionální tajemství bylo přístupné každému. To nepřipustí ani kadeřníci. Máme vůči veřejnosti velkou zodpovědnost. Pouze člen našeho cechu, vycvičený, pod přísahou a uznaný ostatními, může oprávněně používat tyhle příručky.“

Maxova odpověď byla sotva slyšitelná. „Co se dá dělat. Stejně, jak se zdá, je nebudu moct používat.“

„Nevěříš přece na anarchii? Celá naše společnost je založena na předávání důležitých tajemství pouze těm, kteří jsou k tomu vhodní. Ale nebuď smutný. Každý bratr, když jsou mu propůjčeny tyto knihy, skládá zálohu do naší pokladny. Podle mého názoru, protože jsi nejbližší příbuzný bratra Jonese, můžeme ti ji okamžitě vyplatit. Carle.“

Mladý muž se objevil ve dveřích. „Přineste zálohu za knihy, prosím.“ Carl měl peníze u sebe. Zdálo se, že jeho práce spočívá v tom, uhodnout dopředu, co bude nejvyšší sekretář chtít. Max přijal ohromný svazek bankovek, víc než kdykoliv předtím držel v ruce, a knihy mu byly odebrány, než se zmohl na nějaký protest. Vypadalo to, že je čas odejít, ale bylo mu naznačeno, aby si ještě sedl. „Osobně mě velmi mrzí, že jsem tě musel zklamat, ale jsem pouze služebník svých bratří – nemám na výběr. Ovšem…“ Nejvyšší sekretář se podíval Maxovi do očí. „Naše bratrstvo se stará o záležitosti svých členů. Mám k dispozici fondy pro podobné případy. Jak by se ti líbilo jít do učení?“

„Pro *cech?*“

„Ne, ne! Naše bratrstvo není charita. Ale nějaké uznávané řemeslo, kovář, kuchař nebo krejčí – co si budeš přát, jakékoliv nedědičné povolání. Naše bratrstvo tě bude sponzorovat, zaplatí za tebe vstupní poplatky, a pokud dostuduješ, půjčíme ti na členský příspěvek.“ Max věděl, že by měl ochotně souhlasit. Nabídka, kterou dostal, byla víc, než se normálnímu člověku může naskytnout. Ale stejná umíněnost, kvůli které si tehdy ráno nevzal jídlo, které mu Sam zanechal, učinila tu skvělou nabídku pro něj nepřijatelnou. „Mockrát děkuju,“ odpověděl pevně, „ale myslím, že to nemohu přijmout.“

Nejvyšší sekretář se zatvářil smutně. „Tak? No, je to tvůj život.“ Luskl prsty, objevil se poslíček a Max byl rychle vyveden ven.

Stál před cechovní rezidencí a sklíčeně přemýšlel, co bude dělat dál. Ani hvězdné lodě na dohled ho nepřitahovaly. Měl pocit, že se na ně nemůže podívat bez pláče. Radši se obrátil na východ.

Nedaleko spatřil elegantní postavu, opřenou o kontejner na odpad. Ten muž se narovnal, jakmile se na něj Max podíval, zašlápl cigaretu a vyrazil k němu.

Max si ho prohlédl znovu. „Same!“ Byl to nepochybně jeho společník, který ho okradl – dobře oblečen a čistě oholen. Max mu vyběhl naproti.

„Zdravíčko, Maxi,“ Sam ho přivítal se samozřejmým výrazem, „jak to šlo?“

„Měl bych tě dát zavřít!“

„Klid, klid, hlavně potichu. Vypadáš podezřele.“

Max se nadechl a ztišil hlas. „Ukradl jsi mé knihy.“

„Tvoje knihy? Nebyly tvoje – já jsem je jenom vrátil pravým vlast-

níkům. Za to mě chceš dát zavřít?“

„Ale ty… Vždyť jsi…“

Za Maxovými zády se ozval pevný, oficiální hlas. „Obtěžuje vás, pane?“ Max se otočil a uviděl policistu, který stál za ním. Chtěl začít mluvit, ale zarazil se, jakmile si uvědomil, že otázka byla adresována Samovi.

Sam vzal Maxe otcovským gestem za rameno. „Ne, všechno je v pořádku, děkuji.“

„Jste si jistý? Zaslechl jsem něco z toho, co říkal.“

„Je to můj přítel. Čekal jsem tady na něho.“

„Když to říkáte. Máme hodně problémů s pobudy. Zdá se, že se všichni stahují na Kosmodrom.“

„Tohle není pobuda. Je to můj mladý přítel z venkova a obávám se, že je jen trochu zmaten. Dám na něj pozor.“

„V pořádku, pane.“

„Díky.“ Max se nechal odvést pryč. Když byli z doslechu, Sam řekl: „To bylo o fous. Ten dotěrnej šašek by nás oba šoupl do lochu. V pořádku, chlapče – držel jsi jazyk za zuby v pravý čas.“

Teprve když se ocitli za rohem, na méně důležité ulici, uvolnil Sam svůj stisk. Zastavil se a s úsměvem se otočil na Maxe: „Tak co, chlapče?“

„Měl jsem tomu poldovi o tobě říct.“

„Proč jsi to neudělal? Vždyť stál vedle tebe.“

Max cítil, že jím zmítají protichůdné pocity. Zlobil se na Sama, o tom nepochyboval, ale jeho první reakce, když ho uviděl, byla radost, že mezi tolika cizinci poznává známou tvář – zlost se dostavila až o chvíli později. Teď ho Sam pozoroval s cynickým, šibalským úsměvem na tváři. „Tak co, chlapče?“ opakoval. „Jestli mě chceš udat, tak se vrať a udělej to. Nebudu utíkat.“

Max se na něj mrzutě podíval. „Zapomeň na to!“

„Díky. Mrzí mě to, chlapče. Opravdu.“

„Tak proč jsi to udělal?“

Samův výraz se náhle změnil v posmutnělý zasněný pohled, který ovšem stejně rychle zmizel a uvolnil místo obvyklému cynickému úsměvu. „Zlákala mě jedna představa – každý muž má své tajné sny. Možná ti to někdy povím. Ale zpátky na zem – což takhle trochu se najíst? Nedaleko odsud je podnik, kde se můžeme v klidu najíst bez těch dotěrů za zády.“

„Nevím, jestli se mi chce.“

„Neblázni! Jídlo tady není nic moc, ale je pořád lepší než ten guláš.“

Max měl připravený upjatý proslov o tom, že nepůjde Sama udat, ale ani se s ním najíst, ale vzpomínka na guláš ho umlčela. Vzpomněl si, že Sam se nezajímal o *jeho* morálku, když mu nabídl.

„Tak dobře… jdeme.“

„Tak se mi líbíš!“ Šli dál po ulici. Okolí bylo toho druhu, který lze najít blízko kosmického přístavu v každém přístavním městě. Mimo pompézní Planetární avenue byly ulice zalidněné, hlučné, kypící a nějak přátelštější, pokud si člověk dával pozor na peněženku. Pokoutní krejčovské dílny, nepříliš čisté malé hospůdky, levné hotely, tančírny, pasáže, pouliční prodavači, malá divadla s křiklavými plakáty, obchody maskující sázkové kanceláře, tetovací studia skrývající astrology a nezbytná stanice Armády spásy – to vše dodávalo ulicím tradiční ráz, který byl vyhledávaný návštěvníky. Marťané s trojlístkovými slunečními brýlemi a respirátory, humanoidi z Beta Corvi III, podivná stvoření s vnějším skeletem, Alláh ví odkud, společně s lidmi všech barev zamícháni v jednom davu.

Sam se zastavil u obchodu s oprýskaným znakem tří zlatých kruhů. „Počkej radši venku.“

Max čekal a pozoroval dav. Sam za chvíli vyšel bez kabátu. „A teď se jdeme najíst.“

„Same! Ty jsi dal do zastavárny kabát?“

„Božínku! Jak jsi to uhodl?“

„Ale… Podívej, nevěděl jsem, že jsi na mizině. Vypadal jsi při penězích. Vem ho zpátky, já… já zaplatím za oběd.“

„To je od tebe pěkné, chlapče. Ale zapomeň na to. Nepotřebuju kabát v tomhle počasí. Abych řekl pravdu, měl jsem ho jen proto, abych udělal dobrý dojem – obchodní záležitost, chápeš?“

Max vyhrkl: „Ale jak jsi ho…,“ a zarazil se.

Sam se ušklíbl. „Chceš vědět, kde jsem ukradl tak fajnový hadry? Neukradl. Narazil jsem na jednoho chlápka, kterej věřil na procenta a prohrál kabát v poctivý hře. Nevěř na procenta, chlapče, šikovnost je mnohem podstatnější. A už jsme tady.“

Přímo z ulice se vcházelo do baru a za ním byla restaurace. Sam však prošel restaurací, kuchyní, chodbou s místnostmi, ve kterých se hrály karty, a dostal se do menší neokázalé jídelny. Vybral stůl v rohu.

Přistoupil k nim obrovský Samoánec, který při chůzi za sebou tahal jednu nohu. Sam na něj kývl: „Nazdar, Percy.“ Otočil se na Maxe. „Aperitiv?“

„Hmm, myslím, že ne.“

„Správný kluk. Pro mě jednu irskou, Percy, a pro oba něco k obědu.“ Samoánec tiše čekal. Sam sáhl do kapsy, položil peníze na stůl a Percy je hned shrábnul.

Max protestoval: „Já budu platit.“

„Ty můžeš zaplatit za oběd, tohle bylo pro Percyho. Tomu to tady patří,“ dodal. „Je strašně bohatý, ale nevěří takovým, jako jsem já. A teď mi vyprávěj o sobě, synku.

Jak ses sem dostal? Jak jsi pořídil u těch astrogátorů… prostě všechno. Dopadlo to podle tvého očekávání?“

„Moc ne.“ Max zjistil, že nemá důvod něco tajit, a navíc se chtěl někomu svěřit. Na konci Sam pokýval hlavou.

„Tak nějak sem to předpokládal. Nějaké další plány?“

„Ne. Nevím, co mám dělat, Same.“

„Hmm… uvidíme. Jez a nech mě přemýšlet.“ Později se zeptal, „Maxi, co *chceš* dělat?“

„No… Chtěl jsem být astrogátor…“

„To je už bez šance.“

„Já vím.“

„Řekni mi, chtěl jsi být astrogátor a nic jiného, nebo jsi se jednoduše chtěl dostat do vesmíru?“

„O tom jsem nikdy nepřemýšlel.“

„Tak o tom přemýšlej teď.“

Max se zamyslel. „Chci do vesmíru. Když nemůžu jako astrogátor, chci jakkoliv jinak. Ale stejně nevím jak. Cech astrogátorů byl jediný, ve kterém jsem měl nějakou šanci.“

„No, jsou tady určité možnosti.“

„Myslíš emigraci?“

Sam potřásl hlavou. „Dostat se do dobrý kolonie stojí víc, než můžeš ušetřit – a ty kolonie, do kterejch nabízej bezplatnou cestu, bych nepřál ani svejm nejhorším nepřátelům.“

„Tak na co myslíš?“

Sam zaváhal. „Existují určité způsoby jak se tam dostat – když víš jak na to. Tenhle tvůj strýc – víš toho o něm hodně?“

„Samozřejmě.“

„Mluvili jste spolu o vesmíru?“

„Jasně. O ničem jiném jsme se nebavili.“

„Hmm … znáš dobře slang?“

„…TVOJE PENÍZE A MOJE KNOW HOW …“

„Slang?“ Max se zatvářil zmateně. „Myslím, že znám to, co zná každý.“

„Kde je ‚hrozná díra‘?“

„To je kontrolní stanoviště.“

„Co udělá velitel stravování, když potřebuje masový koncentrát?“

Max se zatvářil pobaveně. „To je jak ze stereovizních seriálů, na palubě kosmické lodi takhle nikdo nemluví. Kuchař je kuchař, a pokud potřebuje kus masa, najde ho v mrazáku.“

„Jak rozeznáš inteligentního živočicha od zvířete?“

„To je jednoduché. Inteligentní živočich je pasažér a zvíře je prostě zvíře.“

„Představ si, že jsi na lodi, která letí z Marsu na Zem, a najednou někdo oznámí, že přestal fungovat reaktor a loď se po spirále řítí do Slunce. Co si pomyslíš?“

„Pomyslím si, že si ze mě někdo dělá legraci. Za prvé, neříká se na lodi, ale v lodi. Za druhé, loď se nemůže pohybovat po spirále. A za třetí, pokud loď letí z Marsu na Zem, nemůže spadnout do Slunce.“

„Představ si, že jsi člen lodní posádky a přistanete v cizím přístavu. Ty chceš jít ven a prohlédnout si okolí, jakým způsobem požádáš kapitána o povolení?“

„Nepožádám.“

„Jednoduše opustíš loď?“

„Nech mě to dokončit. Pokud chci jít ven, požádám prvního důstojníka. Kapitán se nezatěžuje takovými věcmi. Jestli je loď hodně velká, požádám nejdříve velitele svého sektoru.“ Max si poposedl a pohlédl Samovi do očí. „Same – ty už jsi někdy byl ve vesmíru, že?“

„Jak jsi na to přišel, chlapče?“

„Jaký je tvůj cech?“

„Nech toho, Maxi. Na nic se mě neptej a já ti nebudu věšet bulíky na nos. Možná sem se jenom jako ty naučil hantýrku.“

„Tomu nevěřím,“ řekl Max rovnou.

Sam se zatvářil posmutněle. Max pokračoval: „Na co tohle všechno je? Dáváš mi pitomý otázky. Jasně, vím něco o vesmíru. Četl jsem o tom celý život a strýček Chet by mohl vyprávět hodiny. Ale na co mi to je?“

Sam se na něho podíval a řekl tiše: „Maxi – *Asgard* odlétá příští čtvrtek – ke hvězdám. Chceš být na palubě?“

Max si to představil. Být na palubě slavného *Asgardu*, mířit ke hvězdám, být – rychle tu představu zase zaplašil. „Nemluv o tom, Same! Ty víš, že bych klidně obětoval pravou ruku. Proč mě pokoušíš?“

„Kolik máš peněz?“

„Proč?“

„Kolik?“

„Ještě jsem neměl čas je spočítat.“ Max začal vytahovat svazek bankovek, které dostal, ale Sam ho rychle a nenápadně zastavil.

„Psst!“ zasykl. „Neukazuj to tady. Chceš se odsud dostat nohama napřed?“

Max vypadal poděšeně, ale zachoval se podle jeho rady. Ještě vyděšeněji se však zatvářil, když peníze spočítal. Věděl, že dostal hodně peněz, ale tohle bylo mnohem víc, než čekal. „Kolik?“ opakoval Sam. Když mu to Max řekl, tiše konstatoval: „To by mělo stačit.“

„Stačit na co?“

„Uvidíš. Zatím je schovej.“

Max to udělal a řekl udiveně: „Nevěděl jsem, že ty knihy jsou tak cenné.“

„Nejsou.“

„Jak to?“

„Je to blbost. Hodně cechů to tak dělá. Chtějí, aby to vypadalo, že jejich tajemství jsou velmi cenná, tak nechají kandidáty zaplatit za ty knihy neslýchané sumy.

Kdyby se tyhle věci vytiskly normálně, prodávaly by se za normální cenu.“

„Ale to je v pořádku, ne? Jak mi to nejvyšší sekretář vysvětlil, není možné, aby tyhle vědomosti měl každý.“

Sam se zamračil a předstíral, že si odplivl. „Jaký je v tom rozdíl? Ty jsi je například měl – ale neměl jsi loď, kterou bys mohl navigovat.“

„Ale…“ Max se zarazil a ušklíbl se. „Vůbec mě nenapadlo, že si nepomůžou, když mi ty knihy vezmou. Četl jsem je, takže vím, co je v

nich.“

„Jasně, že víš. Možná si pamatuješ některé metody. Ale nemáš po ruce všechny ty sloupce čísel, takže se nemůžeš vždycky podívat na to, co potřebuješ. To je to, o co jim jde.“

„Ale já si je pamatuju! Četl jsem je, můžu ti to odříkat.“ Na chvíli se zamračil a pak začal recitovat: „Strana 272, spočítané výsledky diferenciální rovnice pohybu podle Ricarda –“ Začal ze sebe chrlit řadu sedmimístných čísel. Sam ho poslouchal a jeho překvapení rostlo. Po chvíli ho zarazil.

„Opravdu si to pamatuješ? Nevymýšlíš si to?“

„Samozřejmě že ne. Četl jsem to.“

„Nic lepšího jsem v životě neviděl. Ty máš fotografickou paměť?“

„Ne tak docela. Čtu celkem rychle a všechno opravdu přečtu. Ale nic nezapomínám. Nemůžu se dívat na to, jak lidi pořád něco zapomínají. Já nemůžu zapomenout nic.“

Sam udiveně potřásl hlavou. „Já jsem díky bohu dokázal zapomenout spoustu věcí.“ Na chvíli se zamyslel. „Možná bychom mohli zapomenout na můj plán a radši rozvinout tvůj talent.“

„Co tím myslíš? Jaký máš plán?“

„Hm…, ne, první nápad byl lepší. Chceme se odsud dostat a s tvojí skvělou pamětí jsou naše vyhlídky mnohem lepší. Jenom jsem se bál, jestli se vyznáš ve slangu. Teď už je to v pohodě.“

„Same, přestaň mluvit v hádankách. Co to pořád naznačuješ?“

„Dobře, chlapče, vyložím karty na stůl.“ Rozhlédl se po místnosti, obrátil se k němu a mluvil ještě tišeji než předtím. „Vezmeme peníze a já je utratím na pravých místech. Až *Asgard* odstartuje, budeme na palubě jako členové posádky.“

„Jako učňové? Nemáme dost času na pozemní školení. A navíc jsi už starý na učně.“

„Mysli hlavou! Nemáme dost peněz na zaplacení učňovských poplatků pro oba v nějakém kosmickém cechu a *Asgard* navíc nebere učně. Budeme zkušení pracovníci některého cechu a budeme mít dokumenty, které to potvrdí.“

Když to Max konečně pochopil, zděsil se. „Ale za tohle tě strčí do vězení!“

„A kde si myslíš, že seš teď?“

„Nejsem ve vězení a nechci být.“

„Celá tahle planeta je jedno velký vězení a pořádně přeplněný. Ja-

kou máš šanci? Když se nenarodíš do dědičného cechu, co můžeš dělat? Upsat se nějaký pracovní společnosti.“

„Ale jsou tu i nedědičné cechy.“

„Můžeš zaplatit poplatky? Za rok nebo za dva budeš dost starej, abys mohl jít do učení. Když budeš dobrej v kartách, můžeš to dokázat – ale můžeš si na to normálně vydělat? Tak dlouho na světě nebudeš! Tvůj táta ušetřil, zanechal ti farmu.“ Sam se náhle zarazil. „Maxi, budu hrát fér. Tvůj táta pro tebe připravil dobrej start. S penězma, který si dostal, se můžeš vrátit domů, najmout si advokáta a dostat z Montgomeryho, co ti patří. Potom si můžeš zaplatit učňovský poplatky v nějakým dobrým cechu. Udělej to, chlapče. Nebudu ti stát v cestě.“ Podíval se na Maxe zpříma.

Max si uvědomil, že zavrhl šanci vybrat si svůj cech a začít od začátku. Možná by to měl ještě uvážit. Možná… „Ne! Nic takového nechci. Tenhle… tenhle tvůj plán; jak to provedeme?“

Sam se uvolnil a usmál se. „Správný chlapec!“

Sam jim pronajal pokoj nad Percyho restaurací. Několikrát odešel a Maxovy peníze s ním. Když Max protestoval, řekl otráveně: „Co chceš? Pořád mě kontrolovat? Nebo chceš utratit prachy za zbytečnosti? Lidi, se kterýma musím jednat, by na tebe nebrali ohledy. Nebo si myslíš, že to můžeš zařídit sám? Jsou to tvoje peníze a moje know–how… tomu se říká spolupráce.“

Poprvé sledoval Max Samův odchod s pochybnostmi; ale Sam se vrátil. Jednou s sebou přivedl starší obézní ženu, která si Maxe prohlédla jako dobytek v dražbě. Sam ji nijak nepředstavil, ale řekl: „Tak co? Myslím, že knír by tomu pomohl.“

Podívala se na Maxe z jedné strany, potom z druhé. „Ne,“ rozhodla, „vypadal by jak z ochotnickýho divadla.“ Dotkla se Maxovy hlavy svými vlhkými, studenými prsty, a když ucukl, napomenula ho, „Necukej se, zlatíčko. Teta Becky na tobě zapracuje. Posuneme vlasy trochu výš, nahoře trochu do ztracena a kolem očí vytetujeme pár vrásek. Mmm … to je všechno. Nesmí se to přehánět.“

Když tlustá umělkyně dokončila svou práci, vypadal Max o deset let starší. Becky se ho zeptala, jestli chce úplně zlikvidovat vlasové kořínky, nebo chce, aby mu vlasy po čase zase dorostly. Sam navrhoval likvidaci, ale Becky ho přerušila. „Dám mu lahvičku ‚Miracle Gro‘ – bez příplatku, je to jen obyčejnej alkohol – s tím dokáže spoustu věcí. Tak co, drahoušku? Pořád jsi pěknej na svůj věk.“

Max přijal lahvičku ‚Miracle Gro' s nápisem „Vlasy zmizí, nebo Vám vrátíme peníze".

Sam odnesl jeho identifikační kartu a vrátil se s jinou. Bylo na ní Maxovo jméno, ale jiný věk, stejné číslo, ale jiné zaměstnání, jeho vlastní otisky a jiná adresa. Max si ji se zájmem prohlížel. „Vypadá jako pravá."

„Musí tak vypadat. Chlápek, kterej ji dělal, vyrábí tisíce pravých – za tuhle si nechal připlatit navíc." Tu noc Sam přinesl knihu nazvanou *Lodní ekonomika s vy*raženým znakem Cechu kosmických stevardů, kuchařů a hospodářů. „Radši zůstaň vzhůru celou noc a nauč se toho co nejvíc. Chlap, kterýmu to patří, nebude po tý dávce, co dostal od Percyho, spát dýl než deset hodin. Chceš prášky, abys neusnul?"

„Myslím, že ne." Max si prohlédl knihu. Byla tištěná na skvělém papíře a docela těžká. Přesto byl v pět hodin ráno hotov. Vzbudil Sama, vrátil mu ji a šel spát. V hlavě mu bzučelo nakládání a vykládání, obložení nákladu a vytížení skladu, hromadná kalkulace a hydroponické techniky, velikost nákladu a daňové formuláře, platy, ochrana a příprava potravin, denní, týdenní a měsíční uzávěrky a jak dostat krysy z obytných prostor bez nutnosti evakuace. Prostě samé hlouposti, usoudil – zamyslel se nad tím, proč jsou takové věci pro laiky tajné.

Čtvrtý den jeho izolace mu Sam přinesl oblečení do kosmu – nic z toho nebylo nové – a dal mu pracovní knížku. Na první stránce bylo napsáno, že je oprávněný člen Cechu stevardů, kuchařů a hospodářů, který se ctí ukončil svoje učení. Dále knížka popisovala jeho schopnosti a dovednosti a potvrzovala, že po sedm let platil každý čtvrtrok členské příspěvky. Na konci objevil svůj vlastní podpis, hned nad podpisem nejvyššího sekretáře, potvrzený razítkem cechu. Ostatní stránky obsahovaly záznamy o jeho předchozích cestách, služební hodnocení a další informace, vždy podepsané prvním důstojníkem a potvrzené přímým nadřízeným. S překvapením zjistil, že na *Cygnu* byl potrestán pokutou za kouření na nepovoleném místě.

„Něco se ti nelíbí?" zeptal se Sam.

„Je to docela legrační."

„V tvých záznamech se píše, že jsi byl na Měsíci. Každý byl na Měsíci. Lodě, na kterých si sloužil, jsou většinou mimo provoz a z těch ostatních není žádná na Kosmodromu. Jediná hvězdná loď, na které jsi sloužil, se ztratila na další výpravě. Rozumíš?"

„Myslím, že jo."

„Když budeš mluvit s jiným členem posádky, neměj strach. Nikdo nesloužil na stejné lodi jako ty. Navíc, tuhle knížku budeš ukazovat jenom hlavnímu hospodáři a svému přímému nadřízenému.“

„Ale co když jeden z nich sloužil na některé z těch lodí?“

„Neměj strach. To jsem si ověřil. Teď si vyjdeme na veselý večer. Budeš pít jenom teplý mlíko, protože máš vřed v žaludku, a budeš si stěžovat, když tě to bude hodně bolet. Ale to je všechno, o čem budeš mluvit – tvoje choroby. Začneš dělat dojem, že toho moc nenamluvíš, protože tak aspoň nic nezkazíš. Dávej si pozor, chlapče, všude kolem tebe bude kosmickej personál. Jestli se podřekneš, nechám tě na Zemi a odletím bez tebe. Ukaž mi, jak chodíš.“

Max se před ním prošel. Sam tiše zaklel. „Kruci, pořád chodíš jako farmář. Mysli na to, chlapče.“

„Není tu dobré?“

„To se srovná. Nasaď si čepici. Musíme kout železo, dokud je žhavé, a spálit za sebou všechny mosty.“

„KOSMONAUT“ JONES

Příští den *Asgard* odlétal. Max se probudil brzy a snažil se vzbudit Sama, ale ukázalo se, že to není jednoduché. Nakonec se přece jen posadil na posteli. „Ach, moje hlava! Kolik je hodin?“

„Asi šest.“

„A ty mě budíš? Pouze mizerná kondice mi brání v tom, abych tě poslal zpátky k tvým předkům. Jdi spát.“

„Ale dnes přece…“

„Koho to zajímá? *Asgard* odlétá v poledne. Zapíšeme se na poslední chvíli. Aspoň nebudeš mít čas nás prozradit.“

„Same? Jak víš, že nás vezmou?“

„Bože! Všechno je připravený. Teď ztichni. Můžeš jít dolů na snídani, ale s nikým se nebav. Jestli mně chceš udělat radost, tak mi v deset přines hrnec kafe.“

„A co snídaně?“

„Nemluv v mojí přítomnosti o jídle. Dávej najevo trochu respektu.“ Sam si přetáhl deku přes hlavu.

Bylo skoro půl dvanácté, když se ohlásili u brány přístavu. O deset minut později je odvážel autobus k jejich lodi. Max si prohlížel její

vysoký trup, ale přerušil ho člen posádky, který stál u výtahu a držel v ruce seznam. „Jména.“

„Anderson.“

„Jones.“

Odškrtl si je na seznamu. „Padejte do lodi. Měli jste tady být už před hodinou.“ Všichni tři nastoupili do výtahu, který se tiše odlepil od země a stoupal vzhůru.

Sam se podíval dolů a otřásl se. „Nikdy nezačínej s dobrou náladou,“ poradil Maxovi. „Nebude tě tak mrzet, když se nikam nedostaneš.“ Kabina zajela do lodi. Zámek cvakl, dveře se znovu otevřely a oni vstoupili na palubu *Asgardu*. Max se chvěl trémou.

Předpokládal, že bude na lodi přijat prvním důstojníkem, jak to vyžadují předpisy. Skutečnost ale byla jiná. Chlapík z posádky, který je přivedl, jim řekl, aby ho následovali, a dovedl je do kanceláře hlavního úředníka. Ten je za neustálého zívání nechal podepsat potřebné dokumenty a odebral jim otisky prstů. Max mu odevzdal svoji zfalšovanou pracovní knížku a měl pocit, že ten podvod musí být poznat na první pohled. Ale pan Kuiper ji bez prohlížení zařadil do kartotéky. Potom se k nim otočil. „Tohle je pořádná loď. Málem jste zmeškali hned na začátku. To je špatný start.“

Sam nic neříkal. Max odpověděl: „Ano, pane.“ Hlavní hospodář pokračoval: „Uložte si svoje věci, sežeňte si něco k jídlu a vraťte se zpátky.“ Podíval se na seznam, který visel na zdi. „Jeden z vás na D-112, druhej na E-009.“

Max už se chtěl zeptat, jak se tam dostanou, ale Sam ho chytil za rameno a odvedl ho z kanceláře. Venku mu řekl: „Neptej se na nic, co nemusíš bezpodmínečně vědět. Teď jsme na podlaží B, to je všechno, co potřebujeme znát.“ Dostali se na hlavní schodiště a sestupovali do nižších podlaží. Najednou Max pocítil náhlou změnu tlaku. Sam se usmál: „Uzavřeli vstup. Teď už to nebude dlouho trvat.“

Našli D-112, ložnici pro osm lidí, a Sam mu na prázdné skříni ukazoval, jak se nastavuje zámek, když v tom Max pocítil závrať a měl pocit, že celé jeho tělo pul suje. Potom to přestalo. Sam poznamenal: „Nastavili pomalou synchronizaci pole – nebo má tenhle kŕáp nestabilizovanej fázovač.“ Poklepal Maxovi na rameno. „Zvládli jsem to, chlapče.“

Byli ve vesmíru.

E-009 bylo o podlaží níž a na opačné straně lodi. Nechali tam Sa-

movy věci a vydali se shánět něco k obědu. Sam zastavil technika, který šel okolo. „Hej, kolego – jsme noví na palubě. Kde najdem kantýnu?“

„Na tomhle podlaží, blíž ke středu lodi.“ Pozorně si je prohlédl. „Noví na palubě? Brzo něco uvidíte.“

„Co jako?“

„Je to tady hrozný, úplnej blázinec. Kdybych nebyl ženatej, tak zůstanu na Zemi.“ Pokračoval ve své cestě. Sam řekl: „Toho si nevšímej. Všichni veteráni považují svoji loď za největší blázinec ve vesmíru. Je to věc cti.“ Ale jejich další zkušenost to spíš potvrzovala. Okýnko v jídelně bylo zavřené, i když bylo právě poledne. Max smutně usoudil, že do večeře bude muset přečkat s utaženým opaskem. Sam ovšem mezitím zmizel v kuchyni a po chvíli se vynořil se dvěma naloženými podnosy. Našli prázdný stůl a posadili se.

„Jak jsi to dokázal?“

„Každej kuchař ti dá najíst, když ho nejdřív necháš vysvětlit, jakej seš mizera a proč to podle předpisů nemůže udělat.“

Jídlo bylo dobré – pravá vepřová paštika, zelenina z lodní zahrady, chléb, puding a káva. Max dojedl a poslouchal, jak se ostatní mezi sebou baví. Přemýšlel, jestli se nemá přidat, ale usoudil, že bude lepší být ztich a. Poslouchal jejich hovor a jenom jednou byl v nebezpečí, že se prozradí, když se ho počítačový operátor přímo zeptal na jeho poslední působiště.

Sam mu pomohl. „Imperiální záležitost,“ odpověděl ihned. „Musíme dodržovat tajemství.“

Operátor se usmál. „V jakým jste to byli vězení? Imperiální rada už léta nenařídila tajnou operaci.“

„Tahle byla tak tajná, že ti o tom zapomněli říct. Napiš jim a vynadej jim za to.“ Sam se zvedl. „Hotov, Maxi?“ Na zpáteční cestě k hlavnímu úředníkovi Max uvažoval, jaké bude asi jeho pracovní zařazení, a probíral si v duchu zkušenosti a dovednosti, které by měl mít. Ukázalo se ale, že se strachoval zbytečně. Pan Kuiper nemyslel na podobné možnosti a zařadil ho na práci se zvířaty.

Asgard byla kombinovaná loď pro osobní i nákladní dopravu. Na palubě byli dva býci a dva tucty krav herefordského skotu jako základ pro chov a množství dalších zvířat určených z ekonomických a ekologických důvodů pro kolonie – prasata, slepice, ovce, párek angorských koz a rodinka lam. Pěstovat na jiných planetách většinu pozemských

zvířat bylo nezákonné. Kolonizátoři museli založit svou ekonomiku na místní fauně a flóře – ale některá zvířata byla člověkem chována tolik generací, že nebylo jednoduché je vyměnit za jiné exotické živočichy. Na Gammě Leonis VI(b), Novém Marsu, dokázali tamní ještěři známí jako „blbečci“ nebo „mlaskouni“ díky větší efektivnosti a ekonomičnosti nahradit dovezené koně – ale lidé je neměli rádi. I když ještěři dokázali navodit určitý stupeň spojení s člověkem, nakonec stejně vymřou a budou nahrazeni koňmi.

Na lodi byla i klec s obyčejnými vrabci. Max nikdy nezjistil, kde považovali přítomnost těchto malých ptáků za nezbytnou, ani nebyl seznámen s komplexní matematickou analýzou, jejíž závěry by to vyžadovaly. On je jenom krmil a udržoval jejich oddělení v čistotě.

Na palubě *Asgard*u byly i kočky, ale většina z nich byly svobodní členové posádky, kteří měli na starost chytání krys a myší. Jednou z Maxových povinností bylo vyměňovat krabice s pískem na každém podlaží a znečištěné odnášet do oxidizeru na zpracování. Ostatní kočky byly mazlíčci, majetek cestujících, nešťastní vězni ve speciálních, pro ně určených místnostech. V podobných místnostech se chovali i psi, protože žádný pes nesměl pobíhat volně po lodi.

Max se chtěl podívat na Zem a uvidět na vlastní oči ten maličký glóbus na obloze, ale tohle privilegium bylo určeno pouze pro cestující. Krátkou dobu, po kterou to bylo možné, strávil nošením sena z hydroponické stanice do stájí a čištěním stání pro zvířata. Taková práce ho nijak nezatěžovala – náhodou byl přidělen na práci, které dobře rozuměl.

Jeho přímý nadřízený byl hlavní lodní stevard, pan Giordano. „Pan Gee“ se o údržbu lodě staral společně s panem Dumontem, hlavním stevardem osobní dopravy. Pan Dumont měl na starosti pokoje cestujících a důstojníků, kanceláře, kontrolní a komunikační stanice, zatímco Giordano byl zodpovědný za všechno ostatní – pokoje členů posádky, jídelnu a kuchyni, obchody, stáje, hydroponické podlaží a nákladní prostory. Oba pracovali pro hlavního hospodáře, který byl zodpovědný přímo prvnímu důstojníkovi.

Organizace podobných hvězdných lodí byla založena na zkušenostech z vojenských lodí a z oceánských plavidel starých časů a modifikována podle potřeb mezihvězdných cest. První důstojník byl velitelem na lodi a moudrý kapitán se do jeho práce moc nemíchal. Pozornost kapitána, ačkoliv je podle práva monarchou ve svém malém svě-

tě, je obrácena ven, první důstojník je zaměřen dovnitř. Pokud je všechno v pořádku, kapitán se zajímá jen o kontrolní místnost a astronavigaci a první důstojník řídí všechno ostatní. Tak jsou astrogátoři, operátoři a programátoři podřízeni prvnímu důstojníkovi, ačkoliv v praxi pracují přímo pod velením kapitána.

Hlavní inženýr byl také podřízen prvnímu důstojníkovi, i když jeho postavení bylo dost nezávislé. Na dobře fungující lodi se staral o své záležitosti, takže ho první důstojník nemusel nijak kontrolovat. Hlavní inženýr nebyl zodpovědný jen za zdroj elektřiny a Horst-Conradova dmychadla, ale také za veškeré strojní zařízení, bez ohledu na jeho umístění, například za pumpy a ventilátory hydroponických stanic, ačkoliv pěstování rostlin měl na starost hlavní hospodář – prostřednictvím hlavního lodního stevarda.

Taková byla obvykle organizace hvězdných lodí s kombinovanou dopravou osob a nákladu a tak to fungovalo i na *Asgardu*. Toto zřízení bylo jiné než na bitevních lodích a samozřejmě úplně jiné než na lodích, které trasportovaly do kolonií trestance a žebráky ze Země – na těchto lodích bylo hospodářské oddělení redukováno na jednoho nebo dva úředníky a veškerou práci, vaření, uklízení, nakládání a vykládání, dělali sami cestující. Ale *Asgard* měl na palubě platící cestující, z nichž někteří si cenili své zdraví na milióny. Ti vyžadovali luxusní hotelové služby. Ze tří hlavních sekcí na *Asgardu*, astrogátorské, inženýrské a hospodářské, byla sekce hlavního lodního hospodáře ta nejrozsáhlejší.

První důstojník se mohl na svůj post dostat z pozice hlavního astrogátora, hlavního inženýra nebo hlavního lodního hospodáře, ale pouze když byl členem Cechu astrogátorů, mohl se stát kapitánem. Představitelé těchto tří profesí byli zaměřením matematik, fyzik a manažer a kapitán nutně potřeboval matematické dovednosti astronavigace. První důstojník Walther, který sloužil na *Asgardu*, byl původně lodní hospodář, což bylo u podobných lodí obvyklé.

Asgard byl samostatný svět, malá pohyblivá planeta. Měla vlastního monarchu v osobě kapitána, šlechtu, kterou tvořili cestující, svou pracující a svou vládnoucí třídu. Měla vlastní flóru a faunu, udržované v ekologické rovnováze, svoje malé slunce ve zdroji elektřiny. Ačkoliv její ‚jízdní řád' předpokládal pouze několik měsíců ve vesmíru, byla vybavená tak, že mohla zůstat ve volném prostoru neomezeně dlouho. Možná by došel kaviár, ale nikdo by rozhodně netrpěl hlady

ani nedostatkem vzduchu, tepla nebo světla.

Max usoudil, že měl štěstí, když byl zařazen pod pana Giordana. Hlavní úředník Kuiper totiž své podřízené kontroloval každou minutu, zatímco pan Gee málokdy vytáhl paty ze své kanceláře. Nebral své povinnosti příliš vážně – zařídil, aby všechno fungovalo bez něj. Zjistil, že je příliš namáhavé chodit celou cestu dolů do stájí. Pouze jednou se přesvědčil, že Max věnuje zvířatům odpovídající péči a udržuje je v čistotě, a potom s kontrolami přestal. Vyžadoval pouze každodenní hlášení. Takový způsob práce dával Giordanovi více času pro jeho vedlejší činnost, což byla destilace jakési vodky přímo v kanceláři, z hydroponicky vypěstovaných materiálů, které měl také pod kontrolou. Výsledný produkt byl předmětem tajného obchodu se členy posádky. Max se z řečí dozvěděl, že je to výsada hlavních lodních stevardů na většině lodí, ignorovaná tak dlouho, dokud stevard nepřekročí určité meze. Loď měla samozřejmě vinárnu a bar, ale to bylo pro cestující – členové posádky tam normálně nezavítali.

„Jednou jsem zažil," vyprávěl Sam Maxovi, „jak to první důstojník chtěl zatrhnout. Zakázal destilaci a poslal stevarda drhnout podlahy." Přestal, aby odklepl popel z cigarety, dárku od jednoho z cestujících. Schovávali se u Maxe ve stájích, vychutnávali odpočinek a svačinu. „Neosvědčilo se to."

„Proč ne?"

„Mysli hlavou. Síly musí být v rovnováze. Pro každý trh se najde dodavatel. V tom je háček. Za měsíc se destilovalo v každým zastrčeným kumbále po celý lodi a posádka byla tak demoralizovaná, že nebyla schopná normálně pracovat. Tak si kapitán promluvil s prvním a věci se vrátily do původního stavu."

Max nad tím přemýšlel. „Same? Ten stevard jsi byl ty?"

„Jak jsi na to přišel?"

„No… ve vesmíru už jsi určitě byl, o tom nemůže být pochyb. A já si říkám – nikdy jsi mi neřekl, jaký byl tvůj cech, ani proč jsi zůstal na Zemi, ani proč jsi musel mít falešné dokumenty, aby ses dostal znovu do vesmíru. Předpokládám, že to není moje věc."

Samův obvyklý cynický úsměv vystřídal smutný výraz. „Maxi, chlapovi, kterej si myslí, že mu svět leží u nohou, se může stát spousta věcí. Například jeden můj přítel, jmenoval se Roberts. Seržant Imperiálního námořnictva, dobré hodnocení, půl tuctu hvězdných letů a jeden nebo dva válečné řády. Skvělej chlapík, chtěl se stát důstojníkem.

Ale jednou zmeškal svoji loď – nebyl na Zemi nějaký čas a příliš dlouho oslavoval. Ještě se mohl vrátit ze špatné cesty, přijmout snížení hodnosti a za nějaký čas zapomenout. Problém byl v tom, že pořád měl v kapse peníze. Za nějaký čas, když s tím skoncoval a byl střízlivý, už bylo pozdě. Už nedokázal jít zpátky, předstoupit před válečný soud a přijmout rozsudek. Každý muž má svoje omezení."

Max se hned zeptal: „Chceš říct, že jsi sloužil u námořnictva?"

„Já? Samozřejmě, že ne. Mluvil jsem o tom Robertsovi, jen abych ti ukázal, jak může člověk dopadnout, když si nedá pozor. Ale pojďme mluvit o příjemnějších věcech. Jaký máš plány do budoucna?"

„Co tím myslíš?"

„Co chceš dělat po tomhle letu?"

„Pořád to samé, myslím. Líbí se mi ve vesmíru. Počítám, že když se budu snažit, tak bych to mohl dotáhnout na hlavního stevarda nebo hospodáře."

Sam potřásl hlavou. „Pořádně to promysli, chlapče. Co se stane, až tvoje záznamy pošlou tvému cechu? A druhou kopii přímo na Oddělení cechů a práce?"

„Cože?"

„Řeknu ti to. Poprvé se možná nic nestane a poletíš na další cestu. Ale nakonec si na tebe úřední šiml vzpomene, porovnají záznamy a zjistí, že ačkoliv tvoje pracovní knížka tvrdí, že jsi zkušený stevard, oni tě ve svých seznamech nemají. A přijde den, kdy přistaneš na Zemi a u výtahu na tebe budou čekat dva šašci s pistolí za pasem a odvedou tě přímo do lochu."

„Ale Same! Myslel jsem, že je všechno zajištěno!"

„Nevyskakuj. Podívej se na mě, já jsem v klidu – a přitom to platí i o mně. Když jsem říkal ‚všechno zajištěno', tak jsem to tak i myslel. Jseš přece tady, nebo ne? Co se týče záznamů, chlapče, bylo by potřeba desetkrát víc peněz na zfalšování cechovních dokumentů – musel bys najít ten správný mikrofilm v Novém Washingtonu a změnit na něm údaje, které potřebuješ. Nevím, jak na to, ale nepochybuji, že se to dá dokázat – když máš dostatek času, peněz a zkušeností."

Max měl stejný pocit, jako když mu Montgomery řekl, že prodal farmu. Líbilo se mu na lodi a nepřemýšlel nad tím, že by mohl dělat ještě něco jiného.

Vycházel dobře se svým nadřízeným, začal navazovat přátelství, cítil se spokojený jako pták v hnízdě. Jeho hnízdo teď spadlo na zem. A

navíc byl v pěkném průšvihu.

Zbledl. Sam mu položil ruku na rameno. „Neblázni, není to zas tak hrozný."

„Vězení…"

„Ale houby vězení! Dokud se nevrátíme, seš v bezpečí jak mimino v peřince. Můžeš vystoupit na Kosmodromu z *Asgardu* s penězma v kapse a bude trvat nejméně několik dní, možná týdnů nebo měsíců, než někdo v Mateřské kapitule nebo v Novým Washingtonu něco zjistí. Můžeš se ztratit mezi čtyřmi miliardami lidí. Nebudeš na tom hůř, než když jsi mě poprvé potkal – chtěl si se tenkrát ztratit, pamatuješ? – a navíc budeš mít o čem vyprávět vnoučatům. Možná tě dokonce ani nezačnou hledat. Nějaký úředník založí záznamy o tvém výletu do kartotéky a začne se o to víc zajímat jedině v případě, že se to zopakuje. Nebo možná se ti podaří přesvědčit úředníka na lodi, aby neodesílal kopie tvých záznamů do centra. Například Nelson je všeho schopen." Sam pozorně sledoval Maxe a dodal: „Nebo uděláš to, co chci udělat já."

Pouze část z toho, co Sam říkal, proniklo až k Maxovi. Přesto jak poslouchal, částečně se uklidnil, protože si uvědomil, že jeho situace opravdu není tak hrozná, jak si původně představoval. I s tím Nelsonem by to mohla být pravda – Nelson sám několikrát nepřímo naznačoval, že není nutné, aby se osobní záznamy z lodě dostaly do permanentních dokumentů – za jistých okolností. Max nad tím přemýšlel a vůbec se mu nelíbila představa, že by měl někomu nabízet úplatek.

Když došel v úvahách až sem, uvědomil si Samovu poslední poznámku. To upoutalo jeho pozornost. „Co chceš udělat?"

Sam upřeně sledoval zbytek cigarety. „Nevrátím se na Zem."

Max nepotřeboval žádné vysvětlování, aby to pochopil. Ale podle imperiálních zákonů byl takový čin trestán mnohem většími tresty než zfalšování členství v cechu. Dezerce byla hodnocena jako vlastizrada. „Pokračuj," řekl po chvíli chraplavě.

„Podívej se, kde na naší cestě přistaneme. Garsonova planeta – kolonie pod kupolemi, které udržují umělou atmosféru, stejné jako Měsíc a Mars. V takových koloniích musíš dělat přesně to, co po tobě ti nahoře chtějí, jinak přestaneš dýchat. Můžeš se někde ukrýt a získat novou totožnost, ale stále jsi pod kopulí. Není to nic příjemného, i na Zemi je víc svobody. Potom Pegas VI, Haleyon – tam to není špatné,

až na ten hrozný mráz. Ale pořád mají větší dovoz než vývoz. To znamená, že imperiální úředníci mají hlavní slovo a místní lidi vždycky pomůžou najít hledanýho člověka. Potom míříme na Novou Zemi, Beta Aquarii X – a to je to, co mi doktor předepsal.“

„Už jsi tam někdy byl?“

„Jednou. Měl jsem tam zůstat. Maxi, přestav si místo podobné Zemi, ale krásnější. Lepší počasí, úrodnější půda, lesy toužící po sekeře, zvěř, která ti skoro sama skáče do pekáče. Když nemáš rád lidi, můžeš jít tak dlouho, až nebudeš mít žádného souseda, potom zaseješ zrní a nestačíš uskočit, jak rychle ti vyklíčí. Žádný obtížný hmyz. Prakticky žádné pozemské nemoci a vůbec žádné místní. Divoké řeky, klidné oceány, prostě nádhera!“

„Ale nechytnou nás tam?“

„Je to příliš velké. Kolonisté chtějí další lidi a nechtějí pomáhat imperiálům. Imperiální rada má čas akorát na vybírání daní. Radši ani nezkoušejí zatknout dezertéra mimo větší města.“ Sam se ušklíbl. „Víš proč?“

„Proč?“

„Protože se to nevyplácí. Imperiálové pošlou svýho člověka do nějakýho zapadákova, aby tam někoho našel, a jak tak hledá, najde blonďatou dcerku farmáře, který by mohl být tím hledaným – každá rodina má osm nebo devět dětí a všude je hodně vdavekchtivých děvčat. Takže pěkně rychle je z něj farmář s plnovousem, novým jménem a manželkou. Byl svobodnej a nebyl dlouho doma – nebo byl ženatej na Zemi a nechtěl se vracet. Jak se zdá, ani Imperiální rada nemůže předělat lidskou náturu.“

„Já se nechci ženit.“

„To je tvůj problém. Nelepší na tom je, že je tam pořád spousta volnýho místa. Žádné daně z majetku, mimo města. Nikdo nemusí platit, protože se může klidně přestěhovat, pokud rovnou nezastřelí výběrčího daní. Žádné cechy – můžeš orat pole, řezat dříví, řídit nákladák nebo třeba vyřezávat píšťalky, nebo všechno najednou – a nemusíš nikoho prosit o povolení. Člověk může dělat cokoliv a nikdo mu v tom nebrání, nikdo mu neříká, že se nenarodil pro tohle řemeslo, nebo že nezačal dost mladý, nebo že nezaplatil všechny poplatky. Je tam víc práce než lidí, kteří by ji mohli dělat.“

Max se pokusil představit si takovou anarchii a nedokázal to. „A cechy proti tomu neprotestují?“

„Jaké cechy? Jasně, mateřské kapituly cechů na Zemi by zuřily, kdyby se to doslechly, ale Imperiální rada nikoho nepustí zpátky, aby jim o tom povídal. Nejsou blázni – nemůžou přebrat oceán vidličkou.“

„Tak tam chceš jít. No, zní to hezky,“ řekl Max zamyšleně.

„Chci. A je to hezké. Žila tam dívka – už bude vdaná, vdávají se brzo – ale má sestry. Takový je můj plán – a tvůj taky, jestli nechceš zůstat sám. Až přistaneme, seženu nějaký kontakty. Noc před odletem půjdu ven a vypařím se tak rychle, že až mě začnou hledat pro pozdní příchod, budu už stovky mil daleko ležet vedle zurčícího potoka v panenské divočině, nechávat si narůst plnovous a učit se nové jméno. Stačí slovo a budeš tam se mnou.“

Max neodpověděl hned. Samova slova v něm vyvolala stesk po domově, kterému se jen těžko dokázal ubránit. Na druhou stranu, byl hrdý na to, že je někdo, a nechtěl se toho pocitu tak rychle vzdát. „Promyslím si to.“

„To udělej. Máš na to ještě pár týdnů.“ Sam se postavil. „Radši pudu zpátky, než madam Dumontovou napadne zjišťovat, co mě zdrželo. Dávej na sebe pozor, chlapče – a pamatuj: konec dobrý, všechno dobré.“

Eldreth

Kromě výměny krabic s pískem, kterou Max prováděl dřív, než se probudili cestující, mu pracovní povinnosti neumožňovaly dostat se výš než na podlaží C.

Chtěl se podívat na kontrolní stanoviště, ale neměl k tomu vhodnou příležitost, protože stanoviště bylo ještě výš než podlaží pro cestující. Často se stávalo, že vlastník některého ze sedmi psů nebo tří koček v Maxově péči sešel dolů podívat se na svého miláčka. V takovém případě se stávalo, že Max dostal spropitné. Poprvé ho jeho umíněná hrdost přiměla odmítnout, ale když se o tom dozvěděl Sam, pořádně mu vynadal. „Nebuď blázen! Oni si to můžou dovolit. Co se ti na tom nelíbí?“

„Ale já se o ty jejich hafany musím starat tak jako tak. Je to moje práce.“ Zdálo se ale, že o tom není úplně přesvědčen, zvlášť potom, co se ho hned první týden pan Gee na to zeptal a chtěl určitý podíl ze spropitného – „pro fond na dobročinné účely.“

Když se optal Sama, jak je to s tím fondem, Sam se rozesmál. „To je velmi zajímavá otázka. Máš ještě nějakou?“

„Myslím, že ne.“

„Maxi, ty se mi líbíš. Ale ještě ses nenaučil, že kdo chce s vlky žíti, musí s nimi výti. Každý kmen má svoje zvyky a co je morální tady, může být nemorální někde jinde. Jsou rasy, i poměrně civilizované, kde první povinností syna, jakmile je dost starý, aby to dokázal, je zabít otce a sníst ho k obědu. I takové zvyky musí Imperiální rada diplomaticky uznávat. Jaký je tvůj morální pohled na věc?“

Max četl o takových kulturách – laskaví a mírumilovní Bnathoři nebo obrovští obojživelníci z Paldronu, kteří byli všechno možné, jen ne laskaví. Necítil se způsobilý posuzovat morálku takových stvoření. Sam pokračoval: „Podívej se na to z pohledu toho stevarda. Ten chápe tyhle věci jako výsadu svého postavení, jako oprávněnou součást svého příjmu. Takový je zvyk. Jemu trvalo léta, než se dostal tam, kde teď je. Očekává proto *nějakou* odměnu.“

Max zjistil, že Sam ho vždycky dokáže přemluvit. Přesto nemohl připustit, že by tentokrát měl Sam pravdu; některé věci byly správné a některé špatné, bez ohledu na to, kde právě jste. To v něm bylo zakořeněno tak hluboko, že ho nezviklal ani Samův bezstarostný cynismus. Trápilo ho, že je na palubě *Asgardu* jenom díky těm špatným věcem. Občas byl v noci vzhůru a přemýšlel o tom.

Trápilo ho to o to víc, že mu teď hrozilo, že jeho podvod bude odhalen. Proto stále víc přemýšlel o Samově nabídce.

Jediný mimozemský tvor mezi Maxovými svěřenci byl malý pavouček z planety Hespera, která byla podobná Zemi. Na začátku své služby na *Asgardu* ho Max našel v jednom kotci, který byl určen pro kočku. Max se podíval do kotce a otočila se k němu smutná, malá, jakoby opičí tvář. „Ahoj, člověče.“

Max věděl, že majitelé těchto zvířátek je učí lidskou řeč, protože to bylo zrovna v módě, ale stejně ho to překvapilo a uskočil zpátky. Když se vzchopil, prohlédl si ho zblízka. „Nazdar,“ odpověděl. „Teda, ty jsi ale divné zvířátko.“ Tvor před ním měl hustou srst, na zádech tmavě zelenou, po stranách přecházející do oranžové a na břiše do krémově smetanové.

„Chci ven,“ prohlásil pavouček.

„Nemůžu tě pustit ven. Mám práci.“ Přečetl si kartičku připevněnou na kotci: „Pan Chips“, *Pseudocanis hexapoda hesperae*, vlastník:

Slečna E. Coburnová, A-092. Následovaly detailní instrukce ohledně stravy a ostatní péče. Pan Chips jedl červy, jejichž náhražka byla uložena v mrazícím boxu v oddělení H-118, čerstvé ovoce a zeleninu, vařené nebo nevařené, a měl dostávat jód, pokud nedostával mořské chaluhy nebo artyčoky. Max si v paměti probral všechno, co o těchto tvorech věděl, a usoudil, že instrukce jsou správné.

„Prosím ven!“ naléhal pan Chips.

Takové žádosti se dalo těžko odolat. Ani nářek princezny uvězněné ve věži by nebyl přesvědčivější. Místnost, kde se chovaly kočky, byla celkem malá a dveře se daly zamknout, takže snad bude možné nechat pana Chipse trochu proběhnout – ale až později. Teď se Max musel postarat o ostatní zvířata.

Když Max odešel, pan Chips se posadil a začal tiše naříkat. Max nahlédl zpátky a viděl, že opravdu pláče a z očí mu tečou slzy. Bylo těžké ho tam takhle nechat. Přesto nejdříve uklidil stání pro ostatní zvířata, a teprve když kotce všech psů a koček byly čisté, měl čas se postarat o svého nového přítele. Nakrmil ho a tím zastavil jeho pláč. Sotva se ale pan Chips najedl, opakoval: „Chci ven.“

„Kdybych tě pustil ven, vrátíš se potom zpátky?“ Pavouček nad tím přemýšlel. Ale zdálo se, že podmiňovací způsob je nad jeho sémantické schopnosti, takže po chvíli znovu prohlásil: „Chci ven.“ Max mu tedy dal příležitost.

Pan Chips se usadil na jeho rameni a začal mu probírat kapsy. „Bonbónek,“ požadoval. „Bonbónek?“

Max ho pohladil. „Promiň, kamaráde. Nevěděl jsem.“

„Bonbónek?“

„Žádný bonbónek.“ Pan Chips se osobně přesvědčil, potom se usadil Maxovi v náručí připravený strávit tam třeba týden. Max usoudil, že až na šest noh se pavoukovi moc nepodobá. Dvě přední byty jako malé ruce, prostřední pár nohou zřejmě sloužil obojím způsobem. Vypadal spíš jako opička, ale pachem připomínal kočku a zdálo se, že je velmi čistotný.

Max se snažil si s ním povídat, ale ukázalo se, že jeho intelektuální možnosti jsou celkem omezené. Používal sice smysluplně lidská slova, ale jeho slovník nebyl větší, než by člověk očekával u nepříliš chytrého batolete.

Když se Max pokusil dát ho zpátky do kotce, následovala asi dvacetiminutová honička. Pan Chips šplhal po kotcích a způsoboval tím

mezi kočkami hysterii. Když se nakonec nechal chytit, stále se bránil uvěznění, držel se Maxe a vzlykal. Maxovi nakonec nezbylo nic jiného, než chovat ho v náručí jako dítě, dokud neusnul.

To byla chyba. Vytvořil tak precedens a od té doby nebylo možné, aby opustil útulek pro zvířata bez pochování pana Chipse.

Přemýšlel o slečně Coburnové, která byla zapsána jako vlastník pana Chipse. Všichni majitelé koček a psů chodili navštěvovat své miláčky, ale pan Chips takové štěstí neměl. Max si jí představoval jako zahořklou starou pannu, která dostala pavoučka jako dárek na cestu, ale příliš si ho nevážila. Jak se jeho přátelství s pavoučkem upevňovalo, obraz slečny Coburnové byl stále méně atraktivní.

Asgard byl na cestě asi týden a ještě několik dní před prvním přechodem, když měl Max možnost porovnat svoje představy se skutečností. Uklízel právě stání pro dobytek, pan Chips mu seděl na rameni a radil mu, když v tom Max uslyšel pronikavý hlas z místnosti, kde byly kotce pro kočky a pavoučka. „Pane Chipsi! Chipsie! Kde jsi?“

Pavouček okamžitě zpozorněl a otočil hlavu. V té chvíli se ve dveřích objevila dívka. Pan Chips vypískl: „Ellie!“ a skočil jí do náruče. Zatímco se spolu mazlili, Max si nově příchozí prohlížel. Šestnáct, možná sedmnáct let. Nebo možná osmnáct – kdopak se v tom vyzná? Rozhodně nebyla žádná kráska a výraz její tváře jí v tom příliš nepomáhal.

Podívala se na Maxe a zamračila se. „Co jsi dělal s Chipsiem? Odpověz!“

Takový způsob jednání se Maxovi nezamlouval. „Nic,“ odpověděl nevzrušeně. „Jestli dovolíte, budu pokračovat v práci.“ Otočil se a začal zametat.

Chytla ho za ruku a otočila ho zpátky. „Odpověz! Nebo… nebo to řeknu kapitánovi!“

Max napočítal v duchu do deseti, potom si ještě pro jistotu zopakoval prvních dvanáct sedmimístných přirozených logaritmů. „To je vaše právo, madam,“ odpověděl s chladnou zdvořilostí, „ale nejdřív, jaké je vaše jméno a co tady máte na práci? Mám tady službu a jsem zodpovědný za zvířata – jako zástupce kapitána.“ Věděl, že podle kosmických předpisů má pravdu, i když jeho podání bylo poněkud přímočaré.

Zatvářila se trochu zmateně. „Já jsem Eldreth Coburnová,“ vyhrkla, jak kdyby to každý měl vědět.

„A co tady děláte?“

„Přišla jsem se podívat na pana Chipse – samozřejmě!“

„V pořádku, madam. Máte právo na přiměřeně dlouhou návštěvu,“ citoval z provozního řádu. „Potom se zvíře musí vrátit do kotce. Nerušte ostatní zvířata a nekrmte je. Takové jsou předpisy.“

Chtěla začít mluvit, ale rozmyslela si to. Pavouček si je zatím oba prohlížel a poslouchal konverzaci, která byla sice nad jeho síly, ale dokázal zachytit její emocionální náboj. Potom se natáhl a zatahal Maxe za rukáv. „Max,“ prohlásil zřetelně. „Max!“

Slečna Coburnové se opět zatvářila zmateně. „To je tvoje jméno?“

„Ano, madam. Max Jones. Mám pocit, že se mě snaží představit. Je to tak, starý brachu?“

„Max,“ opakoval pan Chips. „Ellie.“

Eldreth Coburnové sklopila oči, potom se podívala na Maxe s rozpačitým úsměvem. „Vy dva vypadáte jako přátelé. Zdá se, že jsem byla trochu vedle.“

„Nic se nestalo, madam.“

Max chtěl pokračovat, ale ona ho přerušila: „Ale byla jsem na tebe hrubá! Omlouvám se, moc mě to mrzí. Ale trochu jsem zpanikařila, když jsem viděla otevřený a prázdný kotec. Myslela jsem si, že jsem Chipsie ztratila.“

Max se zdrženlivě usmál. „Jasně. Nic si z toho nedělejte. Měla jste prostě strach.“

„Přesně tak – měla jsem strach.“ Podívala se na něj. „Chipsie ti říká Max. Můžu ti také tak říkat?“

„Proč ne? Každý mi tak říká.“

„A ty mi říkej Eldreth, Maxi. Nebo Ellie.“

Hrála si s pavoučkem, dokud Max nedokončil práci u dobytka. Potom řekla váhavě: „Radši půjdu, nebo mě budou postrádat.“

„Zpátky nahoru?“

„Samozřejmě!“

„Hmmm… slečno Eldreth…“

„Ellie.“

„Můžu se na něco zeptat?“ Rychle dodal: „Asi mi do toho nic není, ale kde jste byla tak dlouho? Ten chudák byl hrozně osamělý. Myslel si, že jste ho opustila.“

„Ne ‚on‘ – ‚ona‘.“

„Prosím?“

„Pan Chips je děvče," řekla omluvně. „Splést se může každý. Když jsem to zjistila, už bylo pozdě, protože by ji popletlo, kdybych jí změnila jméno."

Pavouček se na ně podíval a opakoval: „Pan Chips je děvče. Bonbónek, Ellie?"

„Příště, zlatíčko."

Max měl pocit, že jméno není důležité, když nejbližší další pavouček je mnoho světelných let daleko. „Neodpověděla jste na moji otázku."

„Ach ano. Byla jsem hrozně naštvaná. Nechtěli mě pustit."

„Kdo jsou ‚oni'? Vaši rodiče?"

„Ale ne! Kapitán a paní Dumontová." Max usoudil, že dostat z ní nějaké informace bude stejně těžké jako dostat je z pana Chipse. „Víš, přinesli mě na palubu na nosítkách – nějaká hloupá horečka, asi otrava jídlem. Nebylo to tak hrozné, naštěstí jsem docela odolná. Ale drželi mě pořád v posteli, a když mi lékař dovolil vstát, paní Dumontová řekla, že nesmím opustit podlaží C. Měla nějaké řeči o tom, že to není vhodné."

Max chápal stevardčiny důvody. Sám už přišel na to, že někteří členové posádky jsou poměrně hrubí – i když pochyboval, že by si některý z nich dovolil na cestující. Takového by kapitán Blaine jistě vystřelil do vesmíru. „Radši zmizím. Už mě asi hledají. Musím padat."

To ovšem nezapadalo do plánů pana Chipse. Pavouček se na ni pověsil a začal naříkat. „Ellie…"

Max vypadal rozpačitě. „Asi jsem ho – ji rozmazlil. Pana Chipse myslím." Vysvětlil Eldreth, jak vznikl obřad ukolébáváni.

Ellie protestovala: „Ale já už musím jít. Co mám dělat?"

„Podíváme se, jestli se mu jí bude chtít ke mně." Panu Chipsovi se chtělo a šel. Eldreth ho pohladila a běžela pryč. Pan Chips si za to vymínil uspávání mnohem delší než obvykle.

Eldreth se objevila hned další den pod dohledem paní Dumontové. Max se ke stevardce choval zdvořile a dával si pozor, aby Eldreth oslovoval ‚slečno Coburnová'. Příští den už přišla sama. Max se na ni podíval a udiveně zvedl obočí. „Kde je tvá gardedáma?"

Eldreth se zasmála. „Paní Dumontová se poradila se svým manželem a ten se na tebe informoval u tvého nadřízeného – u toho tlusťocha. Shodli se na tom, že jsi skvělý mladý gentleman, naprosto ne-

škodný. Jak se ti to líbí?“

Max se zamyslel. „Ve skutečnosti jsem profesionální vrah, ale mám zrovna dovolenou.“

„To se mi líbí. Co to tam máš?“

Byla to šachová souprava pro trojrozměrnou hru. Max tu hru hrával se svým strýcem, byla to jedna z mála, kterou astrogátoři hrají. Když zjistil, že ji hrají i někteří operátoři a programátoři na *Asgardu*, investoval svoje úspory a koupil si pro sebe jednu soupravu v obchodě pro posádku. Byla to levná souprava, bez indikátorů a zařízení na přehrávání partie, pouze s vyznačenými políčky a s litými hracími kameny místo vyřezávaných, ale svůj účel splňovala.

„To jsou prostorové šachy. Viděla jsi je někdy?“

„Ano. Ale nevěděla jsem, že ty je hraješ.“

„Proč ne? Hraješ normální šachy?“

„Trochu.“

„Princip je stejný. Jenom je tam víc kamenů a jeden směr navíc. Ukážu ti to.“

Posadila se proti němu se zkříženýma nohama a on jí začal vysvětlovat tahy. „Tohle jsou automatické nákladní lodě… pěšci. Můžeš je vyměnit za jakýkoliv jiný kámen, když se s nima dostaneš na druhou stranu. Tohle jsou kosmické lodě, ty odpovídají střelcům. Mohou navíc používat prostorový přechod, mohou určitým způsobem přecházet ze své úrovně na nějakou jinou, třeba takhle – nebo takhle. A tohle je imperiální vlajková loď, té musíš dát mat. A tohle je…“ Pak začali hrát opravdovou hru, s pomocí pana Chipse, kterému se líbilo hýbat kameny bez ohledu na to, čí jsou.

Po chvíli jí Max řekl: „Učíš se docela rychle.“

„Díky.“

„Samozřejmě, že *skuteční* hráči hrají čtyřrozměrné šachy.“

„Ty taky?“

„Ne. Ale chtěl bych se to někdy naučit. Princip je v tom, že si musíš představovat ještě jeden kosmický rozměr. Můj strýček je hrával. Chtěl mě je naučit, ale zemřel.“ Najednou zjistil, že začal vyprávět o svém strýčkovi. Přestal, aniž by se snažil zakrýt své zklamání. Eldreth zatím vyhodila jednu z jeho hvězdných lodí ze šachovnice. „Řekni mi, Maxi, už jsme docela blízko našeho prvního přechodu, že?“

„Kolik je hodin?“

„Jejda, už bude půl páté, radši bych měla jít nahoru.“

„Tak to máme, hmm, třicet sedm hodin a sedm minut do přechodu podle počítače.“

„Mmm… vypadáš, že rozumíš takovým věcem. Mohl bys mi vysvětlit, co to vlastně uděláme? Slyšela jsem, jak se o tom u stolu baví astrogátoři, ale moc jsem z toho nepochopila. My prostě proletíme nějakou prostorovou deformací?“

„Ne, žádnou deformací. To není správný výraz – prostor se nedeformuje kromě míst, kde *pí* není přesně tři celé jedna čtyři jedna pět devět dva šest pět tři pět osm devět sedm devět tři dva tři osm čtyři šest dva šest čtyři tři tři osm tři dva sedm a tak dále – jako například v atomovém jádru. Jenže my máme namířeno na místo, kde je prostor *úplně* plochý, nejen trochu zahnutý jako blízko hvězd.“

Vypadala trochu zmateně. „Můžeš mi to zopakovat?“

„Podívej, Eldreth, jak daleko ses dostala v matematice?“

„Já? Propadla jsem ze zlomků. Slečna Mimsey se mnou měla trápení.“

„Slečna Mimsey?“

„Škola pro mladé dámy slečny Mimsey, takže jak vidíš, jsem připravena ti naslouchat.“ Zašklebila se na něj. „Ale ty jsi mi říkal, že jsi chodil pouze do venkovské střední školy a ani tu jsi nedodělal. Tak co?“

„To je pravda, ale já jsem se učil od svého strýčka. Byl to skvělý matematik. Sice po něm nebyl pojmenován žádný velký teorém, ale stejně si myslím, že byl skvělý.“ Zamyslel se. „Nevím přesně, jak ti to vysvětlit, na to jsou potřeba rovnice. Počkat! Můžeš mi půjčit ten šátek, co máš kolem krku?“

„Jistě, proč ne.“ Rozvázala ho a podala mu ho.

Byl to fototisk zobrazující stylizovanou podobu sluneční soustavy, suvenýr ze Dne Solární unie. Uprostřed čtverce látky byl tradiční obrázek slunce, kolem kterého byly nakresleny kruhy představující oběžné dráhy planet a několika komet. Měřítko bylo silně upraveno a celý obraz byl naprosto nepoužitelný jako strukturní model sluneční soustavy, ale pro Maxovu potřebu to stačilo. Vzal ho a řekl: „Tady je Mars.“

Eldreth řekla: „To sis přečetl. Podvádíš.“

„Kuš! Tady je Jupiter. Když se chceš dostat z Marsu na Jupiter, musíš odsaď sem, že?“

„Samozřejmě.“

„Ale předpokládejme, že ten šátek složím tak, aby Mars byl přímo nad Jupiterem. Co mi teď brání v tom, přeskočit jen tuhle malou vzdálenost?“

„Myslím, že nic. Až na to, že to, co docela dobře funguje se šátkem, nemusí fungovat i ve skutečnosti. Nebo snad ano?“

„Ne, ne v takové blízkosti hvězdy. Ale pokud se dostaneš do mezihvězdného prostoru, pracuje to docela dobře. Jak vidíš, tak taková anomálie je místo, kde je prostor přeložen tak, že dvě vzdálená místa jsou v podstatě vedle sebe.“

„Takže je deformován.“

„Ne, ne, ne! Podívej, jenom jsem přeložil tvůj šátek. Nijak jsem nezměnil jeho tvar. Nezmačkal jsem ho. S prostorem je to stejné – je jako složený papír. Ale není zmačkaný, jenom poskládaný. Přes další dimenze, samozřejmě.“

„Nevidím v tom nic samozřejmého.“

„Matematika, která to vysvětluje, je docela jednoduchá, ale těžko se o tom mluví, protože to nemůžeme vidět. Vesmír – náš vesmír – je možná poskládán tak, že by se vešel do šálku na kávu velikosti stovek tisíc světelných let. Samozřejmě myslím čtyřrozměrný šálek.“

Povzdechla si. „Nechápu, jak může být v čtyřrozměrném šálku káva, natož celá galaxie.“

„S tím se netrap. Tenhle tenký šátek taky můžeš složit do náprstku. To je stejný princip. Ale nech mě to dokončit. Dříve si lidé mysleli, že se nic nemůže pohybovat rychleji než světlo. Je to pravda i není. To…“

„Jak to může najednou pravda být i nebýt?“

„To je jedna z Horstových anomálií. Nemůžeš se pohybovat rychleji než světlo, ne v našem vesmíru. Když to uděláš, ocitneš se mimo náš prostor. Ale když to uděláš na místě, kde je prostor přeložen, vletíš zpátky – ovšem na vzdáleném místě. Jak vzdáleném, to záleží na tom, jak to bylo poskládáno. A to je závislé na rozložení vesmírné hmoty. To už se nedá popsat slovy, ale dá se to spočítat.“

„Co se stane, když se o to pokusíš na nějakém náhodném místě?“

„Stane se to, co se stalo prvním, kteří se o to pokusili. Nevrátili se. Proto jsou průzkumné lety tak nebezpečné. Průzkumníci prolétají anomáliemi, které byly předtím spočítané, ale zatím je nikdo nevyzkoušel. Také proto jsou astrogátoři tak dobře placení. Musí vést loď na místo, které není vidět, rychlostí jen o něco menší než je rychlost

světla a na tom jediném správném místě ji musí překročit. Stačí posunutí desetinné čárky nebo malé zaokrouhlení – a najednou je všechno špatné. Od našeho startu upravujeme kurs každých dvacet čtyři hodin. Necítíme to, protože naše loď má vlastní silové pole, které vytváří umělou gravitaci – to je jedna z dalších anomálií. Pomalu se blížíme rychlosti světla, míříme hlavou proti Einsteinově zdi. Už brzo proklouzneme jako semeno dýně mezi prsty a objevíme se blízko Theta Centauri, padesát osm světelných let odsud. Je to docela jednoduché, když se na to podíváš ze správného úhlu."

Oklepala se. „Chtěl jsi říct: *pokud* proklouzneme."

„Dobře… předpokládám, že se to podaří. Každopádně je to bezpečnější než helikoptéra. Podívej se na to z téhle stránky: kdyby tady nebyly anomálie, nikdy bychom se nedostali ke hvězdám – vzdálenosti ve vesmíru jsou jinak příliš obrovské. Ty anomálie prostě musí existovat. Tak to aspoň říkal můj strýc."

„Myslím, že měl pravdu, i když tomu moc nerozumím." Vyskočila na nohy. „Ale vím určitě, že musím letět nahoru, nebo paní Dumontová změní názor." Pohladila pana Chipse a podala ho Maxovi. „Pěkně ho pochovej, zaslouží si to."

TŘI ZPŮSOBY, JAK SE DOSTAT NAHORU

Max chtěl během prvního přechodu zůstat vzhůru, ale stejně ho prospal. Odehrálo se to kolem páté hodiny ranní lodního času. Když ho v šest hodin probudil budíček denní služby, bylo už po všem. Natáhl na sebe oblečení, vyčítal si, že se nevzbudil dříve, a pospíchal do horních podlaží. Prostory, které využívali cestující nad podlažím C, byly prázdné a tiché. Ranní ptáčata mezi cestujícími budou spát ještě nejmíň hodinu. Poprvé vstoupil do jídelního salónku a přešel ho na vyhlídkovou terasu, která tam byla zřízena pro potěšení cestujících.

Hvězdy vypadaly normálně, ale známá hvězdná konstelace byla pryč. Pouze Mléčná dráha, naše vlastní galaxie, vypadala jako obyčejně a vzhledem k této obrovské hvězdné spirále se sto tisíci světelných let v průměru se posun o šedesát světelných let zdál bezvýznamný.

V zorném poli byla jedna extrémně jasná žlutobílá hvězda. Max usoudil, že to musí být Theta Centauri, slunce Garsonovy planety, jejich první zastávky. Když se vynadíval, rychle odešel, protože ne-

chtěl být přistižen, jak se potuluje v oblasti vyhražené pro cestující. Krabice s pískem, které představovaly jeho výmluvu, pokud by byl přistižen, byly vyměněny rychleji než obvykle a sám se vrátil do prostoru pro posádku právě na snídani. Samotná cesta na Garsonovu planetu zabrala skoro celý měsíc, i pro loď s Horst-Conradovým pohonem. Eldreth pokračovala v každodenních návštěvách pana Chipse – v partiích třírozměrných šachů a rozhovorů s Maxem. Max se dozvěděl, že se nenarodila na Hespeře, ale v Aucklandu na Zemi, ačkoliv Hespera byla její domov. „Taťka mě poslal zpátky, aby ze mě udělali mladou dámu, ale moc se jim to nepovedlo."

„Co tím myslíš?"

Zašklebila se. „Jsem tak trochu problém. Proto mě poslal na Zem. Šach, Maxi. Chipsie! Polož to zpátky. Mám takový dojem, že ten malý démon hraje s tebou."

Postupně si skládal dohromady, jak to s Eldreth vypadá. Škola slečny Mimsey byla už třetí, ze které ji vyhodili. Na Zemi se jí nelíbilo, a tak nastolila vládu teroru v každé instituci, které byla svěřena. Její ovdovělý otec sice usoudil, že se jí musí dostat řádné výchovy, ale ona měla pro prosazení své vůle lepší strategickou pozici, takže zákonní zmocněnci jejího otce se jí nakonec rádi zbavili a poslali ji domů.

Sam jednou udělal chybu, když si z Maxe dělal legraci kvůli Eldreth. „Tak co, už jste si určili den?"

„Jaký den?"

„Jen se nedělej. Každý na lodi o tom ví, možná kromě kapitána. Nehraj to na mě."

„Nevím, o čem to mluvíš!"

„Já tě nekritizuju, já tě chválím. Já sám jsem nikdy neměl tolik drzosti, abych svou životní dráhu směřoval tak vysoko. Ale jak můj děda vždycky říkal, jsou tři způsoby, jak se dostat nahoru: dřít a mít štěstí, narodit se do správné rodiny, nebo se do ní přiženit. Z těch tří je svatba s dcerou bohatýho papínka tou nejlepší, protože – Hej! Klídek!" Sam musel uskočit z Maxova dosahu.

„Odvolej to!"

„Dobře, dobře. Byl jsem vedle. Ale myslel jsem to jenom jako chválu. Zmýlil jsem se, uznávám. Omlouvám se a svou pochvalu stahuji."

„Ale…" Chtě nechtě se musel Max usmát. Bylo nemožné, aby se

na Sama zlobil. Byl to sice pořádný darebák, pravděpodobně dezertér, cynik, který všechno zlehčoval, ale – Sam byl přítel.

„Vím, že sis jenom dělal legraci. Jak bych mohl myslet na svatbu, když chceme…“

„Tiše.“ Sam pokračoval dál potichu. „Už ses rozhodl?“

„Ano. Je jenom jedna cesta ven. Nechci se vrátit zpátky na Zem.“

„Správný hoch! Nikdy toho nebudeš litovat.“ Sam se zatvářil zamyšleně. „Budeme potřebovat peníze.“

„Něco jsem našetřil.“

„Nebuď blázen – šetři si spropitné, které dostaneš. Já to zařídím. Nech to na mně.“

„Jak?“

„Je mnoho způsobů. Můžeš na to zapomenout.“

„Dobře… v pořádku. Řekni mi, Same, co jsi myslel tím, když jsi říkal – víš, myslím, samozřejmě, že si nechci brát Ellie – jasně, že nechci, je to ještě dítě a já nejsem typ na ženění – ale co když? Proč se o to všichni starají?“

Sam se zatvářil překvapeně. „Ty to nevíš?“

„Proč bych se jinak ptal?“

„Ty nevíš, kdo to je?“

„Co? Jmenuje se Eldreth Coburnová a je na cestě domů na Hesperu, je z kolonií. Co je na tom?“

„Chudáku! Nezmínila se náhodou, že je jediná dcera Jeho nejvyšší Excelence generála sira Johna FitzGeralda Coburna, O.B.E., K.B., O.S.U. a pravděpodobně X.Y.Z., imperiálního velvyslance na Hespeře a zplnomocněného komisaře?“

„Cože? Proboha!“

„Už chápeš? S trochou štěstí z tebe nakonec bude legální emigrant. Můžeš podle sebe pojmenovat nějakou planetu.“

„Ty ses zbláznil! Vždyť je to ještě dítě.“

Sam se uchichtl. „Jasně že je. Můj děda ale vždycky říkal: Kdo vybírá, přebere.“

Ta zpráva Maxe zneklidnila. Věděl, že Eldreth musí být bohatá – byla přece cestující, nebo ne? Neměl sice žádnou úctu k bohatství, vážil si mnohem víc postavení, kterého dosáhl jeho strýc, ale zjištění, že Eldreth pochází z tak vysoké společnosti – a že tím pádem si o něm, Maximilianu Jonesovi, všichni myslí, že mu jde jen o věno a o kariéru – ho poněkud vyvedlo z rovnováhy.

Rozhodl se to ukončit. Začal si nakládat tolik práce, aby mohl podle pravdy říci, že na hraní trojrozměrných šachů nemá čas. Jenže Ellie mu s prací pomohla. Během nevyhnutelné partie, která následovala, se odhodlal k tomu, aby jí to rozmluvil. „Podívej Ellie, myslím si, že bychom se neměli scházet. Ostatní cestující chodí sem dolů za svými zvířecími miláčky, uvidí tě a začnou tě pomlouvat."

„Pche!"

„Je to tak. My dva víme, že je všechno v pořádku, ale nevypadá to správně."

Ohrnula spodní ret. „Budu mít problémy i s tebou? Mluvíš jako slečna Mimsey."

„Můžeš chodit dolů na návštěvu za Chipsiem, ale uděláš lépe, když budeš chodit v doprovodu dalšího cestujícího."

Už se chystala dát mu pádnou odpověď, ale pak pokrčila rameny: „V pořádku, tohle stejně není nějak pohodlné místo. Ode dneška budeme hrát šachy v jídelním salónku každé odpoledne a večer po práci."

Max protestoval, že ho pan Giordano nepustí, ale ona rychle odpověděla: „Neměj strach ze svého nadřízeného. Toho si obtočím kolem prstu jako nic." Svůj výrok doprovodila názorným gestem.

Představa tlustého pana Gee v takové pozici Maxe rozesmála, ale nakonec ze sebe dostal: „Ellie, členové posádky nemohou využívat zařízení pro cestující. Je to…"

„Mohou. Viděla jsem nejednou pana Dumonta, jak tam popíjí kávu s kapitánem Blainem."

„Ty tomu nerozumíš. Pan Dumont je skoro důstojník, a pokud ho tam kapitán chce jako svého hosta, je to jeho právo."

„Můžeš být můj host."

„Ne, nemůžu." Snažil se jí vysvětlit striktní nařízení, podle kterého se členové posádky nesměli důvěrně stýkat s cestujícími. „Kapitán by se hrozně zlobil, kdyby nás tam viděl – ne na tebe, ale na mě. Kdyby mě chytil v jídelním salónku, vykopnul by mě dolů na podlaží H."

„Tomu nevěřím."

„Ale…" Pokrčil rameny. „Dobře. Půjdu nahoru dnes večer. Nevykopne mě hned, to by bylo pod jeho úroveň. Pošle pana Dumonta se vzkazem, abych okamžitě odešel a hlásil se u něj zítra ráno. Myslím si, že můj měsíční plat je dost velká cena za poznání, jak se věci mají." Konečně viděl, že jí to došlo.

„To je nechutné! Všichni jsou si přece rovni. Všichni. Takový je zákon.“

„Opravdu? Jenom, když se díváš seshora.“

Náhle vstala a odešla. Max musel zase uklidňovat pana Chipse, ale nebyl tam nikdo, kdo by uklidnil jeho. Zjistil, že se těší na den, kdy on a Sam zmizí za horizontem a ztratí se.

Eldreth přišla i příští den, ale ve společnosti slečny Mendozové, majitelky psa čau-čau, který vypadal skoro stejně jako ona, a jednala s Maxem s neosobní slušností dámy, kromě krátkého okamžiku, kdy byla slečna Mendozové mimo doslech.

„Maxi?“

„Ano, slečno?“

„Já ti dám ‚Ano, slečno‘! Podívej, Maxi, jak se jmenoval tvůj strýc? Byl to *Chester* Jones?“

„Proč se ptáš? Ano byl, ale…“

„Já jen tak.“ Slečna Mendozové se k nim vrátila. Max to pustil z hlavy.

Příští ráno za ním přišel jeden ze stevardů. „Hej, Maxi! Chce tě Břicháč. Hoď sebou – myslím, že seš v ňákým průšvihu.“

Max pospíchal, ale nedokázal si vzpomenout, že by v poslední době něco udělal špatně. Snažil se potlačit strach, že to má něco společného s Ellie.

Bylo jasné, že pan Giordano není příliš spokojen, ale jediné, co řekl, bylo: „Hlas se u hlavního lodního hospodáře. Mazej.“ A Max mazal.

Hlavní hospodář nebyl ve své kanceláři. Přijal ho pan Kuiper a prohlédl si ho svýma chladnýma očima. „Vezmi si čistou uniformu a udělej to rychle. Hlas se v kapitánově kabině.“

Max zůstal stát a polkl na sucho. Kuiper na něj vyštěkl: „Jasné? Pohyb!“

„Pane,“ vyhrkl Max, „já nevím, kde je kapitánova kabina.“

„Cože? Já se snad zblázním! Stejné podlaží, úhel devadesát, na vnější straně.“ Max vyrazil jako střela. Kapitán byl ve své kabině. Spolu s ním tam byl i hlavní hospodář pan Samuels, první důstojník pan Walther a šéf astrogátorů dr. Hendrix. Max usoudil, že ať už byl zavolán kvůli čemukoli, nebude to žádná běžná záležitost. Nezapomněl říci: „Stevard třetí třídy Jones přišel na váš rozkaz, pane.“

Kapitán Blaine se na něj podíval. „Ach, ano. Posaď se.“ Max našel

prázdnou židli a posadil se na kraj. Kapitán právě říkal prvnímu důstojníkovi: „Vzhledem k okolnostem, Dutchi, si myslím, že to tak bude nejlepší – i když to vypadá poněkud drasticky. Souhlasíš, Hale?“

Hospodář souhlasil. Max přemýšlel, jak moc to bude drastické, a jestli to vůbec přežije.

„Zapíšeme to jako výjimku a Doc a já potom vymyslíme nějaké vysvětlení pro lodní deník. Nakonec, předpisy jsou od toho, aby se porušovaly. To je všechno.“ Max usoudil, že se prostě rozhodli vystřelit ho do vesmíru a vysvětlit to později.

Kapitán se otočil zpátky ke svému stolu způsobem, kterým dával jasně najevo, že schůzka je u konce. První důstojník si odkašlal. „Pane kapitáne…“ Podíval se na Maxe.

Kapitán Blaine opět zvedl oči. „Ach ano! Mladý muži, tvé jméno je Jones?“

„Ano, pane.“

„Prohlédl jsem si tvoje záznamy. Podle nich si na *Thule* zkoušel na krátký čas práci operátora.“

„Ano, pane kapitáne.“

„Tobě se to nelíbilo?“

„Víte, pane,“ Max přemýšlel, co by řekl Sam, kdyby došlo ke konfrontaci. „Abych vám řekl pravdu, nedělal jsem nic jiného, než že jsem na kontrolním stanovišti vynášel popelníky.“ Zadržel dech.

Kapitán se krátce usmál. „Občas to tak chodí. Chtěl bys to zkusit znovu?“

„Cože? Ano, pane!“

„Dutchi?“

„Kapitáne, obyčejně nemám rád, když se jeden člověk snaží o něco podruhé, ale v tomto případě je tady ta osobní záležitost.“

„Ano, samozřejmě. Můžeš ho postrádat, Hale?“

„Jistě, kapitáne. Není to zrovna klíčová pozice.“ Hospodář se usmál. „Obsluha zvířat.“

Kapitán se také usmál a obrátil se na astrogátora. „Nevidím žádné překážky, Doku. Samozřejmě, je to cechovní záležitost.“

„Kelly ho chce vyzkoušet. Potřebuje všechno vidět na vlastní oči, vždyť víte.“

„V pořádku, takže…“

„Ještě moment, kapitáne.“ Astrogátor se obrátil k Maxovi. „Jone-

si… neměl jsi příbuzného v mém cechu?“

„Můj strýc, pane. Chester Jones.“

„Sloužil jsem pod ním. Doufám, že jsi zdědil jeho talent.“

„Také doufám, pane.“

„Uvidíme. Hlas se u hlavního programátora Kellyho.“

Max dokázal najít kontrolní stanoviště, aniž by se zeptal na cestu, i když sotva viděl, kam jde.

OPERÁTOR JONES

Maxovo povýšení změnilo celou perspektivu jeho života. Jeho vztahy k ostatním členům posádky se však nezměnily vždy k lepšímu. Ti, kteří pracovali na kontrolním stanovišti, se považovali za nadřazené ostatním. S tím ovšem nesouhlasili technici energetických zdrojů a u stevardů to vzbuzovalo odpor. Max zjistil, že cech, který opustil, se k němu chová chladně, a ten, kvůli kterému to udělal, ho dosud nepřijal.

Pan Gee ho jednoduše ignoroval – byl by schopen přes něj přejít, pokud by Max včas neuskočil. Zdálo se, že považuje Maxovo povýšení za svou osobní urážku.

Bylo také nutné, aby si v obchodě pro posádku koupil novou uniformu. Teď, když jeho pracovištěm bylo kontrolní stanoviště, musel po cestě do práce a z práce procházet podlažími vyhrazenými pro cestující a nebylo možné chodit dál v montérkách. Panu Kuiperovi za ni musel podepsat potvrzení, protože jeho hotovost na to nestačila. Dále se musel zavázat, že zaplatí poplatek za povolení pracovat mimo svůj cech s tím, že pokud bude jeho přestup oběma cechy přijat, jeho dluhy ještě vzrostou. Taková potvrzení podepisoval ochotně a s radostí.

Na kontrolním stanovišti se střídalo celkem sedm lidí – dva důstojníci a dalších pět mužů. Astrogátor dr. Hendrix, jeho asistent pan Simes, hlavní programátor Kelly, operátor první třídy Kovak, operátor 2.0. Smythe a programátoři Noguchi a Lundy, oba zařazeni ve druhé třídě. V podstatě k nim patřil i „Pytel“ Bennett, komunikátor první třídy, který ale nebyl součástí jejich týmu, i když jeho pracoviště bylo na kontrolním stanovišti, protože loď byla většinou mimo dosah rádiových vln, kromě krátkého období na začátku a na konci cesty. Bennett navíc pracoval jako tajemník kapitána Blainea a svou přezdívku

získal podle rozšířené víry, že většinu svého života tráví v posteli.

Vždy, když byl *Asgard* před skokem, se na kontrolním stanovišti střídaly tři palubní směny. Tak to chodilo na palubách mezihvězdných raket – deset minut navigace následují týdny volného pádu, kdy není potřeba upravovat kurs. Protože na *Asgardu* nebyl žádný astrogátorský učeň, mohli řídit palubní směnu pouze dva důstojníci (kapitán Blaine sice samozřejmě byl astrogátor, ale platilo pravidlo, že kapitán neslouží jako velící důstojník). Řešilo se to tak, že jako regulérní velící důstojník sloužil i hlavní programátor Kelly. Pod velením „Desetinné čárky" Kellyho se příliš nebraly ohledy na hodnosti – hlavní bylo, aby každý znal svoje povinnosti a plnil je. Kdo to nedokázal, musel si hledat jinou práci.

Palubní směny, které se držely v období mezi skoky, byly poměrně jednoduché a jednotvárné – pro všechny kromě Maxe. Aby se rychle zaučil, pracoval podle zostřeného režimu. Čtyři hodiny ve službě střídaly čtyři hodiny volna, během kterých musel jíst, starat se o svůj zevnějšek, odpočívat a – pokud mu zbyl čas – spát.

Ale Max si brzo zvykl. Do služby chodil včas a někdy musel být z kontrolního stanoviště vykázán. Teprve mnohem později zjistil, že tento režim byl Kellyho způsob, jak ho vyzkoušet, najít jeho slabiny a případně se ho rychle zbavit, pokud se nedokáže přizpůsobit.

Ne všechny služby byly příjemné. Svou úplně první Max sloužil pod velením astrogátora Simese, který si po příchodu na kontrolní stanoviště prohlédl Maxe se zjevným překvapením. Na všech čtyřech stěnách stanoviště byly instalovány paralaxní kamery. Mezi dvěma z nich seděl Lundy u výstupu hlavního počítače; podíval se na Maxe, pokrčil rameny, ale nic neřekl. Simes si sedl do křesla pro velícího důstojníka; musel Maxe vidět, ale nedával to najevo.

Na stanovišti byly i další přístroje; některé z nich Max znal ze čtení a z obrázků, ostatní neznal – různé obrazovky ukazující všechna oddělení lodi, reproduktory přenášející zvuk, mikrofon a ovládací prvky lodního rozhlasu, tank neboli verniérový stereograf, s jehož pomocí se záznamy z paralaxových kamer porovnávaly s tabulkami, spektrostelograf, doppleroskop, vícebodový snímač teploty, radarový zesilovač pro přistávací manévry a spousta dalších.

Strop kontrolního stanoviště byl průhledný, takže nad hlavou měli otevřený hvězdný prostor. Max na to zíral s pusou dokořán. Ještě když žil na farmě, vídal hvězdy častěji než dosud na lodi, kde žil jak v ko-

vové jeskyni.

„Hej! Ty!“

Max se otočil a uviděl pana Simese, jak ho pozoruje. „Pojď sem.“ Max ho poslechl a astrogátor pokračoval: „Nevíš, že se máš hlásit velícímu důstojníkovi, když přijdeš do služby?“

„Uh – ano, pane.“

„Kromě toho, jdeš pozdě.“ Max se podíval na chronometr na panelu a zjistil, že do celé hodiny zbývá ještě pět minut. Simes pokračoval: „Je smutné, když podřízeni chodí do služby později než velicí důstojník. Jméno?“

„Jones, pane.“

Simes ohrnul nos. Byl to červenolící mladík s řídkými rezatými vlasy a povýšenecké manýry byly typické pro jeho jednáni s mladšími a podřízenými. „Uvař kafe.“

„Ano, pane.“ Chtěl se zeptat kde a jak, ale Simes se vrátil ke svému čtení. Max se podíval bezmocně na Lundyho, který mu očima naznačil směr. Za skříňkou s tabulkami našel kávovar, šálky, podšálky, cukr a smetanu. Trochu se opařil, než pochopil, jak všechno funguje. Simes si vzal kávu, aniž by se na něj podíval. Max přemýšlel, co má dělat dál, a rozhodl se nabídnout šálek kávy Lundymu. Programátor tiše poděkoval a Max usoudil, že si dá taky šálek, protože se zdálo, že je to povolené. Posadil se za počítač a pil kávu.

Seděl a pil, když ho vyrušil velící důstojník. „Co je to? Čajový dýchánek? Jonesi!“

„Ano, pane?“

„Ukliď tady. Ať se tady nic neválí.“

Místnost se zdála čistá, přesto našel Max na podlaze pár kousků papíru, které hodil do koše, a přeleštil ozdobné kování. Už se chystal udělat to všechno znovu, když ho Lundy požádal o pomoc. Max pomohl Lundymu vyměnit desky v paralaxních kamerách a pozoroval ho, jak nastavuje elektronický časovač. Simes mačkal kontrolní spínač, což byla jeho jediná činnost v průběhu směny.

Lundy vyndal desky a dal je do tanku pro tabulkovou komparaci, odečetl údaje a zapsal je do záznamů. Max mu pomáhal, ale jeho pomoc byla pouze formální, hlavně se snažil dívat, jak se to dělá. Potom zase leštil kování.

Byla to dlouhá směna. Do postele se dostal zbaven veškerého nadšení, které do té doby cítil.

Ovšem směny s dr. Hendrixem nebo s Kellym byly úplně jiné. Pod velením Kellyho bylo kontrolní stanoviště veselé místo. Kelly vládl jako benevolentní tyran, pokřikoval, klel, nadával na kafe, dělal si legraci ze svých podřízených a nechal si líbit jejich drzosti. Během jeho směny Max nikdy nevzal do ruky hadr a leštěnku. Byl stále příliš zaměstnán – nejen pouhým pomáháním ostatním, ale systematickým studiem všeho na stanovišti. „Nemáme v podstatě nic na práci," říkal mu Kelly, „dokud nepřistaneme na tom Garsonově nesmyslu. V podstatě nic, kromě toho, že musíš do té doby zvládnout všechno, co je třeba. Takže ty máš práce hodně. Protože až tam budeme, tak ty budeš znát tohle místo líp, než tvoje matka znala tvého otce – nebo strávíš svůj čas učením toho, co jsi zapomněl, zatímco tvoji kolegové si budou užívat na planetě. Vezmi si manuál hlavního počítače, vyndej desky z kamer a začni studovat. Do konce směny nechci vidět nic jiného než tvoje ošklivé pozadí."

Už za deset minut ale Kelly klečel vedle něho a pomáhal mu vypočítat složitou trajektorii.

Max studoval s pomocí své fotografické paměti a stále víc i s pomocí poznatků, které získal od svého strýce. Kelly byl potěšen. „Koukám, že jsi trochu zveličoval, když jsi tvrdil, že ses na *Thule* nic nenaučil."

„No, moc toho nebylo."

„Na kontrolním stanovišti velel Johansen, že?"

„Oh, ano." Max si zoufale přál, aby se Kelly neptal na další jména.

„Myslel jsem si to. Ten opičák by neřekl ani vlastní matce, kolik mu je let."

Po nějakém čase začal Max pod vedením Kellyho nanečisto zkoušet na počítači výpočet oprav kursu před skokem. Noguchi při tom pracoval s tabulkami, Kelly zastupoval astrogátora a opakovali podle záznamů výpočty provedené při posledním skoku. Informace si předávali ústně, stejně jako při skutečném skoku, kdy astrogátor pod extrémním tlakem zpracovává nejnovější data, aby mohl ve správný okamžik udělit raketě rychlost k překročení rychlosti světla.

Kelly pracoval mnohem pomaleji, než jak to bývá ve skutečnosti, Noguchi listoval tabulkami a diktoval číslice Maxovi. Ten byl poprvé nervózní, prsty se mu třásly a bylo pro něj obtížné mačkat ty správné klávesy – ale časem si zvykl a připadalo mu, jako by se pro tu práci narodil.

Kelly říkal: „– krát binární přirozený logaritmus z žádná celá osm sedm nula devět dva.“ Max poslouchal Noguchiho hlas, jak opakuje zadání během listování na správnou stránku – sám už měl před očima správný výsledek dlouho před tím, než ji Noguchi našel. Aniž by se nad tím nějak zamýšlel, začal mačkat správné klávesy.

„Chyba!“ ozval se Kelly. „Podívej, ty vepřová hlavo, nevložil jsi tam ty číslice. Musíš čekat na binární logaritmus, který ti řekne tady Noggy. Kolikrát ti to mám říkat?“

„Ale já jsem –“ začal Max, ale potom se zarazil. Až do této chvíle nikdo na palubě *Asgardu* nevěděl o jeho zázračné paměti.

„Ty jsi co?“ Kelly chtěl smazat poslední údaj z obrazovky, ale zaváhat. „Víš přeci, že tam nemůžeš zadávat čísla v decimálním tvaru. Tak co jsi dělal?“

Max věděl, že postupoval správně, a nelíbilo se mu, co si o něm myslí. „Zadal jsem tam to, co mi chtěl Noguchi říct.“

„Cože?“ Kelly na něj zíral. „Ty čteš myšlenky?“

„Ne. Ale zadal jsem správné číslo.“

„Hmm…“ Kelly se sklonil nad klávesnicí. „Přečti mi to, Noggy.“ Programátor odříkal řetězec jedniček a nul, binární ekvivalent decimální hodnoty, kterou dostal od Kellyho. Kelly kontroloval číslice, které předtím zapsal do počítače Max a v soustředění pohyboval rty. Potom se narovnal. „Jednou jsem viděl chlápka, který hodil třináct šestek s poctivýma kostkama. Byla to náhoda, Maxi?“

„Ne.“

„Dobře! Noggy, dej mi tu knihu.“ Kelly pokračoval v řešení problému, zadával Maxovi data pro zpracování, ale bez překladu do binárního tvaru, který počítač potřeboval. Listoval knihou a díval se Maxovi přes rameno. Max zahnal trému a mačkal klávesy, až mu pot tekl do očí. Nakonec Kelly řekl: „O.K. Podoj ho.“ Max stiskl tlačítko, kterým se spouštěl program. Výsledek počítač vyjadřoval blikáním – světlo a tma jako ekvivalent binárních číslic.

Kelly výsledek s použitím manuálu přeložil zpátky do decimálního tvaru. Potom ho porovnal s výsledkem zaznamenaným v palubním deníku. Zavřel deník a podal ho Noguchimu. „Myslím, že si dám šálek kávy,“ řekl tiše a odešel.

Noguchi deník otevřel, zapsal znovu výsledek podle počítače, přeložil ho do desítkové soustavy a porovnal se zápisem. Potom se na Maxe užasle podíval. Max viděl Kellyho, který ho přes šálek s kávou

pozoroval se stejným výrazem. Blikání počítače přestalo. Max vstal z programátorského křesla. Nikdo nic neříkal.

Příští směnu Max sloužil s dr. Hendrixem. Směny s hlavním astrogátorem měl skoro stejně rád jako službu s Kellym. Dr. Hendrix byl přátelský, tichý gentleman a stejně jako Kelly věnoval pozornost Maxovu výcviku.

Tentokrát však Kelly zůstal na kontrolním stanovišti i po střídání směny – nebylo by na tom nic zvláštního, protože hlavní programátor často chodil na konzultace nebo jen tak na návštěvu za hlavním astrogátorem. Ale dnes, hned po střídání směny, řekl dr. Hendrix vesele: „Kelly mi říkal, že se učíš používat počítač, Jonesi?“

„Ano, pane.“

„V pořádku, tak budeme procvičovat.“ Dr. Hendrix vytáhl staré astrogátorské záznamy a vybral problém úpravy kurzu podobný tomu, který Max už řešil. Kelly si vzal manuál, připraven pracovat jako „číslovač“ – ale nic nečetl. Max čekal na překlad údajů do binárního tvaru – když nepřicházely, začal zadávat číslice podle paměti.

Stejným způsobem výpočet pokračoval. Kelly nic neříkal a kontroloval, co Max hlásí doktorovi. Kovak je pozoroval z povzdálí a jeho oči skákaly z jednoho na druhého.

Nakonec dr. Hendrix zavřel knihu. „Rozumím,“ prohlásil, jako by to byla každodenní záležitost. „Jonesi, máš velice zajímavý talent. Četl jsem o podobných případech, ale jsi první, kterého potkávám. Slyšel jsi o Slepém Tomovi?“

„Ne, pane.“

„V lodní knihovně se o něm možná něco najde.“ Astrogátor se na chvíli odmlčel. „Nechci nijak snižovat tvůj talent, ale nemůžeš ho používat při skutečných manévrech. Chápeš proč?“

„Ano, pane. Myslím, že chápu.“

„Lépe řečeno, nebudeš ho používat, kromě situace, že by se stala chyba – v tom případě to musíš ihned hlásit. Ovšem tištěné tabulky představují konečnou autoritu.“

„Rozumím, pane.“

„Dobře. Přijď za mnou, prosím, po skončení směny do mého pokoje.“

Když Max skončil službu, byl podle lodních hodin ‚den‘. Šel přímo k doktorovu pokoji, zastavil se na chodbě přede dveřmi a čekal. Tam ho potkala Ellie. „Maxi!“

„Ahoj, Ellie.“ Cítil se poněkud nepříjemně, protože ji od svého povýšení neviděl.

„On si klidně řekne ahoj!“ Postavila se přímo proti němu. „Teda na tebe je pohled – oči máš hrozně zarudlé. Kde jsi byl celou dobu? Staří přátelé pro tebe nejsou dost dobří? Nebyl ses ani podívat na Chipsie.“

Max za ním jednou byl, ale s Ellie se tam nepotkal. Návštěvu neopakoval, protože stevardovi, který ho v práci vystřídal, se tato změna příliš nelíbila a měl pocit, že je to Maxova chyba. „Mrzí mě to,“ řekl Max pokorně, „ale neměl jsem čas.“

„To je dost slabá výmluva. Víš, co teď uděláš? Půjdeš se mnou do salónku a tam ti přistřihnu křidýlka – objevila jsem báječný způsob, jak odrazit tvůj oblíbený gambit; to budeš mrkat.“

Max otevřel pusu, zavřel ji a znova ji otevřel. „Ne.“

„Mluv hlasitěji. Použil jsi slovo, kterému nerozumím.“

„Podívej, Ellie, buď rozumná. Čekám na dr. Hendrixe a hned, jak mě pustí, jdu spát. V poslední době mi chybí deset hodin spánku.“

„Můžeš se vyspat jindy.“

„Ne když máš čtyři hodiny službu a potom čtyři hodiny na odpočinek. Musím si zdřímnout, kdykoliv mám příležitost.“

Vypadala překvapeně. „Chceš říct, že pracuješ každou druhou směnu? Vždyť to je zločin.“

„Možná, ale tak to je.“

„Ale – to musí skončit! Promluvím s kapitánem.“

„Ellie! Netroufáš si trochu?“

„Proč? Kapitán Blaine je hodný starý pán. Nestarej se o to, já to zařídím.“

Max nabral zhluboka dech a potom promluvil, s důrazem na každém slově. „Ellie, kapitánovi nic neříkej, vůbec nic. Je to pro mě velká šance a já o ni nechci přijít.

Když se budeš plést do věcí, kterým nerozumíš, zhatíš všechny moje plány. Mě pošlou zpátky do stájí.“

„To by přece neudělali.“

„Tomu nerozumíš. Možná pro tebe je hodný starý pán, ale pro mě je to kapitán.“

Ellie se našpulila. „Jenom se snažím ti pomoct.“

„Já si toho moc vážím. Ale nemusíš. A navíc, stejně s tebou nemůžu jít do salónku. Je to proti předpisům.“

„Ale já jsem si myslela – myslím si, že se mi vyhýbáš. Chodíš klid-

ně sem nahoru a máš novou uniformu. Tak proč nemůžeš?“

Náhle byli přerušeni dr. Hendrixem, který přišel do svého pokoje. „Pohov, Jonesi. Dobré ráno, slečno Coburnová.“ Vstoupil dovnitř.

Max naléhavě řekl: „Podívej, Ellie, musím jít.“ Potom se otočil a zaklepal na astrogátorovy dveře.

Dr. Hendrix ignoroval, že viděl Maxe ve společnosti Ellie. „Posaď se, Jonesi. To, co jsi dnes předvedl, bylo velmi zajímavé. Zajímá mě, kam až tvůj talent sahá. Vztahuje se pouze na čísla?“

„Myslím, že ne, pane.“

„Musel jsi nějak trénovat, abys to dokázal?“

„Ne, pane.“

„Hmm … Něco vyzkoušíme. Četl jsi – z toho, co tady mám – nějakou hru od Shakespearea?“

„No, ve škole jsme měli *Hamleta* a *Romea a Julii* a sám jsem četl *Zimní pohádku.* Ale nelíbilo se mi to,“ řekl čestně.

„V tom případě nepředpokládám, že bys je četl víckrát. Pamatuješ si z nich něco?“

„Samozřejmě, pane.“

„Hmm–“ Dr. Hendrix vyndal z knihovny tlustý svazek. „Uvidíme. Druhé jednání, výstup třetí: Leontes říká: Ani noc, ani den, ani odpočinek: je to pouhá slabost…“

Max navázal. „…je to pouhá slabost, co mě to nutí snášet. Kdyby tomu tak nebylo…“ Pokračoval, dokud neskončil.

„To stačí. Tolik mě ta hra zase nezajímá. Ještěže i nesmrtelný Vilda občas odpočíval. Ale jak se stalo, že ses dostal ke knihám s tabulkami? Shakespeare je sice poněkud nudný, ale zase ne tolik. Já sám jsem je nikdy nečetl, tedy – rozhodně bych tomu neříkal čtení.“

„Víte, pane, strýček Chet měl svoje knihy doma a hodně se mnou mluvil o své práci. Přečetl jsem si je.“

„Mám tomu rozumět tak, že jsi se naučil nazpaměť kompletní knihovnu astrogátora?“

Max se zhluboka nadechl. „Ano, pane, naučil.“

Dr. Hendrix vzal z police svoje vlastní knihy. Nezabýval se tabulkami binárních čísel, protože se už ukázalo, že je Max zná. Listoval knihami, dával Maxovi různé otázky a nakonec říkal pouze čísla stránek. „Panečku!“ prohlásil a zamrkal. „Ačkoliv jsem si byl vědom, že v dějinách psychologie existuje mnoho příkladů tvého talentu, je poněkud překvapivé potkat takového člověka tváří v tvář.“ Usmál se. „Za-

jímalo by mě, co by si o tom pomyslel bratr Witherspoon.“

„Prosím?“

„Náš nejvyšší sekretář. Obávám se, že by byl šokován – má poněkud konzervativní názory ohledně udržení našeho profesionálního tajemství.“

Max řekl znepokojeně: „Dostal jsem se do nějakých potíží, pane? Nevěděl jsem, že nesmím číst strýčkovy knihy.“

„Cože? Nesmysl. Žádná tajemství v astronavigaci neexistují. Vždyť ty knihy používáš při službě, stejně jako všichni na kontrolním stanovišti. Cestující si je mohou přečíst, pokud budou chtít. Astronavigace není tajná, je pouze velmi složitá. Pouze několik lidí je tak nadáno, že jsou schopni provést matematické operace nutné pro provedení – no, řekněme přechodu. Ale hodí se to těm, kteří dělají cechovní politiku – jde o prestiž, rozumíš.“ Dr. Hendrix se odmlčel a zabubnoval prsty na opěradlo křesla. „Jonesi, chci abys mi rozuměl. Kelly si myslí, že by z tebe mohlo něco být.“

„To jsem rád, pane.“

„Ale nemysli si, že jsi lepší než on jen proto, že ses naučil nazpaměť ty knihy.“

„To ne, pane.“

„Navíc, tvůj talent není nutný pro práci na kontrolním stanovišti. Vlastnosti, které jsou potřeba, jsou ty, které má Kelly – neochvějná věrnost službě, důkladná znalost profesních vědomostí, úzkostná starost o detaily, loajalita k práci, lodi, posádce a k nadřízeným. Kelly nepotřebuje eidetickou paměť, normální dobrá paměť kombinovaná s inteligencí je to, co tahle práce vyžaduje – to, co chci na svém kontrolním stanovišti.“

„Rozumím, pane.“

Astrogátor zaváhal. „Nechtěl bych být nepříjemný, ale chci dodat toto. Zvláštní talenty jsou někdy spojeny s normální, ale někdy i s nízkou inteligencí – často tak, že psychologové používají termín geniální idiot. Omlouvám se. Je zřejmé, že nejsi idiot, ale také nejsi nutně génius, i kdyby ses naučil nazpaměť Imperiální encyklopedii. Závěr zní: více mě zajímá zdravý selský rozum a věrnost službě než fenomenální paměť.“

„Pokusím se, pane.“

„Myslím, že z tebe bude dobrý operátor, časem.“ Dr. Hendrix naznačil, že rozhovor je u konce. Max vstal. „Ještě jednu věc.“

„Ano, pane?“

„Existují určité disciplinární důvody, proč se členové posádky nemají stýkat s pasažéry.“

Max polkl. „Já vím, pane.“

„Dávej si pozor na jazyk a na to, co děláš. Moji podřízení musí být v tomto bodě opatrní – i když je to těžké.“

Max odcházel a cítil se sklesle. Když přicházel, měl pocit, že něco dostane – možná i šanci stát se astrogátorem. Teď se zase vrátil nohama na zem.

GARSONOVA PLANETA

Max neviděl Sama během posledních týdnů často; jeho pracovní rozvrh mu nenechával příliš času na návštěvy. Ale Sam se zatím nenudil.

Jako všechny velké kosmické lodě měl i *Asgard* svoji miniaturní policii, několik zkušených lidí, kteří pod přímým velením prvního důstojníka dbali na dodržování lodních předpisů. Sam, se svým talentem pro politiku a zfalšovanou kvalifikací stevarda první třídy, dokázal během přesunů funkcí po Maxově přestupu získat post velitele lodní policie pro hospodářský úsek. Vedl si dobře, nikoho neurážel, přivíral oči nad přestupky, jako byly ‚výsady‘ nadřízených, a prosazoval nezbytná pravidla, aniž by hned každého provinilce táhl k prvnímu důstojníkovi – takový stav věcí uspokojoval velení i posádku. Když se jednou skladník Maginnis příliš napil produktu pana Gee a nutil své spolubydlící do zpěvu, Sam ho jenom vzal do kantýny a nalil do něj černou kávu. Druhý den ho zavedl dolů na podlaží H, odložil odznak svého úřadu a uštědřil mu pořádný výprask, aby si dobře pamatoval, jak se má chovat. Ve své podivné minulosti se Sam naučil bojovat, žádný hospodský styl ani nějaká karikatura boxu, ale bojové umění, s jehož pomocí se neozbrojený muž promění ve smrtící stroj.

Svou oběť si vybral velmi dobře. Kdyby Maginnise nahlásil, považoval by ho skladník za špeha, který může být přehlížen, a případný trest by z něj udělal permanentní disciplinární problém – nezapomínejme, že jmenovaný Maginnis by ohrozil také nedotknutelného hlavního stevarda Giordana. Takhle se Maginnis stal nejsilnějším Samovým zastáncem a zajistil mu velkou publicitu, protože jeho hrdost

vyžadovala, aby vykreslil muže, který ho porazil, jako „parádní věc na dvou nohách, jistá smrt v každé ruce, pravý chlap! Nekecám, zkus to sám a uvidíš, jak s *tebou* zatočí. Jen jdi, vsadím na něj poslední dolar."

Sam už mu nemusel dávat druhou lekci.

Vrchním velitelem lodní policie a Samovým nominálním nadřízeným byl starší technik. Když po nějaké době požádal o návrat do služby, byl nahrazen technikem třetí třídy, takže bylo přirozené, když první důstojník jmenoval vrchním velitelem Sama.

Sam měl na tuhle práci zálusk už od chvíle, kdy vstoupil na palubu *Asgardu*. Každý policejní šéf má vždy větší moc, než jaká mu přísluší podle práva. Dokud si nechal lichotit od Kuipera, Giordana a (v menší míře) i od Dumonta a vyhýbal se omezování jejich autority, byl nejmocnějším mužem na lodi – v mnoha praktických ohledech mocnější než první důstojník, kterého v podstatě zastupoval.

Taková byla situace, když loď přistála na Garsonově planetě.

Garsonova planeta vypadala jako kus starého harampádí, které zbylo po stvoření vesmíru. Povrchová gravitace planety byla o čtvrtinu vyšší než na Zemi, což bylo příliš mnoho na pohodlí, byla studená jako lichvářovo srdce a měla nedýchatelnou methanovou atmosféru. Lidé by se jí zřejmě vyhýbali, kdyby nebyla nepostradatelná jako přestupní stanice. V blízkosti Sluneční soustavy byl pouze jeden prozkoumaný průchod Horstovou anomálií a jeho druhá strana ústí blízko Theta Centauri – a z třinácti planet tohoto slunce byla Garsonova planeta nejméně nepříjemná.

V blízkosti Theta Centauri bylo půl tuctu prověřených anomálií, což z Garsonovy planety nutně dělalo obchodní křižovatku Solární unie.

Max vystoupil z lodi na planetě pouze jednou a úplně mu to stačilo. Kolonie okolo hvězdného přístavu byla zčásti pod klenbou a zčásti vykopaná ve skalách pod kopulemi, podobala se městům na Měsíci a na Zemi nebyla nepodobná kanálům pod některým velkým městem. Pro Maxe to přesto byla novota, protože nikdy nebyl na Měsíci a neviděl žádné velké město na Zemi kromě Kosmodromu. Do přístavu šel se Samem, oblečený do své nejlepší uniformy a naplněn očekáváním. Nebylo nutné oblékat skafandr; přístav zajišťoval každé lodi s osobní dopravou hermetický přístup tunelem až ke kopuli.

Jakmile byli uvnitř, zamířil Sam do spodních pater. Max protestoval: „Same, pojďme nahoru a trochu si to tady prohlídneme."

„Cože? Nic tam není. Hotel, pár drahejch obchodů a restaurací pro platící cestující. Chceš dát svůj měsíční výdělek za steak?“

„Ne. Ale chci si to prohlédnout. Jsem na cizí planetě a vůbec nic jsem z ní neviděl. Když jsme přistávali, tak z kontrolního stanoviště nebylo nic vidět – a teď jsem neviděl nic jiného než přechodový tunel a tohle.“ Ukázal rukou na holé zdi chodby, kterou procházeli.

„Neuvidíš nic jiného než špinavou, hustou, žlutou mlhu, která se nikdy nezvedne. Horší než na Venuši. Ale klidně jdi. Mám něco na práci, takže jestli se mnou nechceš zůstat, nemusíš.“

Max se rozhodl zůstat s ním. Pokračovali v cestě dolů a dostali se do široké osvětlené chodby podobné ulici, na které stála Percyho restaurace na Kosmodromu.

Byly tam stejné bary, laciná lákadla pro cizince s trochou peněz, stejně jako krejčovské dílny s permanentním výprodejem. Pár dalších obchodů mělo otevřeno a všude bylo spousta lidí. Sam se rozhlédl. „Podíváme se po něčem, kde bychom se mohli v klidu najíst a napít.“

„Co třeba tady?“ navrhl Max a ukázal na ceduli s nápisem MLÉČNÁ DRÁHA. „Zdá se, že je tam čisto a veselo.“

Sam ho rychle vyvedl z omylu. „To je,“ souhlasil, „ale ne pro nás.“

„Proč ne?“

„Nevšiml sis, jací jsou tam zákazníci? Imperiální námořnictvo.“

„No a co? Já proti nim nic nemám.“

„Já taky ne,“ souhlasil Sam, „ale tihle chlápci drží pohromadě a nemají rádi civily, kteří si chtějí sednout v hospodě, kterou si vybrali. Jak by se ti líbilo, kdyby tě nakopali do zadku?“

„Proč? Myslím, že mě nechají na pokoji, když se budu starat sám o sebe.“

„Možná. Možná ne. Třeba se na tebe usměje servírka a chlápek, se kterým včera byla, ti něco takového bude chtít udělat. Maxi, ty jsi hodný hoch – a tohle není místo pro hodné hochy. Pokud se nechceš dostat do maléru, tak tam nechoď.“

Prodírali se davem ještě asi sto metrů, když Sam řekl: „Tak jsme tady – koukám, že ten podnik pořád patří Lippymu.“ Nápis nad vchodem říkal BEZPEČNÉ PŘISTÁNÍ; byl to sice větší podnik, ale ne tak příjemný jako MLÉČNÁ DRÁHA.

„Kdo je Lippy?“

„Myslím, že se s ním nesetkáš.“ Sam šel dovnitř a vybral stůl.

Max se rozhlédl. Vypadalo to tam jako v kterémkoliv grillbaru

čtvrté cenové skupiny. „Mohl bych tady dostat jahodovou limonádu? Už strašně dlouho po ní toužím. Vždycky jsem si jednu dával, když jsme v sobotu jeli do Koutů.“

„Zeptat se můžeš.“

„Dobře. Same, pamatuješ si ten příběh, cos mi vyprávěl o svým příteli od námořnictva? Seržant Roberts?“

„Kdo?“

„Nebo Richards. Moc jsem ti nerozuměl.“

„Nikdy jsem o někom takovém neslyšel.“

„Ale…“

„Nikdy jsem o něm neslyšel. Co si dáš?“

Vrchní, humanoid původem ze Siria, o jahodové limonádě nikdy neslyšel. Neměl v obličeji žádné svaly, ale kůže na zádech se mu zkrabatila a zavlnila, když se rozpačitě omlouval. Max si objednal pití, které se pyšnilo názvem Old Heidelberg, ačkoliv k Německu se nikdy nedostalo blíž než na padesát světelných let. Chutnalo to navíc jako studená mýdlová voda, ale protože to Sam zaplatil, musel Max předstírat, že to s chutí pije.

Sam najednou vstal. „Klidně seď, chlapče. Nebudu dlouho pryč.“ Řekl něco barmanovi a zmizel dozadu. K Maxovu stolu přistoupila mladá žena.

„Seš sám, kosmonaute?“

„Ani ne.“

„Ale já jo. Nebude ti vadit, když si přisednu?“ Posadila se na židli, kterou Sam před chvílí opustil. „Poslouž si, ale můj přítel se hned vrátí.“ Neodpověděla, ale otočila se přes rameno k vrchnímu. „Jedno pivo, Giggle.“

Max to energickým gestem odmítl. „Ne!“

„Co je, zlatíčko?“

„Podívej,“ odpověděl Max a zčervenal, „možná vypadám jako zelenáč – taky pravděpodobně jsem. Ale nebudu platit těžký peníze za obarvenou vodu. Tolik peněz nemám.“

Zatvářila se smutně. „Ale když mi nic neporučíš, tak si sem nemůžu sednout.“

„Dobře…“ Podíval se do jídelního lístku. „Myslím, že si můžeš dát sendvič.“

Opět se obrátila na vrchního. „Zapomeň na to pivo. Černý chléb se sýrem a spoustu hořčice.“ Otočila se na Maxe. „Jak se jmenuješ, dra-

houšku?“

„Max.“

„Já jsem Dolores. Odkaď jsi?“

„Ozarks. To je na Zemi.“

„No není tohle náhoda! Já jsem z Winnipegu – jsme sousedé!“

Max usoudil, že z takové vzdálenosti to tak může vypadat. Ale jak začala Dolores vyprávět, ukázalo se, že vůbec netuší, kde je Winnipeg, natož Ozarks. Pravděpodobně vůbec nikdy nebyla na Zemi. Dojedla sendvič, stačila ještě Maxovi říct, že zbožňuje kosmonauty, protože jsou hrozně romantičtí, když v tom se vrátil Sam.

Změřil si ji pohledem. „Kolik jsi z něj vytáhla?“

Dolores řekla rozhořčeně: „Jak to se mnou mluvíš? Pan Lipski by nestrpěl…“

„Na to zapomeň, děvče,“ pokračoval Sam klidněji. „Nevíš, že můj společník je hostem Lippyho. Jasné? Takže žádný pivečka, žádný ‚na jeho účet‘ – marníš čas. Takže kolik?“

Max řekl rychle: „To je v pořádku, Same. Koupil jsem jí jenom sendvič.“

„Dobrá. Takže můžeš jít, děvče. Možná později.“

Dolores pokrčila rameny a vstala od stolu. „Díky, Maxi.“

„Není zač, Dolores. Budu od tebe pozdravovat ve Winnipegu.“

„Díky.“

Sam si však nesedl. „Musím ještě na chvíli pryč, chlapče.“

„Dobře.“

Max začal vstávat, ale Sam ho posadil zpátky. „Ne, ne. Bude lepší, když to zařídím sám. Počkej zatím tady, dobře? Už tě nebudou otravovat – a když, tak chtěj Lippyho.“

„Myslím, že nebudou žádné problémy.“

„Taky doufám.“ Sam se zatvářil ztrápeně. „Nevím, proč si dělám starosti, ale pořád ve mně probouzíš mateřské pudy. Asi to bude těma tvýma modrýma očima.“

„Co? Jdi se vycpat! Navíc, já mám oči hnědé.“

„Měl jsem na mysli,“ řekl Sam mírně, „oči tvé důvěřivé růžové duše. Zatímco budu pryč, s nikým cizím se nebav.“

Max použil výraz, který okoukal od pana Gee. Sam se zašklebil a odešel.

Samův rozkaz se ale nevztahoval na pana Simese. Max astrogátora uviděl, když se objevil ve dveřích. Jeho tváře byly ještě červenější než

obvykle a oči poněkud rozostřené. Pomalu se otáčel, jak si prohlížel místnost. Nakonec se jeho oči zastavily na Maxovi a zlomyslně se ušklíbl.

„Podívejme se!“ řekl, když se postavil před Maxe. „Jestlipak to není náš chytrý hoch.“

„Dobré odpoledne, pane Simesi.“ Max se postavil.

„Tak ‚dobré odpoledne, pane Simesi‘ říkáš! A co sis to mumlal pod fousy?“

„Nic, pane.“

„To zrovna! Já tě znám! Však já si o tobě myslím totéž, nemysli si.“ Max neodpovídal a tak Simes pokračoval: „Nechtěl jsi mi nabídnout židli?“

„Posaďte se, pane,“ řekl Max nevýrazně.

„Co si o sobě myslí? Chytrý hoch chce, abych si s ním sedl ke stolu.“ Sedl si, zavolal vrchního, objednal si a otočil se zpátky na Maxe. „Víš proč s tebou sedím, chytrý hochu?“

„Ne, pane.“

„Abych ti řekl, co si o tobě myslím. Od tý chvíle, cos začal dělat ty čachry s počítačem, seš Kellyho oblínebec – oblíbenec. Oblíbenec,“ opakoval důrazně. „Se mnou se ti to nepovede. Pamatuj si: pokud budeš Hendrixovi podlézat stejně, jako to dělá Kelly, tak tě vyhodím z kontrolního stanoviště. Rozumíš?“

Max cítil, že se pomalu přestává ovládat. „Čemu říkáte čachry, pane Simesi?“

„Však ty víš. Zřejmě ses naučil posledního půl tuctu skoků a teď tvrdíš před Kellym a profesorem, že ses naučil celou knihu. Génius mezi námi! Víš, co to je? To je spousta…“

Naštěstí byli přerušeni; Max ucítil na svém rameni pevnou ruku a Samův klidný hlas, jak říká: „Dobré odpoledne, pane Simesi.“

Simes vypadal zmateně, ale pak poznal Sama a rozzářil se. „Hlavně, že to není fízl. Posaďte se, konstáble. Dejte si něco k pití.“

„Myslím, že si nedám.“ Sam si vzal jinou židli. „Znáte tady našeho chytrého hocha?“

„Už jsem ho asi viděl.“

„Podívejte se na něj. To je osobnost. Je velmi, velmi chytrý. Příliš chytrý. Zeptejte se ho na čísla. Řekni číslo od jedné do deseti.“

„Sedm.“

Simes bouchl do stolu. „Co jsem vám říkal? Naučil se to, než jste

přišel. Jednou se něco naučil a oni se z toho teď můžou zbláznit. Víte co, konstáble? Nevěřím chytrým hochům, protože moc přemýšlejí.“

Samova přítomnost Maxe uklidnila. Giggles přišel k jejich stolu hned, jak se Sam znovu objevil. Max vidět, jak mu Sam dal peníze a napsal něco na okraj jídelního lístku. Simes to nezpozoroval, protože byl příliš zaměstnán svým monologem. Sam ho nechal ještě chvíli žvanit a potom ho náhle přerušil. „Zdá se, že tady máte přítelkyni, pane.“

„Cože? Kde?“

Sam mu ukázal k baru. Tam seděla Dolores, usmívala se a mávala na Simese, aby k ní přišel. Simes na ni zaostřil, ušklíbl se a řekl: „Proč ne? To je moje prateta Sadie.“ Vstal a odkráčel k baru.

Sam si zamnul ruce. „Konečně jsme se ho zbavili. Byl na tebe zlý, chlapče?“

„Šlo to. Díky, Same. Nelíbí se mi, že se teď pověsí na Dolores. Je to docela milá holka.“

„O tu neměj strach. Na ni si netroufne a ona na něm dobře vydělá.“ Jeho pohled ztvrdl. „Mám rád důstojníky, kteří se chovají jako důstojníci. Když potřebuje někoho seřvat, měl by si vybrat jinou část města. No, nechme to být.“ Sam se uvolnil. „Nějaké změny, chlapče? Věci se hodně změnily od chvíle, co jsme vystartovali ze Země.“

„To bych řekl!“

„Líbí se ti tvoje nová práce?“

„Je to lepší než cokoliv, co jsem v životě zažil. Učím se docela rychle – aspoň Kelly to říká. Všichni jsou skvělí – tedy kromě *něho.*“ Ukázal hlavou směrem k Simesovi.

„Vykašli se na něj. V nejlepší polívce obyčejně bývá moucha. Hlavně nedopusť, aby na tebe něco měl.“

„Dám si pozor.“

Sam se na něj podíval, potom tiše řekl: „Jsi připraven vzít roha?“

„Cože?“

„Dávám dohromady naše záležitosti. Všechno bude připraveno.“

Max jenom těžko hledal odpověď. Věděl, že změna cechu nic základního nevyřešila a že je pořád ve stejném nebezpečí. Ale byl tak zaměstnán novou, těžkou a zajímavou prací, tak unavený, když zrovna nepracoval, že se hrozba odhalení odsunula hluboko do jeho paměti. Teď kreslil prstem po stole a přemýšlel o tom. „Přál bych si,“ řekl potichu, „aby existoval nějaký způsob, jak se z toho dostat.“

„Možnosti tu jsou, jak už jsem říkal. Tvoje záznamy se můžou ztratit.“

Max zvedl oči. „Co bych z toho měl? Jasně, mohl bych na další výlet. Ale já nechci jenom další výlet – chci tuhle práci dělat celý život.“ Podíval se na desku stolu a načrtl prstem hyperbolu. „Udělám líp, když uteču s tebou. Kdybych se vrátil na Zem, čekají mě jenom pracovní společnosti – pokud nepůjdu hned do vězení.“

„Hloupost.“

„Cože?“

„Poslouchej, chlapče. Chtěl bych, abys zůstal se mnou. Mít společníka je mnohem lepší než – no, být jednou dole mezi odpadky a jednou zase nahoře. Ale ty můžeš zůstat ve vesmíru s čistými záznamy.“

„Cože? Jak to?“

„Protože jsi změnil cech. *Jediný* papír, který se teď musí ztratit, je dokument o ukončení práce u stevardů, kuchařů a úředníků. Nikdy ho nebudou postrádat, protože nejsi v jejich seznamech. Začneš pracovat u operátorů a programátorů a všechno bude čisté a legální.“

Max nic neříkal, ale ta představa ho lákala. „A co hlášení na Oddělení cechů a práce?“

„Stejný případ. Jiné formuláře poslané na jiné úřady. Ověřil jsem si to. Jeden dopis se ztratí, přijde jiný – a stevard Jones zmizí a místo něj se objeví učeň operátor Jones s čistými záznamy.“

„Same, proč neuděláš ty to samé? S vlivem, který jsi získal, můžeš klidně přestoupit do… no třeba…“

„Do čeho?“ Sam smutně potřásl hlavou. „Kdepak, chlapče, nemám kam přestoupit. Navíc, existují důvody, proč bych se měl spíš hluboko schovat.“ Náhle se usmál.

„Řeknu ti, co udělám – ještě před tím, než vezmu roha, si vyberu svoje nové jméno a řeknu ti ho. Potom někdy za dva roky, za deset, za dvacet, přistaneš na Nové Zemi a přijdeš mě navštívit. Popijeme a poklábosíme o starých časech, když jsme byli ještě mladí. Co ty na to?“

Max se usmál, i když vůbec nebyl veselý. „Jasně, Same. To určitě uděláme.“ Náhle se zarazil. „Ale Same, já nevím, jak to mám zařídit – a ty budeš pryč.“

„Zařídím to, než zmizím. Už jsem to Nelsonovi pořádně vysvětlil. Dostane půlku hned a polovinu, až dodá ty hlášení. Zařídím to tak, abys na něj něco měl – jedno co, to zatím nepotřebuješ vědět. Až při-

stanete na Kosmodromu, požádá tě, jestli bys za něj neodeslal ty hlášení, že má ještě hodně práce. Zkontroluješ, jestli tam jsou ta dvě, která potřebuješ, a potom mu zaplatíš. A hotovo.“

Max řekl pomalu: „Tak to asi bude nejlepší.“

„Snad jo. Každý má kostru ve skříni, jde jen o to nechat ji tam a nevytahovat ji na světlo.“ Položil na stůl prázdnou sklenici. „Nebude ti vadit, když se vrátíme zpátky na loď? Nebo jsi tady chtěl zůstat na noc?“

„Ne, to jsem tedy nechtěl.“ Maxův úmysl vkročit na cizí planetu byl splněn – ovšem Garsonova planeta, to musel uznat, nebyl právě nejlepší příklad.

„Tak půjdem. Mám nějaký zboží a možná mi s tím budeš muset pomoct.“

Ukázalo se, že jde o čtyři celkem velké balíčky, které měl Sam schované v úschovně. „Co to je?“ zeptal se Max zvědavě.

„Izolační obaly na čajové konvice. Prodám je na Procyonu jako čepice.“ Sam se zatvářil tak, že už se Max dál neptal.

Každý, kdo přicházel na loď, by měl být prohledán, ale službu konající lodní policista si netroufl strkat nos do věcí patřících jeho šéfovi. Max pomohl Samovi odnést ty balíčky do kanceláře, která patřila k funkci velitele lodní policie.

„NÁKLADNÍM POKLOPEM“

Cestou z Garsonovy planety na Halcyon přes Nu Pegasi musí kosmická loď projít třemi skoky, které překonávají vzdálenost 105, 487 a 19 světelných let. Vzdušnou čarou je to asi 250 světelných let. Ovšem tato vzdálenost není důležitá, stejně jako délka skoků, protože *Asgard* urazí pouze necelý jeden světelný rok. Vzdálenosti měřené vzdušnou čarou jsou důležité jenom tam, kde je vzduch.

První přechod proběhl necelý měsíc po odletu z Garsonovy planety. Hned po startu přemístil Kelly Maxe do své směny na normální režim, takže Max měl víc času na spaní, odpočinek i na učení (protože služba se Simesem byla úplně bezcenná) a nepřicházel se Simesem vůbec do styku. Jestli právě to měl Kelly v úmyslu; Max nevěděl – a neodvážil se zeptat.

Maxovy služby byly stále instruktážní, nikdo mu nic neulehčoval.

Zvykl si neopouštět kontrolní stanoviště dřív než Kelly, pokud mu to nebylo přikázáno. Díky tomu se stále často vídal s dr. Hendrixem, protože astrogátor střídal směnu hlavního programátora a Kelly s ním většinou zůstal na kus řeči. Občas přišel na přetřes i Maxův pokrok.

Na Hendrixovy hlídky se občas přicházel podívat kapitán Blaine. Nedlouho po opuštění Garsonovy planety této příležitosti astrogátor využil a předvedl kapitánovi a prvnímu důstojníkovi Maxův neobvyklý talent. Max neudělal jedinou chybu, ačkoliv ho kapitánova přítomnost trochu zneklidňovala. Kapitána to zjevně překvapilo. Později řekl: „Děkuji ti, mladíku. Bylo to velmi zajímavé. Jak se jmenuješ?“

„Jones, pane.“

„Ach ano, Jones.“ Starý pán zamyšleně pokýval hlavou. „To musí být hrozné, nedokázat zapomínat – zvlášť o půlnoci. Udržuj si čisté svědomí, synu.“

O dvanáct hodin později dr. Hendrix řekl Maxovi: „Neodcházej ještě, Jonesi. Chci s tebou mluvit.“

„Ano, pane.“

Astrogátor mluvil chvíli s Kellym, potom se opět obrátil na Maxe. „Kapitán se včera dobře bavil. Zajímalo by ho, jestli máš obdobné matematické schopnosti.“

„Ne, pane. Nejsem zázračný počtář. Jednoho jsem viděl ve stereovizní show. Dokázal věci, které já neumím.“

Hendrix nad tím mávl rukou. „To není důležité. Vzpomínám si, jak jsi říkal, že tě tvůj strýc učil matematickou teorii.“

„Jenom to, co se týká astronavigace, pane.“

„O čem si myslíš, že mluvím? Víš, jak spočítat úpravu kursu před skokem?“

„Myslím, že ano, pane.“

„Abych řekl pravdu, dost o tom pochybuji, bez ohledu na to, kolik teoretických vědomostí do tebe bratr Jones nahustil. No, přesvědčíme se.“

„Teď, pane?“

„Zkus to. Představ si, že jsi velící důstojník směny. Kelly bude tvůj asistent. Já se budu jenom dívat. Proveď úpravu našeho současného kursu. Myslím, že jsme ještě dost daleko, než abys mohl něco zkazit – ale stejně nezapomínej na to, že všechno závisí na tvém rozhodnutí.“ Max se zhluboka nadechl. „Rozumím, pane.“ Začal vytahovat desky z paralaxních kamer.

Hendrix řekl: „Ne!“

„Pane?“

„Jsi velící důstojník, tak na co máš podřízené? Noguchi, pomoz mu.“

„Ano, pane.“ Noguchi se ušklíbl a dal se do práce. Když byli u první kamery, zašeptal Maxovi: „Nenech si do toho mluvit, kamaráde. Zahrajeme jim divadlo. Kdyby něco, Kelly ti pomůže.“

Jenže Kelly nepomáhal. Jenom hlásil údaje pro počítač, jinak nic. Nijak nedal najevo, jestli Max postupuje dobře nebo ne. Max zatím vložil desky do tanku a porovnával je s tabulkami. Získaná data ovšem nezadával do počítače sám, ale Noguchi, kterému překládal Kelly. Po dlouhé době (jak se Maxovi zdálo) ukázal počítač výsledek.

Dr. Hendrix nic neřekl, založil do tanku desky a počítal všechno znovu. Za chvilku se obrazovka počítače rozsvítila znovu. Astrogátor si od Kellyho vzal tabulky a sám výsledek překládal. „Lišíme se až na devátém desetinném místě. To není špatné.“

„Spletl jsem se až na devátém desetinném místě, pane?“

„To jsem neřekl. Možná jsem udělal chybu sám.“ Max se začal usmívat, ale dr. Hendrix se zamračil. „Proč jsi nezapočítal posun spektra způsobený Dopplerovým jevem?“

Max ucítil mrazení. „Asi jsem zapomněl, pane.“

„Myslel jsem, že nikdy nezapomínáš.“

Max intuitivně – a správně – cítil, že používá dva druhy paměti, ale neznal psychologické termíny, kterými by to mohl vysvětlit. Jedna věc bylo zapomenout klobouk v restauraci – to se mohlo stát každému. Něco jiného by bylo, kdyby si nemohl vzpomenout na něco, co už někdy věděl.

Hendrix pokračoval, „Člověk, který pracuje na kontrolním stanovišti, nesmí zapomenout nic, co by mohlo ohrozit bezpečnost lodi. Jako cvičení to bylo velmi dobré – až na to, že jsi hrozně pomalý. Kdyby se loď pohybovala rychlostí blízkou rychlosti světla, byl bys dávno v Hádu, než bys spočítal úpravu. Ale na začátek to bylo velmi dobré.“

Odvrátil se od Maxe. Kelly kývl hlavou směrem k východu a Max odešel.

Když Max usínal, stále se mu vracela myšlenka, jestli dr. Hendrix náhodou nemyslel, že by on – Ale ne! Zase tu troufalou myšlenku rychle zapudil. Vždyť Kelly by to určitě dokázal lépe; už ho viděl ně-

kolikrát počítat úpravy kursu a dělal to rozhodně rychleji. I Noguchi by to pravděpodobně dokázal.

Noguchi by to určitě dokázal, opravil se. Na kontrolním stanovišti přeci neexistovala žádná ‚tajemství'. Jak se blížili k prvnímu skoku, jednoduché osmihodinové služby ve třech se změnily na krátké čtyřhodinové s astrogátorem, jeho asistentem, operátorem a programátorem. Max byl konečně zařazen na normální službu společně s Kovakem a Noguchim, pod vedením dr. Hendrixe. Druhou směnu vedl Simes, kterému asistoval Kelly, Smythe a Lundy. Max si všiml, že Hendrix si na svou směnu vybral méně zkušený personál a svoje ‚áčko' svěřil Simesovi. Divil se tomu, ale byl rád, že nemusí pracovat se Simesem.

Teď konečně viděl, proč se kontrolnímu stanovišti říká ‚hrozná díra'. Dr. Hendrix se proměnil v automat počítající jednu opravu za druhou a vyžadující rychlé, přesné a tiché pomocníky. Během posledních dvaceti hodin před skokem neopustil astrogátor kontrolní stanoviště a celou dobu navigoval, kromě několika krátkých chvil, kdy měl podle předpisů odpočívat. Potom přebíral službu Simes, ale Hendrix stál za ním a kontroloval všechno, co dělal. Dvakrát musel Simes po sobě část výpočtu přepočítat a jednou ho Hendrix prostě odstrčil a udělal to sám. Když se to stalo poprvé, Max jenom zíral – potom si všiml, že vždycky, když měl dr. Hendrix soukromý rozhovor se Simesem, měli ostatní najednou spoustu práce.

Napětí rostlo, jak se blížil kritický okamžik. Navigace při meziprostorovém skoku se dá jen těžko přirovnat k nějakému jinému druhu pilotáže. Je to jako letět poslepu letadlem tisíce mil rovným tunelem bez možnosti ten tunel vidět. Horstova anomálie není vidět, může být pouze spočítána pomocí těžko pochopitelných matematických metod. ‚Brána' je pouhé neoznačené místo uprostřed rozlehlé prázdnoty. Při přistávání na planetě astrogátor svůj cíl vidí, přímo nebo na radaru, a jeho rychlost je pouze několik mil za sekundu. Ale před skokem se rychlost lodi blíží rychlosti světla – a v poslední chvíli jí dosáhne.

Je to jako hledat černou kočku v tmavém sklepě.

Ke konci seděl Kelly u počítače a Lundy mu diktoval překlady. Smythe a Kovak předávali nová data dr. Hendrixovi, který v hlavě formuloval další problémy a předával je elektronickému mozku téměř bez odkladu. Pohon lodi byl teď pod jeho přímou kontrolou. Jednou rukou udržoval loď těsně pod rychlostí světla a v druhé ruce měl spí-

nač, kterým měl ve správnou chvíli udělit *Asgardu* maximální rychlost a dostat se tak na druhou stranu brány.

Max postával stranou, protože se nenašla práce, kterou by nemohl dělat někdo zkušenější. Na druhou stranu, i Simes postával stranou. Ve chvíli pravdy bylo místo pouze pro jednoho astrogátora.

Ze všech přítomných na kontrolním stanovišti se pouze kapitán Blaine zdál uvolněný. Seděl ve svém křesle, kouřil a pozoroval Hendrixe. Astrogátorova tvář byla šedá únavou, mastná od neumytého potu. Měl u krku rozepnutou uniformu, která vypadala, jako by v ní spal – pokud vůbec spal. Max se na něj díval a přemýšlel, proč vlastně chce být astrogátor, jestli je takový blázen, že chce nést to nesnesitelné břemeno zodpovědnosti.

Ale doktorův hlas nenesl žádné známky únavy. Nekonečný řetězec čísel pokračoval; každá číslice byla vyslovena způsobem, který nepřipouštěl možnost chyby, žádnou nebylo třeba opakovat, ‚pět' nikdy neznělo jako ‚dvě'. Max poslouchal, učil se a žasl.

Podíval se nahoru skrz průhlednou kopuli ven na hvězdy, na obraz vesmíru zdeformovaný jejich obrovskou rychlostí. Hvězdy nad nimi, nebo lépe před nimi, se už několik posledních směn pohybovaly rychleji než obyčejně. Všechny zářily rudě, protože při tak vysoké rychlosti se Dopplerovým efektem infračervené záření posouvalo do viditelné části spektra.

Proud čísel se náhle zastavil. Max se podíval na astrogátora, ale zase obrátil svou pozornost ke hvězdám, protože ho slyšel, jak říká: „Teď!"

Hvězdy se spojily do jednoho bodu, náhle zmizely a bez jediného okamžiku prodlení byly nahrazeny novou a úplně jinou hvězdnou oblohou.

Hendrix se zaklonil, podíval se na hvězdy a oddechl si. „Tamhle je Albertův památník," řekl tiše. „A tamhle je Hexagon. Fajn, kapitáne, zdá se, že jsme prošli."

Otočil se na Simese. „Pokračujte, mistře." Dal kapitánovi přednost a potom ho následoval k východu.

Na kontrolním stanovišti se všechno vrátilo do starých kolejí. Do dalšího skoku bylo spousta času. Max pracoval jako směnový operátor místo Kovaka, který vystřídal dr. Hendrixe. Ten si vybíral týden odpočinku. V podstatě nebylo co na práci a doktorovy zkušenosti nebyly potřeba. Maxovi se ovšem takové uspořádání docela líbilo. Byl pyšný,

když se mohl zapisovat do palubního deníku jako „M. Jones, směn. operátor“.

Byl překvapen, ale ne nepříjemně, když mu jednoho dne během odpočinku bylo řečeno, aby se hlásil u Hendrixe. Vzal si čistou uniformu, učesal si vlasy a šel nahoru nad podlaží C. „Učeň operátor Jones, na váš rozkaz, pane.“

V astrogátorově pokoji byl i Kelly a popíjel kávu. Hendrix odpověděl na Maxovo hlášení, ale nechal ho stát u dveří. „Dobře, Jonesi.“ Obrátil se na Kellyho. „Řekni mu to radši ty.“

„Když chcete, pane.“ Kelly se zatvářil znepokojeně. „Víš, Jonesi, to je tak – ve skutečnosti nepatříš do mého cechu.“

Max byl příliš šokován, že nedokázal odpovědět. Chtěl říct, že si myslel – že měl pocit – že nevěděl – ale neřekl nic. Kelly pokračoval, „Zřejmě z tebe bude astrogátor. Už jsme se tady s doktorem dohodli.“

Hučení v Maxově hlavě zesílilo. Přesto vnímal, jak se ho dr. Hendrix ptá: „Souhlasíš, Jonesi? Chceš to zkusit? Nebo ne?“

Max se přinutil odpovědět: „Ano. Ano, pane.“

„Dobře. Kelly a já tě budeme sledovat. Myslí si, stejně jako já, že bys mohl být schopen dosáhnout potřebné dovednosti a rychlosti. Otázka je: myslíš si to také?“

„No… to je – doufám, pane.“

„Já taky,“ odpověděl Hendrix suše. „Uvidíme. Pokud to nezvládneš, vrátíš se do svého cechu a nikomu nevznikne škoda. Získané zkušenosti se ti budou jen hodit.“ Astrogátor se obrátil na Kellyho. „Trochu Jonese vyzkouším, Kelly. Potom uvidíme.“

„V pořádku, pane.“

Když hlavní programátor odešel, Hendrix se otočil ke stolu a zvedl v ruce osobní dokumenty. Zeptal se Maxe ostře: „Je to tvoje?“

Max se na něj podíval a těžce polkl. „Ano, pane.“

Dr. Hendix zvedl oči. „Opravdu? Co mi k tomu řekneš? Docela pěkná kariéra, že?“

Následovala pauza, která nebyla delší než pár vteřin, ale pro Maxe to byla nekonečná muka. Nakonec v těm zvítězila touha ke všemu se přiznat a říct pravdu. „Není moc pěkná, pane. Je to od začátku do konce lež.“

Jakmile to vyslovil, divil se, proč to udělal. Měl pocit, že rozbil na kusy největší šanci, jakou v životě měl. Ale i když z toho byl smutný, konečně se cítil klidný.

Hendrix položil jeho osobní dokumenty zpátky na stůl. „Dobře.“ odpověděl. „Velmi dobře. Kdybys mi řekl cokoliv jiného, okamžitě bych tě vyhodil. Chceš mi o tom něco říct? Posaď se.“

Max si tedy sedl a začal vyprávět. Jediné, co vynechal, bylo Samovo jméno a detaily, které by ho mohly identifikovat. Dr. Hendrix si toho samozřejmě všiml a zeptal se přímo.

„To vám neřeknu, pane.“

Hendrix pokrčil rameny. „V pořádku. Slibuji ti, že se nepokusím toho, no, tvého přítele identifikovat – i kdyby byl na lodi.“

„Děkuji vám, pane.“

Následovalo dlouhé ticho. Nakonec Hendrix řekl: „Proč jsi zkoušel takovou hloupost, chlapče? Neuvědomil sis, že tě mohou chytit?“

Max se zamyslel. „Myslím, že jsem věděl, že bych mohl být chycen, pane – možná. Ale chtěl jsem se dostat do vesmíru a žádný jiný způsob neexistoval.“ Když Hendrix neodpovídal, Max pokračoval. Už pominula úleva z toho, že mohl někomu říct pravdu, a vystřídala ji ukřivděnost, že dr. Hendrix nevidí věci stejně jako on. „Co byste udělal vy, pane?“

„Já? Jak ti na to můžu odpovědět? To, na co se doopravdy ptáš, je: myslím si, že tvoje jednání je špatné z morálního, stejně jako z právního hlediska?“

„Asi ano, pane.“

„Jestli je špatné lhát, podvádět a podplácet, abys dostal to, co chceš? To je horší než špatné, to je nečestné!“ Dr. Hendrix si navlhčil rty a pokračoval. „Možná, že je to příliš farizejské. Myslím si, že mladý tulák, bez halíře v kapse, takoví, jak jsi popsal sám sebe, si nemůže dovolit luxus cti. A co se týče toho ostatního, lidská osobnost je komplexní záležitost a já nechci být soudce. Admirál Nelson byl lhář a nedisciplinovaný chlípník. Prezident Lincoln byl vulgární a labilní. Seznam je bez konce. Ne, Jonesi, nebudu tě soudit, to musíš udělat sám. Tvoje hříchy bude počítat někdo jiný. Mě jenom zajímá, jestli máš schopnosti, které potřebuji.“

To byl pro Maxe další šok. Už přijal myšlenku, že ztratil všechny šance. „Pane?“

„Nechci, abys mi špatně porozuměl.“ Hendrix poklepal na Maxovy doklady. „Tohle se mi nelíbí. Vůbec se mi to nelíbí. Ale myslím, že budeš žít dost dlouho, abys to odčinil. Ale teď zoufale potřebuju dalšího velícího důstojníka. Pokud to zvládneš, počítám s tebou. Mám na

tom i osobní zájem; tvůj strýc učil mě, takže já bych mu chtěl splatit dluh.“

„Pokusím se, pane. Děkuji vám.“

„Mně neděkuj. Teď ti zrovna nejsem příliš přátelsky nakloněn. S nikým o tom nemluv. Požádám kapitána, aby svolal cechovní schůzi, a on, pan Simes a já budeme o tvém přijetí hlasovat. Přijmeme tě na zkušební dobu jako učně, což umožní kapitánovi, aby ti udělil hodnost kadeta. Ovšem právní formality jsou trochu odlišné, než jak to chodí ve skutečnosti, jak jistě víš.“

Max nevěděl, pouze zaslechl, že nový důstojník musí prolézt nákladním poklopem – ale to mu starosti nedělalo. „Pan Simes, pane?“

„Jistě. Při této proceduře musí rozhodovat všichni astrogátoři, se kterými budeš sloužit.“

„Rozhodnutí musí být jednomyslné, pane?“

„Ano.“

„V tom případě – no, myslím, pane, že na to můžete zapomenout. Hluboce si cením vaší podpory, ale…“ Jeho hlas selhal.

Dr. Hendrix se nevesele usmál. „Nebude ti vadit, když se o to postarám sám?“

„Promiňte, pane.“

„Až to bude, dám ti vědět. Nebo ‚když‘, jestli se ti to líbí víc.“

„Ano, pane.“ Max vstal. „Pane? Mohl bych se vás ještě na něco zeptat?“

Hendrix se otočil a poněkud netrpělivě se zeptal: „Ano?“

„Mohl byste mi říct – jen tak pro zajímavost – jak jste mě dostal?“

„Ale ano. Nepochybuj o tom, že o tom ví víc lidí. Jsem si jistý, že Kelly to ví. Například, jednou jsem slyšel Lundyho, jak před tebou mluvil o měsíčním Ritzu. Z tvé odpovědi, jakkoliv byla vyhýbavá, vyplynulo, že vůbec nevíš, o čem mluví. Je nemožné, aby to kosmonaut neznal, protože vchod do toho hotelu je přímo proti východu z přistávací plochy.“

„Aha.“

„Ale přišel jsem na to ve spojení s tímhle.“ Opět ukázal na Maxovy falešné dokumenty. „Jonesi, můj mozek neustále pracuje s čísly. Tyhle dokumenty říkají, že jsi nastoupil službu ve vesmíru rok před tím, než tvůj strýc odešel na odpočinek. Pamatuji si, jak jsi mi říkal, že tě tvůj strýc doma učil, a tvoje vědomosti to dokazovaly. Dvě protichůdná tvrzení – nemusím ti říkat, čemu jsem věřil.“

„Ne, pane. Zdá se, že jsem nebyl příliš opatrný.“

„Ne, nebyl. Čísla nelžou, Jonesi. Nehraj si s nimi, nebo tě prozradí. Ještě něco?“

„Víte, pane, chtěl jsem se zeptat, co by se mi mohlo stát. Víte, kvůli tomu.“

„To je věc stevardů a úředníků. Můj cech se nebude vměšovat do disciplinárních záležitostí jiného cechu. Pokud samozřejmě neřeknou, že je to hanebnost, a nebudou tě volat k zodpovědnosti.“

S takovou chatrnou útěchou Max odešel. Přesto se cítil lépe, než kdykoliv předtím. Vidina trestu byla mnohem lehčí břímě než neustálý strach z odhalení. Za chvilku na to ale zapomněl a zaradoval se při představě – konečně – že se z něj stane astrogátor. Přál si to říct Samovi… nebo Ellie.

HALCYON

Rozhodnutí o Maxově přijetí padlo ještě tentýž den. Kapitán si ho zavolal, pogratuloval mu a nazval ho ‚mistrem‘ Jonesem. Ceremonie byla jednoduchá, bez diváků, pouze za přítomnosti Hendrixe a kapitánova tajemníka.

Víc než samotné povýšení Maxe překvapily události, které následovaly. „Na zbytek dne máte volno. Jděte se ubytovat, pane Jonesi,“ řekl kapitán. „Souhlasíš, Doku?“

„Jistě, pane.“

„Dobře. Bennette, zavolej prosím Dumonta.“

Hlavní stevard osobní dopravy se nezdál překvapen, že vidí bývalého stevarda třetí třídy lodním důstojníkem. Na kapitánův dotaz řekl: „Připravil jsem pro pana Jonese kabinu B-014, pane. Souhlasíte?“

„Samozřejmě.“

„Pošlu chlapce, aby odnesli jeho zavazadla.“

„Dobře. Můžete jít s Dumontem, pane Jonesi. Ne, ještě chvíli počkejte. Musíme pro vás najít důstojnickou čepici.“ Kapitán se začal prohrabovat svým šatníkem. „Někde jsem tady jednu měl.“

Hendrix stál s jednou rukou za zády. „Jednu jsem přinesl, kapitáne. Pan Jones a já máme stejnou velikost.“

„V pořádku. Snad se mu v posledních minutách hlava příliš nenafoukla, že?“ Hendrix se ušklíbl. „Já mu ji zase vrátím do původního

tvaru.“ Podal čepici Maxovi. Široké zlaté prýmky a zlatou hvězdu sundal, vyměnil je za malou hvězdu s kruhem, kterou nosili učni. Max si myslel, že to musí být nějaký starý odznak, který si Hendrix schovává ze sentimentálních důvodů. Při děkování se zajíkl, potom následoval Dumonta ven z kapitánovi kabiny a při chůzi zakopával o vlastní nohy.

Když se ocitli sami na chodbě, Dumont se zastavil. „Není třeba, abyste se mnou chodil dolů, pane. Když mi řeknete kombinaci vašeho zámku, o všechno se postarám.“

„Ale pane Dumonte! Vždyť tam mám jenom pár věcí. O to se postarám sám.“

Dumont se na něj díval s nesouhlasem v očích. „Pokud bych vám mohl něco doporučit, pane, jděte si zatím prohlédnout svou novou kabinu a já se zatím po starám o vaše věci.“ To nebyla otázka; Max si to správně vyložil jako varování: *„Ty blázne, ty nevíš, o co tady jde; já ano. Tak dělej, co ti říkám, než uděláš nějakou pitomost*!“

Max si nechal poradit. Není normální vypracovat se z obyčejného stevarda na lodního důstojníka během služby na jedné lodi. Dumont to věděl, Max ne. Ať už byly Dumontovy pohnutky jakékoliv, bylo zřejmé, že nechce, aby novopečený důstojník chodil dolů pod podlaží C, dokud si nezvykne na svoji novou hodnost. Max tedy vyhledal svůj nový pokoj B-014.

V posteli byla pravá molitanová matrace a přes postel přehoz. V koutě bylo malé umyvadlo s tekoucí vodou a zrcadlem. Nechyběla knihovna, šatník ani skříňka na osobní potřeby. Na zdi byl připevněný telefon a bzučák, kterým mohl přivolat sloužícího stevarda! Bylo tam také pojízdné křeslo, koš na odpadky a – ano! – na stole vyšívaná dečka. A nejlepší byly uzamykatelné dveře.

Skutečnost, že pokoj je velký jako krabice na piano, ho nijak neznepokojovala.

Otvíral zásuvky u stolu a ukládal si do nich svoje věci, když se Dumont vrátil. Dumont nenesl Maxův skromný majetek sám, tuhle práci obstaral jeden ze stevardů z horních podlaží. Vstoupil za Dumontem dovnitř a řekl: „Kam to mám položit, pane?“

Max si s rozpaky uvědomil, že muž, který před ním stojí, sedával proti němu několik měsíců při obědě. „Ahoj, Jime! Hoď to na postel. Mockrát díky.“

„Rozumím, pane. A gratuluji.“

„Díky!“ Potřásli si rukama. Dumont tuto ceremonii strpěl, potom řekl: „To je všechno, Gregory. Můžeš se vrátit ke své práci.“ Obrátil se na Maxe. „Ještě něco, pane?“

„Ne, ne, všechno je v pořádku.“

„Předpokládám, že výložky na uniformu si nebudete chtít přišívat sám. Tedy, pokud nejste lepší švadlena než já,“ dodal Dumont s úsměvem.

„Myslím, že to zvládnu.“

„Paní Dumontová je velmi zručná, stará se i o naše pasažérky. Odnesu jí tuhle uniformu. Bude hotová do večeře.“

Max byl šťastný, že zůstal sám. Se zděšením si uvědomil, že bude večeřet v jídelním salónku.

Už před večeří ale zažil několik nepříjemných chvil. Právě ukládal posledních pár věcí do skříňky, když se ozvalo klepání na dveře. Hned vzápětí se dveře otevřely a Max se ocitl tváří v tvář panu Simesovi.

Simes se podíval na čepici na Maxově hlavě a zasmál se.

„Tu věc si sundej, nebo tě začnou bolet uši.“

Max to neudělal a zeptal se: „Potřebujete něco, pane?“

„Jo. Je nejvyšší čas, chytrý hochu, abych ti dal radu.“

„Ano?“

Simes mu poklepal na rameno. „Tohle. Na lodi je jenom jeden asistent astrogátora – a to jsem já. Pamatuj si to. A budu jím, zatímco ty už budeš zpátky u krav. Tam totiž patříš.“

Max cítil, že začíná rudnout. „Proč tedy,“ zeptal se, „jste nevetoval mé přijetí?“

Simes se znova zasmál. „Jsem snad blázen? Kapitán řekl ano, Hendrix řekl ano, proč bych riskoval vlastní kůži? Jednodušší je počkat a nechat tě, až se sám spálíš – a to uděláš. Nemysli si, že ten bezvýznamný kousek zlata, co máš na rameni, něco znamená. Jsi stále můj podřízený. Na to nezapomínej.“

Max pevně sevřel ústa a neodpovídal. Simes pokračoval: „No?“

„Co ‚no‘?“

„To byl rozkaz.“

„Aha. Rozumím, pane Simesi. Nezapomenu. Určitě nezapomenu.“

Simes se na něj ostře podíval a řekl: „O to se postarám,“ a odešel.

Max se stále díval na dveře a svíral pěsti, když na dveře zaklepal Gregory. „Večeře, pane. Za pět minut.“

Max dlouho odkládal odchod a přál si, aby mohl jít dolů na podlaží

E a posadit se na své obvyklé místo v hlučné, uvolněné atmosféře jídelny pro posádku. U dveří salónku zaváhal, ochromen trémou. Nádherná místnost svítila mnoha světly a vypadala neútulně. Max v salónku nebyl jindy, než brzy ráno, kdy vyměňoval krabice s pískem, a to svítilo pouze bezpečnostní osvětlení.

Přišel na poslední chvíli; některé dámy již seděly, ale kapitán ještě stál. Max si přál být u své židle, připravený si sednout, až to udělá kapitán – ale kam má jít? Pořád přešlapoval na místě, když uslyšel volání. „Maxi!“

Přiběhla k němu Ellie a objala ho. „Maxi! Právě jsem se to dozvěděla. To je prostě paráda!“ Podívala se na něj, oči jí zářily a políbila ho na obě tváře.

Max celý zčervenal. Cítil, že se na ně všichni dívají – a měl pravdu. Jeho rozpaky ještě umocňoval fakt, že Ellie byla oblečena do večerních šatů nejvyšší hesperánské společnosti, které nejenže ji dělaly starší a ženštější, ale také šokovaly jeho venkovské puritánství.

Ellie ho pustila, takže se mu na jednu stranu ulevilo, ale na druhou stranu ho tím vystavila nebezpečí, že klesne na kolena. Začala něco brebentit, Max ji neposlouchal, když vtom se za jeho zády objevil hlavní stevard pan Dumont. „Kapitán čeká, slečno,“ řekl rozhodným hlasem.

„Co já s tím? No, dobře – uvidíme se po večeři Maxi.“ Zamířila ke kapitánovu stolu. Dumont se dotkl Maxova rukávu a zašeptal: „Tudy, pane.“

Jeho místo bylo na kraji stolu hlavního inženýra. Max znal pana Compagnona podle vidění; ale nikdy ním nemluvil. Ten se teď postavil a řekl: „Dobrý večer pane Jonesi. Jsem rád, že jste s námi. Dámy a pánové, náš nový astronavigační důstojník, pan Jones. Po vaši pravé ruce, pane Jonesi, je paní Daiglerová. Vedle ni sedí pan Daigler, vedle…“ a tak dále, kolem stolu: pana paní Weberbauerovi a jejich dcera Rebecca, pán a paní Scottovi, pan Arthur, seňor a seňora Vargasovi.

Paní Daiglerová o jeho povýšení řekla, že je to rozkošné a že je příjemné sedět u stolu s mladými lidmi. Byla mnohem starší než Max, ale byla krásná a věděla o tom. Měla na sobě víc šperků, než Max viděl za celý život, a její vlasy byly vyčesány a zpevněny do vysokého účesu, posázeného perlami. Chovala se a vypadala jako dokonalý, přesný stroj a Max se vedle ní cítil nepohodlně.

Ale mělo se to ještě zhoršit. Paní Daiglerová vytáhla z výstřihu zmuchlaný kapesník, navlhčila jej a řekla: „Vydržte chvilku, pane Jonesi.“ Otřela mu tvář. „Otočte hlavu.“ Max zčervenal, ale vyhověl jí.

„Tak je to lepší,“ prohlásila nakonec paní Daiglerová. Obrátila se na druhou stranu a řekla, „Myslíte, pane Compagnone, že věda, která dnes dokáže tolik nádherných věcí, vynalezne někdy neslíbatelnou rtěnku?“

„Nech toho, Maggie,“ přerušil ji její manžel. „Nevšímejte si jí, pane Jonesi. Občas má trochu sadistické sklony.“

„Nepleť se do toho, Georgi. Co vy na to pane Compagnone?“

Hlavní inženýr si pohladil bradu. „Myslím, že už to dávno někdo vynalezl, ale nikdo to nekupoval. Ženy si chtějí muže poznačit, třeba jenom na čas.“

„Ale ne!“

„Takové jsou ženy, madam.“

Obrátila se znovu na Maxe. „Eldreth je milá, že? Předpokládám, že jste se potkali na pevnině – jak říká pan Compagnon.“

„Ne, madam.“

„Tak kde? Myslím, že není mnoho možností. Nebo je?“

„Maggie, neotravuj ho pořád. Nech ho v klidu najíst.“

Paní Weberbauerová po jeho levé ruce byla právě tak klidná a mateřská, jako byla paní Daiglerová provokující. Její přítomnost byla tak uklidňující, že Max dokázal začít jíst. Za chvíli ale zjistil, že drží vidličku úplně jinak než všichni ostatní. Snažil se přizpůsobit, ale moc mu to nešlo; navíc si všiml, že má špínu za nehty. Nejradši by se schoval pod stůl. Snědl asi tři sta kalorií, převážně chléb a máslo.

Ke konci večeře paní Daiglerová opět obrátila svoji pozornost na Maxe, i když promluvila na hlavního inženýra. „Pane Compagnone, není zvykem pronést přípitek při příležitosti povýšení?“

„Ano,“ připustil inženýr. „Ale podmínkou je, že ho oslavenec zaplatí.“

Max zjistil, že podepisuje panu Dumontovi účet. Cena mu vyrazila dech – jeho první cesta do vesmíru možná bude profesionální úspěch, ale zatím to byla finanční katastrofa. Učet vystřídalo šampaňské v kbelíku s ledem a Dumont láhev slavnostně otevřel.

Hlavní inženýr se postavil. „Dámy a pánové – představuji vám astrogátora Jonese. Ať nikdy neztratí desetinnou čárku!“

„Na zdraví!“ –„Bravo!“ – „Ať mluví Jones!“ Max se postavil na nohy a vykoktal: „Děkuji vám.“

Jeho první služba v nové funkci začínala druhý den ráno v osm hodin. Snídal sám a s ulehčením zjistil, že díky svému pracovnímu režimu bude většinou jíst před anebo po cestujících. Na kontrolní stanoviště přišel o dobrých dvacet minut dříve.

Kelly zvedl hlavu a pozdravil ho: „Dobré ráno, pane.“

Max polkl. „Ach – dobré ráno.“ Viděl Smythea, jak se schovává za počítačem a směje se.

„Čerstvá káva, pane Jonesi. Dáte si šálek?“ Max si nechal od Kellyho nalít. Zatímco pil, předával mu Kelly informace o uplynulé směně – plán zrychlení, pozice a vektor, využití energetických zdrojů, provedená pozorování, žádné zvláštní rozkazy, atd. Noguchi vystřídal Smythea a chvilku před celou hodinou se objevil dr. Hendrix.

„Dobré ráno, pane.“

„Dobré ráno, doktore.“

„Dobré.“ Hendrix si vzal kávu a obrátil se na Maxe. „Už jsi vystřídal velícího důstojníka?“

„Zatím ne, pane.“

„Tak to udělej. Za minutu je osm.“

Max se otočil na Kellyho a zasalutoval. „Střídám vás, pane.“

„V pořádku, pane.“ Kelly ihned odešel. Dr. Hendrix se posadil, vzal si knihu a začal si číst. Max si s mrazivým pocitem uvědomil, že byl hozen do vody, aby plaval, jak umí. Zhluboka se nadechl a obrátil se na Noguchiho. „Noggy, připrav desky pro pravidelná pozorování.“

Noguchi se podíval na chronometr. „Jak si přejete, pane.“

„No… možná je ještě brzy. Podíváme se nejdřív na doppleroskop.“

„Dobře, pane.“ Noguchi vstal z programátorského křesla, ve kterém se usadil.

Max tiše řekl: „Hele, Noggy, nemusíš mi říkat ‚pane‘.“

Noguchi stejně tiše odpověděl. „Kellymu by se to nelíbilo. Bude to tak lepší.“

„Aha.“ Max se zamračil. „Noggy? Jak se na to dívají ostatní?“

Noguchi nepředstíral, že nerozumí. Odpověděl: „Co by, všichni ti fandí, že ses dostal nahoru.“

„Jseš si jistý?“

„Jasně. Dokud' ze sebe nezačneš dělat děsnýho machra jako – no, však víme kdo.“ Programátor dodal: „Možná Kovak není zrovna

nadšenej. Velel sám směně, občas.“

„Zlobí se na mě?“

„Ne, tak to není. Věděl, že to tak nebude pořád. Rozhodně ti nezačne dělat problémy. Bude hrát fér.“ Max si udělal v duchu poznámku, aby přemýšlel, jak dostat Kovaka na svou stranu. Potom pokračovali v práci. Z doppleroskopu odečetli naměřené hodnoty, provedli úpravu výsledků spektrostelografu a obojí porovnali se záznamy v tabulkách. Ze začátku Max nedokázal nemyslet na svoji novou zodpovědnost, ale po chvíli se plně zabral do práce a přestal si to uvědomovat. Nakonec ho Noguchi zatáhl za rukáv. „Je deset hodin, pane. Měli bychom zkontrolovat kurs.“

„Cože? Jistě, jdeme na to.“ Připomněl si, že nemá Noggymu pomáhat; i operátor má svoje práva. Přesto kontroloval všechno, co Noguchi dělal, stejně jako to vždycky dělal Hendrix, jako to výjimečně dělal Simes a jako to občas dělal Kelly, podle toho, kdo tu důležitou práci dělal.

Když měli nová data, Max si na papíře načrtl řešení problému (měli spoustu času) a diktoval Noguchimu u počítače. Překládal sám podle tabulek, protože tam nebyl nikdo, kdo by to dělal. V paměti sice všechna čísla viděl jasně, ale dodržoval Hendrixův příkaz a nespoléhal se na svou paměť.

Výsledek ho nepříjemně překvapil. Zjistil, že se odchýlili od správného kursu. Ne nějak daleko, ale už to byla znatelná odchylka. Všechno si ověřil, znovu projeli výpočet na počítači s použitím jiné metody. Výsledek byl stejný.

Spočítal opravu a chtěl požádat Hendrixe o schválení. Ale astrogátor si ho vůbec nevšímal; seděl v křesle a četl román z lodní knihovny.

Max se rozhodl. Šel ke křeslu a řekl, „Promiňte, pane. Mohl byste se mi chvíli věnovat?“ Hendrix se beze slova zvedl a sedl si do jiného křesla. Max se posadil a zavolal do strojovny. „Tady velící důstojník. Oprava kursu v jedenáct hodin. Buďte připraveni.“

Hendrix ho musel slyšet, ale nedával to nijak najevo. Max zadal do počítače parametry pro úpravu kursu a nastavil kontrolní chronometr tak, aby úprava proběhla v jedenáct hodin plus minus nula.

Krátce před polednem se objevil Simes. Max už zapsal do deníku své hlášení a podepsal ho „M. Jones“. Zaváhal a potom doplnil „velící důstojník“. Simes šel k dr. Hendrixovi, zasalutoval a řekl: „Jsem připraven Vás vystřídat, pane.“

Hendrix promluvil poprvé od osmi hodin. „On tady velí.“

Simes se ušklíbl a otočil se k Maxovi. „Jsem připraven tě vystřídat.“ Max odříkával nezbytné informace, zatímco si Simes četl hlášení v palubním deníku. Po chvíli ho přerušil, „Přebírám velení. Vypadni z kontrolního stanoviště.“ Max odešel. Dr. Hendrix už byl pryč. Noguchi čekal na chodbě. Podíval se na Maxe, poklepal si na čelo a pokrčil rameny. Max se na něj ušklíbl a chtěl se ho zeptat, jestli ta odchylka byla past, kterou na něj nastražil Kelly. Potom si to rozmyslel – zeptá se raději Kellyho, nebo se podívá do záznamů. „Díky, Noggy.“ Tato směna se ukázala jako typická pouze v jednom ohledu – dr. Hendrix stále požadoval po Maxovi, aby se choval jako velící důstojník. Už nikdy nebyl zticha, ale stále Maxe komandoval, cvičil ho den co den, vyžadoval, aby stále prováděl pozorování a řešil problémy, jako by *Asgard* byl blízko přechodu. Nedovoloval Maxovi řešit problémy na papíře a nutil ho předstírat, že je příliš málo času a data musí jít bez přestávky od astrogátora do počítače. Max se potil, jeho mozek pracoval na plné obrátky; Hendrix mu překládal a nutil ho do stále vyšší rychlosti – ovšem nikdy na úkor přesnosti výsledku, protože každá chyba byla nenapravitelná. Maxův problém ale pořád byla malá rychlost.

Jednou namítl. „Pane, kdybyste mě nechal vkládat čísla přímo do počítače, mohl bych to o hodně zrychlit.“ Hendrix odsekl: „Až budeš mít vlastní kontrolní stanoviště, tak si to dělej, jak uznáš za vhodné. Teď to budeš dělat tak, jak to chci já.“

Občas na Maxe dohlížel Kelly. Hlavní programátor byl formální, používal takové fráze jako: „Směl bych vám navrhnout, pane –“ nebo „udělal bych to raději takhle, pane“. Jednou se ale neudržel a vyjel: „Čert tě vem, Maxi! V životě jsem neviděl takovýho šneka!“

Hned se začal omlouvat. Max se usmál. „To nic. Na chvíli jsem měl pocit, že jsem zase doma. Díky.“

Kelly se zatvářil rozpačitě. „Už jsem asi unavený. Chtělo by to kafe.“

Když odpočívali, Max se ujistil, že Lundy je z doslechu, a oslovil Kellyho. „Kelly? Znáš toho víc, než jsem se já až dosud naučil. Proč ses ty nikdy nestal astrogátorem? Neměl jsi příležitost?“

Kelly se zachmuřil. „Jednu jsem měl,“ řekl zdrženlivě. „Teď znám svoje možnosti.“ Max zmlkl. Od té doby mu Kelly zase začal říkat Maxi, kdykoliv byli spolu sami.

Max neviděl Sama už víc než týden od svého povýšení. Náhodou se mu naskytla příležitost, když šel kolem kanceláře hlavního hospodáře. „Same!“

„Dobré ráno, pane.“ Sam se postavil do pozoru a zasalutoval s širokým úsměvem na tváři.

„Cože? Já ti dám ‚dobré ráno, pane‘! Jak to jde, Same?“

„Neodpovíš na můj pozdrav? Jak víš, můžu tento přestupek z titulu své funkce ohlásit. Kapitán je velmi, velmi striktní v otázkách etikety.“

Max se ušklíbl. „Můžeš si tady salutovat tak dlouho, jak jen budeš chtít, ty šašku.“

Sam se uvolnil. „Chlapče, chtěl jsem jít nahoru a pogratulovat ti – ale kdykoliv jsem měl čas, byl jsi ve službě. Ty tam snad i spíš.“

„No, skoro. Hele, budu mít dnes volno od odpoledne do půlnoci. Co bys tomu řekl, kdybych se u tebe zastavil?“

Sam potřásl hlavou. „Budu mít práci.“

„Práci? Očekáváš, že ti někdo uteče z vězení? Nebo povstání?“

Sam odpověděl věcně: „Chlapče, nechápej mě špatně – ale ty patříš na svůj konec lodi a já na svůj. Ne, ne, buď zticha a poslouchej. Jsem pyšný, jako bych tě sám vychoval. Ale nemůžeš se bratříčkovat se členy posádky, i kdyby to byl šéf lodní policie.“

„Kdo se to dozví? Koho to zajímá?“

„Víš zatraceně dobře, že Giordano strašně rád poví Kuiperovi, že se neumíš chovat jako důstojník – a Kuiper to strašně rád donese hospodáři. Poslechni mě. Už jsem ti někdy radil špatně?“

Max to chápal a nechtěl se se Samem hádat. Ale potřeboval mu říct, že někdo prokoukl jeho podvod, a poradit se s ním o případných následcích.

Později, když už byl zpátky ve svém pokoji, si uvědomil, že stejně už není nic, co by ho přimělo, aby společně se Samem opustil loď – dokonce bylo obtížné si to jenom představit. Byl teď důstojník.

Blížili se k dalšímu skoku; kontrolní stanoviště opět přešlo na režim zesílených čtyřhodinových směn. Ale dr. Hendrix stále nesloužil, Simes a Jones se ve službě střídali. Astrogátor se účastnil každé Maxovy směny, ale vyžadoval, aby Max dělal všechno sám a sám nesl zodpovědnost. Max se vždycky pořádně zpotil a zjišťoval, že nácvik možných situací a studium teorie jsou na nic, když nemá dostatek času na kontrolu. Nesmí se splést, ani jednou – a přitom pořád

pochyboval.

Když potom během posledních dvaceti čtyř hodin přešli na nepřetržitou službu, myslel si Max, že ho dr. Hendrix vystřídá. Ale on ne. Simes už jenom stál a díval se, ale Max stále pracoval. Hendrix stál za ním, pozoroval všechno, co dělal, ale nemíchal se do toho. „Nebesa!“ přemýšlel Max. „Snad nechce, abych udělal tenhle skok? To nezvládnu, aspoň zatím ne.“

Ale stále přicházely další a další informace, takže nebyl čas se tím příliš znepokojovat. Musel je zpracovat, najít odpověď a učinit rozhodnutí. Asi dvacet minut před přechodem ho Hendrix bez jediného slova vystřídal. Max se ještě stále vzpamatovával, když uslyšel Hendrixův hlas: „Jedeme!“ Nad hlavou jim svítily nové hvězdy.

Poslední přiblížení a přechod před Halcyonem byly hodně podobné. Následovalo pár týdnů lehkých směn, které vedli Simes, Jones a Kovak, přičemž Kelly a Hendrix odpočívali. Maxovi se to líbilo v práci i v době volna. Ve službě pokračoval v procvičování ve snaze dosáhnout nelidskou rychlost dr. Hendrixe. Ve svém volnu spal a užíval života. Z jídelního salónku už neměl strach. Hrál tam teď trojrozměrné šachy s Ellie, na rameni mu seděla Chipsie a radila mu. Ellie tak dlouho dělala smutné oči na kapitána Blainea, až ho přesvědčila, že její miláček je tak dobře vychovaný a má tak dobré způsoby (naučila pavoučka říkat „Dobré ráno, kapitáne,“ kdykoliv Blainea uvidí) – že je prostě ve všech ohledech tak civilizovaný, že nemůže být nucen žít v kotci.

Max se učil i vyměňovat si vtipné poznámky s paní Daiglerovou, promýšlel si je dopředu a čekal na svou příležitost. Ellie mu vyhrožovala, že ho začne učit tancovat, ale Max se tak dlouho vykrucoval, až jim to obnovení nepřetržité služby na kontrolním stanovišti znemožnilo.

Max opět sloužil do poslední chvíle. Tentokrát ho dr. Hendrix vystřídal méně než deset minut před skokem. Ellie prosadila svou a v čase, který zbýval do přistání na Halcyonu, se Max učil tancovat. Zjistil, že se mu to líbí. Měl dobrý rytmus, nezapomínal její instrukce a Ellie byla milá a příjemná společnice. „Dokážu všechno, co chci,“ prohlásila nakonec. „Jsi nejlepší tanečník se dvěma levýma nohama, jakého jsem kdy potkala.“ Donutila ho tančit i s Rebeccou Weberbauerovou a s paní Daiglerovou. Paní Daiglerová nebyla špatná tanečnice, zvlášť když při tanci nemluvila – a Rebecca byla kouzelná. Max

se začal těšit do halcyonských tančíren, což byl opravdový důvod, proč ho Ellie učila; Max byl určen jako její doprovod.

Pouze jedna věc kazila Maxovu radost; Sam byl v průšvihu. Max se nic nedozvěděl, dokud to nevyšlo najevo samo. Vstával brzy, aby šel do služby, a potkal na chodbě Sama čistícího podlahu. Byl v montérkách a neměl svůj odznak. „Same!“

Sam vzhlédl od podlahy. „Ahoj, chlapče. Nekřič, nebo někoho vzbudíš.“

„Ale Same, co tady proboha děláš?“

„Já? Vypadá to, že uklízím podlahu.“

„Ale proč?“

Sam se sklonil nad koštětem. „To máš tak. Kapitán a já jsme měli trochu rozdílné názory. On vyhrál.“

„Ty jsi byl degradován?“

„Tvoje intuice je oslňující.“

„Co se stalo?“

„Maxi, čím míň toho budeš vědět, tím líp. Neměj o mě starost. *Sic transit gloria mundi* – není každej den posvícení.“

„Ale – Počkej, musím teď jít do služby. Přijdu za tebou potom.“

„Nechoď.“

Max se ten příběh dozvěděl od Noguchiho. Sam, jak se ukázalo, zařídil v jednom prázdném skladišti kasino, kde se hrály karty a kostky, s podílem z výher pro provozovatele – provozovatelem byl v tomto případě velitel lodní policie. Sam si k tomu ale přidal i ruletu a to byl jeho konec. Giordano totiž získal podezření, že ruleta nedává takovou šanci k výhře, jak je to obvyklé v zavedených podnicích, a svoje podezření sdělil panu Kuiperovi. Tím nabraly události osudný směr.

„Kdy se na lodi objevila ta ruleta?“

„Hned jak jsme odstartovali z Garsonovy planety.“ Max si s nepříjemným pocitem vzpomněl na „izolační obaly“, které pomáhal Samovi odnést na palubu. Noguchi pokračoval: „Vy jste to nevěděl, pane? Myslel jsem, že jste si byli docela blízcí než – však víte, než jste povýšil.“

Max se vyhnul odpovědi a prohlédl si palubní deník. Záznam o Samovi našel dva dny zpátky. Byl podepsaný kapitánovým tajemníkem, panem Bennettem. Sam měl zákaz vycházení z lodi a konečné disciplinární opatření bylo odloženo do návratu na Zem.

Odložení trestu chápal Max jako příležitost pro Sama ukázat dobré

chování, než bude kapitán psát jeho hodnocení pro cech. Kapitán byl přece jen hodný starý pán. Ale zákaz vycházení? To by znamenalo, že se Samovi nepodaří uprchnout. Vyhledal Sama, hned jak mu skončila služba, a vytáhl ho z jeho pokoje na chodbu.

Sam se tvářil kysele. „Myslím, že jsem ti říkal, abys za mnou nechodil."

„Na tom nezáleží! Same, mám o tebe strach. Máš zákaz vycházení… to znamená, že nebudeš mít příležitost–"

„*Buď ztichа!*" Sam to řekl sice šeptem, ale Max ztichl.

„Podívej," pokračoval, „zapomeň na to. Mám, co jsem potřeboval, to je důležité."

„Ale…"

„Myslíš si, že mě tady udrží, když budu chtít odejít? Už za mnou nechoď. Jsi učitelův oblíbenec a já chci, aby to tak zůstalo. Nechci, abys dostal kázání o špatných kamarádech."

„Ale já ti chci pomoct, Same. Já…"

„Vrátil by ses laskavě nahoru, kam patříš?"

Max odešel a po nějaké době se tím přestal znepokojovat. Hendrix po něm chtěl, aby naprogramoval kurs rakety na oběžnou dráhu – dětská hra ve srovnání s meziprostorovým skokem – a pověřil ho řízením přistání. Max měl pouze formální zodpovědnost, protože všechno bylo naprogramováno dopředu a řízeno automaticky. Seděl u ovládání pohonu připraven přebrat řízení od autopilota – a za ním stál Hendrix připraven převzít řízení od něj – ale naštěstí to nebylo potřeba; *Asgard* mířil k zemi po vypočítané dráze jako padající hvězda. Plameny šlehající z trysek zhasly a Max podal Hendrixovi hlášení: „Přistáli jsem, pane, podle rozvrhu."

„Zastavte stroje."

Max promluvil do lodního interkomu. „Zastavte všechny stroje. Pozemní řád, druhý stupeň."

Ze čtyř dní, které strávili na Halcyonu, měl první tři dny Max službu na lodi a hodně se toho naučil, protože Kovak prováděl pravidelnou prohlídku a přezkoušení všech přístrojů v kontrolní místnosti. Ellie se na něj zlobila, protože měla jiné plány. Naštěstí čtvrtý den měl volno a mohl jít s Ellie ven v doprovodu pana a paní Mendozových.

Byl to nádherný výlet. Ve srovnání se Zemí byl Halcyon ponuré místo a Bonaparte nebylo zrovna nějaké velkoměsto. Ale byla to planeta podobná Zemi, s dýchatelným vzduchem a cestující *Asgardu* ne-

byli na pevné zemi od nástupu na Kosmodromu – to bylo před několika měsíci a spoustu světelných let daleko. Bylo právě léto a slunce Nu Pegasi hřálo a svítilo na modrém nebi. Pan Mendoza najal kočár a za čtyřmi funícími halcyonskými poníky vyjeli do zelené zvlněné krajiny. Navštívili místní pueblo, obrovskou úlovitou stavbu z hlíny, jeden konoid na druhém, a koupili si suvenýry – na dvou z nich později našli nápis ‚made in Japan'.

Jejich průvodce, Herr Eisenberg, jim zároveň tlumočil. Domorodec, který jim prodal suvenýry, neustále pokukoval po paní Mendozové. Potom něco zaštěbetal k jejich průvodci, který se rozesmál.

„Co říká?" zeptala se.

„Dělá vám komplimenty."

„Opravdu? A jak?"

„No… řekl, že by vás pekl na pomalém ohni, bez koření, že byste se krásně propekla. Taky by to udělal," dodal kolonista, „kdybyste tu zůstala po setmění."

Paní Mendozové vykřikla. „Neřekl jste nám, že jsou to *kanibalové.* Josie, odveď mě zpátky!"

Herr Eisenberg vypadal zděšeně. „Kanibalové? Ach, ne paní! Oni nejedí jeden druhého, oni jedí nás – kdyby nás ovšem dostali do rukou. Ale v posledních dvaceti letech se nestal ani jeden takový případ."

„O to je to horší!"

„Ne, není, paní. Podívejte se na to z jejich pozice. Oni jsou civilizovaní. Tenhle staroch by nikdy neporušil ani jeden z jejich zákonů. Pro ně jsme ale jenom výborný dobytek, naneštěstí těžko polapitelný."

„Vemte nás okamžitě zpátky! Vždyť jich jsou stovky a nás je jenom pět."

„Tisíce, paní. Ale dokud bude Gneeri svítit, budete bezpečná." Ukázal rukou na Nu Pegasi. „Zabít maso za denního světla je špatná medicína. Chodili by ho strašit duchové."

Navzdory těmto ujištěním se společnost vydala zpátky. Max zjistil, že Eldreth se vůbec nezalekla. On sám přemýšlel nad tím, co domorodcům brání zadržet je do večera.

Večeřeli v Josephine, nejlepším (a jediném) hotelu ve městě Bonaparte. Byl tam živý tříčlenný orchestr, taneční parket a jídlo, které bylo více než vítanou změnou oproti jídelníčku lodní kuchyně. V hotelové restauraci bylo mnoho cestujících a několik důstojníků, takže se

vytvořila veselá společnost. Mezi jednotlivými chody chodila Ellie s Maxem tančit. Max neustále sbíral odvahu požádat paní Daiglerovou o tanec, až přišla sama a udělala to za něj.

Během přestávky ho Eldreth zatáhla na přilehlý balkón. Tam se mu podívala zblízka do očí. „Okamžitě se přestaneš kamarádit s tou husou Daiglerovou, slyšíš mě?“

„Co? Vždyť jsem nic neudělal.“

Náhle se mile usmála. „Já vím, ty hlupáčku. Ale Ellie si tě pohlídá.“ Otočila se a opřela se o zábradlí. Na Halcyon padla noc a tři halcyonské měsíce honily jeden druhý. Na obloze zářilo mnohem víc hvězd, než je vidět ze Země. Max ji upozornil na zvláštní hvězdnou konstelaci a ukázal jí směr, kterým zítra vyrazí směrem k přechodu na Novou Zemi. Už se naučil čtyři hvězdné oblohy a znal je stejně dobře jako tu, kterou vídal od dětství – a mohl se jich naučit mnohem víc. Z tabulek už začal studovat ty hvězdné oblohy, které ještě po cestě uvidí. „Maxi, není to nádhera?“

„Určitě. Podívej, támhle je meteor. Tady jsou vzácné, velmi vzácné.“

„Přej si něco! Rychle si něco přej!“

„Dobře.“ Přál si, aby se zbavil všech svých problémů. Potom usoudil, že to nebylo správné, a přál si, aby se Sam dostal z průšvihu.

Ellie se otočila a podívala se na něj. „Co sis přál?“

„Cože?“ Náhle si uvědomil, kde je. „To se nesmí říkat, jinak se to nesplní.“

„Dobře. Ale vsadím se, že tobě se přání splní.“

Na chvíli si myslel, že by ji měl políbit. Ta chvíle ale byla pryč a oni se vrátili dovnitř. Ten pocit mu ale zůstal celou cestu zpátky a naplňoval ho radostí a pýchou. Tohle byl starý dobrý svět. Tady byl mladý astrogátor na první vesmírné cestě – a ještě před několika týdny si půjčoval McAllisterovy muly, aby mohl sklidit úrodu, a chodil bos, aby neničil boty.

A teď byl v uniformě a kráčel po boku nejlépe oblečené dívky, jakou kdy viděl.

Pohrával si s odznakem na hrudi. Oženit se s Ellie už nebylo tak nemožné, když byl důstojník – pokud se někdy rozhodne se oženit. Možná by její otec, pokud jde o důstojníka – a navíc astrogátora – nebyl proti. Ellie nebyla špatná. Měla kuráž a parádně hrála prostorové šachy – většině dívek by dělalo problémy jenom naučit se pravidla.

Byl stále v povznesené náladě, když došli k lodi a byli vpuštěni dovnitř.

U vchodu čekal Kelly. „Pane Jonesi – kapitán vás chce vidět.“

„Co? Aha. Dobrou noc, Ellie – musím běžet.“ Pospíchal za Kellym. „Co se stalo?“

„Dr. Hendrix je mrtev.“

PŘECHOD

Max se během cesty do kapitánovy kabiny vyptával Kellyho.

„Já nevím, prostě to nechápu, Maxi.“ Kelly měl blízko k pláči. „Viděl jsem ho před večeří – šel na kontrolní stanoviště zkontrolovat, co jste s Kovakem udělali. Vypadal v pořádku. Ale večer ho hospodář našel mrtvého v jeho pokoji.“ Znepokojeně dodal: „Nevím, co s námi bude.“

„Co tím myslíš?“

„No… kdybych byl kapitán, tak bych nechal loď stát na Halcyonu a poslal bych pro pomoc. Ale takhle…“ Poprvé si Max uvědomil, že tato událost udělá ze Simese hlavního astrogátora. „Jak dlouho by trvalo, než by přišla pomoc?“

„Spočítej si to. *Dragon* je asi tři měsíce za námi; pokud by vzal naši poštu, tak asi rok.“ V podmínkách mezihvězdných cest byly kosmické lodě nejrychlejším komunikačním prostředkem. Radiová zpráva (pokud by někdo takovou hloupost zkoušel) by dorazila na Zem asi za dvě století a stejně dlouho by trvalo, než by přišla odpověď.

Max našel kapitánovu kabinu otevřenou a plnou lodních důstojníků. Všichni tiše stáli, nic neříkali a tvářili se vážně. Nenápadně se mezi ně zařadil. Kelly zůstal na chodbě. Kapitán Blaine seděl u stolu se skloněnou hlavou. Několik opozdilců, návštěvníků Josephine, přišlo ještě po Maxovi. První důstojník Walther očima překontroloval, jestli jsou všichni, a řekl tiše kapitánovi: „Všichni důstojníci jsou přítomni, pane.“

Kapitán Blaine zvedl hlavu a Max byl šokován tím, jak staře vypadal. „Pánové,“ řekl tichým hlasem, „už jste slyšeli tu smutnou zprávu. Dr. Hendrix byl večer nalezen mrtev ve svém pokoji. Srdeční kolaps. Lodní lékař mi sdělil, že k úmrtí došlo asi dvě hodiny před tím, než byl nalezen – a že jeho smrt byla pravděpodobně bezbolestná.

Kapitánovi selhal hlas, ale po chvíli pokračoval. „Bratr Hendrix se vydá na svou poslední cestu dvě hodiny po našem zítřejším startu. Tak by si to přál, galaxie byla jeho domov. Byl důkazem toho, že člověk může putovat mezi hvězdami bezpečně."

Odmlčel se na tak dlouho, že si Max myslel, že starý pán zapomněl na jejich přítomnost. Ale když se opět ozval, jeho hlas už byl vyrovnaný. „To je všechno, pánové. Astrogátoři ať ještě počkají."

Max si nebyl jistý, jestli je počítán mezi astrogátory, ale protože kapitán použil množné číslo, zůstal. První důstojník Walther chtěl odejít, ale kapitán ho zadržel. Když zůstali pouze čtyři, kapitán řekl: „Pane Simesi, přebíráte povinnosti hlavního astrogátora. Pan, ehm…" jeho oči se obrátily na Maxe.

„Jones, pane."

„Pan Jones převezme vaše dosavadní záležitosti, samozřejmě. Tato tragédie nás zastihla nepřipravené; po zbytek cesty budu sloužit regulérní směny."

Simes promluvil. „To není nutné, kapitáne. Zvládneme to sami."

„Možná. Ale už jsem se rozhodl."

„Rozumím, pane."

„Připravte se ke startu podle plánu. Nějaké otázky?"

„Ne, pane."

„Dobrou noc, pánové. Dutchi, zůstaň ještě chvilku, prosím tě."

Za dveřmi se Simes obrátil a odcházel; Max ho zastavil. „Pane Simesi?"

„Co chceš?"

„Máte pro mě nějaké rozkazy, pane?"

Simes se na něj podíval. „Sloužíš normálně svoji službu. Ostatní nech na mně."

Příští ráno našel Max na svém stole smuteční černou pásku se vzkazem od prvního důstojníka, že smutek bude dodržován jeden týden. Asgard odstartoval podle plánu pod velením Simese a s kapitánem přítomným na kontrolním stanovišti. Max stál blízko kapitána a neměl co na práci. Až na absenci dr. Hendrixe bylo všechno normální – kromě Kellyho, který měl špatnou náladu. Max připustil, že Simes provedl startovací manévr velmi dobře – ale stejně to bylo naprogramováno, dokázal by to tedy každý; klidně by místo něj mohla sedět Ellie. Nebo Chipsie.

Max měl první službu. Simes ho před tím, než odešel, upozornil,

aby nic nedělal bez jeho vědomí. O hodinu později vystřídal Maxe dočasně Kovak a Max pospíchal k hlavnímu lodnímu východu. Hendrixovu rakev neslo pět mužů – kapitán, první důstojník, Simes, Max a Kelly. Za nimi v chodbě stáli ostatní důstojníci a za nimi většina posádky. Max neviděl žádné cestující.

Vnitřní dveře hermetického uzávěru byly otevřeny, dva stevardi vzali astrogátorovo tělo a položili ho proti vnějším dveřím. Max pozoroval, jak ho balí do pohřebního rubáše. Zavřeli vnitřní dveře a odstoupili zpátky do chodby.

Kapitán stál proti dveřím, Simes s prvním důstojníkem po jedné straně a po druhé Max s Kellym. Kapitán řekl jediné slovo: „Tlak!“

Za ním stál Bennett s telefonem; předal rozkaz do strojovny. Ukazatel tlaku nade dveřmi ukazoval jednu atmosféru; teď začal stoupat. Kapitán vytáhl z kapsy malou knihu a začal číst mši za zemřelé. Max nebyl schopen poslouchat, jen pozoroval ukazatel tlaku. Ten vytrvale stoupal. Max si vzpomněl, že loď překročila rychlost nutnou pro opuštění systému Nu Pegasi už před tím, než byl vystřídán; tělo se tedy dostane na otevřený orbit.

Tlakoměr se zastavil na deseti atmosférách. Kapitán Blaine zavřel svou knihu. „Varujte cestující,“ řekl Bennettovi.

Za chvíli se ozval lodní rozhlas: „Hlášení pro posádku i pro všechny cestující. Loď se na třicet sekund ocitne v beztížném stavu. Připoutejte se a zůstaňte na svých místech.“ Max se otočil a nahmátl jeden z držáků, které jsou rozmístěny v blízkosti hermetických uzávěrů. Zazněla varovná siréna a najednou ucítil zvláštní pocit beztíže, jak bylo vypnuto umělé gravitační pole.

Slyšel, jak kapitán pevným a zřetelným hlasem říká: „Prach jsi a v prach se obrátíš.“

Ukazatel tlaku náhle spadl na nulu a dr. Hendrix byl vystřelen do vesmíru, aby navždy bloudil mezi hvězdami.

Jak se loď vrátila do normálního stavu, Max znovu ucítil svou váhu. Tlakoměr ukazoval, jak tlak v přechodové komoře stoupá zpátky na původní hodnotu. Lidé se rozcházeli a tiše si mezi sebou povídali. Max se vrátil na kontrolní stanoviště a pokračoval ve službě.

Příští ráno se Simes přestěhoval do Hendrixovy kabiny. První důstojník s tím nesouhlasil – Max měl informace až z druhé ruky – ale kapitán Simese podpořil. Na kontrolním stanovišti zavládla rutina podobná té, která tam panovala před tím, až na to, že Simes se teď

míchal do všeho. Nikdy před tím se nepsaly dopředu seznamy služeb; Kelly prostě určil muže, kteří mají sloužit a dr. Hendrix pouze ústně informoval důstojníky o svých přáních. Teď se objevil tištěný seznam:

PRVNÍ SMĚNA Randolph Simes, hlavní astrogátor

DRUHÁ SMĚNA Kapitán Blaine

(M. Jones, učeň, podle rozkazů)

TŘETÍ SMĚNA Kelly, hlavní programátor

(podepsán) Randolph Simes, hlavní astorgátor

Pod tím byl rozpis pro programátory a operátory, také podepsaný Simesem.

Max si to prohlédl a odbyl to pokrčením ramen. Bylo očividné, že to Simes udělal kvůli němu, i když nechápal proč. Stejně tak bylo zřejmé, že Simes mu nedovolí dělat žádnou astronavigaci a tedy že jeho šance stát se astrogátorem se teď, po smrti dr. Hendrixe, snížily na nulu. Pokud se ovšem do toho nevloží kapitán a neprosadí pro něj příznivé závěrečné hodnocení, což ale bylo velmi nepravděpodobné. Max začal znovu přemýšlet o útěku se Samem.

Zatím se rozhodl dál sloužit na kontrolním stanovišti a vyhýbat se problémům.

Mezi Halcyonem a planetou Nová Země byl pouze jeden přechod – skok dlouhý devadesát sedm světelných let, vzdálený asi tři týdny letu od Halcyonu. První dva týdny probíhaly směny podle Simesova plánu. Kapitán Blaine se účastnil každé služby, ale zdálo se, že mu nevadí, když Max plní většinu jeho povinností. Dával velmi málo instrukcí – když, tak spíš sklouzl k anekdotám, veselým, ale pramálo užitečným.

Max se snažil pokračovat ve svém výcviku, prováděl dál všechny výpočty v horečném tempu, jako by to bylo před přechodem. Kapitán Blaine ho pozoroval a potom řekl mírně: „Nepřeháněj to, synku. Vždycky si to napiš nejdřív na papír, když je to možné. A nech si nějaký čas na kontrolu. Práce kvapná, málo platná.“ Max na to nic neřekl, vzpomněl si na dr. Hendrixe, ale poslechl.

Na konci své první služby s kapitánem Max podepsal jako obyčejně zápis v palubním deníku. Když o čtyři hodiny později začala Simesova směna, byl Max vytažen z postele, aby se hlásil na kontrolním stanovišti. Simes ukázal na deník. „Co to má znamenat?“

„Co, pane?“

„Podepsal jsi hlášení, i když nejsi velící důstojník.“

„Zdálo se, že to kapitán ode mě očekává. Už jsem podepsal mnoho

hlášení a on je vždycky schválil.“

„Hmm… Promluvím si s kapitánem. Můžeš jít.“

Na konci další směny, protože nedostal žádné instrukce, napsal Max hlášení a odnesl ho kapitánovi. „Pane? Chcete to podepsat? Nebo to mám udělat já?“

„Co?“ Blaine se na něj podíval. „Myslím, že bude lepší, když to podepíšu. Vždycky nech hlavního dělat věci, jak chce – pokud je to možné. Pamatuj si to, až budeš kapitánem, chlapče.“ Podepsal se.

Stalo se pravidlem, že se kapitán neúčastnil celé směny; nejdřív odcházel na chvíli, později se ta chvíle prodlužovala. Došlo to tak daleko, že nebyl přítomen při konci směny. Max zavolal panu. Simesovi. „Pane, kapitán není přítomen. Co chcete, abych dělal?“

„Co by? Je to jeho právo, opustit kontrolní stanoviště.“

„Jenže Kelly je připraven mě vystřídat a hlášení není podepsáno. Mám ho podepsat? Nebo mám zavolat kapitána?“

„Zavolat ho? Proboha, zbláznil ses?“

„Jaké jsou vaše rozkazy, pane?“

Simes byl zticha, potom odpověděl: „Podepiš se, pod to napiš „podle rozkazů“ a kapitánovo jméno – a používej vlastní hlavu.“

Týden před přechodem přešli na krátké čtyřhodinové směny. Max stále sloužil s kapitánem, Kelly asistoval Simesovi. Po této změně skončily kapitánovy absence na směnách, a když začal Max počítat první úpravu, jemně ho odstrčil. „Radši to udělám sám, chlapče. Už jsme docela blízko.“

Tak mu Max asistoval – začal si uvědomovat, že kapitán už není ten muž, jaký musel kdysi být. Jeho znalosti teorie byly skvělé a znal všechny výpočetní fígle – ale jen těžko se dokázal soustředit na řešení problému. Dvakrát při jednom výpočtu ho Max musel upozornit na přehlédnuté detaily. Zdálo se, že si toho starý pán příliš nevšímá, což nebylo dvakrát příjemné zjištění.

Stejným způsobem to ale pokračovalo. Max se začal modlit, aby kapitán nechal řídit skok radši nového hlavního astrogátora, jakkoliv jím opovrhoval. Chtěl své obavy prodiskutovat s Kellym – nikomu jinému to říci nemohl – jenže Kelly sloužil na druhé směně se Simesem. Nemohl nic dělat, jen mít strach.

Když došlo na poslední den, zjistil, že kapitán nechtěl řídit skok sám, ani to svěřit Simesovi; měl svůj vlastní systém. Když byli všichni na kontrolním stanovišti, kapitán řekl: „Chci vám ukázat me-

todu, která z astronavigace odstraní to hrozné napětí. Aniž bych tím chtěl znevažovat našeho drahého bratra, dr. Hendrixe, jakkoliv byl skvělý astrogátor, pracoval příliš těžce. Tuto metodu mě naučil můj učitel. Kelly, sedni si k počítači.“

Kapitán, Simes a Max se usadili do půlkruhu kolem počítače. Každý z nich dostal programovací formuláře a kapitán Blaine měl pod kontrolou rychlost lodi prostřednictvím ovládacího zařízení. „Princip je takový: každý bude počítat vlastní problém; nejdřív já, potom pan Simes a potom pan Jones. Tím pádem budeme mít dost času na zpracování. Jasné? Takže si to zkusíme.“

Zkusili si to nanečisto a kapitán vstal. „Zavolejte mě, pane Simesi, dvě hodiny před skokem. Věřím, že vy a pan Jones zjistíte, že tato metoda vám v rozhodujícím čase dopřeje dostatek času na výpočet.“

„Ano, pane. Ale kapitáne – mohu něco navrhnout?“

„Jistě, pane.“

„Je to skvělý systém, ale domnívám se, že by Kelly měl nahradit Jonese v naší skupině. Jones nemá dostatek zkušeností. U počítače může pracovat Kovak a Lundy bude překládat.“

Blaine potřásl hlavou. „Ne. Potřebujeme hlavně přesnost, takže u počítače musí být náš nejlepší programátor. Co se týče pana Jonese, jak jinak by měl ty zkušenosti získat – pokud to nebude zvládat, můžeme jeho práci zvládnout my dva.“ Už chtěl odejít, ale ještě dodal: „Ale než se vrátím, tak se Kovak může střídat s Kellym. Nikdo nesmí být unaven, protože tak vznikají chyby.“

„Rozumím, pane.“

Simes už Maxovi nic neřekl. Začali pracovat, střídavě, a používali předtištěné formuláře. Data přicházela každých dvacet minut, takže každý měl na řešení problému čtyřicet minut. Max si začal říkat, že kapitánova metoda má něco do sebe. Dr. Hendrix se upracoval k smrti – loď byla v pořádku, ale člověk zemřel.

Měl spoustu času, a proto neřešil jenom svoje problémy, ale i Simesovy. Data se hlásila ústně, takže nic Maxovi nebránilo vyřešit v duchu Simesův problém a zkontrolovat svůj výsledek s tím, co šlo do počítače. Zatím se zdálo, že Simes dělá všechno správně – ale zatím měl také čas všechno si ověřit.

Při práci jedli sendviče a pili kávu a svá křesla opouštěli maximálně na pět minut. Kapitán Blaine se objevil o dvacet minut dříve. Usmál se a řekl vesele: „Všichni jsou v klidu a odpočatí? Tak jdeme

na to. Mám ještě čas na šálek kávy?“

O pár minut později seděl ve svém křesle a přebral od Simese ovládání pohonu. Data teď přicházela v desetiminutových intervalech, pořád bylo dost času. Max je stále zpracovával všechna, svoje na papír a ostatní v hlavě. Svůj úkol spočítal tak rychle, že vždycky stihl zachytit další, v duchu ho vyřešit a zkontrolovat výsledek, zatímco Lundy listoval v tabulkách. Měl teď jasnou představu o změnách kursu a o tom, jak jsou blízko jejich neviditelnému cíli. Zjistil, že Simes má tendenci být přehnaně přesný a kapitán naopak trochu optimisticky přesnost nedoceňoval. Naštěstí to nebylo takové, aby se kvůli tomu loď ocitla v nebezpečí.

Možná se ohledně kapitána mýlil – starý pán působil velmi vyrovnaně, když došlo na věc. Maxovy výsledky přijímal s důvěrou.

Po více než hodině, když přechod byl vzdálený čtyřicet pět minut, kapitán Blaine vzhlédl a řekl: „Dobře, chlapci, blížíme se k cíli. Odteď pojedeme co nejrychleji.“

Smythe a Kovak s Noguchim a Bennettem jim hlásili stále nová a nová data. Max stálé počítal všechno, řešil v duchu úlohy rychleji než na papíře. Všiml si, že Simes se potí, několikrát musel svoje řešení smazat a začít znovu. Ale čísla, která Simes nakonec hlásil, vždy souhlasila s tím, co vypočítal Max. Kapitán Blaine vypadal uvolněně, ale nedokázal už pracovat o mnoho rychleji; několikrát se stalo, že ještě používal počítač, když už byl Max připraven hlásit Kellymu svoje zadání.

V jednu chvíli mluvil Simes příliš rychle a nezřetelně vyslovil několik číslic. Lundy ihned řekl: „Opakujte to, pane!“

„K čertu! Vyčisti si uši!“ Ale nakonec číslice zopakoval. Kapitán vzhlédl od stolu, ale pak pokračoval v řešení svého vlastního problému. Hned jak byl počítač volný, nahlásil kapitán svoje zadání Lundymu. Max, který měl svoji verzi v paměti, podvědomě poslouchal a pozoroval Simese.

V hlavě se mu rozezvučel poplašný zvonek. „Kapitáne! Nepotvrzuji!“

Kapitán Blaine se zarazil. „Prosím?“

„Ten program je špatný, pane.“

Kapitán neprotestoval. Prostě vzal formulář se zapsaným programem a podal ho Simesovi. „Zkontrolujte mě, pane.“

Simes rychle pohlédl na číslice. „Potvrzuji, pane!“

Blaine řekl: „Jděte od toho, Jonesi. Pan Simes a já to dokončíme.“

„Ale–“

„Odchod!“

Max se zvedl ze svého křesla v kruhu, ale kypěla v něm zlost. To, že Simes potvrdil kapitánův výsledek, nic neznamenalo, pokud Simes neposlouchal a nezapamatoval si (jako to udělal Max) data, která kapitán dostal. Kapitán přehodil osmičku a trojku na pátém a šestém desetinném místě – na první pohled to muselo vypadat správně, když neznáte správný výsledek. Pokud se Simes vůbec obtěžoval něco kontrolovat.

Max nedokázal přestat v duchu počítat. Simesův další výpočet by měl kapitánovu chybu odhalit, jeho výsledná oprava by to mohla napravit. Byla by to ale velká úprava. Při rychlosti blízké rychlosti světla loď urazí milion mil za méně než šest sekund.

Max viděl, jak Simes zaváhal, když Lundy přeložil výsledek dalšího výpočtu. Jak ten člověk vypadal vyděšeně! Úprava kursu, která by měla následovat, by totiž posunula loď velmi blízko kritické rychlosti – Simes se zamyslel a potom nařídil méně než poloviční úpravu, než jaká byla podle Maxe potřeba.

Blaine ji provedl a pokračoval v řešení svého problému. Když mu jako výsledek vyšel zjevný nesmysl, zatvářil se naštvaně. Podíval se s úžasem na Simese a potom provedl úpravu. Max nedokázal říct jakou, protože kapitán neřekl ani slovo; bylo jenom vidět, jak manipuluje s ovládáním rychlosti.

Simes si olízl suché rty. „Kapitáne?“

„Je čas na poslední výpočet,“ odpověděl kapitán. „Udělám to sám, pane Simesi.“

Vyslechl data a začal programovat problém na papír. Max viděl, jak škrtá, když náhle zvedl oči; Max sledoval jeho pohled. Nastavený chronometr ukazoval posledních pár sekund před skokem. „Připravte se!“ ohlásil Blaine.

Max se podíval nahoru. Hvězdy se spojovaly do jednoho bodu, což předznamenávalo poslední momenty před skokem. Kapitán Blaine musel stisknout tlačítko, které udělilo raketě nutnou rychlost, ve chvíli, když se Max díval nahoru, protože hvězdy náhle zhasly a byly nahrazeny jinou hvězdnou oblohou, která na první pohled vypadala normálně.

Kapitán se zaklonil a podíval se nahoru. „V pořádku,“ řekl vesele,

„vidím, že jsme prošli.“ Vstal a zamířil k východu. Přes rameno ještě řekl: „Zavolejte mi, až budeme v kursu, pane Simesi,“ a odešel.

Max se znovu podíval nahoru a snažil se zpaměti si vybavit, na kterou část nové oblohy se dívá. Kelly se také díval. „Ano, prošli jsme,“ slyšel Max, jak si mumlá. „Ale *kde?*“

I Simes se díval na hvězdy. Teď se ozval: „Co tím myslíte?“

„Vždyť to říkám,“ trval na svém Kelly. „Tuhle oblohu jsem nikdy v životě neviděl.“

„Nesmysl, člověče! Ještě jste se nezorientoval. Každý přece ví, že kousek oblohy vypadá podivně, když se na něj dívá poprvé. Vytáhněte tabulky pro tuhle oblast; pěkně rychle najdeme náš cíl.“

„Jsou připraveny, pane. Noguchi.“

Trvalo jen několik minut, než byli všichni na stanovišti přesvědčeni o tom, že Kelly měl pravdu. Simesovi to trvalo poněkud déle, ale nakonec vstal a jeho tvář zezelenala. „Nikomu ani slovo,“ řekl. „To je rozkaz – vyhodím každého, kdo ho poruší. Kelly, převezměte službu.“

„Ano, pane.“

„Budu v kapitánově kabině.“ Odešel říct Blaineovi, že se *Asgard* objevil v neznámém prostoru – že se ztratil.

NEZNÁMO KDE

O dvě hodiny později přišel Max unaveně na kontrolní stanoviště. Strávil půl hodiny tím, že vysvětloval, co se podle něho stalo. Kapitán Blaine dával vinu sám sobě, ale pořád vypadal ohromeně a zmateně. Simes byl nechutný. Jeho závěr byl, že to samozřejmě není jeho chyba a je nemyslitelné obviňovat kapitána; musí to tedy být Maxova chyba. Na Maxovu námitku, že byl vystřídán několik minut před skokem, odpověděl, že to způsobil hluk, který Max dělal, když se blížili kritické rychlosti.

V kapitánově kabině byl přítomen i pan Walther, němý soudce. Mluvili o věcech, kterým nerozuměl; zdálo se, že studuje jejich tváře. Max neústupně trval na své verzi příběhu.

Kellyho našel stále ještě ve službě. Kovak a Smythe pořizovali spektrogramy; Noguchi a Lundy hledali v tabulkách a v hvězdných mapách. „Chceš vystřídat?“ zeptal se Kellyho.

Kelly se zatvářil ztrápeně. „Mrzí mě to, ale nemůžeš mě střídat.“

„Cože?“

„Volal Simes, že až do odvolání nesmíš sloužit na kontrolním stanovišti.“

„To udělal? Abych řekl pravdu, ani mě to nepřekvapuje.“

„Řekl taky, že sem vůbec nesmíš chodit.“

Max pronesl na adresu Simese několik neslušných výrazů. Potom řekl: „Bylo to tady pěkné. Doufám, že se někdy uvidíme.“

Otočil se, ale Kelly ho zastavil. „Nepospíchej, Maxi. Tak rychle sem nepřijde. Chci vědět, co se stalo. Od počítače do toho nevidím.“

Max mu to řekl a na potvrzení citoval zpaměti všechny důležité údaje. Kelly nakonec pokrčil rameny. „Potvrzuješ to, co jsem byl schopen zjistit. Kapitán se trochu spletl – to se stane lehce. A Simes potom neměl odvahu udělat tak velkou opravu. Ale jednu věc nevíš. Ani oni – zatím.“

„Co?“

„Ve strojovně pořizují záznam provedených manévrů. Dole měl službu Guenther a ty záznamy mi poslal. Ne, neřekl jsem mu, že něco není v pořádku. Jenom jsem ho požádal o ten záznam; to je celkem normální. Když už jsme u toho, děje se dole něco? Vypukla panika?“

„Když jsem šel nahoru, tak zatím nic.“

„To nebude trvat dlouho. Nemůžou tenhle klid udržet do nekonečna. Ale zpátky k tomu – už to bylo dost pokažený, ale kapitán měl ještě jednu šanci. Když dělal poslední úpravu, ještě by to vyšlo, i když by byla obrovská. Jenže se spletl a dal jí opačný směr.“

Všechny kletby a nadávky byly v téhle chvíli příliš slabé. Jediné, co Max řekl, bylo: „Ach bože!“

„Tak nějak. No, co si nadrobil, to má.“

„Nějaký nápad, kde bychom mohli být?“

Kelly ukázal na Kovaka a Smythea u spektrostelografu. „Hledají, ale zatím nic. Jasné hvězdy první třídy, typ B a O. Ale nic, co by bylo v katalogu.“

Noguchi a Lundy pracovali s fotoaparátem. Max se zeptal: „Co dělají oni?“

„Ofocují všechny záznamy – formuláře s programy, data hlášená podle tabulek, záznam z počítače, všechno.“

„Ale k čemu to bude?“

„Možná k ničemu. Ale záznamy se občas ztrácejí. Občas se v nich něco změní. Ale ne tentokrát. Pořídím si vlastní kopii.“

Max si začal uvědomovat nepříjemné závěry, které vyplývaly z Kellyho komentáře, když Noguchi skončil. „To je všechno, šéfe."

„Dobře." Kelly se otočil na Maxe. „Udělej pro mě něco. Strč tyhle filmy do kapsy a vem je s sebou. Chci, aby byly odsud pryč. Později se pro ně stavím."

„Jo… jasně." Zatímco Noguchi vyndával film, Max se ještě zeptal Kellyho: „Jak dlouho bude trvat, než zjistíme, kde jsme?"

Kelly vypadal znepokojeně víc, než kdy předtím. „Maxi, proč si myslíš, že něco najdeme?"

„Nechápu."

„Proč by mělo něco z toho…" Ukázal rukou na hvězdy. „… být v našich tabulkách?"

„Ty myslíš," řekl Max pomalu, „že nemusíme být v naší galaxii? Že jsme v nějaké jiné, třeba v Andromedě?"

„Možná. Ale to není všechno. Podívej, Maxi, nejsem teoretický fyzik, to je jasné, ale vím, že když překročíš rychlost světla, dostaneš se z našeho prostoru někam jinam. Ale kam se dostaneš, pokud zrovna netrefíš Horstovu anomálii, to je jiná věc. O tom teorie nic neříká. Nebo ano?"

Maxe začínala bolet hlava. „To nevím."

„Já taky ne. Ale pokud jsme se na jiném místě nevrátili do našeho vesmíru, tak můžeme být kdekoliv. A tím myslím *kdekoliv*. Můžeme být v nějakém jiném časoprostoru, který není spojen s naším vlastním." Podíval se nahoru na podivné hvězdy.

Max odcházel a měl ještě horší náladu, než když přišel. Potkal Simese, který mířil na kontrolní stanoviště; astrogátor se na něj zamračil, ale nic neřekl. Když přišel Max do pokoje, dal filmy do zásuvky – potom se nad tím zamyslel, vytáhl zásuvku a strčil je do prázdného prostoru za ní.

Max zůstal ve svém pokoji a trápil se. Chtěl být na kontrolním stanovišti a s ostatními pracovat na jejich lokalizaci. Hvězdy typu B a O – to byly v pořádku, ale existovaly i jiné způsoby. Hvězdokupy – měly by být lehce identifikovatelné; stačí zaměřit čtyři z nich a poloha lodi je jasná. Možná by chvíli trvalo je najít, protože musíte vědět co a kde hledat. Potom už stačí zamířit k nejbližší změřené anomálií, ať to trvá týden nebo rok. Raketa se přece nemůže *doopravdy* ztratit.

Ale co když nejsou zrovna v té pravé galaxii?

Ta představa ho děsila. Pokud by tomu tak bylo, nedostali by se

domů před koncem času. Pak ho ale napadlo něco jiného – co kdyby měl Kelly pravdu, že jsou v nějakém naprosto jiném vesmíru, v jiném časoprostorovém systému? Co potom? Max četl dost filozofických traktátů na to, aby věděl, že neexistují důvody, které by to vylučovaly. Stvořitel možná stvořil nekonečno různých vesmírů, možná všechny podobné – a možná naprosto odlišné jako sýr a čtvrtek. Miliony, biliony vesmírů, jeden vedle druhého v multidimenzionálním prostoru.

V jiném vesmíru možná fungují odlišné přírodní zákony, je jiná rychlost světla, jiná gravitace, jiná rychlost času – mohli by se vrátit zpátky a zjistit, že uplynuly miliony let a ze Země zbylo jen pár kamenů!

Ale lampa na stole svítila normálně, srdce pracovalo jako obyčejně, tradiční přírodní zákony zřejmě fungovaly – pokud to byl nějaký jiný vesmír, tak rozdíly nebyly na první pohled patrné. Ale pokud to byl jiný vesmír, nedalo se s tím nic dělat.

Někdo zaklepal na dveře, Max otevřel a pustil Kellyho dovnitř, nabídl mu židli a sám si sedl na postel. „Něco nového?“

„Ne. Ježíšku, já jsem tak unavenej. Máš ty filmy?“ Max vytáhl zásuvku, chvíli šmátral za ní a pak podal filmy Kellymu. „Hele, šéfe, mám nápad.“

„Vyklop to.“

„No, předpokládejme, že jsme ve správné galaxii, protože –“

„Protože pokud nejsme, tak není co řešit.“

„Přesně tak. Takže, jsme někde v Mléčné dráze. Tak se podíváme kolem, spočítáme několik vektorů a odhadneme směr a vzdálenost středu galaxie. Potom si pro spektrostelograf budeme vybírat právě tyhle hvězdy. To by mohlo…“

„– ušetřit spoustu času,“ dokončil Kelly unaveně. „Hlavičko! Co si myslíš, že jsem celou dobu dělal?“

„Aha. Promiň.“

„To je v pořádku. Rozhodně je to víc, než předvedl náš šéf. Zatímco jsem počítal, pořád se štrachal okolo, našel tu chybu a snažil se mě přesvědčit, že on za nic nemůže – má větší strach o sebe než o svoji loď. Fuj! Potom sebral záznamy, jak jsem předpokládal – ‚ukázat kapitánovi‘. Říkal on.“ Kelly se zvedl. „Radši půjdu.“

„Nepospíchej. Pošlu pro kafe.“

„Teď ne, musím si jít odpočinout.“ Kelly vytáhl z kapsy filmy a podíval se na ně. „Noggy fotil všechno dvakrát. Našel jsi dobrou

skrýš. Co bys řekl tomu, kdybych tady jednu kopii nechal? Nikdy nevíš, co se může stát.“

„Kelly, ty opravdu čekáš, že budou s těmi záznamy nějaké problémy? Já mám pocit, že máme dost problémů i bez nich.“

„Co? Maxi, jednou z tebe bude dobrý důstojník. Ale zatím jsi příliš nevinný. Já radši počítám se vším, co se může stát. Dr. Hendrix – pokoj jeho duši – byl stejný.“

Kelly počkal, než Max vrátil filmy do skrýše, a chystal se odejít. Ještě se ale otočil.

„Zapomněl jsem ti říct jednu věc, Maxi. Jsme docela blízko jedné hvězdy typu G.“

„Hmm.“ Max se nad tím zamyslel. „Identifikovali jste ji?“

„Samozřejmě že ne, jinak bych to řekl. Ještě jsme všechno nezměřili, ale vypadá jako normální géčko. Dostat bychom se tam mohli nejméně za čtyři týdny a maximálně za rok, podle rychlosti. Myslel jsem si, že bys to rád věděl.“

„Jo, díky. Ale nezdá se mi, že se tím naše situace nějak změnila.“

„Ne? Nemyslíš, že je dobré, že je poblíž hvězda solárního typu, pravděpodobně s planetou podobnou Zemi?“

„No…“

„Já si myslím, že jo. Úděl Adama a Evy není zas tak špatný – a my možná zůstaneme na dlouho.“ S tím odešel.

Žádný stevard nepřišel Maxovi říct, že je čas na večeři; když zjistil, že je čas, šel do jídelního salónku. Většina cestujících už seděla, ale někteří postávali mezi stoly a povídali si. Bylo nemožné nezachytit atmosféru nepokoje, která panovala v místnosti. Max viděl, že kapitán u svého stolu není, stejně jako první důstojník. Zamířil ke svému stolu, ale pan Hornsby ho chytil za rukáv. Max jeho ruku setřásl. „Promiňte, pane. Pospíchám.“

„Počkejte chvíli! Chci se vás zeptat…“

„Promiňte.“ Pokračoval v chůzi a posadil se na svém místě. Hlavní inženýr Compagnon u stolu nebyl, ale většina cestujících tu seděla. Max řekl: „Dobrý večer,“ a natáhl se pro lžíci na polévku.

Ale žádná polévka na stole nebyla, stejně jako rohlíky a máslo, ačkoliv už bylo několik minut po celé hodině. Takové věci se pod vedením hlavního stevarda Dumonta normálně nestávaly. Navíc ho nikde nebylo vidět. Paní Daiglerová mu položila ruku na rameno. „Maxi? Řekni mi, prosím – co se to povídá za hloupé řeči?“

Max se snažil udržet neutrální výraz. „Jaké řeči, madam?“

„Musel jsi to slyšet! Vždyť jsi astrogátor. Říkají, že kapitán zahnul na špatném rohu nebo co a že se řítíme do nějaké hvězdy.“

Max se pokusil o smích. „Kdo vám to řekl? Ať to byl kdokoliv, zřejmě si z vás vystřelil.“

„Neděláš si ze mě blázny ty, Maxi?“

„Mohu vás zcela upřímně ujistit, že se *Asgard* neřítí do žádné hvězdy. Ani do úplně malinké.“ Otočil se na židli. „Ale zdá se, že se něco zřítilo do kuchyně. Večeře se nějak opozdila.“

Zůstal otočený, aby se vyhnul dalším otázkám cestujících. Ale nepomohlo to. Pan Arthur ho zavolal ostrým hlasem: „Pane Jonesi!“

Otočil se zpátky. „Ano?“

„Proč nás houpete? Byl jsem informován, že naše loď se ztratila.“

Max se pokusil o překvapený výraz. „Nechápu vás, pane. Zdá se, že jsme pořád v ní.“

Pan Arthur nespokojeně odpověděl. „Vy víte, co mám na mysli! Stalo se něco špatného s tím jak tomu říkáte – přechodem. Ztratili jsme se.“

Max nasadil výraz trpělivého učitele a začal vypočítávat na prstech. „Pane Arthure, ujišťuji vás, že vám nehrozí nejmenší nebezpečí. Pokud bychom se ztratili, ujišťuji vás stejně tak, že by mi to kapitán určitě řekl. Byl jsem na kontrolním stanovišti při přechodu a zdálo se mi, že je s výsledkem spokojen. Mohl byste mi říct, kdo vám navykládal takové nesmysly? To je vážná věc, šířit pomluvy. Může propuknout panika.“

„No… byl to někdo z posádky. Neznám jeho jméno.“

Max pokrčil rameny. „Myslel jsem si to. Podle mých zkušeností se ve vesmíru…“ Pokračoval a citoval svého strýce. „… pouze jedna věc pohybuje rychleji než světlo. Je to pomluva na lodi. Nemusí mít ani žádný zdroj; stejně se rozšíří.“ Podíval se znova ke kuchyni. „Co se stalo s tou večeří? Nechci jít na službu hladový.“

Paní Weberbauerová řekla nervózně: „Takže je všechno v pořádku, Maxi?“

„Ano, všechno je v pořádku, madam.“

Paní Daiglerová se k němu sklonila a zašeptala: „Tak proč se tak potíš, Maxi?“

Zachránil ho příchod stevarda, který roznášel polévku. Max ho zastavil a tiše se ho zeptal: „Jime, kde je Dumont?“

Koutkem úst stevard odpověděl: „Vaří.“

„Cože? Kde je kuchař?“

Jim se sklonil a zašeptal: ‚Frenchy je namazenej jako dobytek. Vaření by asi nezvládl. Však víte.“

Max ho nechal jít. Pan Arthur řekl ostře: „Co vám řekl?“

„Chtěl jsem zjistit, co se stalo v kuchyni,“ odpověděl Max. „Zdá se, že kuchař trochu přebral.“ Ochutnal polévku. „Podle chuti bych soudil, že si v tom připálil prsty. Dost hrozné, že?“

Max byl ušetřen dalších výmluv díky příchodu prvního důstojníka. Pan Walther šel ke kapitánovu stolu a lžičkou zazvonil na sklenku. „Věnujte mi prosím pozornost!“

Čekal na klid, potom vytáhl z kapsy papír. „Chtěl bych jménem kapitána udělat prohlášení. Ti z vás, kteří jste trochu srozuměni s teorií astronavigace, jistě víte, že vesmír se neustále mění, a proto nikdy nejsou dvě cesty úplně stejné. Někdy je nutné, z tohoto důvodu, provést nějaké změny v letovém programu. Takové okolnosti se vyskytly právě na naší cestě a *Asgard* se zřejmě trochu opozdí při hledání svého dalšího cíle. Mrzí nás to, ale nemůžeme změnit přírodní zákony. Doufáme, že to budete chápat jako malé prázdniny navíc, v přátelské a komfortní atmosféře naší lodi. Nezapomeňte, že díky pojištění, které se vztahuje na cestovní lístek, jste pojištěni proti ztrátě nebo poškození i v případě, že loď neletí po obvyklé dráze.“

Odložil papír; Max měl pocit, že z něho vůbec nečetl. „To je vše, co chce oznámit kapitán, ale já bych k tomu ještě rád něco dodal. Doneslo se mi, že někdo šíří ošklivé pomluvy týkající se této malé změny. Omlouvám se, pokud někdo z vás byl jimi poplašen a ujišťuji vás, že pokud bude viník nalezen, bude velmi přísně potrestán.“ Pokusil se o úsměv. „Všichni ovšem víte, jak těžko se hledá zdroj pomluv. Bez ohledu na to, chci vás ujistit, že *Asgardu* nehrozí žádné nebezpečí. Tato loď létala vesmírem už dlouho před tím, než jsme se narodili, a ještě dlouho létat bude.“ Otočil se a odešel.

Max naslouchal s obdivem. Pocházel ze země, kde nestoudná lež byla respektovaná jako literární umění, a zdálo se mu, že nikdy neslyšel lež řečenou tak elegantně, že v životě neviděl někoho si tímhle způsobem zahrávat s pravdou. Nedalo se říct, že by něco z toho, co první důstojník řekl, byla lež; ovšem dohromady z toho vyplývalo, že se *Asgard* neztratil – a to nebyla pravda. Obrátil se zpátky ke svým spolustolovníkům. „Mohl byste mi někdo podat máslo, prosím?“

Pan Arthur se mu podíval do očí. „A vy jste tvrdil," řekl ostře, „že se nic špatného nestalo!"

Pan Daigler zabručel: „Nech toho, Arthure. Max jednal správně, za těchto okolností."

Paní Weberbauerová vypadala zmateně. „Ale pan Walther říkal, že je všechno v pořádku?"

Pan Daigler se na ní podíval s politováním. „Máme nějaký problém, paní Weberbauerová. To je jasné. Ale všechno, co můžeme dělat, je zůstat klidní a důvěřovat našim důstojníkům. Je to tak, Maxi?"

„Myslím, že máte pravdu, pane."

„TOHLE NENÍ PIKNIK"

Max zůstal večer a celý další den ve svém pokoji, aby se vyhnul otázkám cestujících. Tím pádem zaspal nepokoje, ke kterým na lodi došlo. Poprvé se o tom do zvěděl od stevarda, který přišel uklidit jeho pokoj s modřinou na oku. „Kdo ti udělal ten monokl, Garcio?"

„Nevím, pane. Stalo se to při tom bengále v noci."

„Bengále? Při jakém bengále?"

„Vy nic nevíte?"

„Slyším to prvně. Co se stalo?"

Garcia Lopez se díval do stropu. „No – nechtěl bych toho říct příliš. Víte, jak to chodí – nikdo nebude svědčit proti kolegovi."

„Kdo po tobě chce, abys někoho udal? Nezajímají mě jména – chci vědět, co se stalo."

„Dobře, pane. Někteří z těch dole nepobrali moc rozumu." Postupně se Max dozvěděl, že neklid mezi posádkou byl větší než mezi cestujícími. Zřejmě proto, že do toho víc viděli. Někteří z nich se posilnili Giordanovou vodkou a rozhodli se, že půjdou za kapitánem a budou požadovat vysvětlení. Násilí se objevilo, až když se je jeden z policistů pokusil vrátit zpět, odkud přišli.

„Byl někdo zraněn?"

„Nic, čemu byste řekl zranění. Jenom pár škrábanců. Já jsem dostal tohle," opatrně se dotkl modřiny, „když jsem chtěl vědět, o co jde. Ale Kovak má zlomenou nohu."

„Kovak! Kde *ten* se tam vzal?" Nedávalo smysl, aby se někdo z kontrolního stanoviště pouštěl do něčeho tak nerozumného.

„Myslím, že šel zrovna ze služby. Možná, že se postavil na stranu policie. Nebo jenom stál za špatnými dveřmi. Váš přítel Sam byl určitě přímo v ohnisku.“

Sam! Maxe píchlo u srdce – Sam byl *zase* v průšvihu! „Jsi si jistý?“

„Byl jsem tam.“

„Doufám, že to nebyl jeho nápad?“

„Ach ne, špatně jsi to pochopil, M– pane Jonesi. On je zastavil. Nikdy jsem neviděl chlapa, kterej by se uměl takhle rvát. Chytil dva z nich …*buch!* srazil jim hlavy dohromady. A hned chytil další dva.“

Max se rozhodl opustit svůj pokoj a udělat dvě věci; podívat se na Kovaka, zjistit, jak mu je, jestli něco nechce nebo nepotřebuje, a za druhé, zajít za Samem. Ale než mohl odejít, přišel Smythe a přinesl mu k podpisu rozpis služeb. Zjistil, že byl přidělen na směnu se Simesem – a že Simes má vlastně službu pořád. Šel tedy nahoru a přemýšlel, proč Simes tak najednou změnil názor.

Na kontrolním stanovišti byl Kelly; Max se rozhlédl, ale Simese neviděl. „Ty tady velíš?“

„Dokud mě nevystřídáš. Tohle je moje poslední služba.“

„Co se stalo? Teď mu lezeš na nervy ty?“

„Dalo by se to tak říct. Ale ne tak, jak si myslíš, Maxi. Přinesl mi rozpis služeb, podle kterého jsme měli sloužit pouze on a já. Zdvořile jsem ho upozornil na cechovní pravidla, že nejsem placen za zodpovědnost velícího důstojníka.“

„Ach, bože. Co na to řekl?“

„Co mohl říct? Může mi to přikázat písemně a já bych to musel písemně přijmout, ale můj protest by musel být zaznamenán do palubního deníku – a na to si netroufne. Takže pokud by ti dál nechtěl povolit službu, musel by buď požádat kapitána, aby s ním sloužil, nebo by musel další čtyři týdny sloužit sám. Vzhledem k tomu, že je teď Kovak mimo, by opravdu neměl jinou možnost. Slyšel jsi o Kovakovi?“

„Ano, slyšel. Řekni mi, co se doopravdy stalo?“ Max se podíval na Noguchiho u počítače a ztišil hlas. „Vzpoura?“

Kelly zakoulel očima. „Jak jsem tomu rozuměl já, byla to nehoda.“

„Cože?“

„Tak je to zapsáno v hlášení.“

„Aha… no, bude lepší, když tě vystřídám. Jak jsme na tom?“

Mířili k blízké hvězdě; rozkazy byly zapsány v deníku – Simesovým rukopisem, ale podepsány kapitánem. Maxovi se to moc nelíbilo;

vypadalo to, jako by starý pán podepisoval pod tlakem. Kelly už předtím přesunul loď na správný kurs. „Máme přestat zkoušet zjistit, kde jsme?“ zeptal se Max.

„Ne. Podle rozkazů tomu máme věnovat tolik času, kolik je možné. Ale vsadím se sedm ku dvěma, že nic nenajdeš. Maxi, jsme někde úplně jinde.“

„Nevzdávej to. Jak to víš?“

„Cítím to.“

Přesto Max strávil službu hledáním. Bez úspěchu. Spektrogramy jsou pro hvězdy jako otisky prstů pro lidi; mohou být podle nich zařazeny do skupin a navzájem porovnávány s těmi, které jsou nejpodobnější. Ačkoliv našel mnoho hvězd velmi podobných těm v katalozích, vždycky nakonec objevil nějaký rozdíl, který způsobil, že do té doby identické dvojče nebylo úplně stejné jako jeho bratr.

Patnáct minut před koncem směny skončil a ujistil se, že je připraven na střídání. Během čekání přemýšlel o té šaškárně, kterou Kelly sehrál, aby ho dostal zpátky na kontrolní stanoviště. Startý dobrý Kelly! Znal Kellyho dobře na to, aby věděl, že mu nemusí děkovat. Kdyby to udělal, tak by hlavnímu programátorovi přisuzoval motiv, který je ‚nevhodný‘ – lepší je být zticha a jen si pamatovat.

Simes se dostavil s pětiminutovým zpožděním. Nic neřekl, jen si prohlédl Maxovo hlášení a záznam provedených pozorování. Max čekal několik minut a rostl v něm vztek. Nakonec řekl: „Jste připraven mě vystřídat, pane?“

„Všechno má svůj čas. Chci se nejdřív podívat, co jsi zkazil tentokrát.“ Max zůstal zticha. Simes ukázal na hlášení v deníku, které Max podepsal a připojil ‚vel. Důstojník‘. Řeknu mu: „To je hloupost. Napiš tam ‚pod velením‘.“

Max se zhluboka nadechl. „Pod čím velením, pane?“

„Pod mým.“

Max jenom na chvíli zaváhal, než odpověděl: „Ne, pane. Nebyl jste na mé službě přítomen, takže jste na mě nemohl dohlížet.“

„Ty mi chceš odporovat?“

„Ne, pane. Jsem ochoten postupovat podle vašich rozkazů, pokud mi je dáte písemně… zapsané v palubním deníku.“

Simes zavřel deník a prohlédl si ho pomalu od hlavy k patě. „Kdybychom nebyli v tak špatné situaci, nesloužil bys vůbec. Nejsi dostatečně připraven vést směnu na kontrolním stanovišti – a podle mého

názoru nebudeš dost připraven nikdy.“

„Pokud to vidíte takhle, pane, radši bych se vrátil na místo operátora. Nebo stevarda.“

„Tam taky patříš!“ Simes tu větu skoro vykřikl. Noguchi ještě neodešel, poté co ho Lundy vystřídal; oba se teď na Simese podívali, ale hned zase věnovali pozornost něčemu jinému.

Max se nenamáhal ztišit hlas. „V pořádku, pane. Vystřídáte mě? Půjdu říct prvnímu důstojníkovi, že se vzdávám svého současného zařazení a vracím se na původní.“

Max očekával výbuch. Ale Simes se už evidentně kontroloval a řekl skoro klidně: „Podívej, Jonesi, to není zrovna správný přístup.“

Max si pomyslel: „Co můžu ztratit?“ Nahlas řekl: „Myslím, že z vaší strany to není ten správný přístup, pane.“

„Opravdu? A proč?“

„Otravujete mě od chvíle, co jsem přišel pracovat na kontrolní stanoviště. Nikdy jste se nezatěžoval dát mi nějaké rozkazy a našel jste chybu ve všem, co jsem udělal. Od mého povýšení to bylo ještě čtyřikrát horší. Přišel jste do mého pokoje a řekl jste mi, že jste proti mému povýšení a že mě nechcete…“

„To nemůžeš dokázat!“

„Nemusím to dokazovat. Teď jste mi řekl, že nejsem schopen velet směně, i když mě tady potřebujete. Nikdy byste nesouhlasil s mým vstupem do Cechu astrogátorů, takže zřejmě jenom zbytečně ztrácím čas. Vrátím se dolů mezi posádku a budu dělat nějakou užitečnou práci. Vystřídáte mě, pane?“

„Jsi vzpurný.“

„Ne, pane, nejsem. Mluvil jsem slušně, jen jsem vypočítával fakta. Požádal jsem vás, abyste mě vystřídal – moje směna skončila před dobrou půlhodinou – abych mohl jít za prvním důstojníkem a požádal ho o přeřazení. Podle pravidel obou cechů,“ dodal Max.

„Já tě nepustím.“

„Je to moje právo, pane. Nemám na vybranou.“

Simesova tvář prozrazovala, že taky nemá vybranou. Chvíli byl ztichа, potom řekl ještě klidněji: „Zapomeň na to! Jsi vystřídán. Budeš tady v osm hodin.“

„Ne tak rychle, pane. Veřejně jste oznámil, že nejsem způsobilý velet směně. Z toho důvodu nejsem ochoten převzít zodpovědnost.“

„Hrome! O co se to snažíš? Chceš mě vydírat?“

Max musel v duchu souhlasit, že něco takového asi dělá, ale odpověděl: „Tak bych to nenazval, pane. Ale nemůžete mít obojí.“

„Budiž – myslím, že jsi kompetentní velet směnám tohoto druhu. Stejně se tady doopravdy nic nedělá.“

„V pořádku, pane. Byl byste tak laskav a zapsal to do deníku?“

„Cože?“

„Za současných okolností trvám na dodržování pravidel a chci, abyste to zapsal.“

Simes potichu zaklel, popadl knihu a rychle psal. Potom ukázal deník Maxovi. „Tady!“

Max četl: „M. Jones je kvalifikován ke službě velícího důstojníka, mimo nestandartní situace. R. Simes, hlavní astrogátor (v.r.).“

Max si všiml omezení, které Simesovi v podstatě umožňovalo kdykoliv ho opět vyřadit, ale tentokrát bylo právo na Simesově straně. Navíc, připustil Max, doopravdy nechtěl z kontrolního stanoviště odejít. Trochu ho utěšovala myšlenka, že pokud jsou ztracení, tak vůbec nezáleží na tom, jaký mu napíše Simes posudek.

„To postačí, pane.“

Simes popadl deník. „A teď vypadni. Dej si pozor, abys přišel včas.“

„Rozumím, pane.“ Max si neodpustil mít poslední slovo; před odchodem se ještě otočil a zeptal se: „To mi připomíná pane: byl byste tak laskav a vystřídal mě potom včas?“

„Cože?“

„Podle zákonů nemohu pracovat víc než čtyři hodiny z osmi, kromě případů ohrožení.“

„Odchod!“

Max odešel a cítil se zároveň skvěle a mizerně. Neměl chuť s někým bojovat, nikdy ji neměl; takhle ho nevychovali. Vrazil do pokoje a málem zakopl o Sama. „Same!“

„Nazdar. Cos to sněd? Vypadáš, jako by tě pronásledovali skřeti.“

Max si sedl na postel a usmál se. „Cítím se tak.“ Řekl Samovi všechno o hádce se Simesem.

Sam souhlasně přikývl. „Takhle se s ním musí jednat – tlačit ho ke zdi, dokud se neomluví. Ještě to párkrát zopakuj a bude ti zobat z ruky.“

Max pochybovačně potřásl hlavou. „Dneska to docela šlo, ale on si najde nějaký způsob, jak se mnou vyběhnout.“

„Neboj se, chlapče. Dávej pozor a čekej na jeho chyby. Když je někdo tak stupidní a tak špatně se kontroluje jako on, tak jich určitě naseká spoustu. Když budeš chytrej a dáš si pozor na pusu, může to dopadnout úplně jinak. Přežije nejlepší, to je zákon přírody.“

„Možná.“ Max se podíval na Sama a posadil se. „Same – ty máš zase svůj odznak.“

Sam si pohrával s odznakem šéfa lodní policie. „To sis nevšiml?“

„Asi jsem to přehlédl. To mi řekni – první důstojník se rozhodl odpustit a zapomenout?“

„Ne tak úplně. Slyšel jsi o tom incidentu včera v noci?“

„No, něco jsem zaslechl. Ale jak jsem pochopil, oficiálně se nic nestalo.“

„Přesně tak. Pan Walther ví, co se v takových případech dělá.“

„Co se stalo? Slyšel jsem, že ses rval jako ďábel.“

„Zas tak hrozný to nebylo. Viděl jsem lodě, kde by to považovali za cvičení před večeří. Někteří hoši začali mít strach a trochu jim pomohla ohnivá voda. Potom se pár z nich s velkou hubou rozhodlo, že mají právo promluvit s kapitánem. A jako ovce táhli ve stádu. Kdyby je potkal nějaký důstojník, poslal by je bez problémů do postele. Ale přišel jim do cesty můj nešťastný nástupce a poručil jim, aby se rozešli. To neudělali. Myslím, že není zrovna diplomatický typ. Takže zařval: ‚Tak pozor, burani!‘ a legrace začala.“

„Ale kde jsi byl ty? Šel jsi mu na pomoc?“

„Blázníš? Stál jsem opodál v bezpečné vzdálenosti, užíval jsem si tu podívanou, když jsem uslyšel páně Waltherovy pantofle, jak běží po chodbě. Tak jsem se do toho vložil a na konci jsem byl vítěz. Když chceš dostat medaili, musíš se ujistit, že se na tebe dívá generál, a teprve potom jednat.“

Max se zašklebil. „Nikdy jsem si nemyslel, že jsi hrdinský typ.“

„Chraň bůh! Ale pomohlo to. Pan Walther pro mě poslal, pořádně mě podusil, řekl mi, že jsem mizera a zloděj a ztracená existence – a nabídl mi zpátky můj odznak, pokud dokážu dole udržet pořádek. Podíval jsem se na něj, víš, takový ten upřímný pohled, a řekl jsem, že udělám, co je v mých silách. Tak jsem tady.“

„To jsem opravdu rád, Same.“

„Díky. Potom se na mě tak podíval a řekl mi, že má důvod předpokládat – jako by to nevěděl! – že někde na lodi je destilační aparatura. Přikázal mi ji najít a zničit veškerý alkohol, který objevím.“

„Opravdu? Co na to pan Gee?“

„Co by, Tlusťoch a já jsme rozmontovali aparaturu, po kouskách ji odnesli do skladiště a jeho zásobu vodky dali pod zámek. Řekl jsem mu, aby na ní nesahal, dokud se loď nedostane z tohohle průšvihu. Vysvětlil jsem mu, že pokud to udělá, zlámu mu obě ruce.“

Max se zasmál. „Jsem rád, že jsi zpátky mezi námi hodnými hochy. A bylo od tebe pěkné, žes mi to přišel sám říct.“ Zívl. „Promiň, ale jsem k smrti unavený.“

„Hned zmizím. Ale nepřišel jsem, abych ti to řekl, ale abych se na něco zeptal.“

„A na co?“

„Viděl jsi v poslední době kapitána?“

Max se zamyslel. „Už od přechodu ne. Proč?“

„Ani nikdo jiný. Myslel jsem, že by mohl trávit čas na kontrolním stanovišti.“

„Ne. Když se nad tím zamyslím, tak u svého stolu nebyl – pokaždé, když jsem byl v jídelním salónku.“

„Jí ve své kabině.“ Sam se zvedl. „To je velmi, velmi zajímavé. Mmm … neměl jsem ti to asi říkat, Maxi.“

Když Max střídal službu, byl Simes skoupý na slovo; choval se, jako by Max neexistoval. Kapitán se na kontrolním stanovišti neukázal. Max se na to chtěl několikrát zeptat Kellyho, ale pokaždé si to rozmyslel. Po lodi se šířily podivné řeči – kapitán je nemocný, kapitán je v kómatu, Walther a lodní lékař ho zbavili svéprávnosti, kapitán je stále ve svém pokoji a vymýšlí, jak se dostat zpátky, a jiné, ještě fantastičtější věci.

Všichni už věděli, že se loď ztratila, ale panika už byla pryč; posádka i cestující byli klidní a rozhodnutí zamířit k nejbližší hvězdě slunečního typu bylo vše obecně považováno za nejrozumnější řešení. Už se přiblížili natolik, že mohli ověřit, jestli má hvězda planety – zatím každá objevená hvězda typu G planety měla, ale vidět je na vlastní oči na obrazovce bylo utěšující.

Nakonec si měli vybrat mezi planetou #3 a #4.

Bolometrická měření ukazovala, že povrchová teplota hvězdy je něco málo přes 6000 stupňů Kelvina, což odpovídalo spektrálním analýzám. Nebylo to o moc víc než teplota Slunce, ale předpoklad povrchových teplot třetí a čtvrté planety stále počítal s možností, že třetí bude příliš horká a čtvrtá ledová. Obě však měly atmosféru.

Poslední pozorování je však uspokojila. Ukázalo se, že číslo tři je příliš horké a čtyřka má tropické podnebí. Čtyřka měla navíc měsíc – další výhoda, protože jednoduchým výpočtem pomocí Newtonových rovnic se dala zjistit planetární přitažlivost… devadesát tři procent pozemské gravitace, což bylo vzhledem k velikosti docela málo. Absorpční spektrum prokázalo v atmosféře kyslík a inertní plyny.

Kelly asistoval Simesovi při umístění Asgardu na polární orbit – Max, jako obyčejně, si jenom kousal nehty.

Kapitán nepřišel na kontrolní stanoviště ani při tomto manévru.

Loď se dostala na oběžnou dráhu. Planeta, která mohla být jejich budoucím domovem, se stala objektem zájmu na kontrolním stanovišti i v jídelním salónku. Tam se Max po dlouhé době opět potkal s Ellie. Během letu neměl vůbec čas za ní dojít, protože byl příliš unaven ze služby a příliš zaměstnán vlastními myšlenkami, než by na to měl chuť. Ale jakmile dosáhli oběžné dráhy, mohl Simes povolit směnu bez velícího důstojníka – což taky udělal a znovu nařídil Maxovi, aby opustil kontrolní stanoviště.

Max neodolal pohledu na cizí planetu; stál na terase salónku společně s ostatními. Postával vzadu a díval se přes hlavy ostatních, když ucítil ruku na rameni. „Kde jsi byl?“

„Měl jsem práci.“ Otočil se a pohladil Chipsie, která přeskočila na jeho rameno a začala ho prohledávat. „Hmm. Nemůžeš přece pracovat pořád: Víš, že jsem ti jen za minulý týden poslala do pokoje *devět* vzkazů?“ Max to věděl. Schoval si je, ale neodpovídal. „Promiň.“

„Tak on si řekne ‚promiň‘. No nic – Maxi, řekni mi o ní něco.“ Otočila se a ukázala ven. „Jak ji pojmenovali? Žije na ní někdo? Kde přistaneme? Kdy přistaneme? Maxi, tebe to *nevzrušuje?*“

„No, ještě nemá jméno – říkáme jí ‚planeta‘ nebo ‚číslo čtyři‘. Kelly chce, aby se jmenovala Hendrix, Simes je proti; myslím, že chce, aby se jmenovala po něm.

Kapitán, pokud vím, v tomto směru ještě nijak nerozhodl.“

„Měli by ji pojmenovat Pravda nebo Naděje nebo něco takového. Kde je kapitán, Maxi? Už jsem ho neviděla *spoustu* dní.“

„Pracuje. Má teď spoustu práce.“ Max si pomyslel, že by to mohla být i pravda. „Co se týče tvé druhé otázky, neviděli jsme žádná města, ani jiné známky civilizace.“

„Co si představuješ pod pojmem civilizace? Určitě ne spoustu ošklivých velkoměst?“

Max se poškrábal na hlavě a usmál se. „Dostalas mě. Ale nechápu, jak si ji představuješ ty bez měst.“

„Proč ne? Včely mají města, mravenci mají města, termiti mají města – a přesto nejsou civilizovaní. Dokážu si představit krásnou civilizaci, jejíž členové budou jen tak sedět na stromech, zpívat a přemýšlet nad krásnými věcmi.“

„To bys chtěla?“

„Ne, to bych se unudila k smrti. Ale můžu si to představovat, nebo ne? Víš už, kdy přistaneme?“

„Nevím. Až to bude bezpečné.“

„Doufám, že to nebude trvat dlouho. Není to napínavé? Budeme jako Robinson Crusoe. Nebo první lidé na Venuši.“

„Ti zemřeli.“

„No a co? My nezemřeme, ne na…“ ukázala rukou na nádhernou zeleno–modro–bílou planetu, „ne na, ach, budu jí říkat Charita, protože mi tak připadá.“

Max řekl pomalu: „To ale nemyslíš vážně?“ Ztišil hlas, aby nevzbuzoval pozornost ostatních. „Tohle není piknik. Pokud by se tvůj dojem nepotvrdil, tak by to bylo docela hrozné.“

„Proč?“

„Podívej, nikde o tom nemluv. Ale myslím si, že se nikdo z nás domů nevrátí.“

Na chvíli zvážněla, ale potom se usmála. „Ty mě nevystrašíš. Jasně, chtěla bych se vrátit domů – ale když nemůžu, Charita bude dobrý domov. Vím to.“

Max zmlkl.

„…STO SVĚTELNÝCH LET…“

Příští den přistál *Asgard* na Charitě. Eldreth svůj návrh jména prosadila díky tomu, že ho neustále opakovala a všem říkala, že je to oficiální.

Když se rozkřiklo, že přistání proběhne v poledne lodního času, Max odešel na kontrolní stanoviště, protože usoudil, že na to má právo. Simes se na něj podíval kysele, ale nic neříkal – kapitán Blaine byl přítomen.

Max byl jeho zjevem šokován. Zdálo se, že od nepovedeného pře-

chodu kapitán zestárl o patnáct let. Jeho obvyklý veselý výraz vystřídal jiný, který Max zprvu nedokázal určit – potom si vzpomněl, že takový výraz mají koně, kteří jsou již příliš staří na práci, ale stále musí pracovat. Skloněná hlava, lhostejné oči, neprotestující proti nevyhnutelnému a nesnesitelnému osudu. Vypadal, jako by nejedl celé týdny. Nezdálo se, že by měl zájem na tom, co se kolem něho děje.

Během přistávacího manévru promluvil pouze jednou. Přesně, když palubní chronometr ukázal poledne, Simes vstal od ovládacího pultu a podíval se na něj.

Blaine zvedl hlavu a chraptivě zašeptal: „Naveďte ji na zem, pane.“

Imperiální vojenské lodě používají při přistání na neznámém místě robota s radiomajákem, který přistane první a potom navádí mateřskou loď. Jenže Asgard byla obchodní loď; předpokládalo se, že bude přistávat pouze na kosmodromech vybavených radarem, naváděcími paprsky a dalšími technickými vymoženostmi. Proto přistávali naslepo podle palubního radaru v otevřeném údolí, které vybrali podle fotografických snímků. Planeta byla na většině povrchu zalesněná, takže výběr byl omezen.

Simes se při přistání ukázal jako dobrý pilot. Ruce na ovládacích pákách, oči na obrazovce radaru; všechno proběhlo bez problémů. Temné hvězdné nebe nad nimi mezitím zmodralo. Při kontaktu se zemí necítili žádný otřes, protože jejich gravitační pole bylo stále zapnuté. Max poznal, že už jsou na zemi, když viděl, jak Simes vysouvá podpěry.

Simes řekl do mikrofonu: „Strojovno, vypněte všechny stroje. Pozemní řád, první stupeň.“ Obrátil se na Blainea. „Přistáli jsme, kapitáne.“

Blaine zašeptal jen: „Velmi dobře, pane,“ vstal a odešel. Po jeho odchodu Simes přikázal: „Lundy, převezmi velení. Ostatní opusťte kontrolní stanoviště.“

Max odcházel dolů s Kellym. Když přišli na podlaží A, Max s nechutí prohlásil: „Musím uznat, že to bylo parádní přistání.“

„Díky,“ řekl Kelly.

Max na něj vyvalil oči. „Chceš říct, že jsi to počítal ty?“

„To jsem neřekl. Řekl jsem jenom ‚díky‘.“

„Aha. Není zač.“ Max ucítil pulzování a náhle byl o něco lehčí. „Vypnuli pole. Teď už jsme opravdu dole.“ Chtěl pozvat Kellyho do svého pokoje na kávu, ale vyrušil je palubní rozhlas. „Hlášení pro

posádku a pro všechny cestující. Dostavte se do jídelního salónku na důležitou informační schůzku. Kdo je ve službě, bude poslouchat rozhlas.“

„Co se děje?“ zeptal se Max.

„Kdo ví? Uvidíme.“

Salónek byl plný cestujících a členů posádky. První důstojník Walther stál blízko kapitánova stolu. Max viděl, jak něco říká Bennettovi, který pokrčil rameny a někam odběhl. Vyhlídková terasa byla na druhé straně salónku, než stál Max; postavil se na špičky a snažil se podívat ven. Všechno, co viděl, byly vrcholky kopců a modré nebe.

Šum hlasů náhle ztichl; Max se otočil a uviděl Bennetta, který dělal kapitánovi cestu davem. Kapitán došel ke svému stolu a posadil se; první důstojník se na něj podíval a hlasitě si odkašlal. „Klid, prosím.“ Pokračoval: „Svolal jsem vás sem, protože kapitán Blaine vám chce něco říct.“ Skončil a udělal krok zpátky.

Kapitán Blaine se pomalu postavil a nepřítomně se rozhlédl. Max viděl, jak se snaží narovnat a zvednout hlavu. „Pánové,“ řekl a jeho hlas byl náhle pevný a silný.

„Mí přátelé a drazí hosté–“ pokračoval, ale hlas mu zakolísal. V salónku bylo takové ticho, že Max slyšel jeho namáhavý dech. Kapitán se ale ovládl a pokračoval, „Dovedl jsem vás… dovedl jsem vás tak daleko, jak bylo v mých silách…“ Selhal mu hlas. Dlouho se na ně díval a rty se mu třásly. Zdálo se nemožné, že by mohl pokračovat. Lidé kolem něho začínali mumlat.

Ale on přesto pokračoval a všichni se opět ztišili. „Chtěl bych ještě něco říct,“ začal, ale znovu se zajíkl. Tato pauza byla ještě delší než předtím a dokončil už jenom šeptem. „Omlouvám se. Bůh vás chraň.“ Otočil se a zamířil ke dveřím.

Bennett šel před ním. Max ho slyšel, jak naléhavým hlasem žádá: „Udělejte místo, prosím. Místo pro kapitána.“ Nikdo neřekl ani slovo, dokud neodešli, pouze jedna cestující za Maxovými zády začala tiše vzlykat.

Přerušil je ostrý a jasný hlas prvního důstojníka. „Neodcházejte, nikdo! Chci ještě něco dodat.“ Jeho jednání bylo v úplném protikladu s tím, co právě viděli. „Přišel čas vysvětlit vám naší současnou situaci. Jak vidíte, tato planeta je velmi podobná matičce Zemi. Musíme ještě provést poslední testy, jestli je atmosféra dýchatelná a podobně; hlavní

inženýr a lodní lékař na tom pracují. Ale je velmi pravděpodobné, že Charita je vhodná pro život lidí, možná ještě víc než Země.“

„Neviděli jsme žádné známky civilizovaného života. To je pro nás docela dobré. Co se týče našich zdrojů – na palubě Asgardu je dostatek domácích zvířat, mohou být užitečná a měla by být uchována jako základ chovu. Máme i mnoho druhů kulturních plodin, něco v našich hydroponických zahradách a něco v sýpkách. Máme omezené, ale postačující zásoby nářadí. Nejdůležitější je, že v lodní knihovně je zastoupena velká část našeho kulturního dědictví. Stejně důležité je, že každý z nás si s sebou přináší svoje vědomosti a tradice…“

„Pane Walthere!“

„Ano, pane Hornsby?“

„Snažíte se nám naznačit, že nás tady vysadíte?“

Walther se na něj chladně podíval. „Ne. Nikdo vás nechce ‚vysadit‘. Můžete zůstat na lodi a stále budete náš host, dokud personál *Asgardu* – nebo vy – budete na živu. Nebo dokud vás naše loď nedoveze domů. Ne, chci vám otevřeně oznámit veřejné tajemství; naše loď je ztracená.“

Místností proběhl tichý šum. Všichni to věděli, ale až do této chvíle to nebylo oficiálně potvrzeno. Takové prohlášení od zodpovědného důstojníka bylo jako rozsudek soudu.

„Chtěl bych vám vysvětlit vaši právní situaci,“ pokračoval pan Walther. „Dokud je loď ve vesmíru, jsou cestující podřízeni autoritě kapitána a jeho prostřednictvím mně a ostatním lodním důstojníkům. Teď jsme přistáli. Můžete svobodně odejít… nebo můžete zůstat. Z právního hlediska je tohle neplánovaná zastávka; pokud loď odsud někdy odletí, můžete se samozřejmě vrátit a pokračovat v cestě jako cestující. V případě, že by se tak stalo, jsem osobně zodpovědný za to, že se to včas dozvíte. Ale říkám vám na rovinu, že v současné době nemáme žádnou naději se odsud dostat – proto mluvím o kolonizaci. Jsme ztracení.“

V zadní části místnosti začala nějaká žena hystericky křičet: „… domů! Já chci domů! Vemte mě…“

Změť hlasů přehlušil opět první důstojník. „Dumonte! Flannigane! Odneste ji. Vemte ji k lékaři.“ Pokračoval, jako by se nic nestalo. „Loď a lodní posádka vám poskytne maximální možnou pomoc, ale tak, aby to nenarušilo její připravenost a akceschopnost. Musíme dodržovat naše předpisy, ale jsme ochotni pomoci každému, kdo se roz-

hodne pro kolonizaci. Osobně si myslím…“

Přerušil ho neurvalý hlas, „Proč mluvíte o předpisech? Teď už neplatí žádné předpisy!“

Walther vůbec nezvýšil hlas. „Ale platí. A budou tady platit, dokud bude tato loď funkční. Nezáleží na tom, jak jsme daleko od domova. Ačkoliv nemám žádnou moc nad těmi, co se rozhodnou odejít, doporučoval bych vám, abyste co nejdříve svolali své shromáždění, zvolili si své vůdce a vytvořili samosprávu. Pochybuji, že byste mohli jinak přežít.“

„Pane Walthere.“

„Ano, pane Daiglere?“

„Teď asi není čas na podrobnosti…“

„Není!“

Daigler se ušklíbl. „V tom případě mi promiňte. Ale mám určité vědomosti o ekonomice kolonií.“

„To je dobře! Vaše vědomosti jistě využijeme.“

„Necháte mě dokončit? Hlavní princip při zakládání kolonie bez stálého přísunu kolonizátorů je udělat ji dostatečně velkou. Je to statistická záležitost; malou kolonii může zničit každá malá překážka. Je to jako hrát kostky s málo penězi; tři špatné vrhy a je konec. Když se podíváte kolem sebe, je jasné, že máme míň než minimum. Ve skutečnosti –“

„Víc toho nemáme, pane Daiglere.“

„To vidím. Nejsem žádný snílek. Co chci vědět, je, jestli můžeme počítat s posádkou?“

Pan Walther potřásl hlavou. „Tato loď bude tak dlouho funkční, dokud tady budou lidé schopní ji ovládat. Pořád máme určitou naději, nezáleží na tom, jak malou, že objevíme cestu domů. Také je možné, že nás najde imperiální průzkumná loď. Je mi tedy líto – ne.“

„Na to jsem se neptal. Počítal jsem s tím, že nepovolíte posádce kolonizaci. Ale můžeme počítat s jejich pomocí? My máme plus minus šest žen, které jsou schopny udržovat rod. To znamená, že další generace našeho nového národa bude ještě menší. Taková kolonie prostě vymře, podle zákona pravděpodobnosti – pokud každý muž nebude až do konce života pracovat deset hodin denně, aby svým dětem zajistil lepší budoucnost. Musíme ze sebe vydat všechno, pokud chceme, aby za třicet let mezi námi byli mladí lidé, kteří se zatím nenarodili. Pomůže nám posádka?“

Pan Walther řekl tiše: „Myslím, že s tím můžete počítat.“

„Dobrá.“

Přerušil je malý, červenolící muž, jehož jméno se Max nikdy nenaučil. „On si řekne dobrá! Tuhle společnost zažaluju, zažaluju všechny důstojníky. Já…“ Max viděl Sama, jak se ke křiklounovi tlačí davem. Křik náhle ztichl.

„Vezměte ho k lékaři,“ řekl pan Walther unaveně. „Může nás zažalovat zítra. To je vše, děkuji vám.“

Max namířil do svého pokoje. Eldreth ho zastavila. „Maxi! Chci s tebou mluvit.“

„Dobře.“ Chtěl se vrátit do salónku.

„Ne, chci s tebou mluvit soukromě. Pojďme do tvého pokoje.“

„Cože? Paní Dumontová by se zbláznila, kdyby to viděla, a potom by to řekla panu Waltherovi.“

„Vykašli se na to! Tyhle trapný pravidla jsou už nanic. Neslyšel jsi, co říkal pan Walther?“

„Ty jsi neslyšela.“

Vzal ji pevně za ruku a vracel se do salónku. Potkali se s panem a paní Daiglerovými. Daigler řekl: „Maxi? Měl bys chvilku?“

„Ne,“ odpověděla Eldreth.

„Ano,“ řekl Max.

„Hmm … vy dva byste se měli radši shodnout. Chtěl bych se Maxe na něco zeptat. Nemám nic proti tvé přítomnosti, Eldreth, pokud nás nebudeš rušit.“

Ellie pokrčila rameny. „Dobře, možná ho vy spíš přesvědčíte. Mně to nejde.“

Šli do pokoje Daiglerových, který byl větší a luxusnější než Maxův. Obě ženy se posadily na postel a muži si vzali židle. Daigler začal: „Maxi, vážím si tě jako člověka, který dokáže dát přímou odpověď. Chtěl bych vědět pár věcí, které mi nikdo nechce říct. Možná mi můžeš odpovědět ty.“

„Odpovím, když budu moci.“

„Dobře. Ptal jsem se pana Simese, ale všechno, co jsem z něj dostal, bylo rádoby zdvořilé odmítnutí. Kapitána jsem nikde neviděl – po dnešku už vím, že by to bylo stejně zbytečné. Můžeš mi prostě říct, když ponecháme stranou vyšší matematiku, jakou máme šanci dostat se domů? Je to jedna ku třem, nebo jedna ku tisíci – nebo kolik?“

„To se nedá takhle říct.“

„Tak mi to vysvětli, jak chceš.“

„No, představte si to takhle. Dokud nevíme, kde jsme, víme docela přesně, kde nejsme. Nejsme v dosahu, řekněme, sto světelných let od jakékoliv objevené části Galaxie.“

„Jak to můžeš říct? Přece za ty týdny, co jsme pryč, musel být prozkoumán pěkný kus vesmíru.“

„Určitě. Je to koule o průměru dvaceti tisíc bilionů mil. Ale to není v podstatě důležité.“

„Jak to?“

„Ověřili jsme spektra všech hvězd první magnitudy – a mnoho dalších. Žádná z nich není v našich katalozích. Některé z nich jsou obři, kteří musí být pozorovatelní jako hvězdy první magnitudy kdekoliv v okruhu sta světelných let – takže by určitě byly v katalozích, kdyby se nějaká průzkumná loď někdy dostala do jejich blízkosti. Takže si můžeme být naprosto jistí, že jsme daleko, daleko od všech míst, kam se zatím lidé dostali. Možná jsem příliš konzervativní. Představte si kouli dvakrát – nebo osmkrát větší – a pořád to bude ještě konzervativní odhad. Jsme opravdu ztracení.“

„Mmmm…jsem rád, že jsem se na tohle nezeptal v salónku. Je tedy nějaká šance, že se někdy dozvíme, kde jsme?“

„Ale jistě! Je tady spousta dalších hvězd, které můžeme prozkoumat. Kelly na tom určitě právě teď pracuje.“

„Takže jaké jsou naše šance, že se dozvíme, kde jsme?“

„Řekl bych, že jsou skvělé – rok nebo dva to bude trvat. Pokud nám nepomohou jednotlivé hvězdy, tak určitě kulovité galaxie. Víte, že galaxie má v průměru plus minus sto tisíc světelných let a že můžeme vidět jenom ty hvězdy, které jsou nejblíž. Ale hvězdokupy jsou vidět dobře odevšad.“ V duchu Max dodal: pokud nejsme v jiné galaxii. Zdálo se, že není důvod znepokojovat ostatní touto hrozivou možností.

Daigler se uvolnil a vzal si cigaretu. „Tohle je moje poslední, ale vykouřím ji teď. Maggie, zdá se, že se nebudeš muset učit vařit polévku z popela a bobulí. Ať to trvá rok nebo pět let, vydržíme to a dostaneme se domů.“

„To jsem ráda.“ Poopravila si rukou svůj vysoký účes. „Nejsem na to ten správný typ.“

„Ale vy mi nerozumíte!“

„Co? Proč, Maxi?“

„Já jsem neřekl, že se můžeme vrátit. Jenom jsem řekl, že si myslím, že docela určitě zjistíme, kde jsme.“

„A v čem je rozdíl? Zjistíme, kde jsme, a zamíříme domů.“

„Těžko, protože jsme nejméně sto světelných let od prozkoumaného vesmíru.“

„Stále nevím, v čem je problém. Tahle loď přece dokáže překonat sto světelných let ve zlomku sekundy. Jaký byl nejdelší skok na naší cestě? Okolo pěti set světelných let, ne?“

„Ano, ale –“ Max se otočil na Eldreth. „Ty mi rozumíš?“

„No, možná. Myslíš to s tím poskládaným šátkem?“

„Ano, přesně to. Pane Daiglere, *Asgard* může překonat pět set světelných let během mrknutí oka – nebo jakoukoliv jinou vzdálenost. Ale pouze průchodem propočítaných a prozkoumaných anomálií. A my nevíme o žádné v okruhu nejméně sta světelných let… a ani nebudeme vědět, až se dozvíme, kde jsme, protože spolehlivě víme, kde nejsme. Chápete? To znamená, že bychom museli rychlostí blízkou rychlosti světla letět více než sto let a to by byl jenom začátek.“

Pan Daigler zamyšleně pozoroval popel ze své cigarety, potom vytáhl kapesní nožík a odřízl hořící konec. „Zbytek si schovám. Myslím, Maggie, že bys přece jen měla začít s tou polévkou. Díky, Maxi. Můj otec byl farmář, ještě se můžu učit.“

Max řekl bez váhání: „Pomůžu vám, pane.“

„Och ano, vždyť ty jsi říkal, že jsi býval farmář, že? To se bude hodit.“ Podíval se na Eldreth. „Víte, co bych udělal, být na vašem místě, děti? Požádal bych kapitána, aby vás oddal. Byli byste připraveni pro koloniální život.“

Max zčervenal až po uši a neodvážil se podívat na Ellie. „Obavám se, že to nemohu udělat. jsem členem posádky; to znamená, že nejsem uvolněn pro kolonizaci.“

Pan Daigler si ho prohlédl s výrazem překvapení. „Taková věrnost službě. No, nepochybuji, že si Ellie vybere někoho mezi cestujícími, kteří nemají partnerku.“

Eldreth si skromně uhladila sukni na kolenou. „Jistě.“

„Jdeme, Maggie. Jdeš s námi, Eldreth?“

CHARITA

Do týdne vznikla Charityville. Měla svého starostu, pana Daiglera, hlavní ulici, Hendrix avenue, a také svou první svatbu – starosta oddal dva z osadníků; pana Arthura a malou Becky Weberbauerovou. První domek, který se postavil, byl určen pro novomanžele. Stavba srubu byla poměrně obtížná, protože sice mezi nimi byli takoví, kteří srub viděli, ale nikdo, kdo by nějaký v životě postavil.

Přes všechny obtíže panovala v osadě atmosféra naděje a společného odhodlání. Všichni byli zaujati myšlenkami na lepší budoucnost. Stále spali v lodi a také tam snídali, potom si vzali jídlo s sebou a tvrdě pracovali, ženy společně s muži, celý krátký den – Charita se otáčela kolem své osy za něco málo přes jednadvacet hodin. Vraceli se do lodi se západem slunce a někteří našli ještě tolik sil, aby si před spaním trochu zatančili.

Zdálo se, že Charita opravdu splňuje očekávání kolonizátorů. Dny byly osvěžující, noci mírné – a krásnější než kdekoliv jinde v galaxii. Hvězda, kolem které obíhala (říkali jí prostě Slunce), byla doprovázena obrovským množstvím komet. Jeden obr s širokým ohonem byl roztažený noční oblohou od zenitu až k západnímu horizontu. Další kometa, ne tak velká, ale dost děsivá na to, aby u pozemských pozorovatelů vyvolala strach z konce světa, zářila na severní straně. Další dvě krášlily krajkovím ledového ohně jižní oblohu.

Průvodním jevem takového množství komet, byl nutně i nadbytek meteorů. Každou noc zářily na obloze padající hvězdy, každý den končil jako Den Solární unie s ukázkami ohňostroje.

Neviděli zatím žádná nebezpečná zvířata. Někteří osadníci hlásili, že viděli stvoření velikosti shetlandských poníků podobná kentaurům, která ovšem byla velmi plachá. Nejrozšířenější formou života byli vačnatci nejrůznějších velikostí a tvarů. Nežili tu žádní ptáci, ale podivná létající, čtyři až pět stop velká stvoření podobná medúze. Létala pomocí obrovských měchýřů, které podle potřeby nafukovaly a vyfukovaly, a zřejmě jim dělalo potěšení jen tak se vznášet ve větru.

Vypadalo velmi zvláštně, když se tímto způsobem vznášela okolo Charityville, jako by chtěla všechno vidět. Nikdy se ale nepřiblížila na dosah. Někteří osadnici chtěli jedno sestřelit a prozkoumat, ale starosta Daigler to zakázal.

Někteří tvrdili, že v okolí žijí ještě další zvířata. Říkali jim ‚bafáci‘,

protože nikdy neviděli nic jiného, než jak se něco schovává za strom nebo za skálu. Přestože to byly pravděpodobně jen výplody fantazie, cítili kolonizátoři ze strany svých sousedů hluboký, ale ne nepřátelský zájem o všechno, co dělají.

Maggie Daiglerová – pro každého teď byla pouze Maggie – sundala všechny šperky, nosila stejně jako ostatní montérky a ostříhala si vlasy. Její nehty teď byly krátké a většinou špinavé. Přesto vypadala mnohem mladší a veselejší.

V podstatě byl každý veselý, kromě Maxe.

Ellie se mu vyhýbala. Max se neustále proklínal za to, co jí řekl. Jasně, pan Daigler byl trochu mimo – ale měl nějaký důvod to takhle zkazit? Nikdy samozřejmě nepočítal s tím, že by se oženil s Ellie – ale možná tady zůstali navždycky. Pravděpodobně, ne možná, opravil se. Zákaz kolonizace pro posádku by mohl být časem zrušen – co by v tom případě bylo špatného na tom, kdyby se oženil s jedinou vhodnou dívkou v okolí?

Astrogátor by měl zůstat starým mládencem, ale farmář potřebuje ženu. Někoho, kdo doma vaří a stará se o slepice, zatímco on je na polích. Max věděl, jak to dokáže potěšit – Maw to často nedělala. Ale Ellie není jako Maw. Je silná a praktická a stačilo by jí se jen trochu zaučit.

Navíc byla asi tou nejkrásnější dívkou, jakou kdy Max viděl.

Rozhodl se jednat, když na základě zvláštní výjimky odešli pan a paní Dumontovi. Stevardi sice neměli na lodi bez cestujících žádnou práci, takže nikdo nic nenamítal – ale pro Maxe to byla vhodná záminka. Navštívil prvního důstojníka.

„Učeň Jones ve zkušební lhůtě, pane.“

Walther se na něho podíval. „Na vašem místě bych říkal spíš mladší astrogátor. Je to bližší realitě. Pojďte dál.“

„Právě o tom bych s vámi chtěl mluvit, pane.“

„O čem?“

„Chci se vrátit ke svému původnímu zařazení.“

„Ano? Proč chcete být radši operátor než astrogátor? Jaký v tom vidíte rozdíl – teď?“

„Vy mi nerozumíte, pane. Chtěl bych se vrátit k práci stevarda třetí třídy.“

Walther vypadal ohromeně. „K tomu musíte mít nějaký pádný důvod. Vysvětlete mi to.“

Max mu vysvětlil své problémy se Simesem. Snažil se být spravedlivý, ale skončil s pocitem, že si stěžoval jako dítě. Walther řekl: „Jste si jistý? Pan Simes mi o tom nic neřekl.“

„To chápu, pane. Ale je to pravda, můžete se zeptat Kellyho.“

Walther chvíli přemýšlel. „Pane Jonesi, nevěnoval bych tomu tolik pozornosti. Ve vašem věku vypadají tyhle osobní konflikty důležitější, než doopravdy jsou. Radím vám na to zapomenout a dělat svoji práci. O tom zákazu práce na kontrolním stanovišti si promluvím s panem Simesem. Rozhodně to není v pořádku a jsem překvapen, že něco takového slyším.“

„Ne, pane.“

„Co ‚ne, pane‘?“

„Chci pracovat jako stevard.“

„Já vám vůbec nerozumím.“

„Protože, pane, se chci účastnit kolonizace. Jako hlavní stevard Dumont.“

„Aha … tak už je mi to jasné.“ Walther bouchl pěstí do stolu. „Nepřipadá v úvahu! Za žádných okolností.“

„Pane?“

„Prosím, pochopte mě. To není žádná diskriminace. Kdybyste byl stevard a nic jiného, zvážil bych vaši žádost – za těchto zvláštních okolností. Ale vy jste astrogátor. Znáte naši situaci. Dr. Hendrix je mrtev. Kapitán Blaine – no, viděl jste sám. Možná se ještě vzpamatuje, ale moc s tím nepočítám. Pane Jonesi, dokud existuje aspoň chabá naděje, že se odsud dostaneme, a dokud budeme mít posádku, která bude schopná obsloužit všechny důležité lodní systémy, nepropustím žádného astrogátora, programátora, ani operátora. Chápete proč, ne?“

„Myslím, že ano, pane. Provedu, pane.“

„Dobře. Navíc, jakmile bude kolonie na nás nezávislá, chci umístit loď na oběžnou dráhu, abyste mohli pokračovat v hledání. Ale to si zatím nechte pro sebe. Skrz atmosféru nemůžete velmi dobře pracovat, že?“

„Ne, pane. Naše přístroje jsou konstruované pro otevřený vesmír.“

„Takže se tam musíme vrátit,“ řekl první důstojník potichu a potom dodal: „Pane Jonesi – Maxi, že? Mohu si s vámi mluvit jako muž s mužem?“

„Jistě, pane.“

„Mmm… Maxi, nic mi do toho není, ale berte to jako otcovskou

radu. Pokud máte možnost se oženit – a chce se vám – nemusíte kvůli tomu opustit svou službu. Pokud tady zůstaneme navždy, bude jedno, jestli jste důstojník, nebo obyčejný stevard. Pokud se odsud dostaneme, vaše žena půjde s vámi.“

Max se začervenal. Nevěděl, co říct.

„Je to samozřejmě jen hypotetická možnost. Ale existuje vhodné řešení.“ První důstojník se zvedl. „Proč si nevezmete na den volno? Jděte se projít, nebo něco na ten způsob. Čerstvý vzduch vám udělá dobře. Promluvím s panem Simesem.“

Max se rozhodl vyhledat Sama. Když zjistil, že není na lodi, vydal se do Charityville.

Ještě než došel ke stavbě, na které se pracovalo, uviděl, jak se od skupinky kolonistů oddělila samostatná postava. Brzy poznal, že je to Eldreth. Zastavila se před ním, malé energické děvče ve špinavých montérkách, a dala si ruce v bok.

„Jak se máš, Ellie?“

„Nech si ty svoje triky! Vyhýbáš se mi. Můžeš mi to vysvětlit?“

Taková nespravedlnost Maxe zarazila. „Ale… Ellie, tak to vůbec není. Ty jsi…“

„Nepovídej. Mluvíš jako Chipsie nachytaná s rukou v pytlíku bonbónů. Jenom jsem ti chtěla říct, ty Don Juane, že se nemusíš bát. Tenhle rok si nikoho brát nebudu. Takže se všechno může vrátit do starých kolejí.“

„Ale, Ellie…“ začal zoufale.

„Chceš to písemně? Sepsat smlouvu?“ Podívala se na něj rozzlobeně, potom se začala smát. „Ach, Maxi, ty ve mně probouzíš mateřské city. Vždycky, když nevíš, na čem jsi, tak se tváříš jako osel. Zapomeň na to.“

„Ale, Ellie… No, dobrá.“

„Kamarádi?“

„Kamarádi.“

Usmála se. „Hned se cítím líp. Nevím proč, ale nedokážu se na tebe zlobit. Kam jdeš?“

„Nikam. Jen tak se procházím.“

„Paráda. Chvilku počkej, zavolám na Chipsie.“ Otočila se a zavolala: „Pane Chipsi! Chipsie!“

„Nevidím ji.“

„Dojdu pro ni.“ Běžela zpátky ke stavbě a vrátila se s pavoučkem

na rameni a s balíčkem v ruce. „Vzala jsem svůj oběd. Můžeme se rozdělit.“

„Tak dlouho pryč nebudeme. Ahoj, Chipsie.“

„Ahoj, Maxi. Bonbónek?“

Max sáhl do kapsy a našel kostku cukru, kterou si před několika týdny schoval pro strýčka Příhodu; pavouček ji s radostí přijal a řekl: „Díky.“

„Budeme pryč dlouho,“ nesouhlasila Ellie, „protože někteří z mužů viděli na druhé straně údolí stádo těch kentaurovitých poníků. To je docela pěkný výlet.“

„Myslím, že bychom neměli chodit tak daleko,“ řekl pochybovačně. „Nebudou tě postrádat?“

„Už jsem si svoje odpracovala. Vidíš ty mozoly?“ Ukázala mu svoje špinavé ruce. „Řekla jsem panu Hornsbymu, že jsem úplně hotová a že si musí najít někoho jiného, kdo mu ty kůly bude držet při zatloukání.“

Max jí radši neodporoval. Začali stoupat, překročili potok a brzy se dostali do jehličnatého lesa. Chipsie seskočila z dívčina ramene a vyšplhala na strom. Max se zastavil. „Neměli bychom ji radši chytit?“

„Neměj o ni strach. Chipsie neuteče. Měla by sama hrozný strach. Chipsie! Tady, zlatíčko!“

Pavouček se po větvích dostal přímo nad ně, hodil na Maxe šišku a vysokým hlasem se zachichotal. „Vidíš? Chce si jenom hrát.“

Údolí bylo docela příkré a Max zjistil, že jeho zálesácký dech se ztratil někde mezi hvězdami. Zůstalo v něm ale tolik, že stále sledoval krajinu, slunce a jejich směr. Unavení se nakonec vyškrábali na hřeben. Ellie se rozhlédla. „Myslím, že už jsou pryč,“ řekla zklamaně a rozhlížela se po zvlněné krajině před nimi. „Ne! Podívej se támhle. Jsou tam! Asi dva tucty malých černých teček.“

„Jo, vidím je.“

„Pojďme blíž. Chci se na ně podívat zblízka.“

„Myslíš, že je to chytré? Jsme hodně daleko od lodi a já nejsem ozbrojen.“

„Ale vždyť jsou neškodní.“

„V tomhle lese by mohla být i nebezpečnější zvířata.“

„Už jsme v lese dlouho a viděli jsme jenom tyhle strašáky.“ Ukázala na dvě balónovitá stvoření, která se vznášela nad nimi. Lidé si na ně tak zvykli, že už jim vůbec nevěnovali pozornost.

„Ellie, je čas se vrátit.“

„Ne.“

„Ale ano. Jsem za tebe zodpovědný. Viděla jsi ty svoje kentaury.“

„Maxi Jonesi, já jsem svobodný občan. Ty se můžeš vrátit, ale já se chci na ty divný poníky podívat zblízka.“ Vydala se směrem k nim.

„Dobrá. Počkej přece. Chci si zapamatovat naši polohu.“ Rozhlédl se kolem, zafixoval si do paměti obraz okolí a vyrazil za ní. Neodvážil se jí nějak odporovat; doufal, že se mu naskytne příležitost vysvětlit jí, proč řekl panu Daiglerovi to, co řekl. Asi by nedokázal mluvit hned o svatbě, ale možná by to dokázal vysvětlit nějak abstraktně, kdyby věděl, jak začít.

Jenže, jak se má chovat v takovém případě? Nemůže přeci říct: „Podívej se na ty balóny; co kdybychom se vzali?“

Ellie se zastavila. „Podívej se na ty balóny. Zdá se, že míří přímo k tomu stádu.“

Max se zamračil. „Možná. Třeba jim chtějí něco říct.“

Ellie se zasmála. „Tihle?“ Pečlivě si ho prohlédla. „Právě jsem přišla na to, proč se na tebe nedokážu zlobit.“

Možná, že s tím nakonec začne sama. „Proč?“

„Protože mi připomínáš Putzieho. Máš stejně zmatený výraz jako on.“

„Putzie? Kdo je to Putzie?“

„Putzie je muž, kvůli kterému mě můj otec poslal na Zem – a důvod, proč jsem se nechala vyhodit ze tří škol, abych se dostala zpátky na Hesperu. Jenže taťka asi i jeho poslal někam pryč. Taťka je starý lišák. Pojď sem, Chipsie. Nechoď daleko.“

Pokračovala: „Putzie se ti bude líbit. Je moc milý. Nech toho, Chipsie.“

Max ho už teď neměl rád. „Nechci tě nějak strašit,“ řekl, „ale Hespera je hrozně daleko.“

„Já vím. Nebudeme si s tím lámat hlavu.“ Znovu si ho prohlédla. „Ještě mám v záloze tebe – kdybys nebyl tak ostýchavý.“

Než mohl Max vymyslet nějakou vhodnou odpověď, rozběhla se ke kentauřímu stádu.

Kentauři – ukázalo se, že je to pro ně asi nejlepší jméno, i když jejich tělo nebylo příliš podobné ani koni, ani člověku – se shromáždili na úpatí kopce, nedaleko od konce lesa. Nedalo se říct, co dělají, ale rozhodně se nepásli. Nad stádem se vznášely dva balóny, stejně jako

nad stavbou Charityville. Ellie se rozhodla dojít až na kraj lesa, aby si je mohla dobře prohlédnout.

Maxovi připomínali klauna, který se snaží tvářit se jako kůň. Měli hloupé výrazy a zjevně málo místa na mozek. Ukázalo se, že jsou to vačnatci s vakem, který na první pohled připomínal zástěru. Buď byly ve stádu pouze samice, nebo měly ty klokaní kapsy i samci. Několik mláďat pobíhalo okolo.

Jedno z mláďat si jich všimlo, přiklusalo k nim a pomekávalo. Ze stáda se oddělil největší dospělý a zamířil za mládětem. Hříbě mezi tím doběhlo k nim a zastavilo se asi dvacet stop od nich.

„Ty jsi ale zlatíčko!“ řekla Ellie, popošla několik kroků a klekla si na jedno koleno. „Pojď sem, drahoušku. Pojď k mamince.“

Max se vydal za ní. „Ellie! Vrať se zpátky!“

Dospělý kentaur sáhl do svého vaku, něco vytáhl a roztočil to nad hlavou jako kovboj vrhající laso. „Ellie!“ Přiběhl k ní a chytil ji za ruku. Ve stejnou chvíli k nim doletělo vržené laso, omotalo se kolem nich a utáhlo se. Ellie vykřikla a Max se snažil je osvobodit – ale marně. Byli chyceni jako Laokoon.

Vzápětí přiletěl vzduchem další provaz a omotal je. A další.

Chipsie původně běžela za Ellie. Teď utíkala zpátky a brečela. Zastavila se na okraji lesa a pronikavě volala: „Maxi! Ellie! Zpátky. Prosím zpátky!“

CIVILIZACE

Ellie neomdlela, ani nepropadla panice. Další její poznámka po tom bezděčném výkřiku byla jednoduchá: „Maxi, omlouvám se. Je to moje chyba.“

Mluvila mu skoro do ucha, tak těsně k sobě byli svázáni těmi podivnými provazy. Odpověděl: „Osvobodím nás!“ a pokračoval v pokusech o uvolnění pout.

„Nech toho,“ řekla tiše, „Je to jenom horší. Musíme něco vymyslet.“

Měla pravdu; čím víc se Max snažil, tím pevněji je hadovité provazy svazovaly. „Přestaň,“ žádala naléhavě Ellie. „Děláš to jenom horší. Škrtí mě to.“ Max přestal.

Největší kentaur k nim přiklusal a prohlédl si je. Jeho široká jedno-

duchá tvář byla zblízka ještě směšnější a jeho velké hnědé oči na ně zíraly s úžasem. Z druhé strany se přiblížilo hříbě, zvědavě si odfrklo a podivně zamečelo. Starší kentaur zatroubil jako jelen, mládě vyhodilo zadníma do vzduchu a odcválalo zpátky ke stádu.

„Buď klidný," šeptala Ellie. „Myslím, že měli strach, abychom neublížili mláděti. Možná si nás jenom prohlédnou a zase pustí."

„Možná. Ale přál bych si dosáhnout na svůj nůž."

„Jsem ráda, že nedosáhneš. Tady je zapotřebí diplomacie."

Přiblížil se k nim zbytek stáda, obestoupil je a prohlížel si je. Zvířata si mezi sebou vyměňovala nejrůznější troubení, mečení a něco mezi kašlem a frkáním. Max poslouchal. „Je to řeč," usoudil.

„Samozřejmě. Přála bych si, abych se jí učila u slečny Mimsey."

Největší kentaur se nad nimi sklonil a povolil jim pouta. Max rychle pošeptal: „Myslím, že nás chce rozvázat. Připrav se na útěk."

„Jasně, šéfe."

Jiný kentaur sáhl do svého břišního vaku a vytáhl další podivný provaz. Ten mu sklouzl k předním nohám a obtočil se kolem Maxova kotníku. Konec se zkroutil do smyčky a utáhl na uzel. Ellie byla zajištěna stejným způsobem. Největší kentaur potom zvláštním způsobem pohladil svoje laso, to se uvolnilo a spadlo na zem.

Kentaur, který je svázal, po vzrušené výměně troubení s vůdcem stáda opět provazy pohladil… a ty se náhle natáhly jako guma na dobrých dvacet stop. Max podal Ellie svůj nůž a řekl: „Pokus se to přeříznout. Když to půjde, tak uteč. Já se je pokusím zdržet:"

„Ne, Maxi."

„Ano! Neodmlouvej jako malá holka. Už takhle máme dost problémů."

„Dobře, Maxi." Vzala nůž a snažila se přeříznout ten podivný provaz kousek vedle svého kotníku. Kentauři se nesnažili jí v tom zabránit, naopak ji s údivem sledovati. Vypadalo to, jako by nikdy neviděli nůž, ani zřejmě nechápali, k čemu slouží. Přesto to Ellie po chvíli vzdala. „Nejde to, Maxi. Je to jako řezat duraplastik."

„To je divné, vždyť mám nůž ostrý jako břitva. Dej mi ho, zkusím to taky."

Také neuspěl. Náhle byl přinucen skončit – stádo se dalo do pohybu. Dokázal ještě zavřít nůž a kentauři přešli z pomalé chůze do klusu.

Ellie zakopla a spadla na zem, ale kentauři ji táhli dál po zemi. Max přestal běžet, chytil lano, na kterém byl uvázaný, a zakřičel: „Hej!

Zastavte!“

Jejich únosce zastavil a tvářil se téměř omluvně. Max řekl: „Podívej se, tohle nezvládneme. Nejsme koně.“ Pomáhal Ellie na nohy. „Jsi v pořádku?“

„Myslím, že jo.“ Přesto měla slzy na krajíčku. „Kdybych toho netvora dostala do rukou, tak by určitě v pořádku nebyl!“

„Máš odřenou ruku.“

„To mě nezabije. Nemohl bys jim říct, aby zpomalili?“

Jakmile kentauři viděli, že jejich zajatci jsou na nohou, přešli zase do klusu. Po chvíli opět zastavili, tentokrát kvůli Maxovi. Vůdce se oddělil od hlavního stáda a něco konzultoval s jejich strážcem. Max se toho rozhovoru zúčastnil a svou vehemencí doháněl nedostatek vzájemného porozumění.

Asi byl úspěšný; jejich strážce zpomalil na rychlou chůzi, tím pádem zůstali daleko vzadu za hlavní skupinou. Ještě před tím se ale od stáda oddělil další kentaur a přesunul se za ně jako zadní hlídka. Jeden z ‚balónů‘, které se stále vznášely nad stádem, také zpomalil a plul vzduchem nad nimi.

Pochod byl teď docela snesitelný, něco mezi rychlou chůzí a lehkým klusem. Cesta vedla otevřeným údolím, zarostlým po kolena vysokou travou. Tráva tlumila jejich časté pády; kentaur, který je vedl, si zřejmě myslel, že jim pád nebo dva každých pár set yardů nemůže uškodit. Nikdy nevypadal netrpělivě a pokaždé počkal, až se zase zvednou, ale potom zase pokračoval v cestě nezmenšenou rychlostí. Max a Ellie přestali mluvit, protože na to už nestačili s dechem. Středem údolí tekl malý potok; kentaur ho lehce přeskočil. Max s Ellie ho museli přebrodit. Uprostřed proudu se Ellie zastavila, sklonila se a začala pít. Max vykřikl: „Ellie! Nepij to – nevíme, jestli je to pitné.“

„Doufám, že se otrávím, lehnu si a umřu. Maxi, já už nemůžu jít dál.“

„Hlavu vzhůru. Nějak jim utečeme. Neboj, pamatuju si cestu zpátky.“ Zaváhal, potom se napil také, aby uhasil hroznou žízeň. Kentaur je nechal, počkal, až se napijí, a potom pokračovali v cestě.

Šli dlouho, až začali opět stoupat do lesa na protější straně údolí. Ještě před tím si mysleli, že už jsou tak unavení, že nemohou jít dál, ale zmýlili se. Kentaur byl stále čilý jako kamzík a zdálo se, že je překvapený, že oni to nedokáží. Nakonec se Ellie složila na zem a nemohla vstát. Kentaur se vrátil a neohrabaně do ní strkal svýma tříprs-

týma nohama.

Max ho uhodil pěstí. Kentaur se ani nepohnul, jenom si ho s údivem prohlížel. Jeho společník k nim došel a o něčem chvíli diskutovali. Potom je nechali asi deset minut odpočinout. Max si sedl vedle Ellie a znepokojeně se zeptal: „Je ti lépe?“

„Ani nemluv.“

Najednou se jeden kentaur natlačil mezi ně a odstrčil Maxe, zatímco druhý škubl za Elliin provaz. Ten se trochu zkrátil a Ellie byla přinucena dolézt za ním po čtyřech. Po odpočinku vyrazili dál, ale tentokrát už ne tak rychle. V průběhu cesty ještě dvakrát odpočívali. Po nekonečně dlouhé době, kdy už místní slunce bylo nízko nad západním horizontem, se dostali do rovinaté zalesněné krajiny. Zdálo se jim, že ušli ještě deset mil, než zastavili, ale podle Maxova odhadu to byla sotva míle.

Zůstali stát na malé mýtině pokryté spadaným jehličím. Kentaur, který šel za nimi, vzal od jejich strážce konec Maxova provazu a obtočil ho kolem stromu. Jeho společník udělal to samé s Ellie a přivázal ji ke stromu asi čtyřicet stop daleko. Potom zase zvláštním způsobem provazy prodloužili, až byly poměrně tenké. Dali tím Maxovi a Ellie možnost být pohromadě.

Ovšem zdálo se, že se to kentaurům nelíbí. Jeden z nich Maxovi provaz zase zkrátil tak, aby mezi ním a Ellie bylo aspoň šest stop. „Proč to dělají?“ zeptala se Ellie.

„Vypadá to, že nechtějí, abychom mohli spojit síly.“ Když to kentauři dokončili, někam odklusali. Ellie se za nimi podívala, začala vzlykat, potom nahlas plakat a po špinavé tváří se jí koulely slzy jako hrachy. „Nech toho,“ řekl Max drsně. „Fňukání nám teď nepomůže.“

„Nemůžu si pomoct,“ zavzlykala. „Celý den se snažím být statečná. Já…“ Sklonila hlavu a rozbrečela se.

Když si lehl na zem a natáhl se, dokázal Max dosáhnout na její hlavu. Pohladil jí po rozcuchaných vlasech. „To bude v pořádku,“ řekl tiše. „Klidně se vyplač, jestli ti to pomůže.“

„Ach, Maxi! Jsem uvázaná… jako pes.“

„Podíváme se na to.“ Posadil se a začal zkoumat svoje pouta.

Ačkoliv to vypadalo jako provaz, provaz to nebyl. Mělo to hladký lesklý povrch, který připomínal hadí kůži, ale jinak žádné podstatné rysy. Při doteku Max cítil něco jako slabý tep. Zkusil provaz pohladit, jako to viděl dělat kentaury, a ucítil pomalé pulsování, ale provaz se

ani nezkrátil, ani neprodloužil, ani nepovolil sevření. „Ellie," oznámil, „ta věc je živá."

Zvedla k němu svou uplakanou tvář. „Jaká věc?"

„To lano."

„Aha."

„Pokud není živá," pokračoval, „tak není úplně mrtvá." Zkusil opět svůj nůž, ale bez úspěchu. „Vsadím se, že kdybych měl sirky, že bych to donutil brečet. Nemáš zapalovač, Ellie?"

„Já nekouřím."

„Já taky ne. No, možná bych mohl rozdělat oheň nějak jinak. Třením dvou dřev, nebo jak se to dělá."

„Ty to umíš?"

„Ne." Zkoušel dál hlazení, ale i když pokaždé dostal odpověď v podobě mírné pulzace, zřejmě neznal ten správný grif; lano zůstávalo stále stejné. Pokračoval ve svém neplodném snažení, když uslyšel svoje jméno. „Maxi! Ellie!"

Ellie se s výkřikem posadila. „Chipsie! Ach, Maxi, ona šla celou dobu za námi. Pojď ke mně, miláčku." Pavouček byl vysoko nad nimi ve větvích stromu. Opatrně se rozhlédl, potom se spustil dolů a skočil do Elliiny náruče. Chvíli se mazlily, potom se Ellie napřímila a oči jí zářily. „Maxi, cítím se mnohem lépe."

„Já taky." Dodal: „I když nevím proč."

Pavouček pyšně ohlásil: „Chipsie sledovat."

Max se natáhl a pohladil ji. „Přesně tak, Chipsie. Hodné děvče!"

Ellie sevřela pavoučka v náručí. „Už se necítím tak opuštěná, Maxi. Možná se z toho nakonec dostaneme."

„Podívej, Ellie, nejsme zas v tak hrozné bryndě. Třeba se mi podaří najít tu správnou kombinaci, na kterou tyhle provazy, hadi, nebo co to vlastně je, poslouchají. Když se mi to podaří, dostaneme se v noci zpátky."

„Jak najdeme cestu?"

„Neměj strach. Pamatuju si každý krok, který jsme ušli, každou změnu směru."

„Ale bude tma."

„Tím je to ještě jednodušší. Znám místní hvězdy – jsem si jistý, že dokonale. Ale pokud se to nepodaří, ještě stále máme šanci."

„Opravdu? Já nechci strávit zbytek života uvázaná ke stromu."

„Neboj se. Podívej – myslím, že ti kentauři jsou na nás jenom zvě-

daví. Nechtějí nás sníst, to je jasné – pravděpodobně to jsou býložravci. Možná je to přestane bavit a pustí nás. Jestli ne, tak to pro ně nebude dvakrát příjemné.“

„Opravdu? Proč myslíš?“

„Kvůli panu Waltherovi a Georgi Daiglerovi – a Samovi, Samovi Andersonovi. Myslím, že už teď nás hledají. Jsme necelých deset mil od lodi, vzdušnou čarou tak pět mil. Najdou nás. A jestli si potom tihle přihlouplí kentauři nedají říct, tak poznají, co to jsou moderní zbraně. Oni a ty jejich proklatý špagáty!“

„Může trvat dlouho, než nás najdou. Nikdo neví, kam jsme šli.“

„To je pravda,“ souhlasil. „Kdybych tak měl kapesní vysílačku. Nebo kdybychom o sobě mohli dát nějak vědět. Aspoň založit oheň. Jenže nemáme vůbec nic.“

„Vůbec jsem na takové věci nemyslela. Vypadalo to původně jako procházka do parku.“

Max přemýšlel o tom, že ji měl varovat. Vždyť ani kopce u nich doma nejsou bezpečné, pokud člověk nemá oči na stopkách… můžete klidně narazit na rysa, nebo dokonce na medvěda. Jenže lidem, jako je Ellie, nemá smysl něco říkat.

Musel si ovšem přiznat, že ani on nečekal nějaké potíže s něčím na pohled tak neškodným. Ale, jak říkal Sam, je zbytečné plakat nad rozlitým mlékem.

„Ellie?“

„Ano?“

„Myslíš, že by Chipsie našla cestu zpátky?“

„To nevím. Proč?“

„Pokud by to dokázala, mohli bychom poslat vzkaz.“

Chipsie se na něj podívala. „Zpátky?“ zeptala se. „Prosím zpátky. Jít domů.“

Ellie se zamračila. „Obávám se, že Chipsie nemluví tak dobře, aby mohla ten vzkaz vyřídit. Nikdo by ji nepochopil.“

„Tak jsem to nemyslel. Vím, že Chipsie není žádný intelektuální gigant. Myslel jsem…“

„Chipsie je chytrá!“

„Jasně. Ale já jsem měl na mysli psaný vzkaz a mapu.“ Zašmátral v kapse a vytáhl propisku. „Nemáš nějaký papír?“

„Podívám se.“ V kapse montérek našla zmuchlaný papír. „Ach, bože! Tohle jsem měla dát panu Giordanovi. Pan Hornsby se na mě bude

zlobit.“

„Co to je?“

„Objednávka na desítku drát.“

„To teď nevadí.“ Vzal si od ní papír, na koleně ho uhladil, otočil ho a začal kreslit mapku. Podle paměti odhadoval vzdálenosti, orientaci, důležité body a ostatní detaily.

„Maxi?“

„Nemohla bys chvilku počkat?“ Dokončil mapku a pod ní připsal: „DŮLEŽITÉ – pro prvního důstojníka Walthera: Eldreth Coburnová a já jsme byli zajati kentaury. Buďte opatrní a dejte si pozor na provazy, které dokáží házet. M. Jones.“ Podal dopis Ellie. „To by mělo stačit. Nevíš, jak to k ní přidělat? Myslím, že v ruce by to nedonesla.“

„No… něco najdu. Otoč se, Maxi.“

„Proč?“

„Neptej se a otoč se.“

Max se otočil a za chvíli Ellie řekla: „Hotovo.“

Otočil se zpátky a Ellie mu podávala proužek látky. „Bude to stačit?“

„Určitě!“ Společnými silami se jim potom podařilo přivázat mašli se vzkazem Chipsie kolem pasu… nebylo to jednoduché, protože pavouček si myslel, že je to nějaká nová hra, a byl hrozně lechtivý.

„Tak! Přestaň se kroutit, Chipsie, a poslouchej. Ellie chce, abys šla domů.“

„Domů?“

„Ano, domů. Jdi zpátky do lodi.“

„Ellie jít domů?“

„Ellie nemůže jít domů.“

„Ne.“

„Musíš, zlatíčko.“

„Ne.“

„Podívej, Chipsie. Najdeš Maggie a řekneš jí, že ti má dát bonbónek. A dáš jí tohle.“ Ukázala na přivázaný vzkaz.

„Bonbónek?“

„Jdi domů. Najdi Maggie. Maggie ti dá bonbónek.“

„Ellie jít domů.“

„Prosím tě, Chipsie.“

„Ellie,“ řekl Max naléhavě, „někdo jde.“

Eldreth zvedla hlavu a uviděla mezi stromy kentaura. Ukázala na

něj. „Podívej, Chipsie! Už přicházejí! Oni chytí Chipsie! Utíkej domů! Běž!“

Chipsie strachem vykřikla a vyšplhala zpátky na strom. Na větvi se ale ještě jednou obrátila a zakňourala. „Běž domů!“ vykřikla Ellie. „Najdi Maggie!“

Chipsie se podívala na kentaura a zmizela. Neměli čas se o ní strachovat; kentaur už došel až k nim. Podíval se na ně a otočil se. To, co šlo za ním, upoutalo jejich pozornost. Ellie jen stěží potlačila výkřik. „Maxi! Oni je všechny pochytali.“

„Ne,“ opravil ji zachmuřeně. „Podívej se pořádně.“ V šeru, které v lese panovalo, nebylo těžké se splést. Na první pohled se zdálo, jako by za kentaurem kráčelo veškeré osazenstvo lodi, svázané k sobě živými provazy. Když se Max podíval pořádně, zjistil, že jsou to stvoření podobná lidem mnohem víc než kentauři.

Procházeli okolo jako dobře vycvičená zvířata. Jeden nebo dva z nich se na Maxe a na Ellie podívali, ale jejich pohledy byly lhostejné, zvířecí. Děti, které nebyly přivázané provazy, kráčely vedle svých matek a jednou Max zahlédl malou hlavičku vykukující z břišního vaku – tato lidem podobná stvoření byla další podivnou odrůdou vačnatců.

Max potlačil nechuť, a když se skupina dostala z dohledu, obrátil se na Ellie. „Proboha!“

„Maxi,“ zeptala se Eldreth chraptivým hlasem, „myslíš, že už jsme mrtví a dostali jsme se do pekla?“

„Cože? Neblázni. Už tak jsme na tom dost špatně.“

„Já si nedělám legraci. To bylo jako z Dantova pekla.“ Max se necítil právě nejlépe. „Podívej, můžeš si myslet, že jsi mrtvá, jestli chceš. Já, já jsem živý a doufám, že ještě dlouho budu. Tohle nebyli lidé. Netrap se tím.“

„Ale to byli lidé. Muži, ženy a děti.“

„Ne, nebyli. To, že jsou nám podobní, z nich ještě lidi neudělá. Být člověkem je v něčem úplně jiném.“ Zamračil se. „Možná, že kentauři jsou ‚lidé‘.“

„To ne–“

„Nebuď si tak jistá. Zdá se, že oni to tady řídí.“ Jejich diskuze byla přerušena dalšími příchozími. Už byla velká tma, takže kentaura neviděli, dokud se neobjevil na mýtině. Za ním šli tři – Max se rozhodl, že jim bude přeci jen říkat lidé – za ním šli tři lidé. Nebyli přivázaní na

provazech. Všichni tři nesli nějaký náklad. Kentaur jim něco řekl; na jeho povel začali svůj náklad skládat na zem.

Jeden z nich postavil na zem mezi Maxe a Ellie hlubokou hliněnou mísu s vodou. Byl to první vyrobený předmět, který na Charitě viděli, a nezdálo se, že by byl produktem vyspělé technické civilizace. Byl dost hrubě modelován, bez použití hrnčířského kruhu. Byla v něm obyčejná voda. Druhý hodil vedle mísy na zem náruč malých ovocných plodů. Některé spadly do vody, ale nezdálo se, že by mu to nějak vadilo.

Na náklad třetího otroka se Max musel podívat dvakrát. Vypadalo to, jako by v každé ruce držel tři velké koule svázané provazy. Za chvíli se ukázalo, že jsou to zvířata velikosti lasičky, která držel za ocas. Obešel s nimi mýtinu a každých pár stop se zastavil a pověsil jedno ze zvířat na nízkou větev. Když skončil, bylo kolem rozvěšeno za ocas šest zvířátek. Kentaur je obešel a Max viděl, jak se u každého zastavil a dotkl se skvrny na jejich bříšku. Zvířátko se potom rozsvítilo jako světluška a zářilo měkkým stříbřitým světlem.

Mýtina se tím osvětlila – Max usoudil, že při tom světle by se dalo i číst. Jeden ze zvířecích balónů se tiše snesl mezi stromy a přichytil se asi třicet stop nad nimi; vypadalo to, jako že se chystá ke spánku.

Kentaur přišel k Maxovi, strčil do něho kopytem a tázavě něco zabručel. Max pečlivě poslouchal a potom zvuk opakoval. Kentaur odpověděl a Max ho znovu napodobil. Tato neužitečná konverzace pokračovala několika větami, potom se kentaur zvedl a odběhl.

Ellie se otřásla. „Fuj!“ oddechla si“

„Jsem ráda, že jsou pryč. Ti kentauři ještě ujdou, ale tihle lidé… brr!“ Max sdílel její nechuť; zblízka byli mnohem méně podobní lidem, než se původně zdálo. Vlasy jim začínaly růst tam, kde by mělo být obočí. Měli tak plochou hlavu, že jim uši přečnívaly přes temeno. Ale to teď Maxe moc nezajímalo. Když mluvil s kentaurem, měl poprvé možnost podívat se zblízka do jeho tlamy. Zuby, které viděl, nebyly přizpůsobeny žvýkání trávy; mnohem víc se podobaly zubům tygra – nebo žraloka.

Rozhodl se, že si to nechá pro sebe. „Nebyl to ten jejich vůdce, co nás předtím chytil?“

„Jak to můžu vědět? Jsou všichni stejní.“

„Nejsou stejní, stejně jako dva koně.“

„Koně jsou všichni stejní.“

„Ale…“ Zarazil se, překvapen takovým městským názorem. „Myslím, že to byl ten samý.“

„Nechápu, proč ti na tom záleží.“

„Mohlo by. Snažím se učit jejich řeč.“

„Slyšela jsem, jak po něm opakuješ. Jak to děláš?“

„No, prostě si zapamatuju, jak to zní, a potom to opakuju.“ Zaklonil hlavu a předvedl Ellie tichý naříkavý zvuk.

„Co bylo tohle?“

„Sele zamotané v drátěném plotu. Malé sele jménem Abner, které jsem dostal jako dítě.“

„Znělo to smutně.“

„Bylo to smutné, dokud jsem mu nepomohl ven. Ellie, myslím, že nás uložili na noc.“ Ukázal na mísu s vodou a na ovoce vedle ní. „Jako pro prasata.“

„Neber si to tak. Máme vlastní pokoj. Vlastní pokoj, služebnictvo a světla. Jídlo a pití.“ Zvedla jeden z přinesených plodů. Tvarem i velikostí připomínal okurku. „Myslíš, že se to může jíst?“

„Myslím, že bys to neměla zkoušet. Ellie, myslím, že by nebylo moudré cokoliv jíst nebo pít, dokud se odsud nedostaneme.“

„No, možná můžeme vydržet bez jídla, ale určitě ne bez vody. Žízní zemřeš za dva dny.“

„Ale my budeme možná pryč ještě před svítáním.“

„Možná.“ Oloupala jeden ovocný plod. „Voní to pěkně. Trochu jako banán.“

Max ji napodobil a také si přivoněl. „Spíš jako papája.“

„Takže?“

„Mmm – Podívej, já jeden sním. Pokud se mi do půl hodiny neudělá zle, můžeš to zkusit taky.“

„Jasně, šéfe.“ Zakousla se do toho plodu, který držela v ruce. „Dávej pozor na pecky.“

„Ellie, ty jsi nenapravitelný delikvent.“

Pokrčila rameny a usmála se. „To byla opravdu poklona. Vynasnažím se tě nezklamat.“

Max se také zakousl. Nebylo to špatné – ne tak dobré jako papája, ale ne špatné. O pár minut později řekl: „Možná bychom si jich mohli pár nechat na snídani.“

„Proč ne. Stejně jsem už úplně plná.“ Ellie se natáhla pro mísu s vodou a napila se. Beze slov se shodli na tom, že pokud jedí ovoce,

mohou si dovolit i pít vodu.

„Už se cítím líp. Aspoň zemřeme pohodlně. Maxi? Myslíš, že můžu spát? Jsem k smrti unavená.“

„Myslím, že nás budou celou noc hlídat. Klidně spi, já budu vzhůru.“

„Ne, to není fér. K čemu to bude, držet hlídku? Stejně nemůžeme utéct.“

„Asi máš pravdu… tady, vezmi si můj nůž. Měj ho někde po ruce, kdyby něco.“

„Dobře.“ Natáhla se přes mísu s vodou a vzala si ho. „Dobrou noc, Maxi. Jdu počítat ovečky.“

„Dobrou noc.“ Max se natáhl, vytáhl zpod zad šišku, která ho tlačila, a snažil se odpočívat. Únava a plný žaludek mu v tom pomáhaly, vědomí jejich situace naopak.

Přemýšlel, co dělá ten podivný živý balón ve větvích nad nimi. Možná drží hlídku – ale ne v jejich prospěch. „Maxi? Už spíš?“

„Ne, Ellie.“

„Nevzal bys mě za ruku? Mám strach.“

„Nedosáhnu k tobě.“

„Ale ano. Otoč se na druhou stranu.“

Udělal, jak mu radila, a zjistil, že přes mísu s vodou opravdu dosáhne až k ní. Vzal ji za ruku. „Díky, Maxi. Dobrou noc.“

Ležel na zádech a díval se skrz stromy na oblohu. I přes světlo, které vydávaly podivné ‚světlušky‘, viděl hvězdy a množství meteorů, které křižovaly oblohou. Aby zaplašil chmurné myšlenky, začal je počítat. Najednou se mu zavřely oči a usnul.

Vzbudilo ho světlo místního slunce probleskující mezi stromy. Zvedl hlavu. „Říkala jsem si, jak dlouho budeš ještě spát,“ prohlásila Ellie. „Podívej, kdo je tady.

Trhaně se posadil a rozhlédl se. Chipsie seděla Ellie na klíně a snídala jeden z papájovitých plodů. „Ahoj, Maxie.“

„Ahoj, Chipsie.“ Všiml si, že jejich vzkaz je stále přivázán k jejímu pasu. „Zlobivá holka.“

Chipsie se obrátila pro podporu k Ellie. Začaly jí téct slzy. „Ne, ne,“ uklidňovala ji Ellie. „Hodné děvče. Slíbila, že najde Maggie, hned, jak se nasnídá. Že je to tak, zlatíčko?“

„Jít najít Maggie,“ souhlasil pavouček.

„Nevyčítej jí to, Maxi. Pavoučci nedokáží najít cestu potmě. Počka-

la, dokud neusneme, potom se vrátila. Nemohla si pomoct. Našla jsem ji spát vedle sebe.“

Pavouček dojedl a napil se z mísy. Max usoudil, že to nevadí, a zamyslel se nad tím, kdo tu mísu používal před nimi. Rychle tu představu zase zaplašil. „Najít Maggie,“ prohlásila Chipsie.

„Ano, drahoušku. Jdi zpátky do lodi tak rychle, jak to jenom dokážeš, a najdi Maggie. Pospíchej.“

„Najít Maggie. Rychle pospíchat. Ahoj, Maxie.“ Pavouček vylezl na strom a zamířil správným směrem.

„Myslíš, že se tam dostane?“ zeptal se Max.

„Myslím, že jo. Nakonec, její předkové dokázali najít svoji cestu pralesem po mnoho generací. Ví, že je to důležité; měly jsme dlouhý rozhovor.“

„Opravdu si myslíš, že ti tak dobře rozumí?“

„Ví, co má udělat, aby mi udělala radost. To stačí. Maxi, myslíš, že je možné, aby se k nám dostali už dnes? Nechtěla bych tady strávit další noc.“

„Ani já. Jestli půjde Chipsie rychleji než my…“

„Určitě.“

„Potom možná ano – pokud vyrazí ihned.“

„V to doufám. Dáš si snídani?“

„Chipsie nám něco nechala?“

„Tři kousky. Já už jsem měla. Vezmi si.“

„Víš to určitě? Večer jich tady bylo jenom pět.“ Ellie se zatvářila rozpačitě a přijala od Maxe jeden. Zatímco jedli, Max si všiml změny. „Kam se poděly ty přerostlé světlušky?“

„Přišlo jedno z těch hroznych stvoření a odneslo je. Chtěla jsem křičet, ale nepřiblížil se ke mně, takže jsem tě nechala spát.“

„Díky. Koukám, že náš průvodce je stále s námi.“ Ukázal na balón vznášející se nad mýtinou.

„Kromě něj tady je i spousta bafáků.“

„Viděla jsi nějakého?“

„Samozřejmě že ne.“ Postavila se a protáhla se. „Uvidíme, co nám tenhle krásný den přinese.“ Zatvářila se kysele. „Pokud bych si mohla vybrat, tak bych tady nejradši celý den seděla a nic nedělala, dokud se neobjeví George Daigler s tuctem ozbrojených mužů. Dala bych mu pusu. Všem bych dala pusu.“

„Já taky.“

Celé dopoledne se Elliin plán plnil dokonale. Čas od času slyšeli bučení a frkání kentaurů, ale žádného neviděli. Bavili se o všem možném, jen aby zabili čas, podřimovali na sluníčku, až si najednou všimli, že se jejich věznitel vrací.

Max si byl jistý, že to byl opět vůdce stáda, nebo minimálně ten, kterého včera viděli naposled. Kentaur neplýtval časem a dal jim ihned šťoucháním a trkáním najevo, že se mají připravit na cestu.

Ani na chvíli od jejich zajetí je nenechali nespoutané. Max přemýšlel, jestli nemá na kentaura zaútočit, skočit mu na hřbet a podříznout mu hrdlo. Zdálo se ale nepravděpodobné, že by se mu to podařilo potichu; jediný podezřelý zvuk by mohl přivolat celé stádo. Když navíc nevěděl, jak se zbavit pout, bylo lepší čekat – zvlášť když na cestě byl posel se žádostí o pomoc.

Kentaur je svázal a vyrazili na cestu stejně smrtícím tempem jako včera. Po nějaké době začalo být zřejmé, že se dostali do oblasti trvale obydlené kentaury. Lesní stezka se proměnila v širokou, dobře udržovanou silnici, po které chodili v obou směrech kentauři a odbočovali z ní na další vedlejší cesty. Neviděli žádné stavby, žádné zjevné známky civilizované rasy – ale cítili dokonalou organizaci. Okolo běhali malí kentauři, pletli se ostatním pod nohy a všude bylo spousta lidských otroků. Někteří spoutaní živými provazy, jiní bez pout, přenášeli náklady, plnili nějaké neznámé úkoly. Jejich věznitel stále udržoval vysoké tempo, takže toho jinak mnoho neviděli.

Jednou si Max všiml na své straně silnice něčeho, co by si rád prohlédl zblízka. Neřekl o tom Ellie, nejen proto, že mluvení bylo obtížné, ale hlavně protože nechtěl, aby si s tím dělala starosti. Nejvíc ze všeho mu to připomínalo řeznický krám – zavěšené kusy masa ale nepocházely z kentaurů.

Nakonec se zastavili na velkém otevřeném prostranství, zaplněném kentaury. Jejich dozorce jim upravil pouta tak, že stáli skoro po jeho boku, a zaujal místo v kentauřím shromáždění.

Velký, prošedivělý a pravděpodobně velmi starý kentaur byl zřejmě soudcem soudu, který se na tomto místě odehrával. Max to sledoval s takovým zájmem, že ho málem přešel strach. Každý případ byl nejdříve prodiskutován, potom kentauří stařešina pronesl ‚rozsudek' a případ byl u konce. Obě sporné strany tiše odešly. Nevyhnutelným závěrem bylo zjištění, že zde vládne zákon a ten velký kentaur je jeho představitel.

Na prostranství nebyli žádní lidští otroci, ale kromě kentaurů tu byla ještě zvláštní malá zvířata, která vypadala trochu jako prasata. Měla krátké nohy, které vypadaly spíš jako traktorové pásy, velký funící rypák a spoustu zubů. Pohybovala se po prostranství a kromě kentaurů sežrala všechno, na co narazila. Max po jejich pozorování pochopit, jak může tak hustě obydlená oblast vypadat stále tak čistě; tihle požírači odpadků byli nejlepší uklízeči.

Jejich dozorce se postupně propracoval davem dopředu. Před nimi už byl jenom jeden případ – kentaur, který na první pohled rozhodně nepřekypoval zdravím.

Byl starý a vychrtlý, kůže na něm visela a pod ní byly vidět kosti. Na jedno oko byl slepý, druhé měl zanícené. Soudce, starosta nebo vůdce stáda probral jeho případ se dvěma mladšími kentaury, kteří o něho zřejmě pečovali. Potom osobně nemocného kentaura obešel a prohlédl si ho ze všech stran. Něco na něj promluvil. Starý nemocný kentaur slabě odpověděl jediným slovem. Hlavní kentaur se ho znovu zeptal a dostal – podle Maxe – stejnou odpověď. Vrátil se tedy na své místo a hlasitě zaržál.

Ze všech stran k němu zamířili malí uklízeči. Srovnali se do kruhu kolem starého kentaura a jeho ošetřovatelů, mlaskali a chrochtali. Vůdce krátce zatroubil; jeden z ošetřovatelů sáhl do svého břišního vaku a vytáhl podivné zvíře smotané do klubíčka. Pohladil ho a zvíře se rozmotalo. Maxovi připomínalo úhoře.

Ošetřovatel ho natáhl směrem k nemocnému. Ten neudělal jediný pohyb, aby ho zastavil, jenom čekal a pozoroval ho svým jediným okem. Hlava toho podivného úhoře se dotkla jeho břicha; vykřikl v typické křeči elektrického šoku a klesl k zemi.

Hlavní kentaur krátce zabučel – uklízeči se s překvapivou rychlostí vrhli na mrtvé tělo, až ho úplně zakryli. Když se stáhli zpátky, nezůstala po nich na zemi jediná kost.

Max tiše promluvil: „Klid, Ellie! Drž se.“

Ellie slabě odpověděla: „Jsem v pořádku.“

PŘÍTEL V NOUZI

Poprvé od chvíle zajetí byli volní. Kentaur, který je přivedl, povolil provazy, který mi byli spoutaní, a ty spadly na zem. Max tiše řekl El-

lie: „Pokud chceš utíkat, tak je na chvíli zdržím.“

Ellie zavrtěla hlavou. „To není dobrý nápad. Chytí mě, než uběhnu padesát stop. Navíc – sama nenajdu cestu zpátky.“

Max zmlkl; bylo mu jasné, že Ellie má pravdu, ale považoval za svou povinnost jí to nabídnout. Hlavní kentaur si je mezitím prohlížel s tím charakteristickým výrazem mírného překvapení a o něčem se dohadoval s jejich věznitelem. Jejich diskuse trvala poměrně dlouho, ale nakonec zřejmě došli k nějakému závěru. Max vytáhl svůj nůž. Neměl žádný plán, jenom jasné rozhodnutí, že se k němu žádný kentaur, zvlášť ten s tím elektrickým ‚úhořem‘, nedostane bez boje.

Nakonec k ničemu nedošlo. Opět byli připoutáni na živé provazy a o patnáct minut později byli zpátky na mýtině, kterou ráno opustili. Když kentaur odešel, Ellie se rozhlédla a povzdechla si. „Není to nic moc, ale stejně jsem ráda, že jsme zpátky.“

„Já také.“

Od té chvíle měli jednotvárný režim, pouze jejich naděje slábla a zoufalství rostlo. Nebyli vězněni nějak krutě; byli prostě domácí zvířata – krmená, napájená a převážně ignorovaná. Jednou denně dostali vodu a spoustu papájovitého ovoce. Po první noci se jim už nikdy nedostalo luxusu umělého osvětlení, ani se nad jejich mýtinou nevznášel živý hlídkující balón. Přesto neměli žádnou možnost uprchnout, pokud nechtěli přijít o nohu, za kterou byli přivázaní.

Dva nebo tři dny mluvili o možnosti záchrany s rostoucí úzkostí, potom toho nechali; unavení věčným očekáváním a zklamáním. Ellie se teď usmála jen výjimečně a zanechala lehkovážných řečí. Zdálo se, že jí konečně došlo, že se něco takového může stát i Eldreth Coburnové, jediné dceři bohatého a téměř všemocného komisaře Coburna – být majetkem stvoření, které se podle ní hodilo leda do ZOO.

Max se na to díval trochu víc filozoficky. Nikdy toho moc neměl, ani toho od života mnoho neočekával – ale tohle bylo přece jen dost málo. Svoji nejhorší obavu si však nechával pro sebe. Ellie si myslela, že je kentauři považují za „zvířata v ZOO“, protože většina jejich návštěvníků byla kentauři mláďata, která si je prohlížela ze všech stran se zájmem, který se starší snažili potlačit. Udržoval ji při tom, protože podle něho byla jejich situace mnohem horší – byli krmeni jako zvířata určená na porážku.

Týden po jejich zajetí odmítla Eldreth snídani a na všechno, co Max řekl, odpovídala pouze jednoslabičně. Ze zoufalství Max navrhl:

„O co, že tě porazím v šachách?“

To ji zaujalo. „Ty určitě,“ řekla pohrdavě. „A jak?“

„No, můžeme hrát v duchu. Po paměti.“

Potřásla hlavou. „To by nešlo. Máš mnohem lepší paměť než já, takže bych to nedokázala sledovat.“

„Jsi pěkný lenoch.“

Náhle se usmála. „To už je lepší. V poslední době na mě pořád bereš ohledy – už mě to štve. Podívej Maxi, můžeme si udělat šachovnici.“

„Jak?“

„S tímhle.“ Zvedla jednu z šišek, kterými byla pokryta celá mýtina. „Tahle velká bude vlajková loď. Můžeme nasbírat různé velikosti a udělat z nich i ostatní kameny.“

Oba se pro nový nápad nadchli. Mísu s vodou dali stranou, prostor mezi sebou očistili od spadaného jehličí a do hlíny vyryli osm šachovnic. Museli je samozřejmě vyznačit vedle sebe a skládat je pouze v duchu; to ale dělali i normálně, pokud hráli s mechanickou šachovnicí. Z kamínků udělali pěšce, roboty; malými, kousky látky označili šišky podle barvy a funkce. Byli hotovi asi v půlce odpoledne. Hráli stále ještě svou první hru, když je západ slunce přinutil skončit. Lehli si a Max řekl: „Radši tě nebudu držet za ruku: Mohl bych rozházet figurky.“

„Jestli mě nebudeš držet, tak neusnu – budu mít strach. Navíc, až přijde ta gorila vyměnit vodu, tak stejně jednu šachovnici zničí.“

„To je v pořádku. Tu jsem si zapamatoval.“

„Tak si je můžeš zapamatovat všechny. Podej mi ruku.“

Natáhl se jejím směrem a našel její dlaň. „Dobrou noc, Ellie.“

„Dobrou, Maxi. Dobře se vyspi.“

Druhý den hráli od svítání do západu slunce. Jejich majitel jednou přišel, asi hodinu je pozoroval a bez jediného zvuku zase odešel. Jednou, když se Ellie povedl výborný tah, Max poznamenal: „Víš, Ellie, hraješ hrozně dobře – na holku.“

„Velice ti děkuji.“

„Ne, já to myslím vážně. Ženy jsou samozřejmě stejně inteligentní jako muži, ale většina z nich se podle toho nechová. Pokud je holka pěkná, tak ji nic nenutí přemýšlet. Samozřejmě, když se nemůže spolehnout na svůj zevnějšek, tak – no, vezmi si třeba sebe. Kdybys…“

„Cože? Takže já jsem ošklivá, pane Jonesi?!“

„Počkej. To jsem neřekl. Předpokládejme, že jsi nejkrásnější žena od časů Heleny Trójské. V takovém případě bys…“ Zjistil, že mluví k jejím zádům. Otočila se, sklopila hlavu a ignorovala ho.

Natáhl se tak daleko, jak mu provaz, na který byl přivázaný, umožnil a podařilo se mu dotknout se Elliina ramena. „Ellie?“

Setřásla jeho ruku. „Vůbec se ke mně nepřibližuj. Smrdíš jako starý kozel.“

„No,“ řekl klidně, „ty taky dvakrát nevoníš. Potřebuješ koupel jako sůl.“

„Já vím!“ odsekla a začala vzlykat. „A nesnáším to. Já to prostě… n– n– *nesnáším*. Vypadám *hrozně*.“

„Ne, nevypadáš. Aspoň ne pro mne.“ .

Obrátila k němu uplakanou a špinavou tvář. „Lháři.“

„Není to nic, co by se nedalo umýt.“

„Kdyby bylo kde.“ Podívala se na něj. „Však ty na tom taky nejsi nejlépe, pane Jonesi. Potřebuješ ostříhat a ani holení by ti neuškodilo.“

Max se poškrábal na bradě. „S tím nic nenadělám.“

„Já taky ne.“ Povzdechla si. „Postav znovu figurky.“ V následujících třech partiích ho pokaždé porazila, v posledním případě dokonce velmi hladce. Když skončili, podíval se Max smutně na šachovnice. „A ty tvrdíš, že jsi nepochopila zlomky?“

„Víš Maxi, tak už to na světě chodí, že ženy často nedávají najevo svou chytrost.“ Přemýšlel, co tím chtěla říct, když ještě dodala. „Tuhle hru jsem se naučila na taťkových kolenou dřív, než jsem se naučila číst. Byla jsem juniorský šampión Hespery ještě předtím, než mě poslal na Zem. Někdy se zastav a ukážu ti pohár.“

„Opravdu?“

„Radši hraju šachy než jím – když mám rovnoceného soupeře. Ale ty se učíš rychle. Jednou si možná pořádně zahrajeme.“

„Mám pocit, že nerozumím ženám.“

„To si ještě docela fandíš.“

Tu noc Max usínal dlouho. Eldreth už dávno klidně oddechovala, ale on stále pozoroval komety létající po obloze a přemýšlel. Žádná z jeho myšlenek nebyla příjemná.

Přiznal si pro sebe, že jejich pozice je beznadějná. I kdyby Chipsie zklamala (nikdy do ní nevkládal velké naděje), záchranná výprava by je určitě dávno našla.

Neexistoval už žádný důvod si myslet, že by mohli být zachráněni.

A teď do toho ještě Ellie. Zase se mu podařilo ji naštvat – že radši nebyl zticha. Vždyť by jí mohl klidně říct, že je ta nejkrásnější dívka v téhle části vesmíru, kdyby ji to potěšilo – v poslední době toho moc potěšujícího neslyšela.

Úděl zajatce snášel tak lehce jen kvůli ní – nebylo na co se těšit, jen že den po dni stráví hrou v šachy a Ellie mu bude stále dokazovat, že ženy jsou stejně dobré jako muži, pokud ne lepší. Nakonec skončí jako položka na jídelním lístku nějakého kentaura.

Kdyby tak dr. Hendrix neumřel!

Kdyby nebyl takový tupec a neodmítl Ellie hned na začátku.

Navíc, a to bylo možná nejhorší, měl pocit, že ty hrozné papáji už nemůže ani vidět.

Probudila ho něčí ruka na rameni a šepot. „Maxi!“

„Co se –?“

„Ticho! Ani muk.“

Nad ním se skláněl Sam – Sam!

Max se posadil, okamžitě probuzen a viděl Sama, jak se sklání nad Ellie. „Slečno Eldreth,“ zašeptal.

Ellie otevřela oči a ucukla. Otevřela ústa a Max se polekal, že začne křičet. Sam jí rychle ukázal, že má být zticha; podívala se na něj a přikývla. Sam se sehnul k zemi a zdálo se, že něco studuje ve slabém měsíčním světle. Potom vytáhl pistoli. Max uviděl krátký záblesk paprsku, naprosto tichý, a Ellie se postavila – volná. Sam se vrátil k Maxovi. „Necukej sebou,“ zašeptal. „Nechci ti uříznout nohu.“ Sklonil se nad smyčkou kolem Maxova kotníku.

Max opět uviděl záblesk, ucítil silné krátké sevření a potom byl volný. Zbytek provazu se zkrátil a zmizel někde ve tmě. Max se postavil. „Jak –“

„Ani slovo. Za mnou.“ Sam zamířil do lesa, za ním šla Ellie následována Maxem. Ušli asi dvacet yardů, když uslyšeli plačtivý hlas: „Ellie!“ A pavouček přistál v dívčině náručí. Sam se otočil.

„Ať je zticha,“ zašeptal, „jde nám o život.“

Ellie přikývla a začala to maličké stvoření hladit a houpat ho na rukách. Když chtěla Chipsie něco říct, umlčela ji a strčila si ji za tričko. Sam chvilku počkal, potom beze slova pokračoval v chůzi.

Ušli ještě několik stovek yardů tak tiše, jak to jen člověk dokáže, když na tom záleží jeho život. Konečně Sam zastavil. „Jsme tak daleko, jak si jenom troufnu,“ řekl potichu. „Ještě kus a nevím, kde

jsme. Ale jsem si jistý, že jsme už mimo jejich oblast. Vyrazíme dál za rozbřesku.“

„Jak ses sem tedy dostal potmě?“

„Já jsem nepřišel potmě. Byli jsme s Chipsie od odpoledne schovaní v křoví, asi padesát stop od vás.“

„Aha,“ Max se rozhlédl kolem a podíval se na hvězdy. „Můžu nás vést i potmě.“

„Opravdu? To máme z pekla štěstí. Tyhle potvory v noci nevylézají z pelechu – doufám.“

„Půjdu první, Ellie za mnou.“

Trvalo jim víc než hodinu, než se dostali na okraj lesnaté roviny, na které žili kentauři. Tma, lesní podrost, nutnost být úplně zticha a skutečnost, že Max musel i přes svou fotografickou paměť každou chvíli ověřovat směr, to všechno je hodně zpomalovalo. Cesta dolů do údolí byla ale ještě pomalejší.

Na dně údolí, na kraji lesa, s travnatou prérii před sebou, se Sam zastavil a dlouho se rozhlížel. „Nesmíme se nechat chytit na otevřeném prostranství,“ zašeptal.

„Mezi stromy nemůžou ty svoje hady tak dobře používat, ale venku – bože!“

„Ty víš o těch jejich provazech?“

„Jasně.“

„Same,“ zašeptala Ellie. „Jak se…“

„PŠŠ!“ napomenul ji. „Vysvětlení později. Musíme přímo přes, poklusem. Slečno Eldreth, budete určovat rychlost. Maxi, urči směr a veď nás. Poběžíme jeden vedle druhého. Připraveni?“

„Chvilku počkej.“ Max si vzal od Eldreth pavoučka a strčil ho pod tričko stejně, jako to před tím udělala ona. Chipsie se ani nevzbudila, jenom ze spaní něco zakňourala jako malé dítě. „V pořádku.“

Potom chvíli běželi a chvíli šli a zase chvíli běželi asi půl hodiny, neplýtvali dechem na slova, ve snaze dostat se co nejdál od kentauři komunity. Vysoká tráva a tma jim to značně znepříjemňovaly. Byli už téměř v polovině a Max už každou chvíli čekal, že uvidí potok, když Sam zavolal: „K zemi! Rychle k zemi!“

Max se vrhl k zemi, dopadl na ruce, aby ochránil Chipsie; Ellie skočila vedle něho. Max se obrátil na Sama a zašeptal: „Kentauři?“

„Ne. Buď zticha.“

Nad údolím se, k Maxovu překvapení, asi sto stop vysoko vznášel

jeden zvířecí balón. Vypadalo to, že si jich nevšiml; zdálo se, že je mine aspoň o sto yardů. Najednou se ale otočil a zamířil přímo k nim.

Klesal níž a zastavil se skoro nad nimi. Max pozoroval Sama, jak drží pistoli oběma rukama a pečlivě míří. Potom uviděl slabý fialový paprsek, balón splaskl a spadl kousek od nich. Bylo cítit spálené maso. Sam dal zbraň zpátky do pouzdra a postavil se na nohy. „O jednoho špeha míň," řekl se zjevným uspokojením. „Jdeme dál, děti."

„Ty myslíš, že tahle věc je jejich špeh?"

„Myslím? Já to vím. Ti kentauříci to tady mají všechno pod palcem. Jdeme dál."

Ellie našla potok tak, že do něj spadla. Pomohli jí ven a přebrodili na druhou stranu, jen s krátkou zastávkou na pití. Na druhém břehu Sam řekl, „Kde máte levou botu, slečno Eldreth?"

„Spadla mi ve vodě."

Sam se vrátil ji hledat, ale bylo to zbytečné; voda vypadala v měsíčním světle jako inkoust. „Nedá se nic dělat," rozhodl nakonec. „Mohli bychom strávit celou noc hledáním. Budete muset pokračovat bosa. Tu druhou botu radši taky zahoďte."

Dokud se nedostali k lesu, moc to nevadilo. Začali zase stoupat; za tímto hřebenem ležela Charityville a loď, jenže Ellie si za chvíli málem ukopla palec o kámen. Sice se snažila, sevřela rty a nestěžovala si, ale stejně jim nestačila. Když se dostali nahoru, začínalo svítat. Max je chtěl vést dolů stejnou cestou, jakou před tolika dlouhými dny vystoupili s Ellie nahoru. Sam ho zastavil. „Chtěl bych si něco ujasnit. Z které strany je z lesa nejblíž k lodi?"

„Od severu." Max se zamyslel, připomněl si okolní krajinu, jak ji viděl z lodi, a porovnal to v duchu s fotomapou, kterou pořídili před přistáním. „Museli bychom celé údolí obejít."

„Myslel jsem si to. Touhle cestou mě předtím vedla Chipsie, ale teď bych rád zůstal mezi stromy tak dlouho, jak to jen bude možné."

„Je to tak důležité? V tomhle údolí přeci kentauři nikdy nebyli."

„Chceš říct, že jsi žádné neviděl. Byli jste dlouho pryč, chlapče. Už tady není bezpečno – a je to tím horší, čím blíž budeme k lodi. Takže se ztiš a veď nás, abychom se dostali na severní stranu údolí, jestli můžeš."

Max mohl, i když to znamenalo jít neznámým terénem a určovat směr jenom podle malé fotografie, kterou si zapamatoval. Vedl je vyschlým korytem řeky, takže se v místech, kde voda zdolávala velké

výškové rozdíly, dostávali do slepé uličky. Taková místa museli namáhavě obcházet. Sam byl stále nervóznější a nutil je do vyšší rychlosti, i když Ellie už skoro nemohla jít.

„Moc mě to mrzí," zašeptal poté, co viděl, s jakou námahou Ellie pokračuje v chůzi. „Ale je lepší si ukopnout palec, než se nechat chytit."

„Já vím." Tvář se jí křivila bolestí, ale jinak nevydala ani hlásku. Když se dostali na okraj lesa, bylo už světlo. Mezi stromy dokázali rozeznat loď, asi půl míle daleko. „Přímo tudy, myslím," řekl tiše Samovi.

„Ne."

„Proč?"

„Myslím, že uděláme líp, když zalezeme do tohohle křoví a počkáme do noci."

Max očima změřil vzdálenost k lodi. „Můžeme to přeběhnout."

„Jenže čtyřnohý běhaj rychlejc než dvounohý. To už jsme zjistili."

Křoví, které Sam vybral, rostlo přímo na okraji lesa. Sam ho prolezl a našel místo, odkud mohl pozorovat pláň před sebou, ale stále být v úkrytu. Max s Ellie zalezli za ním. Loď byla přímo proti nim, po jejich levici, a trochu blíž byla Charityville.

„Udělejte si pohodlí," doporučil jim Sam. „Budeme držet hlídku. Spěte, pokud chcete; potřebujete si odpočinout."

Max se snažil vytáhnout Chipsie zpod trika, aby si mohl lehnout. Ven vykoukla maličká hlavička. „Dobré ráno," řekl pavouček důležitě. „Snídaně?"

„Žádná snídaně, zlatíčko," řekla jí Ellie. „Same, myslíš, že ji můžeme pustit ven?"

„Myslím, že jo. Ale ať je zticha." Sam pozoroval loď.

„Same? Proč nejdeme radši do osady? Je to blíž."

„Nikdo tam není. Byla vyklizena."

„Cože? Same, nechceš nám teď říct, co se vlastně stalo?"

Sam nezvedl oči od pláně před nimi. „Dobře. Ale radši šeptejte. Co chcete vědět?"

To byl problém – Max chtěl vědět všechno. „Co se stalo s osadou?"

„Vzdali jsme to. Bylo to příliš nebezpečné."

„Někoho chytili?"

„Nepodařilo se jim to. Daigler měl pistoli. Ale potom teprve začala legrace. Mysleli jsme, že mají jenom ty házecí živý špagáty, tak jsme

si na ně dávali pozor.

Ale měli toho mnohem víc. Například věci, které se prohrabaly pod zemí. Proto jsme museli osadu vyklidit.“

„Někdo byl zraněn?“

„No… novomanželé byli ve své rezidenci. Becky Weberbauerová je vdova.“

Ellie vzlykla a Sam ji ostře napomenul, aby byla zticha. Max nad tím přemýšlel, než se Sama znovu zeptal: „Same, nechápu, proč tam zůstávali potom, co jste dostali můj vzkaz.“

„Jaký vzkaz?“

Max mu to vysvětlil. Sam potřásl hlavou. „Chipsie se vrátila v pořádku. Věděli jsme, že jste se ztratili, a hledali jsme vás – samozřejmě ozbrojení. Ale Chipsie neměla žádný vzkaz.“

„Ne? A jak jsi nás tedy našel?“

„Chipsie mě vedla, jak jsem říkal. Ale to bylo všechno. Někdo ji strčil do té její staré klece, a tak jsem ji našel až včera. Chtěl jsem ji trochu potěšit, protože jste byla pryč, slečno Eldreth – a našel jsem ubohé malé stvoření, které bylo skoro nepříčetné. Dal jsem si jedno k druhému a došlo mi, že ví, kde vy dva jste. Tak…“ Pokrčil rameny.

„Aha. Ale stejně nechápu,“ zašeptal Max, „proč jsi riskoval a šel sám. Už jsi přeci věděl, že jsou nebezpeční; mohli s tebou jít ozbrojení všichni muži z lodi.“

Sam potřásl hlavou. „A mohli bychom je všechny ztratit. Takhle to mohlo vyjít; jinak ne. My jsme vás museli dostat zpátky.“

„Díky. Nevím, jak to mám říct, Same. Opravdu díky.“

„Ano,“ přidala se Ellie, „a neříkej mi slečno Eldreth. Pro přátele jsem Ellie.“

„Dobře, Ellie. Co tvoje nohy?“

„Přežiju to.“

„To jsem rád.“ Obrátil se zpátky na Maxe. „Ale já jsem neřekl, že jsme vás *chtěli* dostat zpátky, ale že jsme *museli*. Tebe, Maxi. Bez urážky, Ellie.“

„Co? Proč mě?“

„No…“ Zdálo se, že Sam zaváhal. „Detaily se dozvíš, až budeme na lodi. Ale zdá se, že tě potřebujeme, abychom se odsud dostali. Jsi náš jediný astrogátor.“

„Cože? Co se stalo Simesovi?“

„*Tiše!* Je mrtev.“

„Pane bože.“ Max usoudil, že ačkoliv neměl Simese zrovna v lásce, smrt v rukách kentaurů by nepřál žádné lidské bytosti. Řekl to Samovi.

„Ale tak to nebylo. Víš, potom, co kapitán Blaine umřel…“

„Kapitán taky?“

„Ano.“

„Věděl jsem, že je nemocný, ale netušil jsem, že je to tak vážné.“

„No, řekněme, že to byl srdeční kolaps. Nebo sebevražda. Nebo nehoda. Když jsem pomáhal odnést jeho věci, našel jsem prázdnou ampuli od prášků na spaní. Možná si je vzal, nebo mu je náš přítel Simes nasypal do čaje. Lodní lékař prohlásil, že příčina smrti byla přirozená, a tak to bylo zapsáno do lodního deníku. Jenže, co je přirozená smrt, když muž už nechce dál žít?“

Ellie řekla tiše: „Byl to dobrý člověk.“

„Ano,“ souhlasil Sam. „Možná až příliš dobrý.“

„A jak to bylo se Simesem?“

„To bylo něco jiného. Simes se považoval za vrchního velitele, ale první důstojník ho vyvedl z omylu. Kvůli nějakým filmům, které mu ukázal Kelly. Simes Waltherovi začal vyhrožovat, tak jsem ho musel zlikvidovat. Nebyl čas na něžnosti,“ dodal Sam rychle. „Simes vytáhl pistoli.“

„Same! Nejsi zase v průšvihu?“

„Ne, kromě toho, že jsem tady. Pokud – ticho, děti!“ Upřeně se zadíval skrz větve nad nimi. „Ticho a nehýbat se,“ zašeptal. „Třeba si nás nevšimne.“

Na sever od nich se vznášel balón, křižoval nad lesem a pomalu se blížil k nim. Max pošeptal Samovi do ucha: „Neměli bychom se schovat v lese?“

„Pozdě. Musíme vydržet.“

Balón se dostal na jejich úroveň, zastavil a pomalu zamířil přímo k nim. Max viděl, jak Sam vytahuje pistoli. Zablesklo se, paprsek spálil jehličí a větve nad nimi, ale balón se zřítil k zemi.

„Same! Tamhle je ještě jeden!“

„Kde?“ Sam se podíval, kam Max ukazoval. Další balón zřejmě kryl toho prvního, byl výš a mnohem dál. Jakmile si ho všimli, zamířil pryč a nabíral výšku. „Sundej ho, Same!“

Sam se postavil. „Pozdě. Je příliš daleko. No, děti, vyrazíme. Nemusíme být potichu, důležitá je rychlost.“ Vyrazili kupředu, a když

prolezli křovím na pláň, Sam se Maxe zeptal: „Za jak dlouho uběhneš půl míle?“

„Nevím přesně. Asi tři minuty.“

„Musíš rychleji. Utíkej. Já pomůžu Ellie.“

„Ne.“

„Musíš! Potřebují tě.“

„Ne!“

Sam pokrčil rameny. „Zase nějaký zatracený hrdina. Vezmi ji za druhou ruku.“

Uběhli pár set yardů, když se jim Eldreth vyškubla. „Sama poběžím rychleji,“ vyhrkla.

„Dobře, tak jedem!“ povzbudil je Sam.

Ellie se snažila ze všech sil. Ignorovala bolest a běžela tak rychle, že i Max jí stěží stačil. Loď jim rostla před očima. Max viděl, že lodní výtah je nahoře, a přemýšlel, jak dlouho bude trvat, než si jich na lodi všimnou.

Byli asi v půlce cesty, když Sam zavolal: „Za námi je kavalérie! Přidejte!“

Max se ohlédl přes rameno. Stádo kentaurů – tucet, dva tucty, možná ještě víc – se k nim blížilo ze strany, aby je odřízli od lodi. Ellie je viděla také a zrychlila tak, že před Maxem získala náskok.

Když se k lodi přiblížili na pár set yardů, výtah se rozjel k zemi. Max už chtěl na Sama zavolat, že to přece jen zvládnou, když za sebou uslyšel dupot kopyt. Sam vykřikl: „Utíkejte! Do lodi.“ Zastavil se.

Max se taky zastavil a křičel: „*Utíkej*, Ellie!“

Sam se na něj obrátil: „Řekl jsem ti, utíkej! Co chceš dělat? Beze zbraně?“

Max zaváhal. Viděl, že i Ellie se zastavila. Sam se ohlédl a vlepil Maxovi facku. „Mazej! Musíš ji dostat dovnitř!“

Max se rozběhl, popadl Ellie za ruku a táhl ji k lodi. Sam Anderson se zatím obrátil tváří v tvář své smrti, poklekl na jedno koleno a pistoli si opřel o levé předloktí, v pozici doporučované v učebnicích střelby.

„LOĎ NENÍ JENOM KUS ŽELEZA“

Výtah se dotkl země, otevřel se a vyběhli z něj čtyři muži. Strčili Maxe a Ellie dovnitř a zabouchli za nimi dveře. Naštěstí ne dost rych-

le pro Chipsie. Pavouček doběhl k Ellie, schoulil se jí do náručí a tiše naříkal. Eldreth se pokusila si sednout.

„Jsi v pořádku?“ ptal se Max.

„Jasně. Ale…“ Zmlkla a pozorovala Maxe, který se pokoušel otevřít dveře výtahu.

Nešlo to. Max zjistil, že výtah se zvedl od země a pomalu stoupá. Stiskl tlačítko „stop“.

Nic se nestalo, kabina stále stoupala. Asi deset stop nad zemí se zastavila. Max se podíval nahoru skrz zamřížovaný strop a zavolal, „Haló! Tady ve výtahu! Spusťte nás dolů!“

Nikdo si jich nevšímal. Pokusil se opět otevřít dveře – bylo to zbytečné. Z bezpečnostních důvodů nešly dveře otevřít, když byl výtah ve vzduchu. Znechucen se podíval ven. Sama nikde neviděl. Kentauři se přiblížili na pár set yardů; Max viděl, jak jeden klopýtl a zůstal ležet a potom další. Potom uviděl čtyři muže z lodi. Leželi na zemi v palebné linii nedaleko od výtahu, každý z nich měl pušku a střílel. Na vzdálenost tři sta yardu vybírala jejich střelba mezi kentaury krutou daň. Každý tichý, téměř neviditelný výstřel skolil jednoho kentaura. Max napočítal sedm zasažených kentaurů – potom se ta stvoření obrátila na útěk směrem k horám. Střelba pokračovala a ještě několik dalších padlo, než se dostali z dostřelu.

Někdo vykřikl, „Střílejte dál!“ a jeden z mužů se zvedl a běžel směrem k Samovu tělu. Ostatní se zvedli a následovali ho.

Když se vrátili, nesli něco, co připomínalo hadrového panáka. Výtah sjel dolů, vešli dovnitř a položili to na zem. Jeden z nich se podíval na Eldreth, rychle si sundal kabát a zakryl jím Samovu tvář. Teprve teď si Max uvědomil, že je to pan Walther.

Další tři byli pan Daigler, technik, kterého Max znal jenom od vidění, a hlavní stevard Giordano. Tlustý stevard otevřeně plakal. „Hnusná havěť!“ vzlykal. „Neměl žádnou šanci. Prostě ho shodili na zem a ušlapali ho.“ Ovládl svůj hlas a dodal: „Ale dostal jich nejmíň pět.“ Zíral na Maxe, aniž by si uvědomoval, kdo to je. „Krutě za to zaplatili.“

Eldreth řekla tiše: „Je mrtev?“

„Cože? Samozřejmě. Neptej se tak hloupě.“ Stevard sklonil hlavu.

Výtah vyjel nahoru a zastavil se. Walther se podíval do chodby a řekl zlostně: „Zmizte odsud. Co si myslíte? Tohle není žádný cirkus.“ Otočil se zpátky. „Odneste ho dovnitř, pánové.“

Zatímco Max pomáhal ostatním, Eldreth odvedla paní Dumontová. Opatrně zvedli Samovo tělo a odnesli ho na podlaží, kde čekal lodní lékař. Zdálo se, že teprve tam si Walther uvědomil Maxovu přítomnost. „Pane Jonesi? Přišel byste za mnou do kanceláře, jakmile to bude možné, prosím?“

„Jistě, pane. Ale…“ Max se podíval naposledy na svého přítele. „Chtěl bych…“

Walther ho přerušil. „Tady už nemůžete nic udělat. Jděte.“ Trochu citlivěji dodal: „Máte na to patnáct minut, abyste se mohl umýt a převléknout.“

Max se dostavil včas, umytý, v čisté uniformě – ale bez odznaku. Jeho jediný odznak zůstal někde ve vzdáleném údolí. Ve Waltherově kanceláři našel hlavního inženýra Compagnona, lodního hospodáře Samuelse a samotného prvního důstojníka. Seděli kolem stolu a pili kávu. „Pojďte dál, pane Jonesi,“ pozval ho Walther. „Posaďte se. Dáte si kávu?“

„Ach, ano, pane.“ Max si uvědomil, že má hrozný hlad. Dal si kávu s cukrem a se šlehačkou.

Seděli několik minut a bavili se nepodstatných záležitostech, zatímco Max upíjel svoji kávu. Najednou se Walther zeptal: „Jak jste na tom, pane Jonesi?“

„V pořádku, pane. Jen trochu unaven.“

„Dokážu si to představit. Mrzí mě, že vás musím vyrušovat. Znáte naši situaci?“

„Částečně, pane. Sam mi řekl… Sam Anderson…“ Selhal mu hlas.

„Andersona je nám velmi líto,“ řekl pan Walther vážně. „V mnoha ohledech to byl nejlepší muž, s jakým jsem kdy sloužil. Ale pokračujte.“

Max zopakoval, co se dozvěděl od Sama; ohledně kapitána a Simese se omezil na konstatování, že jsou mrtví. Walther přikývl. „Takže víte, co od vás chceme?“

„Myslím, že ano, pane. Chcete vzlétnout z této planety, takže chcete, abych loď řídil.“ Zaváhal. „Myslím, že to dokážu.“

„Mmm… dobrá. Ale to není všechno.“

„Pane?“

„Musíte se stát kapitánem.“

Všichni ho pozorně sledovali. Max pocítil závrať a snažil se přijít na to, co není v pořádku. Zdálo se mu, že jejich tváře se zvětšují a zase

zmenšují. Uvědomil si, že už strašně dlouho nejedl a nespal – že tedy problém asi bude v něm. Jako by z velké dálky slyšel Waltherův hlas: „… nezbytně nutné bez odkladu opustit tuto planetu. Zatím je naše situace legálně čistá. Ovšem ve vesmíru může lodi velet pouze astronavigační důstojník. Žádáme vás, abyste převzal velení, i když jste velmi mladý – ale jste jediný kvalifikovaný důstojník. Takže to musíte přijmout."

Max se vzchopil a podařilo se mu zaostřit na prvního důstojníka. „Pane Walthere?"

„Ano?"

„Ale já nejsem astrogátor. Jsem pouze učeň ve zkušební lhůtě."

Odpověděl mu hlavní inženýr Compagnon. „Kelly tvrdí, že jste astrogátor," zabručel.

„Kelly je lepší astrogátor než já!"

Compagnon potřásl hlavou. „Sám sebe nemůžete posuzovat." Samuels souhlasně přikývl.

„Co se toho týče," dodal Walther, „není možné, aby se kapitánem stal hlavní programátor. Nezáleží na vaší hodnosti. Vrchní velení je vyhrazeno pouze pro astrogátory. Jelikož jste jediným přítomným členem vašeho cechu, musíte se kapitánem stát vy – bez ohledu na to, jak mladý a nezkušený se cítíte. Zatím jsem vrchním velitelem já – dokud tuto funkci někomu nepředám. Ale nedokážu řídit loď ve vesmíru. Pokud to odmítnete… no, tak nevím, co budeme dělat. Prostě nevím."

Max si odkašlal a řekl: „Pane, já neodmítám službu na kontrolním stanovišti. Budu loď řídit – asi máte pravdu, že za současných okolností jsem astrogátorem.

Ale nevidím jediný důvod předstírat, že jsem kapitán. Vy budete vrchním velitelem, já budu jenom navigovat. To je podle mě nejlepší, pane – vždyť já bych ani nevěděl, jak se mám chovat."

Walther potřásl hlavou. „To není legální."

Compagnon se přidal. „Mně je jedno, jestli je to legální, nebo ne. Ale vím, že zodpovědnost se nedá rozdělit. Řeknu ti na rovinu, mladý příteli, že bych byl taky radši, kdyby kapitánem byl Dutch – jenže to není astrogátor. Přál bych si, aby s námi byl dr. Hendrix – jenže ten je pryč. Vzal bych to klidně i na sebe – jenže já jsem fyzik a vím toho o astronavigaci dost na to, abych si byl jistý, že toho nejsem schopen. Nemám na to povahu. Kelly říkal, že už jsi to jednou zvládl. Létám s

Kellym už spoustu let, takže mu věřím. Je to na tobě, chlapče; musíš to vzít – i s autoritou, která k tomu patří. Dutch ti pomůže – všichni ti pomůžeme – ale nesmíš zapomínat, že ty poneseš zodpovědnost.“

Pan Samuels řekl tiše: „Nesouhlasím s inženýrem, že není důležité, jestli všechno proběhne legálně. Většina pravidel existuje z velmi rozumného důvodu. Ale s tím ostatním souhlasím. Pane Jonesi, loď není jenom kus železa, je to velmi citlivý politický organismus. Zákony a tradice nemohou být porušovány, aniž by to přivolalo nějakou katastrofu. Pro udržení morálky a disciplíny bude mnohem lepší mít mladého kapitána – kterému podléhají všichni ostatní důstojníci – než nechat posádku a cestující si myslet, že muži, který musí dělat závažná rozhodnutí, která jsou věcí života a smrti, jako je řízení kosmické lodi, nemůže být svěřeno vrchní velení i v ostatních záležitostech. Ne, pane, v takové situaci bych dostal strach; tak vznikají vzpoury.“

Max cítil, jak mu tluče srdce, hlava se mu točila. Walther se na něj vážně podíval a zeptal se: „Takže?“

„Vezmu to.“ Dodal: „Nevím, co jiného bych měl dělat.“

Walther se postavil. „Jaké jsou vaše rozkazy, kapitáne?“

Max seděl a snažil se sklidnit srdce bijící jako o závod. Tiskl si ruce ke spánkům a cítil se mizerně. „Vyhlašte pohotovost a připravte loď ke startu.“

„Rozumím, pane.“ Walther zaváhal, potom se zeptal: „Mohu vědět, na kdy plánujete start?“

Maxovi dělalo problémy zaostřit zrak. „Kdy? Určitě ne dřív než zítra – zítra v poledne. Musím se pořádně vyspat.“ Rozhodl se, že nejdříve společně s Kellym navede loď na oběžnou dráhu – tím se zbaví kentaurů – teprve potom vymyslí, co dál.

„Myslím, že je to rozumné, pane. Potřebujeme čas.“ Compagnon se zvedl. „Pokud mě kapitán omluví, musím dohlédnout na přípravy.“

Samuels se k němu obrátil a řekl: „Vaše kabina je připravena, pane – vaše osobní věci tam budou během několika minut.“

Max na něj zůstal zírat. Ještě si nestačil uvědomit všechny změny, které vyplývaly z jeho povýšení. Spát v posteli kapitána Balinea? „Myslím, že to není nutné. Jsem spokojený se svým dosavadním pokojem.“

Samuels se podíval na prvního důstojníka, potom promluvil: „Jestli dovolíte, pane kapitáne, tohle je jedna z věcí, které jsem měl na mysli, když jsem říkal, že loď je citlivý politický organismus.“

„Prosím?“ Max o tom přemýšlel, když si uvědomil, jak ho oba významně pozorují. „Dobře,“ řekl. „Udělejte to, jak říkáte.“

„Ano, pane.“ Samuels si ho prohlédl. „Ještě kapitáne – pokud nemáte nic proti – zavolal bych Lopeze, aby vás ostříhal.“

Max se zasmál. „Vypadám *hrozně,* že? Zavolejte ho.“ Hospodář a hlavní inženýr odešli. Max se nejistě postavil; nebyl si jistý, co by měl teď ve své nové funkci dělat. Walther řekl: „Kapitáne? Můžete mi věnovat ještě pár minut?“

„Jistě.“ Posadili se a Walther mu znovu nalil kávu. Max řekl: „Pane? Myslíte, že by nám mohl někdo přinést kus koláče a nějaké tousty? Ještě jsem dnes nejedl.“

„Ale jistě! Promiňte, pane.“ První důstojník zavolal do kuchyně a objednal velkou svačinu. Potom se obrátil na Maxe. „Kapitáne, neřekl jsem vám všechno – nechtěl jsem, dokud nebudeme sami.“

„Prosím.“

„Nechci, abyste mě špatně pochopil. To, že jsem vám předal velení, s tím nesouvisí. Důstojníci prostě nemusí vědět všechno, co musí vědět kapitán.“ Walther se podíval do svého šálku s kávou. „Slyšel jste, jak zemřel pan Simes?“

Max mu řekl tu trošku, co se dozvěděl od Sama. Walther přikývl. „Je to v podstatě pravda. No… o mrtvých se má mluvit jen dobře, ale Simes byl špatný člověk. Když zemřel kapitán Blaine, považoval za samozřejmé, že se okamžitě stává velitelem lodi.“

„No – myslím, že to tak mohlo vypadat, z právního hlediska.“

„Ale vůbec ne! Nerad to říkám, kapitáne, ale nemáte pravdu.“

Max se zamračil. „Možná to úplně nechápu – ale zdá se mi, že v jeho prospěch mluví stejné argumenty, které jste použili na mě.“

„Ne, pane. Dokud je loď na zemi, vrchním velitelem jsem já, první důstojník. Velení musím předat ve chvíli, kdy loď odstartuje do vesmíru. Ne dříve a ne později. Takže to vůbec není tak, že bych musel předat velení hlavnímu astrogátorovi na jeho žádost. Mám přesně definovanou zodpovědnost a v historii existuje mnoho případů, o které se mohu opřít. Na zemi mohu svěřit velení lodi tomu, o kom si myslím, že to zvládne. Už dlouho jsem měl pochybnosti o panu Simesovi, o jeho charakteru. Přesto bylo pro mne v tomto případě velmi obtížné *nepředat* mu velení; zvlášť když jsme chtěli odstartovat. Naštěstí jsem měl možnost už předtím, než jsme ztratili kapitána Blainea, posoudit jeho astrogátorské dovednosti – i na základě rozhovoru s vámi. Mluvil

jsem s Kellym – v podstatě s vámi souhlasil. Věřím, že dnes už vím, jak proběhl ten poslední přechod; Kelly mi ukazoval fotokopie lodního deníku. To a skutečnost, že všichni členové Kellyho cechu odmítali sloužit pod velením pana Simese, mě přimělo k rozhodnutí, že radši tady *Asgard* nechám stát, než aby se Simes stal kapitánem.

Potom kapitán zemřel a Simes oznámil, že kapitánem je on. Ten blázen se nastěhoval do kapitánovy kabiny a poslal pro mě. Řekl jsem mu, že není vrchním velitelem a že nikdy nebude. Potom jsem odešel a zavolal velitele lodní policie, aby mi pomohl ho odtamtud dostat. Víte, co bylo dál. Nejste jediný, kdo Andersonovi dluží za svůj život; můj zachránil také."

Walther změnil náhle téma. „Viděl jsem vás, jak předvádíte báječné věci se svou pamětí. Dokážete to pořád?"

„Samozřejmě, pane."

„Znáte nazpaměť všechny tabulky, nebo jenom některé z nich?"

„Pamatuji si všechny standardní tabulky a příručky, které astrogátor potřebuje." Max chtěl začít vyprávět o svém strýci, ale Walther ho přerušil.

„Jestli dovolíte, pane, jsem rád, že to říkáte. Jsem velmi rád. Protože jediné astrogátorské knihy na lodi jsou ty, které nosíte v hlavě."

Ztrátu knih zjistil samozřejmě Kelly, ne Walther. Hned však sdělil prvnímu důstojníkovi svoje podezření a zahájili pátrání. Když nic nenašli, ohlásili, že se ztratila jedna (ale jediná) souprava knih. Walther nabídl odměnu za nalezení a loď byla prohledána od trysek až po strop kontrolního stanoviště – nic se nenašlo.

„Předpokládám, že je schoval někde venku," dokončil vyprávění Walther. „Víte, jak jsme dopadli – jsme ve stavu obležení. A i kdybychom nebyli, byla by to velká náhoda, kdybychom je našli. Takže jsem velmi rád, že se na vaši paměť můžeme spolehnout, jak to tvrdil Kelly."

Max chtěl panu Waltherovi odporovat – je rozdíl počítat přechod nanečisto a doopravdy ho provést. Ale napadlo ho něco jiného. „Nejsme na tom tak špatně," odpověděl. „Možná si to Kelly neuvědomil, ale logaritmy a tabulky pro binární přepis si můžeme půjčit od inženýrů – s těmi můžeme spočítat jakýkoliv přímý skok. Ty ostatní jsou potřeba jen v krajních případech."

„Kelly na to také myslel. Řekněte mi, kapitáne, jak se průzkumná loď dostane zpátky, když proletí nově objevenou anomálií?"

„Cože? Tak *tohle* po mně chcete?“

„Nemám právo,“ řekl Walther formálně, „říkat kapitánovi, co má dělat se svou lodí.“

Max řekl pomalu: „Přemýšlel jsem o tom. V poslední době jsem měl hodně času na přemýšlení.“ Nedodal, že tak trávil noci v zajetí, aby si uchránil zbytek zdravého rozumu. „Ale nemáme přístroje, které mají průzkumné lodě, a ani já nerozumím příliš dobře teorii výpočtu anomálií. Navíc – i některé průzkumné lodě se nevrátí.“

„Ale…“ Byli přerušeni klepáním na dveře. Dovnitř vstoupil stevard a položil na stůl tác s jídlem. Maxovi se nahrnuly sliny do úst.

Namazal si krajíc chleba máslem a marmeládou a zakousl se. „Bože, to je dobrota!“

„Jsem rád, že vám chutná. Nechcete banán, pane? Vypadají velmi dobře – jsou z naší hydroponické zahrádky.“

Max se oklepal. „Myslím, že už nikdy nebudu jist banány. Ani papáji.“

„Alergie, kapitáne?“

„To ne. Vlastně… asi ano.“

Dojedl krajíc a řekl: „Jakou máme šanci, to vám řeknu později.“

„Dobře, kapitáne.“

Chvíli před večeří stál Max před zrcadlem v kapitánově ložnici a prohlížel si sám sebe. Vlasy měl zase krátké a dvě hodiny spánku trochu zmírnily jeho únavu. Posadil si na hlavu důstojnickou čepici – zevnitř na štítku bylo napsáno ‚Hendrix‘; našel ji ve skříni se svou uniformou, na které přibylo označení kapitána. Zlaté třásně na ramenou ho znervózňovaly – dal by přednost svému učednickému odznaku. Walther a Samuels byli zdvořilí, ale neústupní, takže nakonec i v tomto bodě prosadili svou a Max rezignoval.

Podíval se na sebe, postavil se do pozoru a povzdechl si. Byl nejvyšší čas. Po cestě do salónku slyšel hlásit palubní rozhlas: „Hlášení pro posádku a pro všechny cestující! Dostavte se do jídelního salónku!“

Udělali mu místo bez jediného slova. Došel ke kapitánovu stolu – ke svému stolu! – a posadil se do jeho čela. Walther stál vedle jeho židle. „Dobrý večer, kapitáne.“

„Dobrý večer.“

Ellie seděla naproti němu. Zachytila jeho pohled a usmála se. „Ahoj, Ellie.“ Cítil, že se červená.

„Dobrý večer, kapitáne," řekla vesele. Byla oblečena do stejných šatů, jako když ji tady v salónku viděl poprvé. Zdálo se nemožné, že tato krásná mladá dáma je tou špinavou dívkou, která s ním ještě včera hrála v lese šachy.

„Co tvoje nohy?"

„Pár obvazů a náplastí. Lodní lékař udělal skvělou práci. Zítra už budu zase tancovat."

„Abys to neuspěchala."

Podívala se na jeho uniformu. „Měl bys asi něco říct."

Než mohl odpovědět, sklonil se nad ním první důstojník a tiše řekl: „Jsme připraveni, kapitáne."

„Dobře. Začněte." Walther zazvonil lžičkou o sklenku. První důstojník vysvětlil všem přítomným jejich současnou situaci, mluvil klidně, nevzrušeně. Svoji řeč zakončil: „… a tak, podle zákonů a zvyků kosmického loďstva, jsem předal velení novému kapitánovi. Kapitán Jones!"

Max se postavil. Rozhlédl se, polkl, chtěl mluvit, ale nemohl. Po chvíli, která se dala vysvětlit jako dramatická pauza, se mu vrátil hlas a začal mluvit. „Vážení cestující a přátelé z posádky," oslovil publikum, „nemůžeme tady zůstat. Vy to víte. Lodní lékař nazval systém na této planetě ‚symbiotickým otrokářstvím' – je to něco jako vztah mezi člověkem a psem, ale zahrnuje to všechny druhy zvířat na planetě. Lidé nedokáží žít jako otroci. Je nás ale málo, abychom si mohli svoje místo na slunci vybojovat silou, takže musíme odejít."

Napil se vody a pokračoval. „Možná se sem jednou lidé vrátí – lépe připraveni. Co se týče nás, chci se pokusit proletět zpátky místem, kterým jsme se sem dostali. Je to riskantní pokus. Nikoho nenutím, aby letěl s námi – ale je to jediný způsob, jak se dostat zpátky domů. Každý, kdo odmítne letět s námi, bude vysazen na severním pólu třetí planety – říkáme jí Afrodita. Dá se tam žít, i když je tam pořádné horko. Pokud si zvolíte tuto možnost, nahlaste svoje jméno ještě dnes večer hospodáři. Ostatní se pokusíme dostat zpátky domů. To je všechno." Skončil a posadil se.

Nenásledoval žádný potlesk a Max se cítil mrzutě, že pokazil svoje první vystoupení. Všude okolo se rozběhla konverzace, členové posádky zaměstnaní jinde odešli a stevardi začali servírovat večeři. Ellie se na něj podívala a souhlasně přikývla. Paní Mendozová, která seděla po jeho levici, se ho zeptala: „Ma- chci říci kapitáne – je to opravdu

tak nebezpečné? Nerada bych se pouštěla do něčeho *riskantního.* Nemůžeme zkusit něco jiného?“

„Ne.“

„Ale nějaká možnost musí existovat!“

„Ne. Nechci o tom diskutovat u večeře.“

„Ale…“

Max se sklonil nad talířem s polévkou a nikoho si nevšímal. Když zvedl hlavu, zachytila jeho pohled paní Montefiore, sedící na druhé straně stolu. Nechávala si říkat „Principesa“ – velmi podivný titul.

„Dolores, netrap ho. Chceme slyšet o vašich dobrodružstvích, kapitáne.“

„Ne.“

„Ale jen povídejte. Zaslechla jsem, že to bylo velmi *romantické.“* Poslední slovo zdůraznila a po straně se podívala na Ellie. Potom se pohledem dravce podívala zpátky na Maxe. „Řekněte nám o tom *všechno!“*

„Ne.“

„Ale vy prostě *nemůžete* odmítnout!“

Eldreth se na ni usmála a řekla: „Princezno, drahoušku – nějak ses zapomněla, ne?“

Paní Montefiore zmlkla.

Po večeři si Max promluvil o samotě s prvním důstojníkem. „Pane Walthere?“

„Ano, kapitáne?“

„Mohu si vybrat, s kým budu sedět u stolu?“

„Ano, pane.“

„V tom případě – ta princezna Montefiore. Mohl byste ji přesadit, prosím? Ještě před snídaní?“

Walther se chápavě usmál. „Jistě, pane.“

KAPITÁN ASGARDU

Sama pohřbili na místě, kde předtím padl. Pohřbu se zúčastnil jen Max, Walther a Giordano. Ellie Max vzkázal, aby nechodila. Čestná stráž nebyla formální; její členové měli nabité zbraně a po celou dobu sledovali okraj lesa. Max přečetl mši za zemřelého tak potichu, že mu bylo jen stěží rozumět – hlasitěji to nedokázal.

Technici na lodi vyrobili náhrobek, malou ocelovou desku. Max se na ni podíval a přemýšlel o epitafu. „Víc žádný člověk nemiloval“ – usoudil, že Samovi s jeho cynickým pohledem na svět by se to nelíbilo. Zvažoval: „Hrál s kartami, které si sám rozdal“ – ale ani to Sama příliš nevystihovalo. Ne, tohle by bylo podle jeho gusta; postavil desku na zem a přečetl:

NA PAMÁTKU
SERŽANTA SAMA ANDERSONA,
BÝVALÉHO PŘÍSLUŠNÍKA
IMPERIÁLNÍHO NÁMOŘNICTVA
„Snědl, co se před něj postavilo.“

Walther viděl náhrobek poprvé. „Tak takhle to bylo? Mohlo mě to napadnout.“

„Ano. Nikdy jsem se nedozvěděl jeho pravé jméno. Roberts. Nebo možná Richards.“

„Hmm.“ Walther se nad tím zamyslel. „Mohli bychom ho nechat posmrtně rehabilitovat. Jeho otisky ho identifikují.“

„Myslím, že by se to Samovi líbilo.“

„Až se vrátíme, tak to zařídím.“

„*Pokud* se vrátíme.“

„Jestli dovolíte, kapitáne – až se vrátíme.“

Max šel přímo na kontrolní stanoviště. Byl se tam podívat už večer předtím a utrpěl šok, když se k němu všichni najednou chovali jako ke kapitánovi. Když ho teď Kelly pozdravil: „Dobré ráno, kapitáne,“ odpověděl skoro nenuceně.

„Dobré ráno, Kelly. Dobré ráno, Lundy.“

„Kávu, pane?“

„Díky. Už jste spočítali kurs na oběžnou dráhu?“

„Ještě ne, pane.“

„Tak na to zapomeňte. Rozhodl jsem se letět přímo. Spočítáme to za jízdy. Máme ty filmy?“

„Přinesl jsem je před chvílí.“ Zkoumali filmy, které byly ukryté v Maxově pokoji. Kellyho snímky dokázal Simes zlikvidovat ve zmatku okolo smrti kapitána Blainea. Rezervní kopie byla tedy jediným záznamem o tom, kde a kdy se *Asgard* objevil v této části vesmíru, včetně záznamu běžných pozorování provedených ihned po přechodu.

„Dobře. Tak se do toho dáme. Kovak k počítači.“ Ostatní už byli připraveni, přišli dřív, jak bylo zvykem v Kellyho skupině. „Jak si přejete, pane. Rád bych vám pomohl.“

„Kovak to zvládne. Ty pomůžeš Noguchimu a Lundymu s těmi filmy.“

„Rozumím, pane.“

Za chvíli už měli první data. Max se v noci dvakrát probudil hrůzou, že ztratil svou fotografickou paměť. Ale jakmile se posadil do křesla a začal programovat, napětí z něho spadlo a bez většího úsilí v duchu listoval tabulkami. Nejdříve se museli dostat z gravitačního pole Charity; to byl první předpoklad pro opuštění místní sluneční soustavy. Potom je čekal let do míst, ve kterých se poprvé objevili. Zatím na přesnosti mnoho nezáleželo, protože se o přechod nepokusí na první pokus. Nejdříve musí tu oblast prozkoumat, provést mnoho pozorování a na jejich podkladě vypočítat polohu místa, kterým proletěli.

Spočítali kurs a ještě před polednem naprogramovali autopilota. Loď se zatím řídila podle místního času, hodina trvala asi padesát pět standartních minut; teď přešli zpátky na greenwichský čas, který ukazoval palubní chronometr.

Autopilot byl nastaven, technici ve strojovně připravení, stačilo jen stisknout knoflík. Zazvonil telefon, zvedl ho Smythe a podíval se na Maxe. „Pro vás, kapitáne.“

„Kapitáne?“ Podle hlasu Max usoudil, že Samuels má nějaký problém. „Nerad vás ruším.“

„To je v pořádku. Co se stalo?“

„Paní Montefiore. Chce, abychom ji vysadili na Afroditě.“

Max se na chvíli zamyslel. „Ještě někdo jiný změnil názor?“

„Ne, pane.“

„Všichni byli přece upozorněni, aby se nahlásili do večera.“

„Říkal jsem jí to, pane. Její odpověď nebyla příliš logická.“

„Nic by mě tak nepotěšilo, jako zbavit se jí. Ale máme za ni zodpovědnost. Řekněte jí ne.“

„Rozumím, pane. Nebude vám vadit, když jí to nějak vysvětlím?“

„Vůbec ne. Hlavně ji nepouštějte ke mně.“

Max zavěsil a uviděl Kellyho, jak na něj kývá. „Nechcete zkontrolovat nastavení, pane? Za chvíli startujeme.“

„Co? Ne, to je tvoje starost, Kelly. Ty máš první směnu.“

„Rozumím, kapitáne.“ Kelly se posadil k řízení a Max si vzal kapitánovu židli. Přál si umět kouřit dýmku – zdálo se mu správné, když kapitán na kontrolním stanovišti odpočívá a kouří dýmku. Pocítil slabé pulzování a najednou jako by ztěžkl; *Asgard* opět zapnul vlastní gravitační pole, nezávislé na zrychlení. O chvíli později loď odstartovala, ale změnila se pouze barva oblohy nad jejich hlavami, ze světle modré na černou s hvězdami.

Max se zvedl a uvědomil si, že v ruce stále drží imaginární dýmku. Musel se v duchu usmát. „Jdu dolů, Kelly. Zavolej mě, až budou provedena první pozorování. Jak si představuješ rozvrh směn?“

Kelly také vstal a podíval se na něj. „Myslel jsem, kapitáne, že se budeme s Kovakem střídat, každý se dvěma muži. Tak vydržíme déle.“

Max potřásl hlavou. „Ne. Budeme se střídat ty, já a Kovak. Služby budou po dvou, pokud možno co nejdelší. Uvidíme, jak dlouho vydržíme; podle toho určím délku směny.“

Kelly ztišil hlas. „Kapitáne, mohu vám říci svůj názor?“

„Kelly, víš dobře, že kdybys ke mně nebyl upřímný, tuhle funkci bych nezvládl.“

„Díky, pane. Kapitán se nesmí unavit. Musíte provádět všechny výpočty.“ Tiše dodal: „Bezpečnost naší lodi je důležitější než – no, snad hrdost je to správné slovo.“

Maxovi trvalo dlouho, než odpověděl. Věděl už moc dobře, že velící důstojník si nesmí dovolit nijak se přeceňovat; na jeho schopnostech toho záviselo příliš mnoho. Kapitánova privilegia – jako přesadit od svého stolu nepříjemnou ženskou – byla malou odměnou za nelidskou práci, kterou musel dělat.

„Kelly,“ řekl pomalu, „je tady někde místo, kam bychom mohli zpoza počítače přestěhovat kávovar a všechen ten nepořádek?“

Kelly se rozhlédl po stanovišti. „Ano, pane. Proč?“

„Protože je tam dost místa pro lehátko.“

„Vy tady chcete spát, pane?“

„Někdy. Ale myslel jsem na nás na všechny. Příštích pár týdnů budou směny poměrně jednoduché, takže není nutné, aby velící důstojník byl po celou dobu vzhůru. Co ty na to?“

„Je to proti předpisům, pane. Nepříjemný precedens… a špatný příklad.“ Ukázal očima na Noguchiho a Smythe.

„Napiš hlášení do palubního deníku, podepíšu ho. Uveď tam před-

pis, který tím porušujeme, a zdůvodni to lodní bezpečností.“

„Pokud chcete, pane.“

„Mám pocit, že se ti to moc nelíbí, takže možná dělám chybu. Promysli si to a dej mi vědět.“

Na kontrolním stanovišti se objevilo lehátko a v palubním deníku byl zápis, který to zdůvodňoval, ale Max nikdy neviděl Kellyho nebo Kovaka, že by ho použili. Sám se ale někdy raději natáhl, než by klimbal v křesle.

Stejně tak na kontrolním stanovišti jedl. Ačkoliv neměli cestou na setkání s nicotou nic jiného na práci, než provádět běžná pozorování, Max zjistil, že pokud zrovna nesedí u počítače, přemýšlí o jejich situaci, nebo s Kellym probírá svoje obavy.

Jak najdou výzkumné lodě cestu zpátky nově spočítanou anomálií? A co udělali špatně ti, kteří se nevrátili? Dr. Hendrix by možná dokázal spočítat přesnou polohu vesmírné ‚brány‘ jenom za použití lodních přístrojů – a možná taky ne. Max ale věřil, že dr. Hendrix by to dokázal; kromě nadlidské rychlosti a přesnosti při výpočtech měl i široké znalosti teoretické fyziky – mnohem širší, tím si byl Max jistý, než většina astrogátorů.

Max věděl, že výzkumné lodě počítají polohu anomálie z obou stran za použití teorie gravitačních polí. Pokusil se o takový výpočet, ale výsledku příliš nedůvěřoval – byl si jistý, že ve výpočtech neudělal chybu, ale pochyboval o svých znalostech teorie i o přesnosti dat. Neexistoval prostě žádný způsob, jak s přístroji, které byly na *Asgardu*, zjistit hmotnost hvězd vzdálených několik světelných let.

Kelly působil poměrně uklidňujícím dojmem. Strávili společně spoustu času při pokusech spočítat polohu místa, ve kterém se po přechodu objevili – a kam by tedy měli teď zamířit, aby se dostali zpátky.

Podobný manévr by na povrchu planety byl velmi jednoduchý – jenže to je něco úplně jiného. Všechny hvězdy se vysokou rychlostí pohybují a jedině podle nich se dá ve vesmíru určit poloha. Zjistit, jaká byla poloha hvězd vzhledem k lodi před nějakým časem, to vyžaduje komplikovanou sérii výpočtů, které se nedají nijak obejít. Pro každou známou anomálii existují tabulky úprav. Max a Kelly museli ty svoje dát dohromady sami.

Max trávil na kontrolním stanovišti tolik času, že mu první důstojník navrhl, aby se v zájmu zlepšení morálky cestujících občas objevil v jídelním salónku. Max se tedy odhodlal večeřet s lodními důstojníky

a s cestujícími.

Při této příležitosti viděl samozřejmě i Eldreth. Když ji po Waltherově doporučení viděl poprvé, chovala se přátelsky, ale s určitým odstupem. Zjistil, že se k němu chová s respektem, a začal uvažovat, jestli není nemocná. Vzpomněl si, že na palubu ji přinesli v horečkách, takže možná není tak odolná, jak tvrdí. Umínil si, že se na to zeptá lodního lékaře – nepřímo, samozřejmě!

Seděli nad kávou a Max si přál být zpátky na kontrolním stanovišti. Náhle si ale uvědomil, že Walther očekává, že trochu pozvedne skleslou náladu cestujících – rozhlédl se kolem a řekl nahlas: „Je tady veselo asi jako v márnici. Tančí tady ještě někdo? Dumonte!“

„Ano, kapitáne?“

„Pusťte nám nějakou taneční hudbu. Paní Mendozová, smím prosit?“

Paní Mendozová se zapýřila a jeho nabídku přijala. Ukázalo se, že Argentině nedělá velkou čest; neměla vůbec smysl pro rytmus. Ale Max ji vedl, takže až na několik drobných kolizí všechno skončilo k oboustranné spokojenosti. Potom využil své hodnosti a požádal o tanec paní Daiglerovou. Maggie měla stále ještě krátké vlasy, ale její vzhled to nijak nekazilo.

„Postrádali jsme vás, kapitáne.“

„Měl jsem hodně práce.“

„Chápu… Kapitáne, jak ještě dlouho?“

„Před přechodem? Moc ne. Trvá nám to tak dlouho, protože jsme museli provést mnoho ověřovacích výpočtů – abychom šli najisto, chápete.“

„Opravdu letíme domů?“

Pokusil se o sebevědomý úsměv. „Absolutně. Nezačínejte číst žádnou dlouhou knihu z lodní knihovny; hospodář by vám ji domů nepůjčil.“

Oddechla si. „Hned se cítím lépe.“

Poděkoval jí za waltz, rozhlédl se, uviděl paní Montefiore a usoudil, že tak velkou oběť pro obnovení dobré nálady přinést nemusí. Eldreth seděla u stolu, takže šel k ní. „Ještě tě pořád bolí nohy, Ellie?“

„Ne, kapitáne. Díky za optání.“

„Takže se mnou můžeš tancovat?“

Podívala se na něj s předstíraným překvapením. „Myslíte, že kapitán má čas na nějaké hopsání?“

Nahnul se nad ní. „Ještě slovo a nechám tě zavřít do vězení.“

Uchichtla se a vstala. „Jasně, kapitáne.“

Chvíli tančili beze slov a Max přemýšlel, proč ho to nenapadlo už dříve. Potom se ho Ellie zeptala: „Maxi? Budeš se mnou ještě někdy hrát šachy?“

„Jasně. Po tomhle přechodu na to budu mít čas – pokud si necháš vzít dvě lodě.“

„Mrzí mě, že jsem ti o tom vůbec říkala. Ale chtěla bych, aby ses někdy přišel podívat na Chipsie. Dnes ráno se mě ptala: ‚Kde je Maxie?‘“

„To je mi líto. Vzal bych ji někdy s sebou na kontrolní stanoviště, pokud nebude mačkat knoflíky na ovládacím pultu. Dojdi pro ni.“

„Mohla by být nervózní z tolika lidí pohromadě. Půjdeme se na ni podívat dolů.“

Potřásl hlavou. „Ne do tvého pokoje.“

„Cože? Nebuď blázen. O svoji dobrou pověst nepřijdu a kapitán si přece může dělat, co chce.“

„Je vidět, že jsi nikdy nebyla kapitánem. Vidíš, jak nás ta sůva pozoruje?“ Očima ukázal na paní Montefiore. „Dojdi pro Chipsie a žádné připomínky.“

„Rozumím, kapitáne.“

Max poškrábal Chipsie za ušima, nabídl jí několik kostek cukru a ujistil ji, že je ten nejlepší pavouček v této části vesmíru. Potom se omluvil a odešel.

Zlepšila se mu nálada a kupodivu se cítil klidnější. Když uviděl prvního důstojníka, jak vchází do svého pokoje, zastavil se a veden náhlým popudem zamířil za ním. Na řešení věci, která ho znepokojovala, byla tato doba stejně dobrá, jako každá jiná.

„Dutchi? Máte chvilku čas?“

První důstojník se otočil. „Ano, kapitáne. Pojďte dál.“

Max počkal na tradiční kávu, potom začal. „Mám problém – je to osobní záležitost.“

„Mohu vám nějak pomoci?“

„Nevím. Ale jste mnohem zkušenější než já; chtěl bych vám to říct.“

„Jak si přejete, kapitáne.“

„Podívejte, Dutchi, tohle je ‚Maxův‘ problém, ne ‚kapitánův‘.“

Walther se usmál. „V pořádku. Ale nechtějte po mně, abych vás ji-

nak oslovoval. Mohl bych si na to zvyknout.“

„Dobře.“ Původně chtěl zjistit, co všechno Walther ví o jeho falšovaných záznamech; hlásil to dr. Hendrix? Nebo ne?

Avšak nedokázal začít tímto způsobem; byl teď kapitán a musel se podle toho chovat. „Chci vám říci, jak jsem se dostal do této lodi.“ Řekl všechno; nezamlčel ani Samovu úlohu, protože Samovi už to nemohlo ublížit. Walther pozorně poslouchal.

„Čekal jsem, že mi to řeknete, kapitáne,“ řekl nakonec. „Dr. Hendrix mi to oznámil, když se rozhodl přijmout vás do astrogátorského cechu. Shodli jsme se na tom, že to nemusí vědět celá loď.“

„Mám trochu strach, co se stane, až se vrátíme. Pokud se vrátíme.“

„Až se vrátíme. Žádáte mě o radu? Nebo o pomoc? Nebo o co?“

„Nevím. Jenom jsem vám to chtěl říct.“

„No… jsou dvě možnosti. Buď to vyřešíme tady, záměnou dvou nedůležitých formulářů, nebo…“

„Ne, Dutchi. Nechci, aby se falšovaly další záznamy.“

„Byl jsem si skoro jistý, že to řeknete. Mám stejný názor, přesto bych se cítil povinen – z různých důvodů – vám pomoci, pokud byste mě o to požádal.“

„Původně jsem chtěl ta hlášení zfalšovat. Cítil jsem se v právu. Ale teď to udělat nemohu.“

„Rozumím vám. Druhá možnost je nahlásit to a počkat na rozsudek. V takovém případě stojím za vámi – se mnou i hlavní inženýr a hospodář, to vím jistě.“

Max se uvolnil, cítil se šťastně. „Díky, Dutchi. Je mi jedno, co se mnou udělají… pokud zůstanu ve vesmíru.“

„Myslím, že vám v tom nebudou bránit, zvlášť pokud přivedete tuto loď zpátky. Ale pokud to zkusí – potom budou mít problémy s námi. Myslím, že na to zatím můžete zapomenout.“

„Pokusím se.“ Max se zamyslel. „Dutchi? Řekněte mi pravdu, co si vy myslíte o tom, co jsem udělal?“

„To je těžká otázka, kapitáne. Mnohem důležitější je, co si o tom myslíte vy.“

„Já? Nevím. Vím jen, co jsem si o tom myslel dříve – měl jsem pocit, že se jenom bráním.“

„Prosím?“

„Vždycky jsem si říkal, proč jsem to udělal, ospravedlňoval svoje jednání a chybu jsem nalézal v systému a ne v sobě. Teď už nechci.

Svého činu nelituji, zvlášť když vím, o co bych přišel. Ale nechci se vyhnout trestu za porušení pravidel.“

Walther pokýval hlavou. „To je správný názor, kapitáne. Žádný zákon není dokonalý. Člověk se jim nesmí podřizovat se slepou poslušností. Porušil jsem pravidla; někdy jsem za to zaplatil, někdy ne. Chyba, kterou jste udělal, z vás může udělat moralistu, který kráčí vždy rovně a přímo a pozoruje ostatní, jestli dodržují literu zákona stejně jako on, nebo dospělé dítě, které si myslí, že pravidla jsou pro všechny kromě něj. Nezdá se, že byste k tomu směřoval; myslím, že jste se poučil.“

Max se usmál. „Děkuju, Dutchi.“ Zvedl se. „Vrátím se na stanoviště, máme tam dost práce.“

„Kapitáne? Spíte vůbec někdy?“

„Já? Samozřejmě, zdřímnu si skoro na každé směně.“

„Minus čtyři hodiny, kapitáne.“

Max se posadit na lehátku a vytíral si spánek z očí. *Asgard* byl v kursu, již několik dní neustále zrychloval a blížil se k místu, kde měl překročit rychlost světla a opustit tuto část vesmíru a dostat se do jiné – do té, kterou už znají, nebo do jiné, podle toho, nakolik jejich představy odpovídají opravdové struktuře univerza.

Max se podíval na Kellyho. „Jak už jsi tady dlouho?“

„Moc ne, kapitáne.“

„Spal jsi vůbec?“

„No, víte, kapitáne…“

„Ty jsi prostě nenapravitelný. Připraven?“

„Ano, pane.“

Max seděl na lehátku, měl zavřené oči, poslouchal Kellyho, který mu hlásil nová data, a v duchu programoval další problém a překládal ho do binární soustavy, které rozuměl počítač. V posledních dnech neopustil kontrolní stanoviště na víc než jen pár minut. Mezi jednotlivými pozorováními dřímal, vždycky byl probuzen, spočítal opravu a znovu si lehl.

Kelly a Kovak se stále střídali – ovšem přimět Kellyho, aby si odpočinul, bylo téměř nemožné. Lundy, Smythe a Noguchi se ve službě točili, zaskakovali v případě potřeby jeden za druhého a pomáhali si při výměně desek v tanku a ostatních pozorováních. Max si nemohl nijak odpočinout; musel spočítat všechny úpravy sám a svojí fotogra-

fickou pamětí při tom nahrazovat chybějící příručky.

Celá osádka kontrolního stanoviště byla přítomna kromě Lundyho. Ten přišel nahoru zrovna, když Max dokončil další úpravu. „Pozdrav z kuchyně," oznámil a postavil na stůl obrovský pohár zmrzliny.

„Jakou máme dnes?"

„Čokoládovou, pane."

„Moje oblíbená. Je zajímavé, že čím víc jí sním, tím rychleji počítám."

„Teda, kapitáne, to není fér. To byste nám taky mohl sníst všechno."

„A já mám strašně náročný metabolismus," ohlásil Noguchi. „Já potřebuju víc než ostatní."

„Noggy, ty máš v žaludku zabudovanou prostorovou deformaci. Dáme zmrzlinu Kellymu a musíme doufat, že mu hrdost zabrání sníst ji všechnu." Max se obrátil na Kellyho. „Jak často teď provádíme úpravy?"

„Každých dvacet minut, kapitáne."

„Myslíš, že je to nutné, tak brzy?"

„Pro jistotu, pane."

„Dobrá." Provedli další pozorování a snědli zmrzlinu. Potom každý zaujal svoje místo, kde bude při přechodu pracovat. U počítače ale neseděl Kelly. Tuhle práci zastal stejně dobře Kovak a Max byl radši, když Kelly pracoval se stereografem, protože jeho bohaté zkušenosti zaručovaly přesnost a rychlost. Lundy mu při tom asistoval, Smythe a Noguchi dělali, co bylo zrovna potřeba.

Dvě hodiny před přechodem informoval Max hlavního inženýra; Compagnon ho ujistil, že osobně dohlédne na provádění všech operací. „Lovu zdar, kapitáne."

Když najeli na desetiminutový rozvrh, bylo to pro Maxe stále snadné, ačkoliv musel uznat, že se mu už zavírají oči. Zatím ale všechno pohodlně stíhal a úpravy byly velmi malé – Compagnon se zřejmě činil. Když odpočet ukázal hodinu do přechodu, zvedl se ze židle a protáhl se. „Tak jdeme na to. Vzbuďte někdo Noggyho a nalejte do něj kafe. Pro mě taky jedno."

Kovak mu podal další hrnek kávy, Max se napil a postavil ho na stůl. „Jestli má někdo chuť, je tady ještě pár sendvičů. Připravte se, začíná kolotoč."

Data k němu proudila bez přestávky. Za chvíli už cítil únavu. Stihl

pouze spočítat úpravu, předat ji do strojovny a už mu Kelly hlásil další údaje. Max se ještě jednou podíval na obrazovku počítače, než pokračoval – a uvědomil si, že Kelly už hlásí další data.

„Znovu!“ ozval se.

Kelly data opakoval. Max se zamyslel a zjistil, že mu ta čísla nic neříkají. Co to počítá? Použil pro výpočet polohy anomálie správnou metodu? Dělají to výzkumné lodi stejně? Jak můžou od člověka chtít…

„Kapitáne!“ řekl Kelly ostře.

Max potřásl hlavou a narovnal se. „Promiň. Pokračuj.“ Začala se ho zmocňovat panika. Přehrál si v paměti obdržené údaje a pokusil se sestavit program. Už viděl, jaké to je, letět téměř rychlostí světla a přestat se soustředit.

Říkal si, že by to měl vzdát – snížit rychlost, několik týdnů se vracet a zkusit to znovu. Ale věděl, že pokud by to udělal, už by to nikdy nezvládl.

Najednou měl pocit, že za ním někdo stojí a položil mu ruku na rameno – aby ho uklidnil. Znovu se soustředil a začal Kovakovi diktovat další program.

O dvacet minut později stále pracoval jako robot. Spočítal poslední úpravu, nadiktoval program Kovakovi a očima zkontroloval palubní chronometr: Nahlásil úpravu do strojovny a řekl: „Jedeme!“ Stiskl tlačítko, čímž udělil raketě rychlost nutnou k překročení vesmírné brány. Teprve potom se ohlédl, ale za ním nikdo nestál.

„Tamhle je Kříž!“ slyšel jásat Kellyho. „A tamhle je Ošklivé kačátko!“ Max se podíval nahoru. Byli zpátky pod známým nebem Nu Pegasi.

O pět minut později popíjel Max s Kellym vystydlou kávu a dojídali zbytek sendvičů, zatímco Noguchi a Smythe dokončovali běžná pozorování. Kovak a Lundy odešli dolů, aby si na chvíli odpočinuli, než nastoupí na první směnu. Max pozoroval hvězdnou oblohu. „Tak jsme to přece jen dokázali. Vůbec jsem tomu nevěřil.“

„Opravdu, kapitáne? Poté, co jste převzal velení, jsem o tom vůbec nepochyboval.“

„Hmm, jsem rád, že jsi nevěděl, jak jsem se cítil.“

Kelly to ignoroval. „Víte, pane, že když jste programoval, váš hlas zněl stejně jako doktorův?“

Max se na něj podíval. „Měl jsem jednou na míle,“ řekl pomalu.

„Chvíli před skokem.“

„Ano, pane. Já vím.“

„No-. Byl to jenom takový pocit, ale … Nevěřím na duchy. Ale měl jsem pocit, jako by doktor stál za mnou, jak to dělával, a kontroloval všechno, co dělám. Cítil jsem, že nemůžu udělat chybu.“

Kelly přikývl. „Byl tady. Byl jsem si jistý, že tady bude.“

„Co tím myslíš?“ Kelly mu to nevysvětlil. Nechal ho samotného a šel zkontrolovat výsledky pozorování. Porovnal je s hvězdným katalogem – a poprvé od chvíle, kdy se loď ztratila, bylo vše v pořádku.

„Předpokládám,“ řekl Max, když se Kelly vrátil, „že bude nejlepší nejdřív zamířit na oběžnou dráhu Nu Pegasi.“ Zívl. „Bože, jsem úplně mrtvý.“

Kelly řekl: „Nu Pegasi, pane?“

„Kam jinam? Co máš na mysli?“

„Nic, pane.“

„Vyklop to.“

„Víte, pane, myslel jsem, že přistaneme až na Nové Zemi. Ale jestli jste proti…“

Max se zamyslel. Vůbec ho nenapadlo, že by po něm někdo mohl něco takového chtít. Myslel si, že pokud se mu podaří nemožné a dostane loď zpátky, přistanou na nejbližší planetě a tím to pro něj skončí.

„Ty chceš, abych udělal ještě jeden přechod? Bez tabulek a bez pomoci?“

„Omlouvám se, kapitáne. Jen mě to tak napadlo.“

Max se napřímil. „Řekni Kovakovi, ať pokračuje v kursu. Zavolej Waltherovi, ať za mnou přijde do mého pokoje.“

„Ano, pane.“

První důstojník na něj čekal před kabinou. „Pojďte dál, Dutchi.“ Vešli dovnitř a Max položil svou kapitánskou čepici na stůl. „No, tak jsme to dokázali.“

„Ano, pane. Díval jsem se z jídelního salónku.“

„Nevypadáte příliš překvapeně.“

„Měl bych být, pane?“

Max se posadil do křesla a natáhl si nohy. „Měl byste. Ano, pane, měl byste.“

„Dobrá. Jsem tedy překvapen.“

Max se na něj podíval a zamračil se. „Dutchi, jaký je teď náš cíl?“

Walther odpověděl, „Kapitán mi to ještě neřekl.“

„Hloupost! Dobře víte, co tím myslím. V našem jízdním řádu je Nová Země. Ale kousek odtud je Halcyon – i slepý by tam trefil. Co jste měl na mysli, než jste mi předal velení? Co očekáváte?“

„Myslel jsem na to,“ odpověděl Walther, „sehnat pro *Asgard* kapitána.“

„To není žádná odpověď. Tohle se týká i cestujících. Riskoval jsem kvůli nim, protože jsme neměli na vybranou. Ale teď máme. Neměli bychom jim to říct a nechat je hlasovat?“

Walther rázně zavrtěl hlavou. „Cestujících se na nic ptát nebudete, pane. Ne na téhle lodi. Není to fér se jich na něco ptát. Vy jim *oznámíte* svoje rozhodnutí.“

Max vyskočil z křesla. „‚Fér‘ říkáte: Fér! To není fér *vůči mně.*“ Podíval se Waltherovi zpříma do očí. „No? Vy nejste cestující. Vy jste můj první důstojník. Co si vy myslíte, že bychom měli dělat?“

Walther nevzrušeně odpověděl. „Nemohu rozhodovat za vás, kapitáne. Kvůli tomu jste kapitánem.“

Max zůstal stát a zavřel oči. V duchu si promítl přechod, který právě absolvoval. Šel k telefonu a zavolal na kontrolní stanoviště. „Tady kapitán. Je tam ještě Kelly? Dobře tedy. Kurs Nová Země. Začněte na tom pracovat – budu tam za chvilku.“

TOMAHAVK

Max měl rád tuto část dne, tuto část roku. Ležel v trávě kousek od stáje a díval se na severozápad. Sledoval vstupní prstenec Prstencové dráhy Chicago, Springfield & Kosmodrom, protože věděl, že každou chvíli by se nad údolím měl objevit *Tomahavk.* Zrovna si nečetl a neměl nic jiného na práci, takže jen tak lenošil a užíval si letní podvečer.

Na kořen stromu se posadila veverka a prohlížela si ho. Po chvíli usoudila, že je neškodný, a zase zmizela. Na nebi kroužili ptáci.

Na okamžik zavládlo úplné ticho, potom z rokle vystřelil stříbrný projektil, přeletěl údolí a zmizel v tunelu na protější straně – právě když na Maxe udeřil jeho zvuk.

„Páni!“ řekl potichu. „Pokaždé to vypadá, že se jim to nepovede.“

Kvůli téhle podívané sem přišel, přesto ještě nevstával. Vytáhl z kapsy dopis a znovu si ho pročítal: „… myslím, že taťka byl nakonec rád, že mě dostal zpátky celou, protože se nade mnou smiloval. Před

týdnem jsme měli svatbu s Putziem – ach Maxi, já jsem tak *šťastná!* Až se příště dostaneš na Hesperu, tak nás musíš navštívit.“

Nakonec připsala: „P.S. Chipsie se po tobě stýská – a mně taky.“

Ellie je fajn holka. Stejně si nakonec prosadila svou. Ta svatba ho ale trochu mrzela – kdyby zůstali na Charitě…

No nic – astrogátor by se neměl ženit. S láskou si prohlížel svůj odznak. Škoda, že nemohl zůstat na *Asgardu* – ale měli samozřejmě pravdu; nemohl sloužit jako mladší astrogátor na lodi, kde předtím dělal kapitána. Astrogátor na Královně Alžbětě je taky dobrá práce; všichni říkají, že *Bětka* je fajn loď.

Navíc, ne každý mladší astrogátor má na svém kontě vlastní prozkoumanou anomálii. Max si neměl na co stěžovat. Cechovní rada mu sice udělila obrovskou pokutu a oficiální důtku, ale to mu nijak zvlášť nevadilo. Mohl zůstat ve vesmíru, to bylo nejdůležitější, a s napomenutím dostal zároveň ocenění za prozkoumanou anomálii, kterou pojmenoval Hendrix.

Ačkoliv nezpochybňoval oprávněnost svého potrestání – věděl, že se nezachoval správně – systém dědičných cechů se mu nelíbil; šanci by měl dostat každý. Až jednou bude starší, pokusí se prosadit nějakou změnu.

Uvědomil si, že pokud sebou nehodí, bude muset jet taxíkem. Vstal a zamířil zpátky k domu. Před domem stála helikoptéra a nedaleko čekal její pilot. Prohlížel si obrovské staveniště energetického projektu Missouri – Arkansas. Pole, na kterých Max pracoval, už stavba pohltila. Dům ještě stál, ale dveře visely na jednom pantu a nějaké dítě rozbilo všechna okna. Max se podíval na dům a představil si, kde je teď asi Maw a muž, kterého si vzala – nijak zvlášť ho to nezajímalo, ale v Koutech o nich nikdo nevěděl. Na místním notářství se dozvěděl, že Maw si vyzvedla svoji polovinu odstupného a se svým manželem opustila město.

Peníze už asi dávno utratili – Max ze svojí poloviny už také nic neměl; zaplatil pokutu a skoro nic mu nezbylo. Možná si Montgomery našel nějakou práci, protože Maw se do práce nikdy nehrnula. Tahle představa Maxe pobavila; měl pocit, že má s Montgomerym nějaké nevyřízené účty, ale Maw to pravděpodobně nevědomky vyřídila za něj.

Pilot se k němu otočil. „Bude to paráda, až to dodělají. Můžeme jet, pane?“

Max se naposledy rozhlédl po okolí. „Ano. Už mi to stačilo.“

Vlezli do kabiny. „Kam to bude? Zpátky do Koutů?“ Max o tom přemýšlel. Měl by šetřit peníze – ale co by, na šetření bude mít ještě dost času. „Ne, leťte do Springfieldu a vyložte mě na jižním nádraží. Chtěl bych stihnout *Oštěp*.“

Na Kosmodrom se dostane ještě za tmy.

Kde se ocitli?
Jak se mohou
dostat zpátky?

Je jednoduché dostat se na mezihvězdnou kosmickou loď, pokud jste chytrý chlapík jako Max Jones. Ale něco jiného je, když tato loď přistane na neznámé planetě po nezvládnutém prostorovém přechodu. Zvláště pokud je kapitán mrtev a jeho mapy a tabulky jsou zničeny. Přežití teď závisí na Maxovi…

„Hvězdy jsou vysoko.“

Jsme houževnaté a vynalézavé plemeno; naši potomci však budou muset být ještě houževnatější a vynalézavější, aby přežili ve světě, jejž jim zanecháme.

Statistická pravděpodobnost je proti nim a šance na vítězství jsou malé… Hvězdy jsou vysoko, život je krátký a ani žít doma v posteli není zcela bez rizika. Ale člověk sám, jeho existence, je tak nepravděpodobný, že kdyby nebyl, nestála by pravděpodobnost jeho zrození vůbec za řeč.

Heinlein však sází všechny své peníze na člověka a vypadá to, že příští století mu dá za pravdu.

ISBN 80–85782–63–4